

Brussell, 26 ta' Ġunju 2026
(OR. en)

11228/26

Fajl Interistituzzjonali:
2025/0399 (COD)

ENER 477
TRANS 462
RELEX 922
ECOFIN 939
ENV 865
CODEC 1329
IA 190

EŻITU TAL-PROCEDIMENTI

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
fi:	26 ta' Ġunju 2026
lil:	Delegazzjonijiet
Nru. dok. preċ.: 10746/26 + COR 1 REV 1	
Suġġett:	Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar linji gwida għall-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropea, li jemenda r-Regolamenti (UE) 2019/942, (UE) 2019/943 u (UE) 2024/1789 u jhassar ir-Regolament (UE) 2022/869 - Approċċ ġenerali

Id-delegazzjonijiet isibu fl-Anness it-test tal-approċċ ġenerali dwar il-Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar linji gwida għall-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropea, li jemenda r-Regolamenti (UE) 2019/942, (UE) 2019/943 u (UE) 2024/1789 u li jhassar ir-Regolament (UE) 2022/869, milhuq fil-laqgħa tal-Kunsill (Trasport, Telekomunikazzjoni u Enerġija) fis-26 ta' Ġunju 2026.

L-approċċ ġenerali jistabbilixxi l-pożizzjoni proviżorja tal-Kunsill dwar din il-proposta, u jiffirma l-bażi għan-negozjati mal-Parlament Ewropew.

2025/0399 (COD)

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar linji gwida għall-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropea, li jemenda r-Regolamenti (UE) 2019/942, (UE) 2019/943 u (UE) 2024/1789 u jhassar ir-Regolament (UE) 2022/869

(Test b'rilevanza għaž-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 172 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Komitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Komitat tar-Regġuni²,

Filwaqt li jaġixxu f'konformità mal-proċedura leġiżlattiva ordinarja,

Billi:

¹ ĠU C , , p. .

² ĠU C , , p. .

- (1) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-26 ta' Frar 2025 dwar il-"Patt għal Industrija Nadifa"³ tistabbilixxi pjan direzzjonali kongunt għall-kompetittività u d-dekarbonizzazzjoni. L-iżgurar ta' enerġija affordabbli huwa kundizzjoni ewlenija għall-kompetittività tal-industrija tal-Unjoni, speċjalment għas-setturi intensivi fl-enerġija. Għalhekk, l-aċċess għal enerġija affordabbli huwa l-pedament tal-Patt għal Industrija Nadifa kif ukoll tal-Pjan ta' Azzjoni għal Enerġija Affordabbli⁴. Fl-istess ħin, il-politiki ta' dekarbonizzazzjoni huma mutur b'saħħtu tat-tkabbir meta jkunu integrati sew mal-politiki industrijali, tal-kompetizzjoni, ekonomiċi u kummerċjali kif stabbilit fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' Jannar 2025 dwar "Boxxla għall-Kompetittività tal-UE"⁵. Bir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁶, l-Unjoni stabbiliet qafas ambizzjuż biex issir ekonomija dekarbonizzata sal-2050.

³ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni tas-26 ta' Frar 2025, "Il-Patt għal Industrija Nadifa: Pjan direzzjonali kongunt għall-kompetittività u d-dekarbonizzazzjoni, (COM(2025) 85 final).

⁴ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni tas-26 ta' Frar 2025: "Pjan ta' Azzjoni għal Enerġija Affordabbli – Nisfruttaw il-valur reali tal-Unjoni tal-Enerġija tagħna biex niżguraw enerġija affordabbli, effiċjenti u nadifa għall-Ewropej kollha, COM(2025) 79 final.

⁵ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni tad-29 ta' Jannar 2025, "Boxxla għall-Kompetittività tal-UE" (COM(2025) 30 final).

⁶ Ir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 401/2009 u (UE) 2018/1999 ("il-Liġi Ewropea dwar il-Klima") (ĠU L 243, 9.7.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

- (2) Bhala parti mill-ambizzjoni tar-Regolament (UE) 2021/1119, il-mira vinkolanti fil-livell tal-Unjoni għall-enerġija rinnovabbli għall-2030 żdiedet għal 42,5 % ta' enerġija rinnovabbli fit-taħlita tal-enerġija tal-Unjoni sal-2030, bil-mira li tilhaq il-45 %⁷, u l-mira vinkolanti fil-livell tal-Unjoni għall-effiċjenza enerġetika saret aktar ambizzjuża, bi tnaqqis tal-konsum finali tal-enerġija tal-Unjoni bi 11,7 % sal-2030, meta mqabbel mal-projezzjonijiet tal-2020⁸. Bil-mira intermedja ta' tnaqqis ta' mill-inqas 55 % fl-emissjonijiet netti ta' gassijiet serra (GHGs) meta mqabbla mal-livelli tal-1990 sal-2030 tinsab fit-triq it-tajba, fit-2 ta' Lulju 2025 il-Kummissjoni pproponiet emenda tar-Regolament (UE) 2021/1119⁹ li tistabbilixxi mira klimatika tal-Unjoni għall-2040 ta' tnaqqis ta' 90 % fl-emissjonijiet netti tal-GHGs, meta mqabbla mal-livelli tal-1990.

⁷ Id-Direttiva (UE) 2023/2413 tat-18 ta' Ottubru 2023 li temenda d-Direttiva (UE) 2018/2001, ir-Regolament (UE) 2018/1999 u d-Direttiva 98/70/KE fir-rigward tal-promozzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli, u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill (UE) 2015/652 (ĠU L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁸ Id-Direttiva (UE) 2023/1791 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Settembru 2023 dwar l-effiċjenza enerġetika u li temenda r-Regolament (UE) 2023/955 (ĠU L 231, 20.9.2023, p. 1 ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>).

⁹ COM(2025) 524 final tat-2 ta' Lulju 2025.

- (3) L-infrastruttura jehtieg li tkun fis-sehh biex tappoġġa t-tranzizzjoni tal-enerġija tal-Unjoni f'konformità ma' dawk il-miri, inkluż l-elettrifikazzjoni rapida, iż-żieda fil-ġenerazzjoni tal-elettriku minn sorsi rinnovabbli u mingħajr fjuwils fossili, iż-żieda fl-użu ta' gassijiet rinnovabbli u b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju, l-integrazzjoni tal-enerġija, it-tnaqqis tal-iżolament fil-qasam tal-enerġija għal sistemi li mhumiex interkonnessi jew li huma interkonnessi b'mod baxx ħafna u aktar adozzjoni ta' soluzzjonijiet innovattivi. L-investimenti attwali fl-infrastruttura tal-enerġija transfruntiera huma bla dubju insuffiċjenti biex jittrasformaw u jibnu l-infrastruttura tal-enerġija meħtieġa biex tappoġġa dawk il-miri u hemm differenza sostanzjali bejn il-ħtiġijiet tal-infrastruttura tal-elettriku transfruntiera tagħna u l-veloċità u l-livell ta' żvilupp tal-infrastruttura kemm fil-livell tal-grilja tat-trażmissjoni kif ukoll f'dak tal-grilja tad-distribuzzjoni.¹⁰ F'dak li jirrigwarda l-elettriku, madwar nofs il-ħtiġijiet transfruntieri tal-elettriku għall-2030 (41 minn 88 GW) ser jibqgħu mhux indirizzati, u din id-differenza mistennija tiżdied fid-deċennju li ġej. Sal-2040, il-ħtiġijiet tal-kapaċità tal-elettriku transfruntiera ser jammontaw għal 108 GW¹¹. Għalhekk hemm bżonn ta' aktar investimenti fl-infrastruttura tal-enerġija, u r-rapport ta' Draghi¹² indika b'mod partikolari l-ħtieġa li jiżdied malajr il-varar ta' infrastruttura tal-enerġija transfruntiera għad-dekarbonizzazzjoni tal-industrija tal-Ewropa. Fil-Patt għal Industrija Nadifa¹³ u fil-"Pjan ta' Azzjoni għall-Enerġija Affordabbli"¹⁴ li jakkumpanjah, il-Kummissjoni ssottolinjat ir-rwol kruċjali tat-tlestija tal-Unjoni tal-Enerġija billi jsir investiment fl-infrastruttura tal-enerġija u fil-grilji transfruntieri għas-salvagwardja tal-kompetittività tal-industrija tal-Unjoni u għall-prosperità tan-nies kif ukoll għall-affordabbiltà u għas-sigurtà tal-provvista tal-enerġija.

¹⁰ ACER (2024): Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system (Rapport ta' Monitoraġġ tal-2024)

¹¹ ENTSO-E (2025), TYNDP 2024. Opportunities for a more efficient European power system by 2050. Infrastructure Gaps Report.

¹² M. Draghi (2025): "The future of European competitiveness".

¹³ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni tas-26 ta' Frar 2025, "Il-Patt għal Industrija Nadifa: Pjan direzzjonali kongunt għall-kompetittività u d-dekarbonizzazzjoni", COM(2025) 85 final.

¹⁴ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni tas-26 ta' Frar 2025, "Pjan ta' Azzjoni għal Enerġija Affordabbli – Nisfruttaw il-valur reali tal-Unjoni tal-Enerġija tagħna biex niżguraw enerġija affordabbli, effiċjenti u nadifa għall-Ewropej kollha" (COM(2025)79 final).

- (4) Ir-Regolament (UE) 2022/869 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁵ stabbilixxa linji gwida għall-iżvilupp u l-interoperabbiltà f'waqthom ta' kurituri u oqsma prijoritarji tal-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropea sabiex jikkontribwixxu għall-iżgurar tal-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima b'mod partikolari l-kisba tal-miri tal-enerġija u l-klima tal-Unjoni għall-2030 u l-oġettiv tan-newtralità klimatika sa mhux aktar tard mill-2050 u biex jiġu żgurati l-interkonnessjonijiet, is-sigurtà tal-enerġija, l-integrazzjoni tas-suq u tas-sistema u l-kompetizzjoni li minnha jibbenefikaw l-Istati Membri kollha, kif ukoll l-affordabilità tal-prezzijiet tal-enerġija. B'mod partikolari, ir-Regolament (UE) 2022/869 jipprevedi l-identifikazzjoni ta' proġetti ta' interess komuni u ta' proġetti ta' interess reċiproku, jiffaċilita l-implimentazzjoni tagħhom u jiddetermina l-kundizzjonijiet għall-eligibbiltà ta' dawk il-proġetti għall-assistenza finanzjarja mill-Unjoni. Madankollu, minhabba n-natura transfruntiera tagħhom, il-proġetti ta' interess komuni u l-proġetti ta' interess reċiproku mhux biss joħolqu esternalitajiet pożittivi sinifikanti u jrawmu s-solidarjetà, iżda jinvolve wkoll sfidi speċifiċi għall-promoturi tal-proġetti, minhabba n-natura multiġurizdizzjonali tagħhom, l-isfidi ta' koordinazzjoni u distribuzzjoni spiss asimmetrika tal-kostijiet u l-benefiċċji. Għalhekk, dawn għadhom jirrikjedu qafas fil-livell tal-Unjoni.

¹⁵ Ir-Regolament (UE) 2022/869 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2022 dwar linji gwida għall-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropea, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 715/2009, (UE) 2019/942 u (UE) 2019/943 u d-Direttivi 2009/73/KE u (UE) 2019/944, u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 347/2013 (ĠU L 152, 3.6.2022, p. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

- (5) Filwaqt li ċerti Stati Membri, b'mod partikolari daww mingħajr kosta, jiffaċċaw sfidi speċifiċi fuq terminu qasir li jirriżultaw mill-implimentazzjoni ta' RepowerEU u għalhekk iridu jkomplu bl-isforzi ta' diversifikazzjoni tagħhom inkluż permezz tat-tisħiħ tal-infrastruttura tal-provvista u l-iżvilupp ta' rotot alternattivi tal-provvista, l-oġettivi tar-Regolament (UE) 2022/869 jibqgħu fil-biċċa l-kbira validi u jenħtiegħ li l-qafas tan-networks trans-Ewropej tal-enerġija attwali jiġi aġġustat biex jirrifletti bis-sħiħ il-bidliet mistennija fis-sistema tal-enerġija li ser jirriżultaw mill-kuntest ta' politika l-ġdida u b'mod partikolari l-oġettiv tan-newtralità klimatika għal-2050 u l-mira intermedjarja proposta għal-2040. B'mod partikolari, hemm bżonn ta' ppjanar aktar integrat tal-grilja biex jiġi appoġġat suq intern tal-enerġija dejjem aktar interdipendenti u decentralizzati, proċessi aktar rapidi għall-ħruġ tal-permessi, u biex jiġu żgurati s-sigurtà u r-reżiljenza tal-infrastruttura tal-enerġija transfruntiera li jridu jiġu riflessi b'mod adegwat fil-qafas rivedut tan-networks trans-Ewropej tal-enerġija. Minbarra l-kuntest ta' politika u l-oġettivi l-ġodda, l-iżvilupp teknoloġiku kien rapidu f'dawn l-aħħar għaxar snin. Jenħtiegħ li dak l-iżvilupp jiġi kkunsidrat fil-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija koperti minn dan ir-Regolament, fil-kriterji tal-għażla għall-proġetti ta' interess komuni u għall-proġetti ta' interess reċiproku kif ukoll fil-kurrituri u l-oqsma prijoritarji. Fl-istess ħin, jenħtiegħ li d-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament ma jaffettwaw id-dritt ta' Stat Membru li jiddetermina l-kundizzjonijiet għall-isfruttament tar-riżorsi tal-enerġija tiegħu, l-għażla tiegħu bejn sorsi differenti ta' enerġija u l-istruttura ġenerali tal-provvista tal-enerġija tiegħu, f'konformità mal-Artikolu 194 tat-Trattat.
- (6) L-implimentazzjoni tat-13-il kuritur prijoritarju tal-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropea u tal-oqsma tematiċi identifikati hija essenzjali għall-kisba tal-miri tal-enerġija u tal-klima tal-Unjoni, inkluż aktar integrazzjoni tas-suq, is-sigurtà tal-enerġija, l-oġettiv tan-newtralità klimatika sal-2050 kif ukoll l-affordabbiltà tal-prezzijiet tal-enerġija. Daww il-prijoritajiet ikopru l-investimenti fit-trażmissjoni u l-ħżin tal-elettriku, il-grilji lil hinn mill-kosta għall-enerġija rinnovabbli, il-grilji intelligenti tal-elettriku, it-tagħmir u l-installazzjonijiet imfassla biex jiżguraw il-protezzjoni u r-reżiljenza tal-elementi kritiċi eżistenti tan-network, it-trażmissjoni, il-ħżin u t-terminals tal-idroġenu, l-elettrolizzaturi, u t-trasport u l-ħżin tad-diossidu tal-karbonju kif ukoll tagħmir u installazzjonijiet tal-monitoraġġ, il-kontroll u d-digitalizzazzjoni essenzjali għan-networks ta' vultaġġ għoli eżistenti ta' rilevanza transfruntiera.

- (7) L-infrastruttura tal-enerġija tal-Unjoni jenħtieġ li tiġi aġġornata sabiex tiżied ir-reżiljenza tagħha kontra d-diżastri naturali jew ikkawżati mill-bniedem, l-effetti avversi tat-tibdil fil-klima, l-azzjonijiet ostili intenzjonati u t-theddid għas-sigurtà tagħha, b'mod partikolari fir-rigward tal-infrastrutturi kritiċi Ewropej skont id-Direttiva 2022/2557 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁶.
- (8) Fil-kuntest ġeopolitiku attwali, huwa importanti li jiġi żgurat il-fluss mingħajr interruzzjoni tal-elettriku bejn il-fruntieri biex tiġi żgurata s-sigurtà tal-provvista. Dan jiddependi mhux biss fuq ir-reżiljenza tal-interkonnnetturi bejn l-Istati Membri, iżda wkoll fuq ir-reżiljenza tal-elementi kritiċi tan-network. Għalhekk, jenħtieġ li dan ir-Regolament jintroduċi kategorija ġdida ta' infrastruttura fil-forma ta' investimenti f'taġġmir u f'installazzjonijiet direttament konnessi mal-elementi kritiċi tan-network u mfassla biex itejbu r-reżiljenza u l-protezzjoni tagħhom. Dik il-kategorija ġdida ta' infrastruttura jenħtieġ li tkopri l-elementi kritiċi tan-network, kif stabbilit fir-Regolament (UE) 2019/943 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁷, li jappoġġaw is-sigurtà tan-network u s-sigurtà tal-provvista f'konformità max-xenarji ta' kriżi tal-Istati Membri u l-pjanijiet ta' thejġija għar-riskji skont ir-Regolament (UE) 2019/941 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁸. Sabiex jiġu żgurati r-reżiljenza u l-protezzjoni effettivi tal-infrastruttura tan-network, l-għażla tal-proġetti tista', fejn xieraq, tqis kif xieraq is-soluzzjonijiet ibbażati fl-Unjoni, b'mod partikolari għat-teknoloġiji tal-grilji tal-elettriku.

¹⁶ Id-Direttiva (UE) 2022/2557 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2022 dwar ir-reżiljenza tal-entitajiet kritiċi u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 2008/114/KE (ĠU L 333, 27.12.2022, p. 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj>).

¹⁷ Ir-Regolament (UE) 2019/943 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar is-suq intern tal-elettriku (ĠU L 158, 14.6.2019, p. 54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>).

¹⁸ Ir-Regolament (UE) 2019/941 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar it-thejġija għar-riskji fis-settur tal-elettriku u li jħassar id-Direttiva 2005/89/KE (ĠU L 158, 14.6.2019, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/941/oj>).

- (8a) Barra minn hekk, fid-dawl tal-okkorrenza dejjem akbar ta' avvenimenti ta' tfixkil intenzjonali, huwa meħtieġ li tissaħħaħ is-solidarjetà fl-Unjoni biex jiġu appoġġati b'mod partikolari dawk l-Istati Membri li huma l-aktar esposti għas-sitwazzjoni ġeopolitika, inkluż permezz tal-Facilità Nikkollegaw l-Ewropa għall-Energija. Għalhekk, jenħtieġ li l-Unjoni tappoġġa wkoll investimenti f'komponenti kritiċi ddeżinjati speċifikament għat-tiswija u r-restawr ta' emerġenza tal-infrastruttura kritika tal-elettriku b'sinifikat transfruntier biex tissaħħaħ it-tnejjja tal-Unjoni għal tiswijiet ta' avvenimenti ta' tfixkil intenzjonali kbar li jinvolvu l-infrastruttura tal-enerġija. F'dan ir-rigward, jenħtieġ li l-kategorija l-ġdida tal-infrastruttura tinkludi wkoll komponenti ta' tiswija ta' emerġenza sal-punt li tali investimenti jkunu strettament limitati biex jiżguraw it-tiswija rapida tal-elementi kritiċi tan-network tal-elettriku li jirriżultaw minn avvenimenti ta' tfixkil intenzjonali. Tista' tinkludi wkoll riżervi ta' emerġenza reġjonali ta' komponenti kritiċi li jiżguraw it-tiswija rapida ta' tali komponenti kritiċi tan-network. Meta jitqies l-impatt reġjonali ta' tfixkil possibbli tal-infrastruttura kritika ta' rilevanza transfruntiera u bil-ħsieb ta' approċċ aktar kostottimali, jenħtieġ li tali proġetti jinvolvu mill-inqas żewġ Stati Membri jew mill-inqas Stat Membru wieħed u Parti Kontraenti tal-Komunità tal-Energija jew pajjiż terz u jistgħu jinvolvu l-kumulazzjoni ta' stokkijiet reġjonali ta' komponenti kritiċi. Jenħtieġ li l-finanzjament għal azzjonijiet ta' tiswija li jikkonċernaw l-elementi kritiċi tan-network wara avvenimenti ta' tfixkil intenzjonali jkun eċċezzjonali u jingħata biss meta ma jkun disponibbli l-ebda finanzjament alternattiv suffiċjenti.
- (8aa) Jenħtieġ li l-kamp ta' applikazzjoni ta' din il-kategorija jkun limitat għall-infrastruttura transfruntiera tal-elettriku b'vultaġġ għoli li qabel kienet irċeviet appoġġ taħt il-Facilità Nikkollegaw l-Ewropa (FNE), jew għall-interkonnetturi kritiċi tal-elettriku taħt il-baħar li jiffurmaw parti min-network transfruntier tal-elettriku b'vultaġġ għoli. Dan jiżgura li l-appoġġ tal-Unjoni jibqa' mmirat u jkun konsistenti mal-oġġettivi tal-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar is-Sigurtà tal-Kejbils, li jidentifika l-kejbils tal-elettriku sottomarini, b'mod partikolari l-interkonnetturi, bhala infrastrutturi kritiċi esposti għal riskju akbar ta' tfixkil intenzjonat, b'mod partikolari fil-Baħar Baltiku.

- (8b) Meta jiġu implimentati d-dispożizzjonijiet stipulati f'din il-kategorija l-ġdida, jenħtieġ li l-avvenimenti ta' tfixkil intenzjonali jinftiehemu bħala atti ostili jew sensiela ta' atti ostili bħal sabotagġ, attakki fiżiċi jew attakki ċibernetiċi, jew taħlita tagħhom, li jikkawżaw ħsara sinifikanti lill-infrastruttura jew li jagħmluha inkapaċi li topera.
- (8c) Barra minn hekk, ir-Regolament (UE) 202X/XXX [ir-Regolament PSNR] jistabbilixxi l-oġettiv speċifiku għall-Pjanijiet ta' Shubija Nazzjonali u Reġjonali biex jikkontribwixxu għat-tisħiħ tas-sigurtà tal-Unjoni billi jtejbu l-kapaċitajiet tad-detezzjoni, il-prevenzjoni u r-rispons għat-theddid, inkluż billi jsaħħu l-infrastruttura kritika tal-enerġija u tat-trasport u ċ-ċibersigurtà. Skont dan l-oġettiv speċifiku, l-Istati Membri jistgħu jinkludu fil-Pjanijiet ta' Shubija Nazzjonali u Reġjonali tagħhom miżuri li jappoġġaw l-infrastruttura tal-enerġija. F'każ ta' kriżi li taffettwa l-infrastruttura tal-enerġija, l-Istati Membri jistgħu jemendaw il-Pjanijiet ta' Shubija Nazzjonali u Reġjonali tagħhom u jużaw l-ammont ta' flessibbiltà tagħhom biex irawmu t-tiswijiet u l-irkupru wara l-inċident.
- (8d) Sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni bbilanċjata tal-oġettivi ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li l-Kummissjoni tiżgura l-użu proporzjonat tal-kategorija tal-infrastruttura l-ġdida li tkopri t-tagħmir u l-installazzjonijiet immirati lejn it-tisħiħ tar-reżiljenza, il-protezzjoni u l-kapaċitajiet ta' tiswija tal-infrastruttura tal-elettriku transfruntiera eżistenti, sabiex jiġi żgurat li jibqa' disponibbli finanzjament suffiċjenti għall-oġettivi ta' politika kollha segwiti skont dan ir-Regolament. Jenħtieġ li proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku fil-kategorija tal-infrastruttura li jikkonċernaw is-sigurtà, ir-reżiljenza u t-tiswijiet għall-infrastruttura tal-elettriku eżistenti jammontaw għal massimu ta' 5 % tal-appoġġ finanzjarju totali previst mill-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa għal proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku fil-qafas finanzjarju pluriennali 2028-2034.

- (9) Ghalkemm l-investiment barrani jista' jgħib benefiċċji bħal zieda fl-opzjonijiet ta' finanzjament għal proġetti b'kapital intensiv, jista' wkoll iżid l-esponiment tal-Unjoni għal riskji relatati mas-sigurtà tal-enerġija bħal interruzzjonijiet jew affidabbiltà mnaqqsa tal-flussi transfruntiera, b'mod partikolari meta tali investimenti barranin joriginaw minn pajjiżi terzi b'interessi geopolitiċi diverġenti mill-Unjoni. It-trasparenza rigward is-sjieda tal-benefiċjarju finali, inkluża informazzjoni dwar l-investitur finali u l-partecipazzjoni fil-kapital kif stabbilit fir-Regolament (UE) 2019/452 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁹, tal-infrastruttura u l-proġetti tal-enerġija transfruntiera b'impatt transfruntier hija għalhekk kruċjali biex l-Unjoni ma ssirx dipendenti fuq pajjiżi terzi mhux fdati u jenħtieġ li titqies meta jintgħażlu proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku.
- (10) Sabiex jiġu żgurati żvilupp kosteffiċjenti u aċċellerat tal-grilja u aċċess għall-grilji fl-Unjoni, jenħtieġ li s-soluzzjonijiet mingħajr fili jkollhom rwol prominenti fl-indirizzar tal-ħtiġijiet tas-sistema flimkien mat-tiżiżi fiżiku tal-grilja, peress li jistgħu jiġu varati aktar malajr u b'kostijiet aktar baxxi. Il-varar ta' teknoloġiji bħal dawn jenħtieġ li jitqies qabel ma jsir investiment fl-espansjoni tal-infrastruttura tal-grilja. Għal dan l-għan, jenħtieġ li kategorija ġdida ta' infrastruttura tkopri l-investimenti f'teknoloġiji mingħajr fili u f'soluzzjonijiet diġitali, inkluż soluzzjonijiet ta' software, meta jintużaw fuq elementi kritiċi eżistenti tan-network rilevanti għall-kummerċ transfruntier, u meta jgħibu benefiċċji kwantifikati għall-integrazzjoni tas-suq f'termini ta' zieda fil-kapaċità transfruntiera.

¹⁹ Ir-Regolament (UE) 2019/452 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Marzu 2019 li jistabbilixxi qafas għall-iskrinjar tal-investimenti diretti barranin fl-Unjoni (ĠU L 79I, 21.3.2019, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

- (11) Pakkett leġiżlattiv dwar il-gass dekarbonizzat u l-idroġenu ġie adottat bir-Regolament (UE) 2024/1789 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁰ u d-Direttiva (UE) 2024/1788 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²¹ biex jiġu stabbiliti regoli komuni fil-livell tal-Unjoni għat-tranżizzjoni lejn gassijiet rinnovabbli u b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju. Il-kategoriji tal-infrastruttura stabbiliti f'dan ir-Regolament jenħtieġ li jkunu kompletament allinjati mal-oġettivi ta' dak il-pakkett u jiżguraw li l-proġetti tal-infrastruttura tal-enerġija jkollhom impatt transfruntier sinifikanti. Għall-ħżin tal-enerġija, l-impatti transfruntieri fuq l-istabbiltà u l-flessibbiltà tas-sistema jikkorrispondu għall-kapaċità installata tal-facilitajiet tal-ħżin. Fejn ikun teknikament possibbli u l-aktar effiċjenti, jenħtieġ li titqies il-possibbiltà li l-infrastruttura u t-tagħmir eżistenti jingħataw skop ġdid fl-iżvilupp ta' proġetti bħal dawn.
- (12) Jenħtieġ li jiġu stabbiliti gruppi reġjonali (Gruppi) bl-iskop li jipproponu u jirrieżaminaw proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku, li jwasslu għall-istabbiliment ta' listi reġjonali ta' proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku. Sabiex jiġi żgurat konsensus mifrux, jenħtieġ li daww il-Gruppi jinkludu u jiżguraw kooperazzjoni mill-qrib bejn l-Istati Membri, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, il-promoturi tal-proġetti u l-partijiet ikkonċernati rilevanti. Fil-kuntest ta' dik il-kooperazzjoni, jenħtieġ li, meta jkun meħtieġ, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, jagħtu pariri lill-Gruppi, fost l-oħrajn dwar il-fattibbiltà tal-aspetti regolatorji nazzjonali tal-proġetti proposti u dwar il-fattibbiltà tal-iskeda ta' żmien proposta għall-approvazzjoni regolatorja.

²⁰ Ir-Regolament (UE) 2024/1789 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ġunju 2024 dwar is-swieq interni tal-gass rinnovabbli, tal-gass naturali u tal-idroġenu, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1227/2011, (UE) 2017/1938, (UE) 2019/942 u (UE) 2022/869 u d-Deciżjoni (UE) 2017/684 u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 715/2009 (ĠU L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>).

²¹ Id-Direttiva (UE) 2024/1788 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ġunju 2024 dwar ir-regoli komuni għas-swieq interni tal-gassijiet rinnovabbli u naturali u tal-idroġenu, li temenda d-Direttiva (UE) 2023/1791 u li tħassar id-Direttiva 2009/73/KE (ĠU L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

- (13) Sabiex tiżdied l-effiċjenza tal-ippjanar tan-network u tal-proċessi tal-iżvilupp tal-proġetti, jenħtieġ li tissaħħaħ il-kooperazzjoni bejn il-Gruppi. Huwa meħtieġ li l-Kummissjoni jkollha rwol importanti fl-iffaċilitar ta' dik il-kooperazzjoni bil-ħsieb li jiġi indirizzat l-impatt possibbli ta' proġetti żviluppati f'reġjun wieħed fuq reġjuni oħra.
- (14) Sabiex jikkomplementaw il-Gruppi, ġew stabbiliti diversi fora ta' kooperazzjoni reġjonali bl-appoġġ tal-Kummissjoni. Il-kooperazzjoni reġjonali fil-fora u l-Gruppi, u bejn forum jew Grupp u ieħor, hija għodda ewlenija biex tiġi żgurata integrazzjoni aktar profonda tas-sistema Ewropea tal-enerġija. Il-Gruppi ta' Livell Għoli jkopru reġjuni Ewropej differenti anke bl-involvement ta' pajjiżi terzi: il-Pjan ta' Interkonnessjoni tas-Suq tal-Enerġija tal-Baltiku (BEMIP), il-Kooperazzjoni tal-Enerġija fl-Ibħra tat-Tramuntana (NSEC), il-Grupp ta' Livell Għoli dwar l-Interkonnessjonijiet għall-Ewropa tal-Lbiċ (SWE) u l-Grupp ta' Livell Għoli għall-Konnettività tal-Enerġija fl-Ewropa Ċentrali u tax-Xlokk (CESEC). Il-kooperazzjoni reġjonali f'dawk il-fora kienet ta' suċċess fl-appoġġ tal-monitoraġġ u l-aċċellerazzjoni tal-implimentazzjoni ta' proġetti ewlenin ta' infrastruttura tal-enerġija ta' dimensjoni reġjonali u ta' azzjonijiet ta' integrazzjoni tas-suq. Konsegwentement, dawk il-fora ta' kooperazzjoni reġjonali jenħtieġ li jintużaw dejjem aktar biex jappoġġaw l-ilħuq tal-oġġettivi ta' dan ir-Regolament.
- (15) Jenħtieġ li kull sentejn tiġi stabbilita lista ġdida tal-Unjoni ta' proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku ("il-lista tal-Unjoni"). Jenħtieġ li l-proġetti ta' interess komuni u l-proġetti ta' interess reċiproku li jkunu tlestew jew li ma jibqgħux jissodisfaw il-kriterji u r-rekwiżiti rilevanti kif stabbiliti f'dan ir-Regolament, ma jidhrux fil-lista tal-Unjoni sussegwenti.

- (16) Il-proġetti eżistenti ta' interess komuni u l-proġetti eżistenti ta' interess reċiproku li jridu jiġu inklużi fil-lista sussegwenti tal-Unjoni jenħtieġ li jkunu soġġetti għall-istess proċess ta' għażla għall-istabbiliment ta' listi reġjonali u għall-istabbiliment tal-lista tal-Unjoni applikata għall-proġetti proposti hliet jekk ikunu kisbu approvazzjoni mill-awtorità regolatorja nazzjonali kompetenti jew deċiżjoni finali dwar investiment li tipprovdi assigurazzjoni suffiċjenti tal-kostruzzjoni tal-proġetti jew li l-kostruzzjoni tagħhom tkun għadha għaddejja u juru progress suffiċjenti fir-rapport annwali tagħhom, f'liema każ jenħtieġ li jibqgħu fil-lista tal-Unjoni.
- (17) Meta proġetti eżistenti ta' interess komuni u proġetti eżistenti ta' interess reċiproku li jridu jiġu inklużi fil-lista tal-Unjoni li ġejja jkunu soġġetti għall-istess proċess ta' għażla għall-istabbiliment ta' listi reġjonali u għall-istabbiliment tal-lista tal-Unjoni applikata għall-proġetti proposti, il-piż amministrattiv jenħtieġ li jitnaqqas kemm jista' jkun, pereżempju billi tintuża l-informazzjoni dwar il-proġetti ppreżentata qabel fil-valutazzjoni, jekk tkun għadha aġġornata.
- (18) Jenħtieġ li l-proġetti ta' interess komuni u l-proġetti ta' interess reċiproku jikkonformaw ma' kriterji ġenerali u speċifiċi komuni, trasparenti u oġġettivi fid-dawl tal-kontribut tagħhom għall-oġġettivi tal-politika dwar l-enerġija. Sabiex ikunu eliġibbli għall-inklużjoni fil-lista tal-Unjoni, il-proġetti proposti tal-elettriku, bl-eċċezzjoni ta' grilji tal-elettriku intelligenti u proġetti mfassla speċifikament biex jipprovdu protezzjoni u reżiljenza għall-elementi kritiċi eżistenti tan-network, jenħtieġ li jkunu parti mill-aħħar pjan ta' għaxar snin disponibbli għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha. Bl-istess mod, il-proġetti proposti tal-idroġenu u tal-elettrolizzaturi jenħtieġ li jkunu parti mill-aħħar pjan ta' għaxar snin disponibbli għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha.
- (19) Is-sostenibbiltà f'termini tat-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra b'mod partikolari permezz tal-integrazzjoni ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli fil-grilja hija kriterju ewlieni biex jiġi żgurat li l-politika tan-networks tal-enerġija trans-Ewropej tkun koerenti mal-miri tal-enerġija u tal-klima tal-Unjoni u mal-oġġettivi tan-newtralità klimatika sal-2050, filwaqt li jitqiesu l-ispeċifikitajiet ta' kull Stat Membru biex jintlaħaq l-oġġettiv tan-newtralità klimatika. Għal dan l-għan, is-sostenibbiltà hija waħda mill-kriterji ta' valutazzjoni li jridu jiġu applikati għall-kategoriji kollha tal-proġetti.

- (20) Hemm hteġa dejjem tikber ta' integrazzjoni tas-suq u interkonnettività tan-networks tal-Unjoni aktar b'saħħithom ma' dawk taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE) u tal-Komunità tal-Enerġija. Għalhekk, il-benefiċċji u l-kostijiet ta' proġetti ta' interess reċiproku bejn Stat Membru u pajjiż fiż-ŻEE jew parti kontraenti tal-Komunità tal-Enerġija jenħteġ li jitqiesu b'mod kumulattiv għall-Unjoni u għall-pajjiż ikkonċernat fiż-ŻEE jew għall-parti kontraenti kkonċernata fil-Komunità tal-Enerġija.
- (21) Jenħteġ li l-Unjoni tiffaċilita l-proġetti ta' infrastruttura li jgħaqqdu n-networks tal-Unjoni direttament ma' networks ta' pajjiżi terzi li jkunu ta' benefiċċju reċiproku u meħtieġa għat-tranżizzjoni tal-enerġija u għall-kisba tal-miri klimatiċi, u li jissodisfaw ukoll il-kriterji speċifiċi tal-kategoriji ta' infrastruttura rilevanti skont dan ir-Regolament. Biex jissahħaħ il-fokus fuq proġetti transfruntiera u biex tinżamm il-komplementarjetà mal-politika esterna tal-Unjoni, fil-każ ta' proġetti ta' interess reċiproku, jenħteġ li l-proġetti jqabdbu direttament Stat Membru mal-ewwel punt ta' konnessjoni tan-network tal-elettriku jew mal-ewwel punt ta' konnessjoni tal-idroġenu jew tad-diossidu tal-karbonju fil-pajjiż terz.
- (21a) Fir-rigward tal-idroġenu, mhux l-Istati Membri kollha għandhom aċċess għal formazzjonijiet ġeologiċi adattati għall-ħżin tal-idroġenu. Madankollu, faċilità tal-ħżin tal-idroġenu, li tinsab f'pajjiż terz, tista' twassal għal benefiċċji sinifikanti mhux biss fil-pajjiż terz, iżda wkoll fl-Istat Membru li tkun konnessa miegħu permezz ta' pipeline dirett tal-idroġenu. Tali pipelines tal-idroġenu jistgħu japplikaw għal proġett bi status ta' interess reċiproku skont dan ir-Regolament, li jista' jipprovdi aktar inċentivi għall-konstruzzjoni ta' tali siti tal-ħżin tal-idroġenu fil-pajjiż terz.
- (22) Fir-rigward ta' proġetti ta' interess reċiproku relatati man-networks tal-elettriku, jenħteġ li jkunu eliġibbli biss proġetti ta' interkonnessjoni li jgħaqqdu s-sistemi tal-enerġija, dment li l-kapaċità ta' trasferiment tagħhom tkun tista' tintuża bis-sħiħ għall-iskambji tas-suq. Hija r-responsabbiltà tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni (TSOs) rispettivi li jivvalutaw bil-quddiem l-impatti ta' kwalunkwe proġett fuq is-sigurtà u l-istabbiltà tal-grilja sabiex jikkonfermaw li l-proġett jista' jiġi integrat bis-sħiħ fin-networks tal-elettriku tal-pajjiżi kkonċernati.

- (23) Huwa meħtieġ li jiġi żgurat li l-proġetti ta' interess reċiproku, li jingħataw trattament prijoritarju, jippromwovu b'mod ġenwin l-oġettivi tal-Unjoni rigward is-suq intern, is-sigurtà tal-provvista u n-newtralità klimatika. Għalhekk, il-proġetti ta' interess reċiproku jenħtieġ li jkunu eliġibbli għall-inklużjoni fil-lista tal-Unjoni biss meta l-qafas ta' politika ta' pajjiż terz involut ikollu livell għoli ta' konverġenza u jkun appoġġat minn mekkaniżmi ta' infurzar, u dawn il-proġetti juru kontribut għall-oġettivi ġenerali tal-politika tal-Unjoni u tal-pajjiżi terzi dwar l-enerġija u l-klima f'termini ta' sigurtà tal-provvista u d-dekarbonizzazzjoni.
- (24) Jenħtieġ li jiġi preżunt livell għoli ta' konverġenza tal-qafas tal-politika għaž-ŻEE jew għall-partijiet kontraenti tal-Komunità tal-Enerġija, jew li jkun jista' jintwera fil-każ ta' pajjiżi terzi oħra permezz ta' ftehimiet bilaterali li jinkludu dispożizzjonijiet rilevanti dwar l-oġettivi tal-politika tal-klima u tal-enerġija fejn tidhol id-dekarbonizzazzjoni u jiġi vvalutat ulterjorment mill-Grupp xieraq bl-appoġġ tal-Kummissjoni. Barra minn hekk, il-pajjiż terz li miegħu l-Unjoni tikkoopera fl-iżvilupp ta' proġetti ta' interess reċiproku jenħtieġ li jiffaċilita skeda ta' żmien simili għall-implimentazzjoni aċċellerata u miżuri oħra ta' appoġġ għall-politika, kif previst f'dan ir-Regolament.
- (25) Il-pajjiż terz involut jenħtieġ li jiżgura li t-taqsima tal-proġett ta' interess reċiproku li tkun tinsab fil-pajjiż terz u kwalunkwe investiment addizzjonali meħtieġ għall-benefiċċji totali tal-proġett ta' interess reċiproku li jrid jiġi implimentat, bħar-rinforzi tal-grilja interna, jiġu ttrattati wkoll bħala prijorità u varati fil-ħin biex jiġi żgurat użu sħiħ tal-proġett.
- (25a) F'sistema Ewropea tal-elettriku dejjem aktar interkonnessa, il-benefiċċji soċjoekonomiċi indiretti jimmaterjalizzaw fl-Istati Membri fejn il-flussi fiżiċi tal-enerġija jgħaddu min-networks ta' pajjiżi terzi. Jenħtieġ li tali impatti bejn is-sistemi jiġu identifikati u riflessi fil-metodoloġiji tal-analiżi tal-kostijiet u l-benefiċċji. Sabiex tiġi żgurata trasparenza, jenħtieġ li l-ENTSOs jippubblikaw ir-riżultati tal-analiżi tal-kostijiet u l-benefiċċji għall-proġetti kollha fejn juru kif il-benefiċċji jitqassmu fost il-pajjiżi kemm il-pajjiżi ospitanti kif ukoll dawk mhux ospitanti.

- (26) Sabiex jiġi żgurat li l-proġetti għall-ħżin tad-diossidu tal-karbonju li jinvolvu pajjiżi terzi jikkontribwixxu għat-trasport u l-ħżin transfruntieri tad-diossidu tal-karbonju b'mod konsistenti mar-rekwiżiti klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni, jenħtieġ li tali proġetti jkunu eligibbli biss jekk ikunu meħtieġa għall-funzjonament tat-trasport u l-ħżin transfruntieri tad-diossidu tal-karbonju u meta l-pajjiżi terzi iżomm u effettivament jinforza qafas legali adegwat. Dan il-qafas legali fil-pajjiżi terzi jenħtieġ li jiżgura l-applikazzjoni ta' standards u salvagwardji li jipprevjenu t-tnixxijiet tad-diossidu tal-karbonju u li jiggwarantixxu s-sikurezza u l-effettività tal-ħżin permanenti tad-diossidu tal-karbonju għall-protezzjoni tal-klima, tas-saħħa tal-bniedem u tal-ekosistemi. Dawk l-istandards u s-salvagwardji jenħtieġ li jipprovdu livell ta' protezzjoni mill-inqas ekwivalenti għal dak stabbilit fid-dritt tal-Unjoni. Jenħtieġ li jiġi preżunt li ż-ŻEE jew il-Partijiet Kontraenti tal-Komunità tal-Energija jissodisfaw dawk l-istandards u s-salvagwardji.

- (27) Jenħtiegħ li l-proġetti ta' interess komuni u l-proġetti ta' interess reċiproku jiġu implimentati malajr kemm jista' jkun u jenħtiegħ li jkunu mmonitorjati mill-qrib mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti, l-Aġenzija u l-Gruppi, filwaqt li jiġu debitament irrispettati r-rekwiżiti għall-partecipazzjoni tal-partijiet ikkonċernati u l-leġiżlazzjoni ambjentali u filwaqt li l-piż amministrattiv għall-promoturi tal-proġetti jinżamm għall-minimu. Jenħtiegħ li tingħata attenzjoni partikolari lill-valutazzjoni tar-riskji fir-rigward tal-adattament għat-tibdil fil-klima u fir-rigward tas-sigurtà fiżika u ċibernetika, billi, fejn applikabbli, jintużaw bħala bażi r-rekwiżiti tad-Direttiva (UE) 2022/2557 fir-rigward tar-reżiljenza tal-entitajiet kritiċi u r-rekwiżiti tad-Direttiva 2022/2555 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²² fir-rigward ta' miżuri għal livell għoli ta' ċibersigurtà madwar l-Unjoni, u jenħtiegħ li l-promoturi tal-proġetti jirrapportaw lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti dwar il-miżuri meħuda b'riżultat tar-riskji vvalutati. Il-promoturi tal-proġetti jenħtiegħ li jirrapportaw ukoll dwar il-konformità mal-leġiżlazzjoni ambjentali u juru li l-proġetti ma jagħmlu "l-ebda ħsara sinifikanti" lill-ambjent skont it-tifsira tal-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²³. Għal proġetti eżistenti ta' interess komuni li jkunu laħqu maturità suffiċjenti, jenħtiegħ li l-Gruppi jqisu dawk il-kunsiderazzjonijiet matul l-għażla tal-proġetti għal-lista sussegwenti tal-Unjoni.
- (28) Jenħtiegħ li l-Kummissjoni jkollha l-possibbiltà li tinnomina koordinaturi Ewropej għal proġetti li jiffaċċjaw diffikultajiet jew dewmien partikolari, sabiex tiffaċilita l-implimentazzjoni ta' proġetti li jiltaqgħu ma' diffikultajiet.

²² Id-Direttiva (UE) 2022/2555 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2022 dwar miżuri għal livell għoli komuni ta' ċibersigurtà madwar l-Unjoni kollha, li temenda r-Regolament (UE) Nru 910/2014 u d-Direttiva (UE) 2018/1972, u li tħassar id-Direttiva (UE) 2016/1148 (id-Direttiva NIS 2) (ĠU L 333, 27.12.2022, p. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

²³ Ir-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta' qafas biex jiġi ffaċilitat l-investiment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088 (ĠU L 198, 22.6.2020, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

- (29) Jenħtiegħ li l-proċess għall-ħruġ tal-permessi la jwassal għal piżijiet amministrattivi li jkunu sproporzjonati għad-daqs jew għall-kumplessità ta' proġett, u lanqas joħloq ostakli għall-iżvilupp tan-networks trans-Ewropej u għall-aċċess għas-suq.
- (30) Jenħtiegħ li l-proġetti ta' interess komuni u l-proġetti ta' interess reċiproku jingħataw status ta' prijorità fil-livell nazzjonali biex jiġu żgurati trattamenti amministrattivi rapidu u trattamenti urgenti fil-proċeduri ġudizzjarji u ta' soluzzjoni tat-tilwim kollha li jkunu relatati magħhom.
- (31) L-Istati Membri li bħalissa ma jattribwixxux l-ogħla sinifikat nazzjonali possibbli għall-proġetti tal-infrastruttura tal-enerġija fir-rigward tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi, huma mhegħga jikkunsidraw l-introduzzjoni ta' tali sinifikat nazzjonali għoli, b'mod partikolari meta dan jista' jwassal għal proċess aktar mgħaġġel għall-ħruġ tal-permessi. Meta jkun gie attribwit tali status, jenħtiegħ li l-Istati Membri jqisuh fl-ippjanar spazjali u meta l-proġetti jiksbu drittijiet ta' passaġġ, sal-punt li tali status ma jwassalx għal impatti negattivi fuq is-sigurtà u d-difiża nazzjonali.
- (32) L-Istati Membri li bħalissa ma għandhomx fis-seħħ proċeduri ġudizzjarji aċċellerati jew urgenti applikabbli għal proġetti tal-infrastruttura tal-enerġija jenħtiegħ li jiġu mhegħga jikkunsidraw l-introduzzjoni ta' tali proċeduri, b'mod partikolari billi jevalwaw jekk dan iwassalx għall-implimentazzjoni aktar mgħaġġla ta' tali proġetti.
- (33) Il-proġetti li jikkonċernaw l-assi tal-idroġenu, il-faċilitajiet tal-elettrolizzaturi u l-assi tad-diossidu tal-karbonju jikkontribwixxu għall-għanijiet tal-enerġija u tal-klima, inkluż fir-rigward tal-ħtieġa li jaċċelleraw l-użu tal-enerġija rinnovabbli u l-integrazzjoni tagħha fit-taħlita tal-enerġija tagħhom sabiex jintlaħqu l-miri tal-Unjoni. Għalhekk, jenħtiegħ li l-proġetti ta' interess komuni u l-proġetti ta' interess reċiproku kollha li jikkonċernaw l-idroġenu, il-faċilitajiet tal-elettrolizzatur, u l-assi tad-diossidu tal-karbonju jitqiesu li huma ta' interess pubbliku minn perspettiva ta' politika tal-enerġija, u jenħtiegħ li jkun possibbli għall-Istati Membri li jqisuhom bħala ta' interess pubbliku prevalenti, ħlief għall-wirt kulturali u meta jkun hemm evidenza ċara li daww il-proġetti jkollhom effetti avversi sinifikanti fuq l-ambjent li ma jistgħux jittaffew jew jiġu kkompensati.

- (34) Minhabba r-rwol tagħhom li jintegraw l-assi tal-enerġija rinnovabbli, is-soluzzjonijiet ta' flessibbiltà, il-ħżin tal-enerġija u l-elettrifikazzjoni b'mod ġenerali, il-proġetti tal-infrastruttura tal-elettriku huma meqjusa essenzjali biex tintlaħaq in-newtralità klimatika. Għalhekk, sakemm tintlaħaq il-mira tal-Unjoni għan-newtralità klimatika, proġetti bħal dawn jenhtieg li jitqiesu li huma ta' interess pubbliku prevalenti u li jservu s-saħħa u s-sikurezza pubblika meta jiġu bbilanċjati interessi legali konfliġġenti, hlief għall-wirt kulturali u meta jkun hemm evidenza ċara li daww il-proġetti jkollhom effetti negattivi sinifikanti fuq l-ambjent li ma jistgħux jittaffew jew jiġu kkompensati, kif previst fid-Direttiva (UE) 2019/944 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁴. Din il-preżunzjoni la tipprevjeni lill-Istati Membri milli jsibu bilanċ bejn l-interessi legali f'kompetizzjoni b'mod li jqis in-natura prijoritarja ta' interessi oħra bħal kunsiderazzjonijiet ta' difiża, u lanqas milli jikkonkludu f'każijiet individwali li daww il-kunsiderazzjonijiet jistgħu jieħdu preċedenza f'att konkret ta' ppjanar spazjali, proċedura għall-akkwist tad-drittijiet ta' passaġġ jew kwalunkwe att u proċedura amministrattiva jew legali konkreta oħra skont il-każ.

²⁴ Id-Direttiva (UE) 2019/944 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar regoli komuni għas-suq intern għall-elettriku u li temenda d-Direttiva 2012/27/UE (ĠU L 158, 14.6.2019, p. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

- (35) Minhabba l-importanza tagħhom biex tinkiseb in-newtralità klimatika, u l-importanza strateġika tagħhom bħala proġetti fil-lista tal-Unjoni, jenħtieġ li l-Istati Membri jkunu jistgħu jippermettu li proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku li jikkonċernaw l-elettriku²⁵ li jkunu ġew inklużi espressament fi Pjan ta' Żvilupp Nazzjonali li kien soġġett għal valutazzjoni ambjentali strateġika f'konformità mad-Direttiva 2001/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁶, u, jekk x'aktarx ikollu impatt sinifikanti fuq is-siti ta' Natura 2000, għall-valutazzjoni xierqa skont l-Artikolu 6(3) tad-Direttiva 92/43/KEE, jiġu eżentati mill-valutazzjonijiet tal-impatt ambjentali skont id-Direttiva 2011/92/UE, mill-valutazzjonijiet tal-implikazzjonijiet tagħhom fuq il-protezzjoni tal-ispeċijiet skont l-Artikolu 12(1) tad-Direttiva 92/43/KEE u l-Artikolu 5 tad-Direttiva 2009/147/KE, u minn valutazzjonijiet tal-implikazzjonijiet tagħhom għas-siti ta' Natura 2000. Jenħtieġ li tali eżenzjonijiet ikunu possibbli sakemm tinkiseb in-newtralità klimatika.

²⁵ Id-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent (*ĠU L 26, 28.1.2012, p. 1*, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

²⁶ Id-Direttiva 2001/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ġunju 2001 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti pjanijiet u programmi fuq l-ambjent (*ĠU L 197, 21.7.2001, p. 30*, <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

- (36) Sabiex jittaffa kwalunkwe impatt possibbli ta' eżenzjonijiet bħal dawn, jenħtiegħ li meta proġett li jsir bl-intenzjoni li jibbenefika mill-eżenzjoni japplika għal permess, l-Istati Membri jiskrinjaw jekk il-proġett jagħtix lok għal impatti ambjentali sinifikanti differenti minn dawk diġà mistennija u kkunsidrati fil-valutazzjonijiet ambjentali tal-Pjan ta' Żvilupp Nazzjonali. Barra minn hekk, jenħtiegħ li l-Istati Membri jidentifikaw jekk huwiex probabbli li l-proġett ikollu effetti sinifikanti fuq l-ambjent fi Stat Membru ieħor, li jirrikjedi valutazzjoni tal-impatt ambjentali f'kuntest transfruntier. Wara dan l-iskrinjar, u dment li l-awtoritajiet kompetenti ma jkunux sabu li huwa probabbli li l-proġett ikollu effetti mhux previsti jew effetti sinifikanti fuq l-ambjent fi Stat Membru ieħor, jenħtiegħ li dawn l-awtoritajiet jiżguraw li jiġu applikati miżuri ta' mitigazzjoni adatti u proporzjonati, b'kont meħud tal-użu tal-aqwa teknoloġiji disponibbli. Meta ma jkunx possibbli li jiġu applikati dawn il-miżuri ta' mitigazzjoni, jenħtiegħ li l-awtoritajiet kompetenti jiżguraw li l-promoturi tal-proġetti jadottaw miżuri kompensatorji xierqa biex jindirizzaw dawk l-effetti, li jistgħu jinkludu l-ħlas ta' kumpens monetarju għall-programmi ta' protezzjoni tal-ispeċijiet fejn permess skont il-liġi nazzjonali, jekk miżuri kompensatorji proporzjonati oħra ma jkunux disponibbli. Meta jinstab li proġett ikollu effetti mhux previsti, li jwasslu biex l-awtorità kompetenti ma tkunx tista' tidentifika dik il-mitigazzjoni xierqa u proporzjonata jew, fejn applikabbli, miżuri ta' kumpens, jenħtiegħ li l-awtorità tkun tista' titlob lill-promotur tal-proġett iwettaq valutazzjoni ambjentali speċifika għall-proġett immirata lejn ir-riskji identifikati u li tippermetti li jiġi vvalutat liema miżuri huma xierqa li jiġu implimentati. Meta jkun probabbli li proġett ikollu effetti negattivi sinifikanti fuq l-ambjent ta' Stat Membru ieħor, jenħtiegħ li l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti jiżguraw li l-Istati Membri kkonċernati jkunu kkoooperaw biex jidentifikaw miżuri biex jevitaw l-impatti sinifikanti, jew, fejn meħtiegħ, biex itaffuhom jew jikkompensaw għalihom.

- (37) Sabiex jithaffef il-varar tan-network trans-Ewropew tal-enerġija, jenħtieġ li l-kundizzjonijiet għall-applikazzjoni ta' derogi speċifiċi kif stabbiliti fil-leġiżlazzjoni ambjentali tal-Unjoni jkunu ċari. B'mod partikolari, meta jiġi vvalutat jekk hemmx soluzzjonijiet alternattivi sodisfaċenti għal proġetti tal-enerġija, l-ambitu ta' tali valutazzjoni jenħtieġ li jkun limitat għal soluzzjonijiet alternattivi li jiżguraw il-kisba tal-istess objettiv fl-istess perjodu ta' żmien jew f'perjodu ta' żmien simili u mingħajr ma jirriżultaw f'kostijiet ferm ogħla. Meta jqabblu l-perjodu ta' żmien u l-kost ta' soluzzjonijiet alternattivi sodisfaċenti, jenħtieġ li l-awtoritajiet rilevanti jkunu jistgħu jqisu l-ħtieġa li jvaraw proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku b'mod aċċellerat u kosteffettiv f'konformità mal-prijoritajiet stabbiliti fil-pjanijiet nazzjonali integrati tagħhom dwar l-enerġija u l-klima u l-aġġornamenti tagħhom ippreżentati lill-Kummissjoni skont ir-Regolament (UE) 2018/1999.
- (38) Bl-istess mod, meta tiġi applikata d-deroga rilevanti prevista fid-Direttiva 92/43/KEE, huwa xieraq li l-awtoritajiet rilevanti jkunu jistgħu jippermettu li l-miżuri kompensatorji jitwettqu b'mod parallel mal-implimentazzjoni tal-pjan jew tal-proġett, f'każijiet ġustifikati u meta jista' jintwera b'mod raġonevoli li l-pjan jew il-proġett ma jaffettwax b'mod irriversibbli l-koerenza ġenerali tan-network Natura 2000 qabel ma jiġu stabbiliti l-miżuri, l-integrità ambjentali tas-sit tiġi ppreservata u jiġi żgurat livell għoli ta' protezzjoni tas-siti ta' Natura 2000.

- (39) Sabiex inaqqsu l-kumplessità, iżidu l-effiċjenza u t-trasparenza, u jgħinu biex tissaħħaħ il-kooperazzjoni fost l-Istati Membri, jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li jkun hemm awtorità kompetenti waħda responsabbli għall-iffaċilitar u l-koordinazzjoni tal-proċessi kollha għall-ħruġ tal-permessi biex tinħareġ deċiżjoni komprensiva, li tikkoopera ma' awtoritajiet ikkonċernati oħra u mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti ta' Stati Membri oħra, li taġixxi bħala punt uniku ta' kuntatt għall-promoturi billi tiffaċilita l-kuntatt tagħhom ma' awtoritajiet oħra, u timmonitorja l-iżvilupp u d-dewmien tal-proġetti fil-lista tal-Unjoni, filwaqt li tirrispetta l-ordni kostituzzjonali nazzjonali. Sabiex jipprovdu l-flessibbiltà, jenhtieg li l-Istati Membri jkunu jistgħu jagħzlu t-tip ta' skema ta' permessi, allinjata mal-kompetenza eżistenti tal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti rilevanti skont is-sistemi ġuridiċi tagħhom. Il-kooperazzjoni mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti ta' Stati Membri oħra jenhtieg li tkun mingħajr preġudizzju għall-kompetenza esklużiva tal-awtoritajiet nazzjonali li jiddeċiedu dwar proġetti li jinsabu fit-territorju tagħhom.
- (40) Sabiex tiżdied l-effiċjenza tal-proċeduri, jenhtieg li l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti jkunu responsabbli wkoll biex jiżguraw li, għal proġetti ta' trażmissjoni u generazzjoni ibridi, l-iskeda ta' żmien għall-ħruġ tal-permessi tallinja mal-assi kollha tal-proġett b'mod li jithaffef il-proċess għall-ħruġ tal-permessi għall-assi ta' generazzjoni u trażmissjoni.

- (41) Sabiex jiġi ssimplifikat u jiġihaffef il-proċess għall-ħruġ tal-permessi għal proġetti fil-lista tal-Unjoni li jinsabu f'zewġ Stati Membri jew aktar, jenħtieġ li b'mod kongunt mill-Istati Membri kkonċernati jiġi nnominat punt uniku ta' kuntatt fost l-awtoritajiet kompetenti nazzjonali biex jiġi ffaċilitat il-proċess u tinħareġ deċiżjoni komprensiva finali waħda. Din id-deċiżjoni komprensiva trid tirrispetta s-sovranità tal-Istati Membri u b'hekk il-kompetenza tal-awtoritajiet nazzjonali li jiddeċiedu dwar proġetti fit-territorju tagħhom. Għalhekk, id-deċiżjoni komprensiva finali maħruġa minn punt uniku ta' kuntatt, jenħtieġ li tkun fil-forma ta' dokument mhux vinkolanti li jidentifika u jirreferi għad-deċiżjoni vinkolanti tal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti u tal-awtoritajiet ikkonċernati ta' kull Stat Membru. Dokument ta' referenza wieħed, anke jekk mhux vinkolanti, għandu jtaffi l-piż amministrattiv għall-iżviluppaturi tal-proġetti u jnaqqas il-kumplessità, iżid l-effiċjenza u jhaffef il-proċess għall-ħruġ tal-permessi, speċjalment meta l-Istati Membri jipprevedu proċeduri kongunti bi skedi ta' żmien u valutazzjonijiet allinjati. Sabiex tiġi żgurata kooperazzjoni transfruntiera effettiva, jenħtieġ li l-Kummissjoni tiffoka fuq proġetti ta' prijetà ta' interkonnnessjoni identifikati billi ssahha il-koordinazzjoni u l-monitoraġġ tal-implimentazzjoni u l-ħruġ tal-permessi tagħhom. Għal dak il-fini, jenħtieġ li l-Kummissjoni tappoġġa lill-Istati Membri fl-identifikazzjoni ta' proċeduri kongunti għal proċess effettiv u effiċjenti għall-ħruġ tal-permessi.
- (42) Jenħtieġ li l-Istati Membri jkunu jistgħu jinkludu, f'deċiżjonijiet komprensivi, fejn xieraq, deċiżjonijiet meħuda fil-kuntest ta' negozjati ma' sidien tal-art individwali biex jagħtu aċċess għal proprjetà, is-sjieda jew id-dritt ta' okkupazzjoni tagħha, fil-kuntest ta' ppjanar spazjali, li jiddetermina l-użu ġenerali tal-art ta' reġjun definit, inkluż żviluppi oħra bħal awtostradi, linji ferrovjarji, bini u żoni ta' protezzjoni tan-natura u li ma jitwettaqx għall-iskop speċifiku tal-proġett ippjanat u għall-ħruġ ta' permessi operazzjonali. Fil-kuntest tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi, proġett ta' interess komuni jenħtieġ li jkun jista' jinkludi infrastruttura relatata sal-punt li jkun essenzjali għall-kostruzzjoni jew għall-funzjonament tal-proġett.

- (43) Dan ir-Regolament, b'mod partikolari d-dispożizzjonijiet dwar il-ħruġ tal-permessi, il-partecipazzjoni pubblika u l-implimentazzjoni ta' proġetti ta' interess komuni, jenħtieġ li japplika mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-Unjoni u dak internazzjonali, inkluż dispożizzjonijiet għall-protezzjoni tal-ambjent u tas-saħħa tal-bniedem, u dispożizzjonijiet adottati fl-ambitu tal-Politika Komuni tas-Sajd u l-Politika Marittima Integrata, b'mod partikolari d-Direttiva 2014/89/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁷.
- (44) Huwa essenzjali li l-partijiet ikkonċernati, inkluż is-soċjetà ċivili, jinżammu informati u jiġu kkonsultati, sabiex jiġi żgurat is-suċċess tal-proġetti u biex jiġu limitati l-oġġezzjonijiet għalihom. Minkejja l-eżistenza ta' standards stabbiliti li jiżguraw il-partecipazzjoni tal-pubbliku fi proċeduri ta' teħid ta' deċizzjonijiet dwar l-ambjent, li japplikaw bis-sħiħ għal proġetti ta' interess komuni, jenħtieġ li jkunu meħtieġa miżuri addizzjonali biex jiġu żgurati l-oġġla standards possibbli ta' trasparenza u partecipazzjoni pubblika fil-kwistjonijiet rilevanti kollha fil-proċess għall-ħruġ tal-permessi għal proġetti ta' interess komuni. Meta tkun koperta digà mir-regoli nazzjonali taħt l-istess standards jew standards oġġla minn dawk ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li l-konsultazzjoni ta' qabel il-proċess għall-ħruġ tal-permessi tkun fakultattiva u jenħtieġ li tiġi evitata d-duplikazzjoni tar-rekwiżiti legali.

²⁷ Id-Direttiva 2014/89/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 li tistabbilixxi qafas għal ippjanar tal-ispazju marittimu (ĠU L 257, 28.8.2014, p. 135, <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj>)

- (45) Jenħtiegħ li l-implimentazzjoni korretta u koordinata tad-Direttivi 2001/42/KE u 2011/92/UE u, fejn applikabbli, tal-Konvenzjoni dwar l-aċċess għall-informazzjoni, il-parteciċipazzjoni tal-pubbliku fit-teħid ta' deċiżjonijiet u l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali tal-Kummissjoni Ekonomika għall-Ewropa tan-Nazzjonijiet Uniti²⁸, iffirmata f'Aarhus fil-25 ta' Ġunju 1998 ("il-Konvenzjoni ta' Aarhus"), u tal-Konvenzjoni dwar il-valutazzjoni tal-impatt ambjentali f'kuntest transkonfinali²⁹, iffirmata f'Espoo fil-25 ta' Frar 1991 ("il-Konvenzjoni ta' Espoo") tiżgura l-armonizzazzjoni tal-prinċipji ewlenin għall-valutazzjoni tal-effetti ambjentali u klimatiċi, inkluż f'kuntest transfruntier. Il-Kummissjoni ħarġet gwida biex tappoġġa lill-Istati Membri biex jirrazzjonalizzaw il-proċeduri ta' valutazzjoni ambjentali għall-infrastruttura tal-enerġija u biex jiżguraw l-applikazzjoni koerenti tal-proċeduri ta' valutazzjoni ambjentali meħtieġa skont id-dritt tal-Unjoni għal proġetti ta' interess komuni.
- (46) Huwa importanti li l-proċess għall-ħruġ tal-permessi jiġi rrazzjonalizzat u mtejjeb, filwaqt li jiġi rrispettati u jitqiesu b'mod xieraq, sa fejn ikun possibbli, il-prinċipju tas-sussidjarjetà, il-kompetenzi nazzjonali u l-proċeduri għall-kostruzzjoni ta' infrastruttura tal-enerġija ġdida. Minħabba l-urġenza li jiġi żviluppati l-infrastrutturi tal-enerġija, is-simplifikazzjoni tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi jenħtieġ li tistabbilixxi limitu ta' żmien ċar għad-deċiżjoni tal-awtoritajiet rilevanti rigward il-kostruzzjoni tal-proġett. Dak il-limitu ta' żmien jenħtieġ li jstimula definizzjoni u mmaniġġar effiċjenti tal-proċeduri. Dan ir-Regolament jenħtieġ li jistabbilixxi limiti ta' żmien massimi. Madankollu, l-Istati Membri jistgħu jistinkaw biex jiksbu limiti ta' żmien iqsar meta dan ikun fattibbli u, b'mod partikolari, fir-rigward ta' proġetti bħall-grilji intelligenti, li jistgħu ma jirrikjedux proċess għall-ħruġ tal-permessi daqstant kumpless daqs dak għall-infrastruttura ta' trażmissjoni.

²⁸ ĠU L 124, 17.5.2005, p. 4

²⁹ ĠU C 104, 24.4.1992, p. 7

- (47) In-nuqqas ta' riżorsi tal-awtoritajiet li joħorġu l-permessi u n-nuqqas ta' diġitalizzazzjoni tal-proċessi għall-ħruġ tal-permessi u d-disponibbiltà tad-data huma ostakli li jnaqqsu r-ritmu tal-proċessi għall-ħruġ tal-permessi. Id-diġitalizzazzjoni u użu xieraq ta' karatteristiċi tal-intelliġenza artifiċjali huma mistennija jhaffu l-proċeduri u jżidu l-effiċjenza tal-proċessi billi jippermettu mmanigġar aktar mgħaġġel tal-applikazzjonijiet u jżidu t-trasparenza permezz ta' aċċess imtejjeb għall-informazzjoni dwar il-passi u r-rekwiżiti tal-proċeduri. Madankollu, id-diġitalizzazzjoni tal-proċessi għall-ħruġ tal-permessi għadha lura, bid-data spiss imxerrda fost awtoritajiet kompetenti differenti mingħajr proċessi jew pjattaformi diġitali unifikati, u mingħajr assigurazzjoni tal-interoperabbiltà. Dan iwassal għal nuqqas ta' ċarezza dwar l-istatus tal-applikazzjonijiet u jfixkel l-identifikazzjoni tal-ostakli. Għalhekk, id-disponibbiltà ta' portal diġitali jew għadd ta' portali konnessi għall-passi kollha tal-proċessi għall-ħruġ tal-permessi għal proġetti tal-infrastruttura tal-enerġija, inkluż proġetti ta' interess komuni u reċiproku tista' tiżgura li d-diġitalizzazzjoni tal-proċeduri tkun trasparenti u, jekk xieraq, interoperabbli u b'hekk timmassimizza l-benefiċċji tagħha f'termini ta' aċċellerazzjoni tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi. Tali portal jew portali jistgħu jippermettu lill-promoturi tal-proġetti jipprezentaw applikazzjonijiet u jivverifikaw l-istatus tagħhom, jattribwuhom lill-awtoritajiet kompetenti, u jippermettu lill-awtoritajiet jipproċessawhom billi jkollhom aċċess għad-data u l-informazzjoni rilevanti kollha, mingħajr il-ħtieġa ta' passi intermedji bbażati fuq il-karta. Barra minn hekk, tali portal jew portali jistgħu jippermettu l-estrazzjoni tal-istatistika dwar il-progress ġenerali tal-proċessi għall-ħruġ tal-permessi fl-Istati Membri. Meta jiġi stabbilit aktar minn portal wieħed, il-konnettività bejn il-portali tiġi żgurata dment li kull portal iwassal lill-utenti għall-portali rilevanti l-oħra jew jinkludi referenzi għalihom. L-Istati Membri jibqgħu liberi li jimplimentaw gradi oġhla ta' interkonnettività, interoperabbiltà u komunikazzjoni bejn il-portali. Jenħtieġ li tali portal jew portali jibbażaw fuq mezzi siguri u interoperabbli pprovduti permezz tal-Kartieri Ewropej tal-Identità Diġitali, f'konformità mar-rekwiżiti tar-Regolament (UE) Nru 910/2014, għall-persuni fiżiċi u, fil-futur, permezz tal-Kartieri Ewropej tan-Negożju, f'konformità mar-[Regolament (UE) Nru XXX/20SS], għall-persuni ġuridiċi, biex jippermettu l-identifikazzjoni u l-awtentikazzjoni elettronici, l-iffirmar jew l-issigilljar ta' dokumenti, il-preżentazzjoni ta' dokumenti u t-trażmissjoni u l-wasla ta' notifikati bejn l-awtoritajiet kompetenti u l-operaturi ekonomiċi.

- (48) Jenħtiegħ li l-awtoritajiet kompetenti jkunu responsabbli sabiex jiżguraw il-konformità mal-limiti ta' żmien stabbiliti f'dan ir-Regolament. Barra minn hekk, f'konformità mal-urġenza li jiġu varati l-infrastrutturi tal-enerġija, u l-importanza strateġika ta' proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku biex jintlaħqu l-għanijiet tal-Unjoni dwar l-enerġija u l-klima u sa fejn jeżisti l-kunċett ta' approvazzjoni taċita skont id-dritt nazzjonali, jenħtiegħ li l-Istati Membri jkollhom il-possibbiltà li jipprevedu li n-nuqqas ta' tweġiba mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti qabel l-iskadenza stipulata f'dan ir-Regolament, jew in-nuqqas ta' tweġiba minn awtorità kkonċernata qabel l-iskadenza stabbilita minn, jew f'kooperazzjoni ma', l-awtorità nazzjonali kompetenti, iwassal biex il-passi amministrattivi intermedjarji speċifiċi, li jikkonsistu mill-passi amministrattivi kollha meħudin mill-awtoritajiet ikkonċernati matul il-proċess għall-ħruġ tal-permessi, inkluż l-organizzazzjoni ta' konsultazzjonijiet jew it-talba għal opinjoni ta' korpi jew awtoritajiet differenti, jew id-deċiżjoni finali komprensiva, jiġu approvati b'mod taċitu jew imwieġba fl-affermattiv, bl-eċċezzjoni ta' deċiżjonijiet dwar l-ambjent, u meta t-tali approvazzjoni twassal biex ix-xogħol ta' bini tal-proġett ikun jista' jibda. Id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament huma mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li l-Istati Membri japplikaw approvazzjoni taċita għal deċiżjonijiet ambjentali meta din il-possibbiltà tkun prevista fis-sistemi legali tagħhom. Sabiex tiġi żgurata applikazzjoni effettiva ta' din il-miżura u biex jiġu ggarantiti d-drittijiet ta' partijiet terzi għall-protezzjoni ġudizzjarja, jenħtiegħ li l-awtoritajiet rilevanti jippubblikaw id-deċiżjonijiet kollha adottati.

- (49) Il-proċess għall-ħruġ tal-permessi jenħtieġ li jipprevedi żewġ proċeduri, jiġifieri l-proċedura fakultattiva ta' qabel l-applikazzjoni fejn ix-xogħol għal fajl ta' applikazzjoni komplut jiġi kkonsenjat u aċċettat mill-awtorità nazzjonali kompetenti, u l-proċedura statutorja obbligatorja għall-ħruġ tal-permessi bejn l-aċċettazzjoni tal-fajl u l-mument li fih l-awtoritajiet jieħdu deċiżjoni komprensiva. Fil-fażi ta' qabel l-applikazzjoni, l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti jenħtieġ li jwettqu sensiela ta' kompiti. Jenħtieġ li jeżaminaw il-proġett u jinnotifikaw lill-promotur tal-proġett dwar liema awtorizzazzjonijiet, studji, permessi u valutazzjonijiet huma meħtieġa biex jitlestha l-proċess għall-ħruġ tal-permess, inkluż il-valutazzjonijiet ambjentali u l-miżuri ta' mitigazzjoni jew ta' kumpens li jenħtieġ li jiġu implimentati. Jenħtieġ li jiddefinixxu l-ambitu u l-livell ta' dettall tad-dokumentazzjoni identifikata fil-konklużjonijiet tal-eżami, filwaqt li jiżguraw li ma tintalab l-ebda dokumentazzjoni sussegwenti mill-promotur tal-proġett hlief meta tkun seħħet bidla materjali fil-proġett jew fl-ambjent tal-madwar tiegħu li minhabba fiha l-kundizzjonijiet u s-suppożizzjonijiet użati biex jiġi ddeterminat l-ambitu ma jibqgħux applikabbli. Jenħtieġ li jfasslu skeda dettaljata għall-proċess għall-ħruġ tal-permessi. Wara li jirċievu l-abbozz tal-fajl tal-applikazzjoni, inkluż id-dokumenti preparatorji kollha, jenħtieġ li jiddeċiedu jekk il-fajl huwiex komplut jew jekk jirrikjedix l-informazzjoni nieqsa f'konformità ma' dak li jkun ġie identifikat fil-proċedura ta' qabel l-applikazzjoni.
- (50) Fejn jitqies effiċjenti, l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti jistgħu jfasslu r-rekwiżiti għall-ħruġ tal-permessi biex il-proċess għall-ħruġ tal-permessi u l-konsultazzjonijiet pubbliċi ta' ċertu proġett isiru f'fażijiet, dment li l-proċess għall-ħruġ tal-permessi jkun issimplifikat u aċċellerat.
- (51) Dan ir-Regolament jenħtieġ li japplika biss għall-ħruġ ta' permessi għal proġetti ta' interess komuni u għal proġetti ta' interess reċiproku, għall-partecipazzjoni pubblika fihom u għat-trattament regolatorju tal-proġetti. Jenħtieġ li l-Istati Membri xorta waħda jkunu kapaċi jadottaw dispożizzjonijiet nazzjonali biex japplikaw l-istess regoli jew regoli simili għal proġetti oħra li ma jkollhomx l-istatus ta' proġetti ta' interess komuni jew proġetti ta' interess reċiproku fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.

- (52) Il-proċess tal-pjan ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha jipprovdi bażi soda għall-identifikazzjoni ta' proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku. Filwaqt li n-Network Ewropew tal-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni tal-Elettriku (ENTSO għall-Elettriku, European Network of Transmission System Operators for Electricity), in-Network Ewropew tal-Operaturi tas-Sistemi ta' Trażmissjoni tal-Gass (ENTSO għall-Gass, European Network of Transmission System Operators for Gas), in-Network Ewropew tal-Operaturi ta' Network għall-Idroġenu (ENNOH, European Network of Network Operators for Hydrogen) u t-TSOs għad għandhom rwol importanti fil-proċess, hemm bżonn ta' aktar razzjonalizzazzjoni u tmexxija, b'mod partikolari fir-rigward tad-definizzjoni tax-xenarji għall-futur, l-identifikazzjoni ta' nuqqasijiet fl-infrastruttura u kongestjonijiet fl-infrastruttura tal-enerġija fit-tul u l-indirizzar ta' dawk in-nuqqasijiet bl-aktar soluzzjonijiet adegwati, biex jiżdied il-piż politiku, il-pertinenza u r-robustezza tal-proċess. Għalhekk, jenhtieg li l-Aġenzija u l-Kummissjoni jkollhom rwol akbar fil-proċess għat-tfassil tal-pjanijiet ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha skont ir-Regolamenti (UE) 2019/943 u (UE) 2024/1789.

- (53) Meta jitqies li x-xenarju magħżul u s-suppożizzjonijiet sottostanti tiegħu għandhom rwol ewlieni fil-proċess tal-ippjanar tal-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha, jenħtieġ li l-Kummissjoni jkollha rwol ċentrali fid-definizzjoni tiegħu f'kooperazzjoni mill-qrib mal-ENTSOs. Jenħtieġ li dan jgħin biex jiġu razzjonalizzati l-inputs u tiġi żgurata konformità aħjar mal-miri ta' politika tal-Unjoni. Huwa importanti li s-suppożizzjonijiet sottostanti jqisu l-għan ġenerali li tiżdied l-integrazzjoni tas-suq intern, anke billi jitnaqqas l-iżolament tal-Istati Membri periferiċi u gżejjer. Huwa xieraq ukoll li l-pjanijiet ta' żvilupp tan-networks fuq perjodu ta' għaxar snin fl-Unjoni kollha jkunu bbażati fuq xenarju ċentrali wiehed, akkumpanjati minn analiżijiet tas-sensittività li jesploraw, pereżempju, taħlitiet ta' provvista alternattivi, xejriet tad-domanda jew xejriet osservati tas-sistemi. Dawn is-sensittivitajiet għandhom jgħinu biex tiġi esplorata medda ta' perkorsi plawżibbli għad-dekarbonizzazzjoni, u għalhekk isaħħu r-robustezza tal-qafas tal-ippjanar tal-infrastruttura tal-UE filwaqt li jqisu d-dinamika reali tas-sistema tal-enerġija Ewropea u l-għażliet ta' ppjanar tal-Istati Membri. L-iskop ewlieni tax-xenarju huwa li jipprovdi bażi komuni għall-valutazzjoni tan-nuqqasijiet fl-infrastruttura u tal-benefiċċji tal-proġetti kandidati ta' interess komuni u tal-proġetti ta' interess reċiproku biex tinkiseb l-integrazzjoni tas-suq u l-konverġenza tal-prezzijiet. Ix-xenarju kongunt li għandu jintuża għall-pjan ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network, skont l-Artikolu 55 tad-Direttiva (UE) 2024/1788 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, jenħtieġ li jkun konsistenti max-xenarju ċentrali. Analizijiet tas-sensittività żviluppati f'konformità mal-Artikolu 11 ta' dan ir-Regolament, u xenarji jew analiżijiet tas-sensittività addizzjonali jistgħu jitqiesu wkoll għal deċiżjonijiet ta' investiment aktar infurmati. L-importanza akbar tax-xenarju ċentrali tirrikjedi l-involviment mill-qrib tal-ENTSO għall-Elettriku, tal-ENNOH, u l-ENTSO għall-Gass, tal-Istati Membri u l-Aġenzija biex jiġi żgurat li jiġu pprovduti d-data u l-informazzjoni rilevanti, u li x-xenarju jkun allinjat mal-iżviluppi nazzjonali u jirrifletti l-Pjanijiet Nazzjonali dwar l-Enerġija u l-Klima, u jieħu kont ta' speċifikitajiet nazzjonali u reġjonali, inkluż id-disparitajiet tal-prezzijiet tal-enerġija fost ir-reġjuni. Jenħtieġ li s-suppożizzjonijiet użati jiġu vverifikati mill-Istati Membri. Il-Grupp ta' Referenza għall-Partijiet Ikkonċernati jenħtieġ li jkompli jipprovdi input u pariri kkoordinati tal-partijiet ikkonċernati dwar l-iżvilupp tax-xenarji.

- (53a) Sabiex jiġu indirizzati l-htigijiet tal-infrastruttura b'rilevanza transfruntiera sinifikanti, it-tishih intern tal-grilja fi Stat Membru jista', fejn xieraq, jiġi raggruppat ma' investimenti oħra li jindirizzaw htieġa transfruntiera sabiex dan jittqies u jiġi vvalutat bħala proġett wieħed skont dan ir-Regolament, dment li raggruppamenti ta' proġetti bħal dawn u l-elementi ta' investment inklużi jissodisfaw il-kriterji rilevanti tal-PCIs.
- (54) Il-proċess tal-identifikazzjoni tal-htigijiet tal-infrastruttura jenhtieġ li jkollu rwol aktar b'saħħtu fil-gwida tal-investimenti ppjanati fl-infrastruttura. Meta mqabbel mal-prattika attwali, il-proċess jenhtieġ li jkun usa' u jqis b'mod aktar dettaljat ir-rabtiet transsettorjali u s-soluzzjonijiet mingħajr fili, sabiex jiġi identifikat b'mod ċar liema soluzzjonijiet jaqdu bl-aħjar mod lis-sistema tal-enerġija biex jintlaħqu l-għanijiet tal-enerġija u tal-klima. Jenhtieġ li l-Aġenzija tkun aktar involuta fl-istabbiliment tal-qafas għall-proċess u l-verifika tiegħu biex tiżdied l-aċċettazzjoni tas-soluzzjonijiet sussegwenti meħtieġa biex jiġu indirizzati d-diskrepanzi. L-Aġenzija jenhtieġ li tiżviluppa metodoloġiji għall-proċess tal-identifikazzjoni tal-htigijiet tal-infrastruttura li jrid jitwettaq mill-ENTSO għall-Elettriku u mill-ENNOH sabiex jiġi żgurat li r-riżultati jkunu robusti biżżejjed u f'konformità mal-prinċipji stabbiliti f'dan ir-Regolament. L-approvazzjoni aħharja tar-rapport ta' identifikazzjoni tal-htigijiet mill-korp tat-teħid tad-deċiżjonijiet tal-Grupp TEN-E jenhtieġ li tkun sinjal qawwi lill-promoturi tal-proġetti fejn ikunu meħtieġa l-proġetti possibbli.

- (55) Jekk il-proċess tal-identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura jsir aktar komprensiv u granulari, dan jenħteġ li jippermetti tqabbil aħjar tal-proġetti ppjanati mal-ħtiġijiet għall-espansjoni tal-kapaċità tat-trażmissjoni. Jenħteġ li jippermetti wkoll proċess ta' segwitu li jwassal għall-identifikazzjoni ta' soluzzjonijiet godda li jistgħu jindirizzaw ħtiġijiet mhux imqabbla. Jenħteġ li t-TSOs ikunu l-entità primarja li tissuggerixxi proġetti possibbli biex jiġu indirizzati n-nuqqasijiet, iżda jenħteġ li jiġu kkunsidrati wkoll soluzzjonijiet alternattivi li jkunu ġejjin minn partijiet ikkonċernati oħra. Għalhekk, jenħteġ li proċess ta' tqabbil tal-ħtiġijiet ikun eżitu tal-kooperazzjoni reġjonali u jinvolvi lill-partijiet ikkonċernati rilevanti fid-diskussjonijiet. Ir-rwol ċentrali tal-Kummissjoni fil-proċess jenħteġ li jsaħħah il-kooperazzjoni reġjonali u l-involvement tal-Istati Membri, tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, tal-promoturi tal-proġetti u ta' partijiet ikkonċernati rilevanti oħra fl-isforz biex joħorgu bl-aktar proġetti adegwati, kemm jekk ikunu soluzzjonijiet mingħajr fili kif ukoll dawk tal-infrastruttura biex jissodisfaw kwalunkwe ħtieġa possibbilment mhux indirizzata. Bħala l-aħħar alternattiva, il-Kummissjoni jenħteġ li jkollha d-dritt li tniedi sejha għal proposti biex tegħleb in-nuqqas ta' progress fl-indirizzar ta' nuqqasijiet persistenti. Jenħteġ li jiġi żgurat li l-proġetti eliġibbli jiġu inklużi mill-aktar fis possibbli fil-pjanijiet ta' żvilupp nazzjonali sussegwenti, fil-pjan ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha u fil-lista tal-Unjoni skont il-proċeduri applikabbli.
- (56) Hija meħtieġa analiżi tal-kostijiet u l-benefiċċji tas-sistema tal-enerġija kollha sabiex jiġi żgurat li l-ippjanar tal-infrastruttura jirrifletti l-ħtiġijiet li qed jevolvu ta' sistema integrata u dekarbonizzata, billi l-kostijiet u l-benefiċċji rilevanti kollha jiġu vvalutati b'mod konsistenti sabiex jiġu identifikati l-aktar soluzzjonijiet effiċjenti għall-ilhuq tal-oġġettivi tal-Unjoni għall-enerġija u l-klima. Is-soluzzjonijiet mingħajr fili, bħall-klassifikazzjoni dinamika tal-linji u tat-transformers, is-sistemi avvanzati ta' kontroll tal-fluss tal-enerġija jew il-pjattaformi diġitali doppji jenħteġ li jkollhom rwol akbar fl-indirizzar tal-ħtiġijiet tan-network kemm f'termini operazzjonali kif ukoll f'termini ta' espansjoni u għalhekk jenħteġ li jkunu koperti wkoll mill-analiżi tal-kostijiet u l-benefiċċji tas-sistema tal-enerġija kollha.

- (57) Il-pjan ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha jenħtieġ li jipprovdi ħarsa generali komprensiva lejn il-proġetti infrastrutturali pplanati li jkollhom impatti transfruntiera fl-Unjoni. Is-soluzzjonijiet mingħajr fili u ta' flessibilità jenħtieġ li jiffurmaw parti intrinsika mill-pjan sabiex jipprovdi stampa sħiħa tal-investimenti futuri meħtieġa għall-aħjar tħaddim tan-networks tal-elettriku u tal-idroġenu. Jenħtieġ li tingħata wkoll kunsiderazzjoni speċifika lill-proġetti li jtejbju s-sigurtà u r-reżiljenza tan-network.
- (58) Fit-twettiq tal-kompiti tagħhom qabel l-adozzjoni tal-pjanijiet ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha, jenħtieġ li l-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH, l-Aġenzija u l-Kummissjoni jwettqu proċess estensiv ta' konsultazzjoni li jinvolvi lill-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha. Dawk il-partijiet ikkonċernati jenħtieġ li jinkludu l-entità Ewropea għall-kooperazzjoni tal-operaturi tas-sistemi ta' distribuzzjoni tal-elettriku fl-Unjoni Ewropea, assoċjazzjonijiet involuti fis-swieq tal-elettriku, tal-gass u tal-idroġenu, il-partijiet ikkonċernati tat-tishin u tat-tkessiħ, tal-qbid u l-ħżin tal-karbonju u tal-qbid u l-użu tal-karbonju, aggregaturi indipendenti, operaturi tar-rispons tad-domanda, organizzazzjonijiet involuti f'soluzzjonijiet tal-effiċjenza fl-enerġija, is-setturi industrijali inklużi t-trasport, id-digitalizzazzjoni, u d-data, kif ukoll assoċjazzjonijiet tal-konsumaturi tal-enerġija, il-Bord Konsultattiv Xjentifiku Ewropew dwar it-Tibdil fil-Klima u rappreżentanti tas-soċjetà ċivili, skont kif ikun rilevanti. Il-Grupp ta' Referenza għall-Partijiet Ikkonċernati wera li huwa forum effettiv ta' kooperazzjoni bejn il-partijiet ikkonċernati u jenħtieġ li l-kontribut ulterjuri tiegħu għall-pjan ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha jiġi appoġġat. Il-konsultazzjoni jenħtieġ li tkun miftuħa u trasparenti u jenħtieġ li tiġi organizzata f'waqtha biex il-partijiet ikkonċernati jkunu jistgħu jagħtu feedback għat-tnejn tal-fażijiet ewlenin tal-pjanijiet ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha, bħall-identifikazzjoni tan-nuqqasijiet fl-infrastruttura u l-metodoloġija tal-analiżi tal-kostijiet u l-benefiċċji għall-valutazzjoni tal-proġetti. L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH jenħtieġ li jqisu kif xieraq il-kontribut li jirċievu mill-partijiet ikkonċernati waqt il-konsultazzjonijiet u jenħtieġ li jispjegaw kif qiesu dak il-kontribut meta jipprezentaw il-proposti finali.

- (59) L-ippjanar tal-infrastruttura tal-enerġija jenħtieġ li jirrifletti kif xieraq l-akkoppjament tas-setturi u l-links inkoċjati bejn it-trasportaturi tal-enerġija. L-iżvilupp tax-xenarji, il-proċess tal-identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura u l-metodoloġiji għall-analizi tal-kostijiet u l-benefiċċji jenħtieġ li jkunu bbażati fuq approċċ integrat, fit-tul u ottimizzat ta' "sistema tal-enerġija waħda" u mmudellar li juża suppożizzjonijiet komuni u metodoloġiji konsistenti. Koordinazzjoni akbar tal-ippjanar tal-infrastruttura bejn is-setturi jenħtieġ li tgħin biex jiġu pprijoritizzati u implimentati soluzzjonijiet infrastrutturali godda b'mod aktar effettiv.
- (60) L-importanza li jiġi żgurat li l-proġetti ta' infrastruttura li għalihom ma teżisti l-ebda soluzzjoni alternattiva raġonevoli biss jistgħu jirċievu l-istatus ta' proġett ta' interess komuni jew proġett ta' interess reċiproku tfixx ukoll li l-prinċipju "l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel" jenħtieġ li jitqies fl-ippjanar tal-infrastruttura tal-enerġija u fil-ħidma tal-gruppi reġjonali meta jstabbilixxu l-listi reġjonali tal-proġetti proposti. F'konformità mal-prinċipju "l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel", jenħtieġ li jitqiesu l-alternattivi rilevanti kollha li jkunu fattibbli ekonomikament u teknikament għal infrastruttura ġdida biex jiġu żgurati l-ħtiġijiet futuri tal-infrastruttura. Jenħtieġ li s-soluzzjonijiet mingħajr fili jew dawk diġitali, l-użu tar-rispons tad-domanda jew il-flessibilità mhux fossili, li tista' ttejjeb l-effiċjenza ġenerali tan-networks, jingħataw kunsiderazzjoni speċjali. Għal dan l-għan, dawn is-soluzzjonijiet jenħtieġ li jiġu kkunsidrati bi prijorità mill-operaturi tas-sistema meta jivvalutaw proġetti għall-espansjoni tas-sistema. Tali soluzzjonijiet jistgħu jikkomplementaw it-tisħiħ fiżiku meħtieġ tal-grilja, iżda jistgħu ma jkunux biżżejjed waħedhom biex jindirizzaw il-ħtiġijiet identifikati tas-sistema. Jenħtieġ li jiġi inċentivat ukoll użu kosteffiċjenti tan-networks, b'mod partikolari permezz tal-użu ta' sinjali tal-prezzijiet skont il-lokalità u l-ħin tal-użu fit-tariffi tan-network u fl-iskemi ta' appoġġ.

- (61) Sabiex jintlaħaq l-oġġettiv tan-newtralità klimatika fl-Unjoni sal-2050, l-Unjoni trid iżżid b'mod sinifikanti l-ġenerazzjoni tal-elettriku minn sorsi rinnovabbli. L-investiment fl-enerġija rinnovabbli fuq il-baħar jenħtieġ li jiżdied bl-għan li jintlaħqu mill-inqas 350 GW ta' ġenerazzjoni rinnovabbli fuq il-baħar installata f'konformità mal-għanijiet kumulattivi reġjonali mhux vinkolanti tal-Istati Membri dwar l-enerġija rinnovabbli fuq il-baħar aġġornati f'Diċembru 2024 u appoġġati fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-24 ta' Ottubru 2023 intitolata "Twettiq tal-ambizzjonijiet tal-UE rigward l-enerġija rinnovabbli lil hinn mill-kosta"³⁰. L-ewwel pjanijiet ta' żvilupp tan-network fuq il-baħar (ONDPs) ippubblikati mill-ENTSO għall-Elettriku f'Jannar 2024 għamlu pass importanti 'l quddiem billi ankraw l-ambizzjonijiet reġjonali tal-Istati Membri fuq il-baħar fl-ippjanar tan-network fuq il-baħar. Jenħtieġ li dan jappoġġa l-identifikazzjoni ta' proġetti transfruntieri ta' enerġija rinnovabbli fuq il-baħar, inklużi dawk ibridi u radjali transfruntieri, biex jiġi żgurat żvilupp ottimizzat u kosteffiċjenti tan-networks fuq il-baħar fil-livell tal-baċiri tal-baħar. Il-loġika strategika fit-tul inkluża fl-ONDPs jenħtieġ li tiġi estiża għall-grilji tal-elettriku fuq l-art, kif ukoll għan-networks tal-idroġenu.
- (62) Il-valutazzjoni tal-benefiċċji u tal-kostijiet tal-kurituri prijoritarji tal-grilja lil hinn mill-kosta għall-enerġija rinnovabbli jenħtieġ li tappoġġa lill-Istati Membri biex iwettqu analiżi preliminari tal-kondiviżjoni tal-kostijiet fil-livell ta' prijorità tal-kuritur tal-grilja lil hinn mill-kosta, sabiex jiġu sostnuti l-impenji politiċi kongunti sussegwenti għal proġetti transfruntieri tal-grilja lil hinn mill-kosta. Il-gwida tal-Kummissjoni tas-27 ta' Ġunju 2024 dwar l-oqfsa ta' investiment kollaborattiv għal proġetti fuq il-baħar jenħtieġ li tinforma l-valutazzjoni tal-benefiċċji u tal-kostijiet tal-kurituri prijoritarji tal-grilja lil hinn mill-kosta għall-enerġija rinnovabbli u tista' tiġi aġġornata mill-Kummissjoni, bl-involvement tal-Istati Membri, it-TSOs rilevanti, l-Aġenzija u l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, meta jitqies rilevanti.

³⁰ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni tal-24 ta' Ottubru 2023, Twettiq tal-ambizzjonijiet tal-UE rigward l-enerġija rinnovabbli lil hinn mill-kosta (COM(2023) 668 final).

- (63) Jenħtiegħ li, b'mod ġenerali, il-kostijiet tal-iżvilupp, tal-kostruzzjoni, tat-tħaddim u tal-manutenzjoni ta' proġetti ta' interess komuni jingarru mill-utenti tal-infrastruttura. L-allokazzjoni tal-kostijiet jenħtiegħ li tiżgura li l-utenti finali ma jitgħabbewx b'mod sproporzjonat, speċjalment meta dan jista' jwassal għal faqar enerġetiku. Il-proġetti ta' interess komuni jenħtiegħ li jkunu eligibbli għall-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet meta valutazzjoni tad-domanda tas-suq, jew tal-effetti mistennija fuq it-tariffi, tindika li l-kostijiet ma jistgħux ikunu mistennija li jiġu rkuprati mit-tariffi mħallsa mill-utenti tal-infrastruttura. Jenħtiegħ li jiġi nnutat li d-dispożizzjonijiet li jikkonċernaw l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet ma japplikawx għal dawk il-proġetti ta' interess komuni li mhumix tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u għalhekk ma jistgħux jirċievu deċiżjoni dwar l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet, bħal proġetti ta' ħżin idroelettriku ppumpjat li mhumix regolati u mhumix iffinanzjati permezz tas-sistemi tariffarji nazzjonali.

- (64) F'suq intern tal-enerġija dejjem aktar interkonness, huma meħtieġa regoli ċari u trasparenti għall-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet sabiex jiġi aċċellerat l-investment fl-infrastruttura transfruntiera u fi proġetti b'impatt transfruntier. Hekk kif l-infrastruttura tal-enerġija transfruntiera ssir aktar integrata, aktar proġetti jwasslu benefiċċji lil hinn mit-territorji fejn jinbnew. Dan jagħmel il-kondiviżjoni ġusta u trasparenti tal-kostijiet essenzjali biex jiġu evitati piżijiet sproporzjonati fuq il-konsumaturi lokali. Id-diskussjoni dwar l-allokazzjoni xierqa tal-kostijiet jenħtieġ li tkun ibbażata fuq l-analiżi tal-kostijiet u tal-benefiċċji ta' proġett ta' infrastruttura mwettqa abbażi ta' metodoloġija armonizzata għall-analiżi tas-sistema tal-enerġija kollha, bl-użu tax-xenarju ċentrali u kwalunkwe analiżi tas-sensittività stabbilita għall-fini tal-pjanijiet ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha mhejjija skont ir-Regolamenti (UE) 2019/943 u (UE) 2024/1789, biex tippermetti analiżi robusta tal-kontribut tal-proġett ta' interess komuni jew ta' interess reċiproku għall-politiki tal-Unjoni dwar l-enerġija tad-dekarbonizzazzjoni, l-integrazzjoni tas-suq, il-kompetizzjoni, is-sostenibbiltà u s-sigurtà tal-provvista. Jenħtieġ li l-Istati Membri u l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali li fihom jinsabu mill-inqas 10 % tal-benefiċċji netti ta' proġett, mifhuma bħala d-differenza bejn il-benefiċċji pożittivi u l-benefiċċji negattivi monetizzati ta' proġett għas-soċjetà jew għal partijiet mis-soċjetà, jipparteċipaw f'diskussjonijiet dwar il-valutazzjonijiet tal-kostijiet u l-benefiċċji u tal-kondiviżjoni tal-kostijiet. Tali parteċipazzjoni jenħtieġ li tiżgura t-trasparenza fi stadju bikri tal-iżvilupp tal-proġett, tappoġġa distribuzzjoni ġusta tal-kostijiet u l-benefiċċji, u tiffaċilita l-implimentazzjoni effettiva tal-proġett u t-twassil tal-benefiċċji tiegħu. Fl-istess hin, tali parteċipazzjoni ma tohloq l-ebda obbligu biex jiġġarrbu l-kostijiet tal-proġett. Barra minn hekk, jenħtieġ li l-ftehimiet dwar l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet jikkunsidraw arranġamenti ex post biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ġusta u proporzjonata ta' pajjiżi mhux ospitanti, dment li tali aġġustamenti jkunu definiti b'mod ċar u strutturati b'tali mod li tiġi ssalvagwardjata ċ-ċertezza tal-investment.

- (65) Huwa essenzjali li jiġi żgurat qafas ta' finanzjament stabbli għall-iżvilupp ta' proġetti ta' interess komuni filwaqt li tiġi mminimizzata l-ħtieġa ta' appoġġ finanzjarju, filwaqt li fl-istess ħin jiġu mhegġa l-investituri interessati, b'inċentivi xierqa u mekkaniżmi finanzjarji. Meta jiddeċiedu dwar l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet, jenħtieġ li l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jallokaw il-kostijiet imġarrba tal-investment b'mod effiċjenti bejn il-fruntieri fl-intier tagħhom, skont kif rilevanti fid-dawl tal-approċċi u l-metodoloġiji nazzjonali tagħhom għal infrastruttura simili, u jinkluduhom fit-tariffi nazzjonali. Wara, fejn ikun rilevanti, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jenħtieġ li jiddeterminaw jekk l-impatt tagħhom fuq it-tariffi nazzjonali jistax jirrappreżenta piż sproporzjonat għall-konsumaturi fl-Istati Membri rispettivi tagħhom. Jenħtieġ li l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jevitaw ir-riskji ta' appoġġ doppju għall-proġetti billi jqisu l-ħlasijiet u d-dħul reali jew stmati. Jenħtieġ li daww il-ħlasijiet u d-dħul jitqiesu biss sa fejn ikunu relatati mal-proġetti u sa fejn ikunu mfassla biex ikopru l-kostijiet ikkonċernati.
- (66) Sabiex jiġu ffaċilitati d-diskussjonijiet dwar il-kondiviżjoni tal-kostijiet fost l-Istati Membri rilevanti u pajjiżi terzi, jenħtieġ li tiġi prevista l-possibbiltà ta' ggruppjar ta' proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku. Jekk gruppi ta' Stati Membri jithallew jittrattaw pakkett ta' proġetti bħala ta' benefiċċju reċiproku, jistgħu jitravmu soluzzjonijiet fejn kulhadd jirbaħ, jitnaqqsu r-riskji u l-kostijiet tat-tranzazzjonijiet fin-negożjati, u tista' tiżdied il-probabbiltà ta' implimentazzjoni. Appoġġ addizzjonali fil-livell tal-Unjoni, pereżempju permezz tal-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa, jew fil-livell reġjonali bl-użu tal-introjt mill-kongestjoni, jista' jiffaċilita aktar tali ftehimiet u jippromwovi l-konsenja f'waqtha tal-infrastruttura ta' prijorità. Sabiex jiġu ffaċilitati l-identifikazzjoni u d-diskussjonijiet għal tali pakketti ta' proġetti, l-Istati Membri u l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu jqisu l-ħidma reġjonali volontarja rilevanti fuq l-analiżi tal-kostijiet u l-benefiċċji u l-kondiviżjoni tal-kostijiet b'rabta mal-pakkett tal-proġett.

- (67) Ir-Regolament (UE) 2019/943 jistabbilixxi, fl-Artikolu 19(2), tliet objettivi ta' prijorità għall-użu tad-dhul li jirriżulta mill-allokazzjoni ta' kapaċità transżonali, jiġifieri: (a) il-garanzija tad-disponibbiltà reali tal-kapaċità allokata inkluż il-kumpens għaċ-ċertezza; (b) iż-żamma jew iż-żieda tal-kapaċitajiet transżonali permezz tal-ottimizzazzjoni tal-interkonnnetturi eżistenti jew bil-kopertura tal-kostijiet li jirriżultaw minn investimenti fin-network rilevanti biex titnaqqas il-kongestjoni tal-interkonnnetturi; u (c) l-għoti ta' kumpens lill-operaturi tal-impjanti ta' generazzjoni tal-elettriku minn sorsi rinnovabbli fuq il-baħar fiċ-ċirkostanzi stabbiliti fih. Jenħtieġ li t-TSOs jiżguraw li t-tliet objettivi prijoritarji kollha jiġu ssodisfati, inkluż l-oġjettiv fil-punt (b). Sabiex jiġi ffaċilitat il-finanzjament ta' proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku li jnaqqsu l-kongestjoni tal-interkonnnetturi u biex id-diskussjonijiet dwar deċiżjonijiet ta' allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet ikunu prevedibbli u trasparenti skont l-Artikolu 16 ta' dan ir-Regolament, huwa xieraq li t-TSOs iquieghdu sehem limitat tal-introjtu mill-kongestjoni għal tali investimenti fuq linja separata ta' kont intern, ġewwa jew barra l-portafoll kontabilistiku, u f'konformità mad-dispożizzjonijiet legali u regolatorji nazzjonali kif definiti mill-awtorità kompetenti u f'konformità mal-metodoloġija rilevanti tal-ACER. Dak ir-rekwiżit huwa mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà tat-TSOs li jiddeċiedu dwar il-prijoritajiet ta' finanzjament, taħt is-superviżjoni tal-awtoritajiet regolatorji u f'konformità mal-metodoloġija approvata skont l-Artikolu 19(4) tar-Regolament (UE) 2019/943. Jenħtieġ li dak ir-rekwiżit ma japplikax meta jkun jista' jintwera li ma hemm l-ebda ħtieġa li tinbena kapaċità transfruntiera addizzjonali fil-fruntieri tal-Istat Membru kkonċernat, abbażi tal-aktar rapport reċenti approvat dwar l-identifikazzjoni tal-ħtiġijiet ta' infrastruttura tal-ENTSO-E.
- (67a) Xi Stati Membri, b'mod partikolari Stati Membri b'diversi żoni tal-offerti, kellhom żieda konsiderevoli fl-introjtu mill-kongestjoni tagħhom minhabba l-pożizzjoni ġeografika speċifika tagħhom. Ir-rekwiżit li jiġi allokata sehem mill-introjtu mill-kongestjoni għal proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku għalhekk jenħtieġ li ma japplikax għall-introjtu mill-kongestjoni li jirriżulta mill-konfini interni taż-żona tal-offerti fi Stat Membru.

- (67b) L-interkonnessjonijiet waħedhom ma jistgħux jindirizzaw b'mod adegwat l-isfidi relatati mal-adegwatezza tar-riżorsi. Żieda fil-generazzjoni tal-elettriku mingħajr fjuwils fossili li tkun qrib il-konsum tista' tappoġġa l-elettrifikazzjoni li għaddejja, tikkontribwixxi għal użu aktar effiċjenti tal-grilji eżistenti u ttejjeb l-adegwatezza tar-riżorsi. L-Istati Membri jżommu d-dritt li jiddeterminaw it-taħlita tal-enerġija tagħhom u l-istruttura ġenerali tal-provvista tal-enerġija tagħhom.
- (68) Meta ma jkun hemm l-ebda TSO fi Stat Membru, ir-referenzi għat-TSOs f'dan ir-Regolament jenħtieġ li japplikaw mutatis mutandis għall-operaturi tas-sistemi ta' distribuzzjoni (DSO).
- (69) Il-leġiżlazzjoni dwar is-suq intern tal-enerġija tirrikjedi li t-tariffi għall-aċċess għan-networks jipprovdu inċentivi xierqa għall-investment. Madankollu, bosta tipi ta' proġetti ta' interess komuni x'aktarx li jkollhom esternalitajiet li jaf ma jkunux jistgħu jiġu koperti kompletament fis-sistema tariffarja regolari u rkuprati permezz tagħha. Meta japplikaw il-leġiżlazzjoni dwar is-suq intern tal-enerġija, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jenħtieġ li jiżguraw qafas regolatorju u finanzjarju stabbli u prevedibbli b'inċentivi għall-proġetti ta' interess komuni, inkluż inċentivi fit-tul, li jkunu proporzjonati għal-livell ta' riskju speċifiku tal-proġett. Jenħtieġ li dak il-qafas japplika b'mod partikolari għal proġetti transfruntieri, għal teknoloġiji innovattivi ta' trażmissjoni tal-elettriku li jippermettu l-integrazzjoni fuq skala kbira ta' enerġija rinnovabbli, ta' riżorsi tal-enerġija distribwiti jew ta' rispons tad-domanda f'networks interkonnessi, u għal proġetti tat-teknoloġija tal-enerġija u ta' diġitalizzazzjoni, li jew x'aktarx iġarrbu riskji oġġla minn proġetti simili li jkunu jinsabu fi Stat Membru wieħed jew li jwieġħdu benefiċċji akbar għall-Unjoni. Barra minn hekk, jenħtieġ li l-proġetti b'nefqa operazzjonali għolja jkollhom ukoll aċċess għal inċentivi xierqa għall-investment. B'mod partikolari, il-grilji lil hinn mill-kosta għall-enerġija rinnovabbli, li jaqdu l-funzjonalità doppja ta' interkonnetturi tal-elettriku u jikkollegaw proġetti ta' generazzjoni rinnovabbli fuq il-baħar, x'aktarx li jgarrbu riskji oġġla minn proġetti ta' infrastruttura simili fuq l-art, minhabba l-konnessjoni intrinsika tagħhom mal-assi ta' generazzjoni li tinvolvi riskji regolatorji, riskji ta' finanzjament, bħall-ħtieġa ta' investimenti antiċipatorji, riskji tas-suq u riskji marbuta mal-użu ta' teknoloġiji innovattivi ġodda.

- (70) Ir-Regolament (UE) 2022/869 wera l-valur miżjud tal-ingranaġġ tal-finanzjament privat permezz ta' assistenza finanzjarja sinifikanti mill-Unjoni sabiex ikunu jistgħu jiġu implimentati proġetti ta' sinifikat għall-Unjoni. Fid-dawl tas-sitwazzjoni ekonomika u finanzjarja u tar-restrizzjonijiet baġitarji, jenħtieġ li l-appoġġ immirat ikompli taħt il-qafas finanzjarju pluriennali, bil-ħsieb ukoll li jitnaqqsu r-riskji tal-proġetti u jiġi attirat l-investment privat, sabiex jiġu mmassimizzati l-impatt tal-finanzjament pubbliku u l-benefiċċji tiegħu għaċ-ċittadini tal-Unjoni u jiġu attirati investituri ġodda lejn il-kurituri u l-oqsma prijoritarji tal-infrastruttura tal-enerġija stipulati fl-Anness I ta' dan ir-Regolament, filwaqt li l-kontribuzzjoni baġitarja tal-Unjoni tibqa' minima.
- (71) Jenħtieġ li l-proġetti ta' interess komuni jkunu eliġibbli għal assistenza finanzjarja mill-Unjoni għall-istudji u, skont ċerti kundizzjonijiet, għax-xogħlijiet skont ir-Regolament (UE) 2021/1153 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³¹ fil-forma ta' għotjiet jew strumenti finanzjarji innovattivi sabiex jiġi żgurat li jkun jista' jingħata appoġġ imfassal apposta għal dawk il-proġetti ta' interess komuni li ma jkunux vijabbli skont il-qafas regolatorju u l-kundizzjonijiet tas-suq eżistenti. Huwa importanti li tiġi evitata kwalunkwe distorsjoni tal-kompetizzjoni, b'mod partikolari bejn proġetti li jikkontribwixxu għall-kisba tal-istess kuritur prijoritarju tal-Unjoni. Jenħtieġ li tali assistenza finanzjarja tiżgura s-sinerġiji meħtieġa ma' fondi oħra tal-Unjoni disponibbli għall-finanzjament ta' networks ta' distribuzzjoni tal-enerġija intelligenti u mal-mekkaniżmu ta' finanzjament tal-Unjoni għall-enerġija rinnovabbli stabbilit mir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1294³².

³¹ Ir-Regolament (UE) 2021/1153 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Lulju 2021 li jistabbilixxi Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 1316/2013 u (UE) Nru 283/2014 (ĠU L 249, 14.7.2021, p. 38, <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

³² Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1294 tal-15 ta' Settembru 2020 dwar il-mekkaniżmu ta' finanzjament tal-enerġija rinnovabbli tal-Unjoni (ĠU L 303, 17.9.2020, p. 1, http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1294/oj).

(71a) L-iżvilupp ta' suq tal-idroġenu jeħtieġ li jqis il-katina tal-valur sħiħa. Il-Pakkett dwar is-Swieq tal-Idroġenu u tal-Gass Dekarbonizzat diġà jistabbilixxi dispożizzjonijiet dwar it-tariffi, l-irkupru tal-kostijiet għall-operaturi tan-networks tal-idroġenu, it-trasferimenti finanzjarji bejn is-servizzi rregolati u l-possibbiltà li l-Istati Membri jintroduċu mekkaniżmi ta' allokkazzjoni intertemporali tal-kostijiet fil-livell nazzjonali, inkluż il-possibbiltà li jiġu stabbiliti miżuri, bħal garanziji mill-Istat, biex jiġi kopert ir-riskju finanzjarju tal-operaturi tan-network tal-idroġenu assoċjat mad-diskrepanza inizjali fl-irkupru tal-kostijiet li tirriżulta mill-applikazzjoni tal-allokkazzjoni intertemporali tal-kostijiet. L-Istati Membri li jimplimentaw proġetti ta' interess komuni fil-qasam tal-idroġenu jistgħu jintroduċu allokkazzjoni intertemporali tal-kostijiet bħal din f'każijiet li jinvolvu lil aktar minn Stat Membru wieħed. Bħal f'każijiet fi hdan Stat Membru wieħed, jenħtieġ li l-allokkazzjoni intertemporali tal-kostijiet u l-metodoloġija sottostanti tagħha jkunu soġġetti għall-approvazzjoni tal-awtoritajiet regolatorji tal-Istati Membri involuti. Bil-ħsieb tal-possibbiltà fil-livell tal-Istati Membri prevista fl-Artikolu 5(3) tar-Regolament 2024/1789, li jiġu stabbiliti miżuri bħal garanzija mill-Istat biex jiġi kopert ir-riskju finanzjarju tal-operaturi tan-network tal-idroġenu assoċjat mad-diskrepanza inizjali fl-irkupru tal-kostijiet li tirriżulta mill-applikazzjoni tal-allokkazzjoni intertemporali tal-kostijiet, jenħtieġ li l-Kummissjoni tivvaluta l-isfidi b'rabta mal-proġetti transfruntieri tal-idroġenu. Jenħtieġ li l-valutazzjoni tidentifika soluzzjonijiet alternattivi għall-kwistjoni, inkluż l-impatti, il-kostijiet u l-benefiċċji tagħhom, b'mod integrat u b'bilanċjat. F'dan il-kuntest, jenħtieġ li l-Kummissjoni tinvolvi ruħha fi skambju strutturat mal-partijiet ikkonċernati rilevanti kemm dwar l-effettività tal-miżuri eżistenti għall-proġetti transfruntieri kif ukoll dwar il-miżuri potenzjali li jindirizzaw l-isfidi biex jitnaqqas aktar ir-riskju tal-proġetti ta' pipelines tal-idroġenu ta' interess komuni b'rilevanza transfruntiera u valur strateġiku partikolarment għoljin għall-Unjoni u, fejn rilevanti, dwar l-iżvilupp ta' pjan direzzjonali għall-implimentazzjoni biex tiġi appoġġata aktar iż-żieda fin-networks tal-idroġenu.

- (71b) Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 838/2010 jistabbilixxi regoli biex l-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni jingħataw kumpens għall-kostijiet li jirriżultaw mill-ospitar ta' flussi transfruntieri tal-elettriku, filwaqt li l-Artikolu 17 ta' dan ir-Regolament jipprevedi qafas għall-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet għal Proġetti ta' Interess Komuni bejn l-Istati Membri. Madankollu, dawn il-mekkaniżmi ma għadhomx jirriflettu bis-sħiħ il-kostijiet kapitali u operazzjonali kollha tal-infrastruttura mgħarrba mill-Istati Membri li jospitaw flussi sinifikanti ta' tranżitu għall-benefiċċju tas-suq intern tal-enerġija. Għalhekk jenħtieġ li l-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Aġenzija u mal-partijiet ikkonċernati rilevanti, tirrieżamina l-adegwatezza tal-arrangamenti eżistenti fid-dawl tax-xejriet attwali ta' tranżitu u l-kostijiet reali mgħarrba, u tivvaluta jekk humiex meħtieġa miżuri addizzjonali fil-livell tal-Unjoni biex tiġi żgurata distribuzzjoni aktar ekwa tal-kostijiet relatati mat-tranżitu.
- (72) Jenħtieġ li tapplika logika maqsuma fi tliet stadji għall-investimenti fi proġetti ta' interess komuni. L-ewwel nett, is-suq jenħtieġ li jkollu l-prijorità li jinvesti. It-tieni, meta l-investimenti ma jsirux mis-suq, jenħtieġ li jiġu esplorati soluzzjonijiet regolatorji, jenħtieġ li l-qafas regolatorju rilevanti jiġi aġġustat meta jkun meħtieġ, u jenħtieġ li tiġi żgurata l-applikazzjoni korretta tal-qafas regolatorju rilevanti. It-tielet, meta l-ewwel żewġ passi ma jkunux biżżejjed biex jitwettqu l-investimenti meħtieġa fi proġetti ta' interess komuni, jenħtieġ li jkun possibbli li tingħata assistenza finanzjarja mill-Unjoni meta l-proġett ta' interess komuni jissodisfa l-kriterji ta' eliġibbiltà applikabbli, u, fejn rilevanti, filwaqt li titqies żieda sproporzjonata potenzjali fit-tariffi, soġġett għall-valutazzjoni tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti.

- (73) Jenħtiegħ li l-proġetti ta' interess komuni u l-proġetti ta' interess reċiproku ma jkunux eligibbli għall-assistenza finanzjarja mill-Unjoni meta l-promoturi, l-operaturi jew l-investituri tal-proġetti jkunu f'waħda mis-sitwazzjonijiet ta' esklużjoni msemmija fl-Artikolu 138 tar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³³, bħal f'każijiet ta' kundanna minhabba frodi, korruzzjoni jew imġiba relatata ma' organizzazzjoni kriminali. Jenħtiegħ li jkun possibbli li proġett ta' interess komuni jitneħħa mil-lista tal-Unjoni jekk l-inklużjoni tiegħu f'dik il-lista kienet ibbażata fuq informazzjoni mhux korretta li kienet fattur determinanti għal dik l-inklużjoni, jew jekk il-proġett ma jkunx konformi mad-dritt tal-Unjoni. Għal proġett ta' interess komuni li jinsab fl-Istati Membri li jibbenefikaw minn deroga skont dan ir-Regolament, dawk l-Istati Membri jenħtiegħ li jiżguraw, meta jappoġġaw kwalunkwe applikazzjoni għal finanzjament skont ir-Regolament (UE) 2022/869 għal tali proġetti, li l-proġetti ma jipprovdux benefiċċju dirett jew indirett lil persuni jew entitajiet li jkunu jinsabu f'waħda mis-sitwazzjonijiet ta' esklużjoni kif imsemmi fl-Artikolu 138 tar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509.
- (74) Jenħtiegħ li l-għotjiet għal xogħlijiet relatati ma' proġetti ta' interess reċiproku jkunu disponibbli bl-istess kundizzjonijiet bħal dawk għall-proġetti ta' interess komuni meta jikkontribwixxu għall-oġettivi ġenerali tal-politika tal-Unjoni dwar l-enerġija u l-klima u meta l-oġettivi ta' dekarbonizzazzjoni tal-pajjiż terz ikunu konsistenti mal-Ftehim ta' Pariġi.

³³ Ir-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Settembru 2024 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni (ĠU L, 2024/2509, 26.9.2024, <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (75) Jenħtiegħ li l-Unjoni tiffaċilita proġetti tal-enerġija f'reġjuni żvantaġġati, inqas konnessi, periferiċi, ultraperiferiċi jew iżolati sabiex tippermetti l-aċċess għan-networks trans-Ewropej tal-enerġija sabiex taċċellera l-proċess ta' dekarbonizzazzjoni u tnaqqas id-dipendenza fuq il-fjuwils fossili. F'dawk ir-reġjuni, fejn l-interkonnnettività baxxa tista' tkun kwistjoni persistenti, anke s-soluzzjonijiet ta' flessibbiltà u l-ħżin tal-enerġija jaqdu rwol kruċjali fl-integrazzjoni tal-enerġija rinnovabbli u għandhom impatt pożittiv sinifikanti fuq il-miri tal-Unjoni għall-enerġija u l-klima. Jenħtiegħ li proġetti bħal dawn ma jiġux esklużi mill-assistenza finanzjarja tal-Unjoni sempliċement minħabba interkonnnessjoni fiżika baxxa, u jenħtiegħ li l-impatt transfruntier tagħhom u l-kontribut tagħhom għall-integrazzjoni tas-suq jirriflettu r-rwol sistemiku tagħhom f'sistemi tal-enerġija dekarbonizzati li huma iżolati jew għandhom ftit konnessjonijiet.
- (76) F'konformità mal-konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew tal-4 ta' Frar 2011 li jenħtiegħ li l-ebda Stat Membru ma jibqa' iżolat min-networks Ewropej tal-gass u tal-elettriku wara l-2015 jew jara s-sigurtà tal-enerġija tiegħu tiġi pperikolata minħabba n-nuqqas ta' konnessjonijiet xierqa, dan ir-Regolament għandu l-għan li jiżgura aċċess għan-networks trans-Ewropej tal-enerġija billi jtemm l-iżolament fil-qasam tal-enerġija ta' Ċipru u Malta, li għadhom ma humiex interkonnessi man-network trans-Ewropew tal-gass. Dak l-oġġettiv jenħtiegħ li jintlaħaq billi l-proġetti fil-fażi ta' żvilupp jew ippjanar li jkunu ngħataw l-istatus ta' proġett ta' interess komuni skont ir-Regolament (UE) Nru 2022/869 jithallew iżommu l-istatus tagħhom sakemm Ċipru u Malta jkunu interkonnessi man-network trans-Ewropew tal-gass jew sal-31 ta' Diċembru 2033, skont liema minnhom tiġi l-ewwel. Meta jitqiesu ċ-ċirkostanzi ġeografiċi uniċi tagħhom, il-konnessjoni tal-pipeline għal dawn iż-żewġ Stati Membri għejjer man-network trans-Ewropew tal-gass tibqa' oġġettiv importanti għall-Unjoni. Minbarra li jikkontribwixxu għall-iżvilupp tas-suq tal-enerġija rinnovabbli, għall-flessibbiltà u r-reżiljenza tas-sistema tal-enerġija, u għas-sigurtà tal-provvista, dawn il-proġetti jiżguraw aċċess għas-swieq futuri tal-enerġija, inkluż l-idroġenu, u jikkontribwixxu biex jintlaħqu l-oġġettivi tal-politika tal-Unjoni dwar l-enerġija u l-klima.

- (77) Sabiex tiġi żgurata l-konsistenza tal-bidliet proposti skont dan ir-Regolament mal-qafas tal-Unjoni dwar is-swieq tal-elettriku, tal-gassijiet u tal-idroġenu, qed jiġu proposti emendi korrispondenti tal-Artikoli 3 u 11 tar-Regolament (UE) 2019/942 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁴, tal-Artikolu 48 tar-Regolament (UE) 2019/943 u tal-Artikoli 60 u 61 tar-Regolament (UE) 2024/1789. Dawk l-emendi huma relatati mal-użu tax-xenarju ċentrali fil-pjan ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha, il-kunsiderazzjoni ta' soluzzjonijiet mingħajr fili u alternattivi oħra għall-espansjoni tas-sistema u l-kjarifika tal-iskeda ta' żmien tal-pjanijiet. Għalhekk, jenħtieġ li dawk ir-Regolamenti jiġu emendati skont dan.
- (78) Sabiex jiġi żgurat l-iżvilupp tempestiv ta' proġetti ta' infrastruttura tal-enerġija essenzjali għall-Unjoni, it-tielet lista tal-Unjoni ta' proġetti ta' interess komuni u ta' proġetti ta' interess reċiproku jenħtieġ li tibqa' fis-seħh sakemm tidhol fis-seħh l-ewwel lista tal-Unjoni ta' proġetti ta' interess komuni u ta' proġetti ta' interess reċiproku stabbilita skont dan ir-Regolament. Barra minn hekk, sabiex jingħata lok għall-iżvilupp, il-monitoraġġ u l-finanzjament tal-proġetti ta' interess komuni fit-tielet lista tal-Unjoni skont ir-Regolament (UE) Nru 2022/869, ċerti dispożizzjonijiet tar-Regolament (UE) 2022/869 jenħtieġ li jibqgħu fis-seħh u jipproduċu effetti sad-dhul fis-seħh tal-ewwel lista tal-Unjoni ta' proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku stabbilita skont dan ir-Regolament.
- (79) Sabiex jiġi żgurat li l-lista tal-Unjoni tkun limitata għal proġetti li jikkontribwixxu l-aktar għall-implimentazzjoni tal-kurituri u l-oqsma prijoritarji strateġiċi tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fl-Anness I ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li, f'konformità mal-Artikolu 290 tat-Trattat, il-Kummissjoni tiġi ddelegata s-setgħa li temenda l-annessi ta' dan ir-Regolament sabiex tistabbilixxi u tirrieżamina l-lista tal-Unjoni, filwaqt li tirrispetta d-dritt tal-Istati Membri li japprovaw proġetti fil-lista tal-Unjoni relatati mat-territorji tagħhom.

³⁴ Ir-Regolament (UE) 2019/942 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 li jistabbilixxi Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi tal-Enerġija (ĠU L 158, 14.6.2019, p. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/942/oj>.)

- (80) Sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament fir-rigward tal-iżvilupp ta' xenarju ċentrali, biex jiġu speċifikati l-kundizzjonijiet li taħthom it-TSOs jistgħu jużaw l-introjt mill-kongestjoni u biex jiġu speċifikati l-kundizzjonijiet li taħthom l-oġettiv tal-Artikolu 19(2), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2019/943 jitqies issodisfat b'mod adegwat, jenħteġ li l-Kummissjoni tingħata setgħat ta' implimentazzjoni. Jenħteġ li dawk is-setgħat ikunu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.
- (82) Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa waqt il-ħidma preparatorja tagħha, anke fil-livell tal-esperti, u li dawk il-konsultazzjonijiet jitwettqu f'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet³⁵. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-tnejn ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess ħin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jittrattaw it-tnejn ta' atti delegati.

³⁵ Il-Ftehim Interistituzzjonali bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet (ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).

- (83) Id-diskussjonijiet fil-Gruppi huma strumentali biex il-Kummissjoni tadotta l-atti delegati li jistabbilixxu l-lista tal-Unjoni. Għalhekk, huwa xieraq li, sa fejn ikun possibbli, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu infurmati dwar ir-riżultati tal-laqgħat tal-Gruppi u jkunu jistgħu jibagħtu esperti għal dawk il-laqgħat, f'konformità mal-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet. Filwaqt li titqies il-ħtieġa li tiġi żgurata l-kisba tal-oġġettivi ta' dan ir-Regolament, fid-dawl tal-għadd ta' proġetti fil-listi tal-Unjoni s'issa, jenħtieġ li l-għadd totali ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni jibqa' maniġġabbli, u, għalhekk, jenħtieġ li ma jaqbiżx b'mod sinifikanti l-220.
- (84) Għalhekk, jenħtieġ li r-Regolamenti (UE) 2019/942, (UE) 2019/943 u (UE) 2024/1789 jiġu emendati skont dan, u jenħtieġ li r-Regolament (UE) 2022/869 jiṭṭassar.
- (85) Minhabba li l-oġġettivi ta' dan ir-Regolament, jiġifieri l-iżvilupp u l-interoperabbiltà tan-networks trans-Ewropej tal-enerġija u l-konnessjoni ma' dawk in-networks li jikkontribwixxu għall-iżgurar tal-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima, b'mod partikolari l-kisba tal-miri tal-enerġija u tal-klima tal-Unjoni u l-oġġettiv tagħha ta' newtralità klimatika sal-2050, u għall-iżgurar tal-interkonnessjonijiet, is-sigurtà tal-enerġija, l-integrazzjoni tas-suq u tas-sistema, il-kompetizzjoni li minnha jibbenefikaw l-Istati Membri kollha u prezzijiet affordabbli tal-enerġija, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda jistgħu pjuttost, minhabba l-iskala u l-effetti tal-azzjoni proposta, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkisbu dawk l-oġġettivi,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi linji gwida għall-iżvilupp f'waqtu u għall-interoperabbiltà tal-kurituri u tal-oqsma prijoritarji tal-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropea (kurituri u oqsma prijoritarji tal-infrastruttura tal-enerġija) stabbiliti fl-Anness I li jikkontribwixxu għall-iżgurar tal-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima, b'mod partikolari l-kisba tal-miri tal-enerġija u tal-klima tal-Unjoni u l-oġettiv tan-newtralità klimatika tagħha sal-2050, u għall-iżgurar tal-interkonnessjonijiet, is-sigurtà tal-enerġija, l-integrazzjoni tas-suq u tas-sistema u l-kompetizzjoni li minnha jibbenefikaw l-Istati Membri kollha, kif ukoll l-affordabilità tal-prezzijiet tal-enerġija.
2. B'mod partikolari, dan ir-Regolament:
 - (a) jipprevedi l-identifikazzjoni ta' proġetti ta' interess komuni u ta' proġetti ta' interess reċiproku stabbiliti fil-lista tal-Unjoni;
 - (b) jiffaċilita l-implimentazzjoni f'waqtha ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni billi jirrazzjonalizza, jikkoordina aktar mill-qrib u jaċċellera l-proċessi għall-ħruġ tal-permessi, u billi jtejjeb it-trasparenza u l-partekipazzjoni pubblika;
 - (c) jipprovdi regoli għall-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet u incentivi marbuta mar-riskju għal proġetti fuq il-lista tal-Unjoni;
 - (d) jiddetermina l-kundizzjonijiet għall-eligibbiltà tal-proġetti fil-lista tal-Unjoni għall-assistenza finanzjarja tal-Unjoni.

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, minbarra d-definizzjonijiet fir-Regolamenti (UE) 2018/1999, (UE) 2019/942 u (UE) 2019/943 u (UE) 2024/1789, u fid-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁶ u fid-Direttivi (UE) 2019/944 u (UE) 2024/1788 japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "infrastruttura tal-enerġija" tfisser kwalunkwe tagħmir fiżiku jew faċilità li taqa' taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fl-Anness II li tinsab fl-Unjoni, jew li tgħaqqad l-Unjoni ma' pajjiż terzi;
- (2) "kongestjoni tal-infrastruttura tal-enerġija" tfisser limitazzjoni ta' flussi fiżiċi f'sistema tal-enerġija minhabba kapaċità ta' trażmissjoni insuffiċjenti, li tinkludi, fost l-oħrajn, l-assenza ta' infrastruttura;
- (3) "deċiżjoni komprensiva" tfisser id-dokument maħruġ mill-awtorità nazzjonali kompetenti, disponibbli għall-promoturi tal-proġett f'forma bil-miktub jew elettronika, li jinkludi, jew jikkonsisti mid-deċiżjoni vinkolanti jew sett ta' deċiżjonijiet vinkolanti meħuda minn awtorità jew minn awtoritajiet ta' Stat Membru rilevanti, li ma jkunux qradi jew tribunali, li jiddetermina jekk promotur ta' proġett ikunx awtorizzat jew le jibni l-infrastruttura tal-enerġija sabiex iwettaq proġett ta' interess komuni jew proġett ta' interess reċiproku billi jkollu l-possibbiltà li jibda, jew jakkwista u jibda, ix-xogħlijiet ta' kostruzzjoni meħtieġa (fażi "lest għall-bini") mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe deċiżjoni meħuda fil-kuntest ta' proċedura ta' appell amministrattiv;

³⁶ Id-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

- (4) "proġett" tfisser linja waħda jew diversi linji, pipelines, faċilitajiet, tagħmir jew installazzjonijiet li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija mnizzla fl-Anness II;
- (5) "proġett ta' interess komuni" tfisser proġett meħtieġ għall-implimentazzjoni tal-kurituri u tal-oqsma prijoritarji tal-infrastruttura tal-enerġija mnizzla fl-Anness I u li jkun fil-lista tal-Unjoni;
- (6) "proġett ta' interess reċiproku" tfisser proġett promoss mill-Unjoni f'kooperazzjoni ma' pajjiż terz, li jkun appoġġat mill-gvernijiet tal-pajjiżi affettwati direttament, jikkontribwixxi għall-oġettiv tan-newtralità klimatika fl-Unjoni sal-2050, jinsab fil-lista tal-Unjoni, u jaqa' taħt waħda mill-kategoriji ta' infrastruttura tal-elettriku stabbiliti fil-punti (1)(a), (d), (h) jew (5) tal-Anness II, u jorbot is-sistema tal-elettriku tal-Unjoni mal-grilja tal-elettriku ta' pajjiż terz, jew jaqa' taħt waħda mill-kategoriji ta' infrastruttura għall-idroġenu stabbiliti fil-punt (2)(a) jew (d) tal-Anness II, jew jaqa' taħt waħda mill-kategoriji ta' infrastruttura għas-CO2 stabbiliti fil-punti (4)(a) jew (c) tal-Anness II;
- (7) "proġetti f'kompetizzjoni" tfisser proġetti li jindirizzaw għalkollox jew parzjalment l-istess hteġa ta' infrastruttura identifikata;
- (8) "promotur ta' proġett" tfisser wieħed minn dawn li ġejjin:
 - (a) operatur ta' sistema tat-trażmissjoni (TSO, transmission system operator), operatur ta' sistema tad-distribuzzjoni (DSO, distribution system operator), operatur tan-network tal-idroġenu (HNO, hydrogen network operator) jew operatur jew investitur ieħor li jiżviluppa proġett fil-lista tal-Unjoni;
 - (b) f'każ li jkun hemm aktar minn wieħed minn tali TSO, DSO, HNO, operatur jew investitur ieħor, jew kwalunkwe grupp magħmul minn dawn, l-entità b'personalità ġuridika skont il-liġi nazzjonali applikabbli li tkun intgħażlet b'arrangament kuntrattwali bejniethom u li jkollha l-kapaċità li twettaq l-obbligi legali u li terfa' r-responsabbiltà finanzjarja għan-nom tal-partijiet fl-arrangament kuntrattwali;

- (9) "grilja intelligenti tal-elettriku" tfisser network tal-elettriku, inkluż fuq gzejjer li ma jkunux interkonnessi jew li ma jkunux konnessi biżżejjed man-networks tal-enerġija trans-Ewropej, li jippermetti l-integrazzjoni kosteffiċjenti u l-kontroll attiv tal-imġiba u l-azzjonijiet tal-utenti kollha konnessi miegħu, inklużi l-ġeneraturi, il-konsumaturi u l-prosumaturi, sabiex tiġi żgurata sistema tal-enerġija ekonomikament effiċjenti u sostenibbli b'telf baxx u livell għoli ta' integrazzjoni ta' sorsi rinnovabbli, ta' sigurtà tal-provvista u ta' sikurezza, u li fih l-operatur tal-grilja jkun jista' jimmonitorja b'mod diġitali l-azzjonijiet tal-utenti konnessi miegħu, u t-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni għall-komunikazzjoni ma' operaturi tal-grilja relatati, ma' ġeneraturi, ma' faċilitajiet għall-ħżin tal-enerġija, u ma' konsumaturi jew ma' prosumaturi, bl-għan li l-elettriku jiġi trażmess u distribwit b'mod sostenibbli, kosteffiċjenti u sigur;
- (10) "awtorità regolatorja nazzjonali" tfisser awtorità regolatorja nazzjonali maħtura f'konformità mal-Artikolu 76(1) tad-Direttiva (UE) 2024/1788 jew awtorità regolatorja fil-livell nazzjonali maħtura f'konformità mal-Artikolu 57 tad-Direttiva (UE) 2019/944;
- (11) "awtorità regolatorja nazzjonali rilevanti" tfisser l-awtorità regolatorji nazzjonali fl-Istati Membri li jospitaw il-proġetti u fl-Istati Membri li għalihom il-proġett jipprovdi impatt pożittiv sinifikanti;
- (12) "awtorità kkonċernata" tfisser awtorità li, skont id-dritt nazzjonali, tkun kompetenti biex toħroġ diversi permessi u awtorizzazzjonijiet relatati mal-ippjanar, id-disinn u l-konstruzzjoni ta' assi immobbli meħtieġa biex jitlesta proġett ta' interess komuni jew proġett ta' interess reċiproku, inkluż l-infrastruttura tal-enerġija nnifisha, u l-awtorità kompetenti biex toħroġ permessi u awtorizzazzjonijiet relatati max-xogħlijiet meħtieġa biex jitlesta l-proġett;

- (13) "xogħlijiet" tfisser ix-xiri, il-forniment u l-użu ta' komponenti, sistemi u servizzi inkluż is-software, it-twettiq tal-iżvilupp, l-adattament għal skop ġdid, it-titjib u l-bini u l-attivitajiet ta' installazzjoni relatati ma' proġett, l-aċċettazzjoni tal-installazzjonijiet u l-varar ta' proġett;
- (14) "studji" tfisser attivitajiet meħtieġa sabiex tithejja l-implimentazzjoni tal-proġett, bħal studji preparatorji, ta' mmappjar, ta' fattibbiltà, ta' evalwazzjoni, ta' ttestjar u ta' validazzjoni, inkluż software, u kwalunkwe miżura oħra ta' appoġġ tekniku, li tinkludi azzjoni minn qabel sabiex jiġi ddefinit u żviluppat proġett u sabiex tittieħed deċiżjoni dwar il-finanzjament tiegħu, bħal sħarriġ tas-siti kkonċernati u t-thejjija tal-pakkett finanzjarju;
- (15) "ikkummissjonar" tfisser il-proċess li bih proġett jibda jithaddem ladarba jkun inbena;
- (16) "assi ddedikati għall-idroġenu" tfisser infrastruttura tal-idroġenu ddisinjata għat-trasport jew għall-ħżin esklużiv ta' idroġenu pur mingħajr il-ħtieġa ta' kwalunkwe xogħol ta' adattament ulterjuri, inklużi networks ta' pipelines jew faċilitajiet ta' ħżin li jkunu għadhom kif inbnew godda, ġew adattati għal skop ġdid minn assi tal-gass naturali, jew it-tnejn li huma;
- (17) "adattament għal skop ġdid" tfisser it-titjib jew il-modifika ta' natura teknika ta' infrastruttura eżistenti tal-gass naturali sabiex jiġi żgurat li din tiġi ddedikata għall-użu esklużiv tal-idroġenu;
- (18) "adattament għat-tibdil fil-klima" tfisser proċess li jiżgura li r-reżiljenza għall-impatti avversi potenzjali tat-tibdil fil-klima tal-infrastruttura tal-enerġija tinkiseb permezz ta' valutazzjoni tal-vulnerabbiltà għall-klima u tar-riskji tal-klima, inkluż permezz ta' miżuri ta' adattament rilevanti;
- (19) "soluzzjonijiet mingħajr fili" tfisser investimenti fl-infrastruttura tal-enerġija fl-elettriku, li jistgħu jżidu l-kapaċità tat-trażmissjoni disponibbli jew itejbu l-effiċjenza tat-thaddim tal-grilja billi jużaw teknoloġiji li jsaħħu l-grilja, inkluż soluzzjonijiet diġitali.

KAPITOLU II

Proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku

Artikolu 3

Lista tal-Unjoni ta' proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku

1. Gruppi reġjonali ("Gruppi") għandhom ikunu stabbiliti f'konformità mal-proċess stabbilit fit-Taqsima 1 tal-Anness III. Is-sħubija f'kull Grupp għandha tkun ibbażata fuq kull kuritur u qasam prijoritarju u fuq il-kopertura ġeografika rispettiva tagħhom kif stabbilit fl-Anness I. Il-Gruppi jistgħu jingħaqdu jew jiltaqgħu f'konfigurazzjonijiet differenti kif meħtieġ. Il-konfigurazzjoni tal-laqgħat transreġjonali tal-Gruppi kollha għandha tkun il-Grupp TEN-E. Is-setgħa tat-teħid tad-deċiżjonijiet fil-Gruppi għandha tkun ristretta għall-Istati Membri u għall-Kummissjoni (flimkien imsejja "il-korp tat-teħid tad-deċiżjonijiet"), u għandha tkun ibbażata fuq konsensus.
2. Il-Grupp TEN-E għandu jadotta regoli ta' proċedura, filwaqt li jqis id-dispożizzjonijiet stabbiliti fl-Anness III. Dawk ir-regoli ta' proċedura għandhom japplikaw għall-Gruppi kollha.
3. Il-korp tat-teħid tad-deċiżjonijiet ta' kull Grupp għandu jadotta lista reġjonali ta' proġetti mfassla f'konformità ma': il-proċess stabbilit fit-Taqsima 2 tal-Anness III; il-kontribut ta' kull proġett għall-implimentazzjoni tal-kurituri u tal-oqsma prijoritarji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fl-Anness I; l-issodisfar tagħhom tal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 4.

Meta l-korp tat-teħid tad-deċiżjonijiet ta' Grupp ifassal il-lista reġjonali tiegħu:

- (a) kull proposta individwali għal proġett għandha tirrikjedi l-approvazzjoni tal-Istati Membri li l-proġett ikun relatat mat-territorju tagħhom; meta Stat Membru ma jagħtix l-approvazzjoni tiegħu, għandu jippreżenta r-raġunijiet sostanzjati tiegħu lill-korp deċiżjonali;
- (b) għandu jqis il-parir tal-Kummissjoni bl-għan li fil-lista tal-Unjoni jkollu għadd totali ta' proġetti li jkun manigġabbli.

4. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 23 biex tissupplimenta dan ir-Regolament billi tistabbilixxi l-lista tal-Unjoni, soġġett għall-Artikolu 172, it-tieni paragrafu, tat-Trattat.

Il-lista tal-Unjoni għandha tiġi stabbilita kull sentejn, abbażi tal-listi reġjonali adottati mill-korpi deċiżjonali tal-Gruppi stabbiliti skont it-Taqsima 1, il-punt (1), tal-Anness III, billi jsegwu l-proċedura stabbilita fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu.

Il-Kummissjoni għandha tadotta l-att delegat li jistabbilixxi l-ewwel lista tal-Unjoni skont dan ir-Regolament sat-30 ta' Novembru 2029.

Jekk att delegat adottat mill-Kummissjoni skont dan il-paragrafu ma jkunx jista' jidhol fis-seħħ minhabba oġġezzjoni espressa mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill skont l-Artikolu 23(6), il-Kummissjoni għandha minnufih tlaqqa' l-Gruppi sabiex jitfasslu listi reġjonali godda filwaqt li jitqiesu r-raġunijiet għall-oġġezzjoni. Il-Kummissjoni għandha tadotta att delegat ġdid li jistabbilixxi l-lista tal-Unjoni mill-aktar fis possibbli.

5. Meta tkun qed tistabbilixxi l-lista tal-Unjoni billi tgħaqqad il-listi reġjonali msemmija fil-paragrafu 3, il-Kummissjoni għandha, filwaqt li tqis kif xieraq id-deliberazzjonijiet tal-Gruppi:
- (a) tiżgura li jiġu inklużi biss il-proġetti li jissodisfaw il-kriterji msemmija fl-Artikolu 4;
 - (b) tiżgura l-konsistenza transreġjonali;
 - (c) tqis l-opinjonijiet tal-Istati Membri msemmija fit-Taqsima 2, il-punt (10), tal-Anness III;
 - (d) timmira li tiżgura għadd totali maniġġabbli ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni.
6. Proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punti (1)(a), (b), (c), (d), (f) u (h) tal-Anness II, kif rilevanti, għandhom isiru parti integrali mill-pjanijiet ta' investiment reġjonali rilevanti adottati f'konformità mal-Artikolu 34 tar-Regolament (UE) 2019/943 u mill-pjanijiet nazzjonali rilevanti ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network adottati f'konformità mal-Artikolu 51 tad-Direttiva (UE) 2019/944 u pjanijiet tal-infrastruttura nazzjonali oħra. Proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punt (2) tal-Anness II, kif rilevanti, għandhom isiru parti integrali mill-pjan ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network għall-idroġenu skont l-Artikolu 55 tad-Direttiva (UE) 2024/1788 u minn pjanijiet tal-infrastruttura nazzjonali oħra. Dawk il-proġetti ta' interess komuni u l-proġetti ta' interess reċiproku għandhom jingħataw l-oġġla prijorità possibbli f'kull wiehed minn dawk il-pjanijiet nazzjonali. Dan il-paragrafu ma għandux japplika għall-proġetti f'kompetizzjoni jew għall-proġetti li ma jkunux laħqu grad suffiċjenti ta' maturità biex jipprovdu analiżi tal-kostbenefiċċji speċifika għall-proġett kif imsemmi fit-Taqsima 2, il-punt (1)(d), tal-Anness III.

7. Proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punti (1)(a), (b), (c), (d), (f) u (h) u fil-punt (2) tal-Anness II, kif rilevanti, u li jkunu proġetti f'kompetizzjoni jew proġetti li ma jkunux laħqu grad suffiċjenti ta' maturità biex jipprovdu analiżi tal-kostbenefiċċji speċifika għall-proġett kif imsemmi fit-Taqsima 2, il-punt (1)(d) tal-Anness III jistgħu jiġu inklużi fil-pjanijiet ta' investiment reġjonali rilevanti, il-pjanijiet nazzjonali ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network u pjanijiet ta' infrastruttura nazzjonali oħra, kif xieraq, bħala proġetti li qed jiġu kkunsidrati.

Artikolu 4

Kriterji għall-valutazzjoni tal-proġetti mill-Gruppi

1. Proġett ta' interess komuni għandu jissodisfa l-kriterji generali li ġejjin:
- (a) il-proġett ikun meħtieġ għal mill-inqas wieħed mill-kuraturi u mill-oqsma prijoritarji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fl-Anness I;
 - (b) il-benefiċċji generali potenzjali tal-proġett, ivvalutati f'konformità mal-kriterji speċifiċi rilevanti fil-paragrafu 3, jisbqu l-kostijiet tiegħu, inkluż fuq terminu itwal;
 - (c) il-proġett jissodisfa kwalunkwe wieħed mill-kriterji li ġejjin:
 - (i) jinvolti tal-inqas żewġ Stati Membri billi jaqsam direttament jew indirettament, il-fruntiera ta' żewġ Stati Membri jew aktar permezz ta' interkonnessjoni ma' pajjiż terz;
 - (ii) ikun jinsab fit-territorju ta' Stat Membru wieħed, jew internament jew fuq il-baħar, inkluż fi gżejjer, u jkollu impatt transfruntier sinifikanti kif stipulat fil-punt (1) tal-Anness IV.

2. Proġett ta' interess reċiproku għandu jissodisfa l-kriterji ġenerali kollha li ġejjin:
- (a) il-proġett jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għall-oġġettivi msemmija fl-Artikolu 1(1), u dawk tal-pajjiż terz, b'mod partikolari billi ma jxekklix il-kapaċità tal-pajjiż terz milli jelimina gradwalment l-assi li jiġġeneraw il-fjuwils fossili għall-konsum domestiku tiegħu, u għas-sostenibbiltà;
 - (b) il-benefiċċji ġenerali potenzjali tal-proġett, ivvalutati f'konformità mal-kriterji speċifiċi rilevanti fil-paragrafu 3, għall-Unjoni, jew b'mod kumulattiv għall-Unjoni u għall-parti kontraenti tal-Komunità tal-Enerġija jew għall-pajjiż taż-ŻEE direttament involut fil-proġett, jisbqu l-kostijiet tiegħu għall-Unjoni, jew b'mod kumulattiv għall-Unjoni u għall-parti kontraenti tal-Komunità tal-Enerġija jew għall-pajjiż taż-ŻEE, kif rilevanti, inkluż fuq terminu itwal;
 - (c) il-proġett joħloq konnessjoni diretta bejn it-territorju ta' mill-inqas Stat Membru wieħed u t-territorju ta' pajjiż terz billi joħloq konnessjoni diretta bejn l-Istat Membru rilevanti u l-ewwel punt ta' konnessjoni fin-network tal-elettriku tal-pajjiż terz jew l-ewwel punt ta' konnessjoni tal-idroġenu jew tas-CO₂ fil-pajjiż terz, u jkollu impatt transfruntier sinifikanti kif stipulat fil-punt (2) tal-Anness IV;
 - (d) għall-parti tal-proġett li tinsab fit-territorju ta' Stat Membru, il-proġett ikun konformi mad-Direttivi (UE) 2019/944 u (UE) 2024/1788 meta jkun jaqa' taħt il-kategoriji tal-infrastruttura stabbiliti fil-punti (1) u (2) tal-Anness II ta' dan ir-Regolament;
 - (e) hemm livell għoli ta' konverġenza tal-qafas ta' politika tal-pajjiż terz involut u huma evidenti mekkaniżmi ta' infurzar legali li jappoġġaw l-oġġettivi tal-politika tal-Unjoni, b'mod partikolari biex jiżguraw:

- (i) il-funzjonament tajjeb tas-suq intern tal-enerġija fl-Unjoni;
- (ii) is-sigurtà tan-network u s-sigurtà tal-provvista fl-Unjoni, fuq il-bażi, fost l-oħrajn, ta' sorsi diversi, kooperazzjoni u solidarjetà;
- (iii) sistema tal-enerġija, inkluż il-produzzjoni, it-trażmissjoni u d-distribuzzjoni, miexja lejn l-oġettiv tan-newtralità klimatika, f'konformità mal-Ftehim ta' Pariġi u mal-miri tal-enerġija u tal-klima tal-Unjoni u mal-oġettiv tagħha tan-newtralità klimatika sal-2050, b'mod partikolari, l-evitar tat-tnixxija tal-karbonju;
- (f) il-pajjiż terz involut jappoġġa l-istatus ta' prijorità tal-proġett, kif stabbilit fl-Artikolu 7, u investimenti oħrajn fil-pajjiż terz meħtieġa biex isehħu l-benefiċċji tal-proġett kif imsemmi fil-punt (b) ta' dan il-paragrafu, u jintrabat b'mod espliċitu li jikkonforma ma' skeda ta' żmien simili għall-implimentazzjoni aċċellerata u ma'miżuri oħra ta' appoġġ ta' politika u regolatorji kif applikati għall-proġetti ta' interess komuni fl-Unjoni.

Fir-rigward ta' proġetti għall-ħżin tad-diossidu tal-karbonju li jaqgħu taħt il-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija stabbilita fil-punt (4)(c) tal-Anness II, il-proġett għandu jkun meħtieġ biex jippermetti t-trasport u l-ħżin transfruntiera tad-diossidu tal-karbonju u l-pajjiż terz fejn ikun jinsab il-proġett għandu jkollu qafas legali adegwat ibbażat fuq mekkaniżmi ta' infurzar evidentement effettivi biex jiġi żgurat li l-istandards u s-salvagwardji li jipprevjenu kwalunkwe tnixxija tad-dijossidu tal-karbonju japplikaw għall-proġett. Fir-rigward tal-klima, tas-saħħa tal-bniedem u tal-ekosistemi, is-sikurezza u l-effettività tal-ħżin permanenti tad-diossidu tal-karbonju għandhom jiġu żgurati, u għandhom tal-inqas jilhqqu l-istess livell bħal dawk previsti mid-dritt tal-Unjoni.

3. Il-kriterji speċifiċi li ġejjin għandhom japplikaw għall-proġetti ta' interess komuni u għall-proġetti ta' interess reċiproku, kif rilevanti, li jaqgħu f'kategoriji speċifiċi tal-infrastruttura tal-enerġija:
- (a) għall-proġetti tat-trażmissjoni, id-distribuzzjoni u l-ħżin tal-elettriku li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punti (1)(a), (b), (c), (d), (f) u (h) tal-Anness II, il-proġett jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għas-sostenibbiltà permezz tat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra b'mod partikolari bl-integrazzjoni tal-enerġija rinnovabbli fil-grilja, it-trażmissjoni jew id-distribuzzjoni tal-ġenerazzjoni tal-enerġija rinnovabbli lil ċentri ta' konsum u siti ta' ħżin ewlenin, u biex jiġnaqqas it-tnaqqis tal-enerġija, fejn applikabbli, u jikkontribwixxi għal tal-inqas wieħed mill-kriterji speċifiċi li ġejjin:
 - (i) l-integrazzjoni tas-suq, inkluż billi jneħħi l-iżolament tal-enerġija ta' mill-inqas Stat Membru wieħed u t-tnaqqis tal-kongestjonijiet fl-infrastruttura tal-enerġija, il-kompetizzjoni, l-interoperabbiltà u l-flessibbiltà tas-sistema;
 - (ii) is-sigurtà tal-provvista, inkluż permezz tal-interoperabbiltà, tal-flessibbiltà tas-sistema, tas-sigurtà fiżika u taċ-ċibersigurtà, tal-konnessjonijiet xierqa u tħaddim sikur u affidabbli tas-sistema;
 - (b) għal proġetti tal-grilji intelligenti tal-elettriku li jaqgħu taħt il-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija stabbilita fil-punt (1)(g) tal-Anness II, il-proġett jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għas-sostenibbiltà permezz tal-integrazzjoni tal-enerġija rinnovabbli fil-grilja, u jikkontribwixxi għal tal-inqas tnejn mill-kriterji speċifiċi li ġejjin:
 - (i) is-sigurtà tal-provvista, inkluż permezz tal-effiċjenza u tal-interoperabbiltà tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni tal-elettriku fit-tħaddim ta' kuljum tan-network, l-evitar tal-kongestjoni, u l-integrazzjoni u l-involvement tal-utenti tan-network;
 - (ii) l-integrazzjoni tas-suq, inkluż permezz tat-tħaddim effiċjenti tas-sistema u l-użu tal-interkonnnetturi;

- (iii) is-sigurtà tan-network, il-flessibbiltà u l-kwalità tal-provvista, inkluż permezz ta' użu akbar tal-innovazzjoni fl-ibbilanċjar, fis-swieq tal-flessibbiltà, fiċ-ċibersigurtà, fil-monitoraġġ, fil-kontroll tas-sistema u fil-korrezzjoni tal-iżbalji;
 - (iv) l-integrazzjoni ta' setturi intelligenti, jew fis-sistema tal-enerġija permezz tal-kollegament ta' vetturi u setturi tal-enerġija differenti, jew b'mod usa', billi jiffavorixxi sinerġiji u koordinazzjoni bejn is-setturi tal-enerġija, tat-trasport u tat-telekomunikazzjoni;
- (c) għall-proġetti li jaqgħu taħt il-kategorija tal-infrastruttura stabbilita fil-punt (5)(a) u (b) tal-Anness II, il-proġett jikkontribwixxi għall-kriterji speċifiċi li ġejjin:
- (i) is-sigurtà tal-provvista, inkluż billi jipproteġi l-assi mir-riskji u jikkontribwixxi għall-miżuri identifikati skont l-Artikoli 7 u 11 tar-Regolament (UE) 2019/941 dwar it-tnejn għar-riskju fis-settur tal-elettriku;
 - (ii) is-sigurtà tan-network, inkluż permezz ta' miżuri li jiffaċilitaw livell oġhla ta' sigurtà fiżika u ċibersigurtà, monitoraġġ u kontroll tas-sistema;
- (d) għall-proġetti tat-trasport u l-ħżin tad-diossidu tal-karbonju li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punt (4) tal-Anness II, il-proġett jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għas-sostenibbiltà billi jnaqqas l-emissjonijiet tad-diossidu tal-karbonju fl-installazzjonijiet industrijali konnessi u jikkontribwixxi għall-kriterji speċifiċi kollha li ġejjin:
- (i) il-prevenzjoni tal-emissjonijiet tad-diossidu tal-karbonju;
 - (ii) iż-żieda fir-reżiljenza u s-sigurtà tat-trasport u tal-ħżin tad-diossidu tal-karbonju;
 - (iii) l-użu effiċjenti tar-riżorsi, billi jippermetti l-konnessjoni ta' diversi sorsi u siti tal-ħżin tad-diossidu tal-karbonju permezz ta' infrastruttura komuni u billi jimminimizza l-piż u r-riskji ambjentali;

- (e) għall-proġetti tal-idroġenu li jaqgħu taħt il-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punt (2) tal-Anness II, il-proġett jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għas-sostenibbiltà, inkluż billi jnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet serra, billi jsaħħaħ l-użu ta' idroġenu rinnovabbli jew b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju, b'enfasi fuq l-idroġenu minn sorsi rinnovabbli sabiex jintlaħqu l-miri tal-Unjoni, b'mod partikolari f'applikazzjonijiet tal-użu aħħari, b'has-setturi diffiċli li jitrażżnu, li fihom ma humiex fattibbli soluzzjonijiet aktar effiċjenti fl-użu tal-enerġija, u billi jappoġġa l-generazzjoni ta' enerġija rinnovabbli varjabbli billi joffri soluzzjonijiet ta' flessibbiltà, ta' hżin, jew it-tnejn li huma, u l-proġett jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għal mill-inqas wieħed mill-kriterji speċifiċi li ġejjin:
- (i) l-integrazzjoni tas-suq, inkluż permezz tal-konnessjoni ta' networks eżistenti jew emergenti tal-idroġenu tal-Istati Membri, jew b'xi mod ieħor jikkontribwixxi għall-ħolqien ta' network għall-Unjoni kollha għat-trasport u għall-hżin tal-idroġenu, u jiżgura l-interoperabbiltà tas-sistemi konnessi;
 - (ii) is-sigurtà tal-provvista u l-flessibbiltà, inkluż permezz ta' konnessjonijiet xierqa u l-iffaċilitar ta' thaddim sikur u affidabbli tas-sistema;
 - (iii) il-kompetizzjoni, inkluż billi jippermetti l-aċċess għal diversi sorsi ta' provvista u utenti tan-network fuq bażi trasparenti u nondiskriminatorja;
- (f) għall-elettrolizzaturi li jaqgħu taħt il-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija stabbilita fil-punt (3) tal-Anness II, il-proġett jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għall-kriterji speċifiċi kollha li ġejjin:
- (i) is-sostenibbiltà, inkluż billi jnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u jtejjeb l-użu ta' idroġenu rinnovabbli jew b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju b'mod partikolari minn sorsi rinnovabbli sabiex jintlaħqu l-miri tal-Unjoni, kif ukoll fjuwils sintetiċi minn dawk l-origini;

- (ii) is-sigurtà tal-provvista, inkluż billi jikkontribwixxi għat-thaddim sigur, effiċjenti u affidabbli tas-sistema, jew billi joffri soluzzjonijiet ta' ħżin, ta' flessibbiltà, jew it-tnejn li huma, bħal servizzi ta' rispons fin-naħa tad-domanda u servizzi ta' bilanċjar;
- (iii) il-faċilitazzjoni ta' servizzi ta' flessibbiltà bħar-rispons tad-domanda u l-ħżin billi jiffaċilita l-integrazzjoni ta' setturi tal-enerġija intelligenti permezz tal-holqien ta' konnessjonijiet ma' vetturi u setturi oħra tal-enerġija.

4. Għall-proġetti li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fl-Anness II, il-kriterji stabbiliti fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu għandhom jiġu vvalutati f'konformità mal-indikaturi stabbiliti fil-punti (3) sa (8) tal-Anness IV.
5. Sabiex tiġi ffaċilitata l-valutazzjoni tal-proġetti kollha li jistgħu jkunu eliġibbli bħala proġetti ta' interess komuni u li jistgħu jiġu inklużi f'lista reġjonali, kull Grupp għandu jivvaluta l-kontribut ta' kull proġett għall-implimentazzjoni tal-istess kuritur jew qasam prijoritarju tal-infrastruttura tal-enerġija b'mod trasparenti u oġġettiv. Kull Grupp għandu jiddetermina l-metodu ta' valutazzjoni tiegħu fuq il-bażi tal-kontribut aggregat għall-kriterji msemmija fil-paragrafu 3. Dik il-valutazzjoni għandha twassal għal klassifikazzjoni tal-proġetti għall-użu intern tal-Grupp. La l-lista reġjonali u lanqas il-lista tal-Unjoni ma għandu jkollhom xi klassifikazzjoni, u l-klassifikazzjoni lanqas ma għandha tintuża għal xi skop sussegwenti ħlief kif imsemmi fit-Taqsima 2, il-punt (15), tal-Anness III.

Meta jivvaluta l-proġetti, sabiex jiġi żgurat approċċ ta' valutazzjoni konsistenti fost il-Gruppi, kull Grupp għandu jqis kif xieraq:

- (a) l-urġenza u l-kontribut ta' kull proġett propost sabiex jintlaħqu l-miri tal-enerġija u tal-klima tal-Unjoni u l-oġġettiv tagħha tan-newtralità klimatika sal-2050, l-integrazzjoni tas-suq, il-kompetizzjoni, is-sostenibbiltà u s-sigurtà tal-provvista;
- (b) il-komplementarjetà ta' kull proġett propost ma' proġetti proposti oħra, inkluż proġetti f'kompetizzjoni jew potenzjalment f'kompetizzjoni;

- (c) is-sinerġiji possibbli mal-kurituri u mal-oqsma prijoritarji identifikati taht networks trans-Ewropej għat-trasport u t-telekomunikazzjonijiet;
- (d) għall-proġetti proposti li, fiż-żmien tal-valutazzjoni, ikunu proġetti fil-lista tal-Unjoni, il-progress tal-implimentazzjoni tagħhom u l-konformità tagħhom mal-obbligi ta' rapportar u ta' trasparenza previsti minn dan ir-Regolament;
- (e) kwalunkwe sjieda diretta jew indiretta ta' pajjiż terz bħala benefiċjarju, azzjonist jew benefiċjarju finali bħala promotur ta' proġett fi kwalunkwe wieħed mill-proġetti proposti.

Fir-rigward ta' proġetti ta' grilji intelligenti tal-elettriku li jaqgħu taht il-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija stabbilita fil-punt (1)(g) tal-Anness II, u għall-proġetti li jaqgħu taht il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punt (5)(a) u (b) tal-Anness II, għandha ssir klassifikazzjoni għal dawk il-proġetti li jaffettwaw lill-istess żewġ Stati Membri, u għandha tingħata wkoll kunsiderazzjoni xierqa lill-ġhadd ta' utenti affettwati mill-proġett, lill-konsum annwali tal-enerġija u lis-sehem tal-ġenerazzjoni minn riżorsi varjabbli fiż-żona koperta minn dawk l-utenti.

Artikolu 5

Implimentazzjoni u monitoraġġ tal-proġetti fil-lista tal-Unjoni

1. Il-promoturi tal-proġetti għandhom ifasslu jew, fejn applikabbli, jaġġornaw pjan ta' implimentazzjoni għall-proġetti fil-lista tal-Unjoni fi żmien xahrejn mill-inklużjoni tagħhom fil-lista tal-Unjoni biex jiġi ppubblikat fuq il-pjattaforma ta' trasparenza kif stipulat fl-Artikolu 26, bi skeda ta' żmien li tinkludi dawn kollha li ġejjin:

- (a) studji dwar il-fattibbiltà u d-disinn, inkluż studji dwar il-valutazzjoni tar-riskji fir-rigward tal-adattament għat-tibdil fil-klima u s-sigurtà fiżika u ċibernetika, ibbażati fuq ir-rekwiżiti tad-Direttivi (UE) 2022/2557 u (UE) 2022/2555, fejn applikabbli, kif ukoll dwar il-konformità mal-leġiżlazzjoni ambjentali, u mal-prinċipju "la tagħmilx ħsara sinifikanti";
 - (b) l-approvazzjoni mill-awtorità regolatorja nazzjonali jew minn kwalunkwe awtorità oħra kkonċernata;
 - (c) il-kostruzzjoni u l-ikkummissjonar;
 - (d) il-proċess għall-ħruġ tal-permessi msemmi fl-Artikolu 10(9), il-punt (c).
2. It-TSOs, id-DSOs, l-HNOs u operatori oħra għandhom jikkooperaw ma' xulxin u mal-promoturi tal-proġetti fejn rilevanti sabiex jiffaċilitaw l-iżvilupp ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni fiż-żona tagħhom.
 3. L-Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi tal-Enerġija ("l-Aġenzija") u l-Gruppi kkonċernati għandhom jimmonitorjaw il-progress miksub fl-implimentazzjoni tal-proġetti fil-lista tal-Unjoni u, fejn meħtieġ, jagħmlu rakkomandazzjonijiet biex jiffaċilitaw l-implimentazzjoni tagħhom. Il-Gruppi jistgħu jitolbu informazzjoni addizzjonali f'konformità mal-paragrafi 4, 5 u 6, isejh u laqgħat mal-partijiet rilevanti u jistiednu lill-Kummissjoni tivverifika l-informazzjoni pprovduta fuq il-post.
 4. Sal-31 ta' Diċembru tas-sena li fiha tidhol fis-seħħ u tibda tipproduċi effetti l-lista tal-Unjoni li fiha jkun inkluż il-proġett, u kull sena sussegwenti, il-promoturi tal-proġetti għandhom jippreżentaw rapport għal kull proġett ta' interess komuni u proġett ta' interess reċiproku li jippromwovu, lill-awtorità nazzjonali kompetenti msemmija fl-Artikolu 8(1).

Dak ir-rapport għandu jinkludi dettalji dwar:

- (a) il-progress li jkun sar fl-iżvilupp, il-kostruzzjoni u l-ikkummissjonar tal-proġett kif stabbilit fil-pjan ta' implimentazzjoni msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, b'mod partikolari fir-rigward tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi u l-proċedura ta' konsultazzjoni, kif ukoll dwar il-konformità mal-leġiżlazzjoni ambjentali, mal-prinċipju li l-proġett "ma jagħmilx ħsara sinifikanti" lill-ambjent, il-miżuri li jkunu ttieħdu ta' adattament għall-klima, u l-miżuri ta' mitigazzjoni li jkunu ttieħdu wara l-valutazzjoni tar-riskji fir-rigward tal-proġett skont l-Artikolu 5(1), il-punt (a), fejn rilevanti u bbażati fuq ir-rekwiżiti tad-Direttivi (UE) 2022/2557 u (UE) 2022/2555 fejn applikabbli;
 - (b) fejn ikun rilevanti, kwalunkwe dewmien meta mqabbel mal-pjan ta' implimentazzjoni, ir-raġunijiet għal dan id-dewmien u diffikultajiet oħra li jkunu nqalghu;
 - (c) fejn ikun rilevanti, pian ta' implimentazzjoni rivedut bit-tir li jingheleb id-dewmien.
5. Sat-28 ta' Frar ta' kull sena wara li l-promotur tal-proġett jippreżenta r-rapport imsemmi fil-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu, l-awtoritajiet kompetenti msemmija fl-Artikolu 8(1) għandhom jipprezentaw lill-Aġenzija u lill-Grupp rilevanti r-rapport imsemmi fil-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu ssupplimentat b'informazzjoni dwar il-progress u, fejn rilevanti, dwar id-dewmien fl-implimentazzjoni u fil-proċessi għall-ħruġ tal-permessi ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni li jinsabu fit-territorju rispettiv tagħhom, inkluż ir-raġunijiet għal dan id-dewmien. Il-kontribut tal-awtoritajiet kompetenti għar-rapport għandu jkun immarkat u abbozzat b'mod ċar mingħajr ma jiġi mmodifikat it-test tar-rapport ipprovdut mill-promoturi tal-proġetti.

6. Sat-30 ta' April ta' kull sena li fiha għandha tiġi adottata lista ġdida tal-Unjoni, l-Aġenzija jenħtieġ li tippreżenta lill-Gruppi rapport konsolidat għall-proġetti fil-lista tal-Unjoni li jkunu soġġetti għall-kompetenza tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, li jevalwa l-progress miksub u t-tibdiliet mistennija fil-kostijiet tal-proġetti, u l-evalwazzjoni tal-kostijiet tal-proġett mistennija, u, fejn xieraq, tagħmel rakkomandazzjonijiet dwar kif jingħelbu d-dewmien u d-diffikultajiet li jkunu nqalġu. Dak ir-rapport konsolidat għandu jevalwa wkoll l-implimentazzjoni tal-Artikolu 3(6) u (7) fir-rigward ta' proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku.

F'każijiet debitament ġustifikati, l-Aġenzija tista' titlob informazzjoni addizzjonali mingħand l-awtoritajiet kompetenti li tkun teħtieġ biex twettaq il-kompiti tagħha stabbiliti f'dan il-paragrafu.

7. Meta l-ikkummissjonar ta' proġett fil-lista tal-Unjoni jittardja meta mqabbel mal-pjan ta' implimentazzjoni, għajr għal raġunijiet prevalenti li jaqgħu barra mill-kontroll tal-promotur tal-proġett, għandhom japplikaw il-miżuri li ġejjin:

- (a) sa fejn il-miżuri msemmija fl-Artikolu 55(7), il-punt (a), (b) jew (c) tad-Direttiva (UE) 2024/1788 u fl-Artikolu 51(7), il-punti (a), (b) jew (c) tad-Direttiva (UE) 2019/944 jkunu applikabbli f'konformità mad-dritt nazzjonali rispettiv, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jiżguraw li l-investiment isir;
- (b) meta l-miżuri tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali skont il-punt (a) ta' dan il-paragrafu ma jkunux applikabbli, il-promotur tal-proġett għandu jagħzel parti terza, fi żmien 12-il xahar mid-data tal-ikkummissjonar stabbilita fil-pjan ta' implimentazzjoni, sabiex tiffinanzja jew tibni l-proġett kollu jew parti minnu;
- (c) meta parti terza ma tintgħażilx f'konformità mal-punt (b), l-Istat Membru jew, meta l-Istat Membru jkun ippreveda hekk, l-awtorità regolatorja nazzjonali tista', fi żmien xahrejn mill-iskadenza tal-perjodu msemmi fil-punt (b), taħtar parti terza li l-promotur tal-proġett għandu jaċċetta sabiex tiffinanzja jew tibni l-proġett;

- (d) meta l-awtorità nazzjonali ma tkunx iddeżinjat parti terza f'konformità mal-punt (c), meta d-dewmien meta mqabbel mad-data tal-ikkummissjonar fil-pjan ta' implimentazzjoni jaqbeż is-26 xahar, il-Kummissjoni, soġġett għall-qbil u bil-kooperazzjoni sħiħa tal-Istati Membri kkonċernati, tista' tniedi sejha għal proposti miftuħa għal kwalunkwe parti terza li tkun tista' ssir promotur ta' proġett sabiex tibni l-proġett f'konformità ma' skeda ta' żmien miftiehma;
- (e) meta jiġu applikati l-miżuri msemmija fil-punt (c) jew (d), l-operatur tas-sistema li fiż-żona tiegħu jkun jinsab l-investment, għandu: jipprovdu lill-operaturi jew lill-investituri jew lill-parti terza inkarigati mill-implimentazzjoni bl-informazzjoni kollha meħtieġa biex iwettqu l-investment, b'kont meħud tal-kunsiderazzjonijiet tas-sigurtà; iqabblad assi godda man-network ta' trażmissjoni; jew, fejn applikabbli, man-network ta' distribuzzjoni u ġeneralment għandu jagħmel l-aħjar sforzi tiegħu biex jiffaċilita l-implimentazzjoni tal-investment u t-tħaddim u l-manutenzjoni siguri, affidabbli u effiċjenti tal-proġett fil-lista tal-Unjoni.

8. Proġett fil-lista tal-Unjoni jista' jitneħħa mil-lista tal-Unjoni f'konformità mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 3(4) jekk l-inklużjoni tiegħu f'dik il-lista kienet ibbażata fuq informazzjoni żbaljata li kienet fattur determinanti għal dik l-inklużjoni, jew jekk il-proġett ma jikkonformax mad-dritt tal-Unjoni.

9. Il-proġetti li ma jibqgħux fil-lista tal-Unjoni għandhom jitilfu d-drittijiet u l-obbligi kollha marbuta mal-istatus ta' proġett ta' interess komuni jew ta' proġett ta' interess reċiproku previsti f'dan ir-Regolament.

Madankollu, proġett li ma jkunx baqa' fil-lista tal-Unjoni iżda li għalih ikun ġie aċċettat fajl ta' applikazzjoni sabiex jiġi eżaminat mill-awtorità kompetenti għandu jżomm id-drittijiet u l-obbligi stabbiliti fil-Kapitolu III, ħlief meta l-proġett ikun tneħħa mil-lista tal-Unjoni għar-raġunijiet stabbiliti fil-paragrafu 8 ta' dan l-Artikolu.

10. Dan l-Artikolu għandu jkun mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe assistenza finanzjarja tal-Unjoni mogħtija lil kwalunkwe proġett fil-lista tal-Unjoni qabel ma jitneħħa mil-lista tal-Unjoni.

Koordinaturi Ewropej

1. Meta proġett ta' interess komuni jew proġett ta' interess reċiproku jiltaqa' ma' diffikultajiet ta' implimentazzjoni sinifikanti, il-Kummissjoni tista' taħtar, bi qbil mal-Istati Membri kkonċernati, koordinatur Ewropew għal perġodu ta' mhux aktar minn sena, li jista' jiġġedded darbtejn.
2. Il-koordinatur Ewropew għandu:
 - (a) jippromwovi l-proġetti, li għalihom ikun inħatar bħala koordinatur Ewropew u d-djalogu transfruntier bejn il-promoturi tal-proġetti u l-partijiet ikkonċernati interessati kollha;
 - (b) jassisti u jikkoordina lill-partijiet kollha kif ikun meħtieġ fil-konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati interessati, fid-diskussjoni dwar rotot alternattivi, fejn xieraq, u fil-ksib tal-permessi meħtieġa għall-proġetti;
 - (c) meta jkun xieraq, jagħti pariri lill-promoturi tal-proġetti dwar il-finanzjament tal-proġett;
 - (d) jiżgura li jingħataw l-appoġġ u d-direzzjoni strateġika xierqa mill-Istati Membri kkonċernati għat-tnejjja u għall-implimentazzjoni tal-proġetti;
 - (e) jippreżenta kull sena mid-data tal-ħatra tiegħu u, meta jkun xieraq, meta jintemm il-mandat tiegħu, rapport lill-Kummissjoni dwar il-progress tal-proġetti u dwar kwalunkwe diffikultà u ostaklu li x'aktarx idewmu b'mod sinifikanti d-data tal-ikkummissjonar tal-proġetti; fejn xieraq, ir-rapport għandu jagħmel rakkomandazzjonijiet biex jingħelbu l-ostakli u d-diffikultajiet.

Il-Kummissjoni għandha tibgħat ir-rapport tal-koordinatur Ewropew imsemmi fil-punt (e) tal-ewwel subparagrafu lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Gruppi kkonċernati.

3. Il-koordinatur Ewropew għandu jintgħażel wara proċess miftuħ, nondiskriminatorju u trasparenti u fuq il-bażi tal-esperjenza ta' kandidat fir-rigward tal-kompiti speċifiċi li jkun għie assenjat għall-proġetti kkonċernati.
4. Id-deċiżjoni ta' htra tal-koordinatur Ewropew għandha tispeċifika t-termini ta' referenza, filwaqt li tispjega d-durata tal-mandat, il-kompiti speċifiċi u l-iskadenzi korrispondenti, u l-metodoloġija li għandha tiġi segwita. L-isforz ta' koordinazzjoni għandu jkun proporzjonat għall-kumplessità u għall-kostijiet stmati tal-proġetti.
5. L-Istati Membri kkonċernati għandhom jikkooperaw bis-sħiħ mal-koordinatur Ewropew fit-tweqqif tal-kompiti msemmija fil-paragrafi 2 u 4.

KAPITOLU III

Hruġ ta' permessi u parteċipazzjoni pubblika

Artikolu 7

Status ta' prijetà tal-proġetti fil-lista tal-Unjoni

1. Il-lista tal-Unjoni għandha tistabbilixxi, għall-finijiet ta' kwalunkwe deċiżjoni maħruġa fil-proċess għall-hruġ tal-permessi, il-htieġa tal-proġetti fil-lista tal-Unjoni mill-perspettiva tal-politika dwar l-enerġija u l-klima, mingħajr preġudizzju għall-post eżatt, ir-rotta jew it-teknoloġija tal-proġetti.

L-ewwel subparagrafu ma għandux japplika għall-proġetti f'kompetizzjoni jew għall-proġetti li ma jkunux laħqu grad suffiċjenti ta' maturità biex jipprovdu analizi tal-kostbenefiċċji speċifika għall-proġett kif imsemmi fit-Taqsima 2, il-punt (1)(d), tal-Anness III.

2. Għall-fini li jiġi żgurat l-ipproċessar amministrattiv effiċjenti tal-fajls tal-applikazzjonijiet relatati mal-proġetti fil-lista tal-Unjoni, il-promoturi tal-proġetti u l-awtoritajiet kollha kkonċernati għandhom jiżguraw li daww il-fajls jiġu pproċessati bl-aktar mod rapidu possibbli f'konformità mad-dritt tal-Unjoni u dak nazzjonali.
3. Il-proġetti fil-lista tal-Unjoni għandu jkollhom l-istatus tal-ogħla sinifikat nazzjonali possibbli, meta tali status jeżisti fid-dritt nazzjonali u jiġu ttrattati hekk fil-proċess għall-hruġ tal-permessi, inkluż fir-rigward tal-valutazzjonijiet ambjentali, u, jekk ikun previst fid-dritt nazzjonali, fl-ippjanar spazjali, u fl-akkwist tad-drittijiet ta' passaġġ. Dan il-paragrafu japplika mingħajr preġudizzju għal kunsiderazzjonijiet ta' difiża nazzjonali.

4. Il-proċeduri kollha għas-soluzzjoni tat-tilwim, il-litigazzjoni, l-appelli u r-rimedji għudizzjarji kollha relatati ma' proġetti fil-lista tal-Unjoni quddiem kwalunkwe qorti, tribunal jew bord nazzjonali, inkluż il-medjazzjoni jew l-arbitraġġ, meta dawn ikunu jeżistu fid-dritt nazzjonali, għandhom jiġu ttrattati bħala urġenti, jekk u sakemm id-dritt nazzjonali jipprevedi tali proċeduri ta' urġenza.
5. Fir-rigward tal-impatti ambjentali indirizzati fl-Artikolu 6(4) tad-Direttiva 92/43/KEE u fl-Artikolu 4(7) tad-Direttiva 2000/60/KE, dment li l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti f'dawk id-Direttivi jiġu ssodisfati, il-proġetti fil-lista tal-Unjoni li jaqgħu fil-kategoriji tal-infrastruttura msemmija fil-punti (3) u (4) tal-Anness II ta' dan ir-Regolament għandhom jitqiesu bħala ta' interess pubbliku minn perspettiva tal-politika tal-enerġija, u jistgħu jitqiesu li jkollhom interess pubbliku prevalenti.

Meta tkun meħtieġa l-opinjoni tal-Kummissjoni f'konformità mal-Artikolu 6(4) tad-Direttiva 92/43/KEE, il-Kummissjoni u l-awtorità nazzjonali kompetenti msemmija fl-Artikolu 8 ta' dan ir-Regolament għandhom jiżguraw li d-deċiżjoni fir-rigward tal-interess pubbliku prevalenti ta' proġett tittieħed fil-limiti ta' żmien stabbiliti fl-Artikolu 10(1) u (2) ta' dan ir-Regolament.

L-ewwel u t-tieni subparagrafi ma għandhomx japplikaw għall-proġetti f'kompetizzjoni jew għall-proġetti li ma jkunux laħqu grad suffiċjenti ta' maturità biex jipprovdu analiżi tal-kostbenefiċċji speċifika għall-proġett kif imsemmi fit-Taqsima 2, il-punt (1)(d), tal-Anness III.

6. Sakemm tinkiseb in-newtralità klimatika, fil-proċedura għall-ħruġ tal-permessi, l-ippjanar, il-konstruzzjoni u t-tħaddim ta' proġetti li jaqgħu fil-kategorija tal-infrastruttura msemmija fil-punti (1) u (2) tal-Anness II huma preżunti li huma fl-interess pubbliku prevalenti u li jaqdu s-saħħa u s-sikurezza pubblika meta jiġu bbilanċjati l-interessi legali f'każijiet individwali għall-finijiet tal-Artikolu 6(4) u l-Artikolu 16(1), il-punt (c), tad-Direttiva 92/43/KEE, l-Artikolu 4(7) tad-Direttiva 2000/60/KE u l-Artikolu 9(1), il-punt (a), tad-Direttiva 2009/147/KE.

Sakemm tinkiseb in-newtralità klimatika, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fil-proċess għall-ħruġ tal-permessi, tal-ippjanar, tal-konstruzzjoni u tal-operazzjoni tal-proġetti li jaqgħu fil-kategorija tal-infrastruttura msemmija fil-punti (1) u (2) tal-Anness II, huma preżunti li huma fl-interess pubbliku prevalenti u, f'tali każ, jingħataw prijorità meta jiġu bbilanċjati l-interessi legali li mhumiex dawk imsemmija fl-ewwel subparagrafu. L-Istati Membri jistgħu jeskludu l-applikazzjoni ta' din il-preżunzjoni bil-fini li jipproteġu l-wirt kulturali abbażi ta' kriterji legali biex tiġi żgurata implimentazzjoni armonizzata.

7. Sakemm tinkiseb in-newtralità klimatika, fir-rigward ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni li jaqgħu taħt il-kategoriji ta' infrastruttura msemmija fil-punti (1) u (2) tal-Anness II ta' dan ir-Regolament li huma inklużi espressament fi Pjan ta' Żvilupp Nazzjonali li kien soġġett għal valutazzjoni ambjentali strateġika f'konformità mad-Direttiva 2001/42, u, meta x'aktarx ikollu impatt sinifikanti fuq is-siti ta' Natura 2000, għall-valutazzjoni xierqa skont l-Artikolu 6(3) tad-Direttiva 92/43/KEE, l-Istati Membri jistgħu, sa fejn il-proġett jikkonforma mal-qafas tal-Pjan ta' Żvilupp Nazzjonali vvalutat u ma jmurx lil hinn minnu:
- (a) jeżentaw dawk il-proġetti mill-valutazzjoni tal-impatt ambjentali skont l-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2011/92/UE, u
 - (b) jeżentaw dawk il-proġetti minn valutazzjoni tal-implikazzjonijiet tagħhom għas-siti ta' Natura 2000 skont l-Artikolu 6(3) tad-Direttiva 92/43/KEE u mill-valutazzjoni tal-implikazzjonijiet tagħhom fuq il-protezzjoni tal-ispeċijiet skont l-Artikolu 12(1) tad-Direttiva 92/43/KEE u l-Artikolu 5 tad-Direttiva 2009/147/KE.

Għall-proġetti li jinsabu f'siti ta' Natura 2000 u f'żoni deżinjati għall-konservazzjoni tan-natura u tal-bijodiversità fl-ambitu ta' skemi ta' protezzjoni nazzjonali, jew li jgħaddu minn go fihom, l-eżenzjonijiet imsemmija fl-ewwel subparagrafu għandhom ikunu applikabbli biss f'każ li ma jkun hemm l-ebda alternattiva proporzjonata għall-użu tagħhom, filwaqt li jitqiesu l-oġettivi tas-sit u ż-żoni. L-eżenzjonijiet imsemmija fl-ewwel subparagrafu ma għandhomx japplikaw għall-proġetti msemmija fl-Anness II, il-punt 1(c) li jinsabu f'siti ta' Natura 2000 u f'żoni ddeżinjati taħt skemi ta' protezzjoni nazzjonali jew li jgħaddu minnhom.

8. Meta l-Istati Membri japplikaw l-eżenzjonijiet skont il-paragrafu 7, huma għandhom jiżguraw li r-regoli dwar miżuri effettivi ta' mitigazzjoni li jridu jiġu adottati għall-proġetti fuq il-lista tal-Unjoni li jaqgħu taħt il-kategoriji ta' infrastruttura msemmija fl-Anness II, il-punti (1) u (2) jiġu identifikati abbażi tal-Pjan ta' Żvilupp Nazzjonali, sabiex jiġi evitat l-impatt ambjentali avvers li jista' jinholoq jew, meta dan ma jkunx possibbli, biex dan jittaffa b'mod sinifikanti. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-miżuri ta' mitigazzjoni xierqa jiġu applikati fil-ħin biex jiżguraw il-konformità mal-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 6(2) tad-Direttiva 92/43/KEE, fl-Artikolu 5 tad-Direttiva 2009/147/KE, u fl-Artikolu 4(1), il-punt (a)(i), tad-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u biex jevitaw id-deterjorament u jiksbu status ekoloġiku tajjeb jew potenzjal ekoloġiku tajjeb f'konformità mal-Artikolu 4(1), il-punt (a), tad-Direttiva 2000/60/KE.

Il-konformità tal-proġetti individwali mar-regoli msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu u l-implimentazzjoni tal-miżuri ta' mitigazzjoni xierqa għandhom iwasslu għall-preżunzjoni li l-proġetti ma jiksru id-dispożizzjonijiet imsemmija f'dak is-subparagrafu, mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 10 ta' dan l-Artikolu.

9. L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-parteciċipazzjoni pubblika fir-rigward tal-Pjan ta' Żvilupp Nazzjonali f'konformità mal-Artikoli 6 u 7 tad-Direttiva 2001/42/KE, inkluż l-identifikazzjoni tal-pubbliku affettwat jew li x'aktarx jiġi affettwat kif ukoll l-Istati Membri li jistgħu jiġu affettwati mill-implimentazzjoni ta' dak il-Pjan u tal-proġetti fil-lista tal-Unjoni li jaqgħu taħt il-kategoriji ta' infrastruttura msemmija fil-punti (1) u (2) tal-Anness II ta' dan ir-Regolament inklużi f'dak il-Pjan.

10. Għall-proġetti li għalihom l-Istati Membri jiddeċiedu li japplikaw eżenzjonijiet skont il-paragrafu 7, l-awtoritajiet kompetenti għandhom iwettqu skrinjar biex jidentifikaw:
- (a) jekk il-proġett x'aktarx li jgħaliq effetti avversi sinifikanti, li ma kinux identifikati matul il-valutazzjoni ambjentali tal-Pjan ta' Żvilupp Nazzjonali mwettqa skont id-Direttiva 2001/42/KE u, fejn rilevanti, id-Direttiva 92/43/KEE.
 - (b) jekk il-proġett jaqax fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 7 tad-Direttiva 2011/92/UE u l-Artikolu 2 tal-Konvenzjoni dwar il-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali f'Kuntest Transkonfinali minhabba l-probabbiltà ta' effetti sinifikanti fuq l-ambjent fi Stat Membru ieħor jew minhabba t-talba ta' Stat Membru li x'aktarx jiġi affettwat b'mod sinifikanti.
- Dan l-iskrinjar imsemmi fl-ewwel subparagrafu għandu jiġi ffinalizzat fi żmien 45 jum min-notifika tal-promotur tal-proġett imsemmija fil-paragrafu 5 tal-Artikolu 10.
11. Meta proġett fit-territorju ta' Stat Membru x'aktarx ikollu effetti sinifikanti fuq l-ambjent ta' Stati Membri oħra, l-Istat Membru fejn jinsab il-proġett għandu jiżgura l-applikazzjoni tal-Artikolu 7 tad-Direttiva 2011/92/UE u l-Artikoli 2 sa 7 tal-valutazzjoni tal-impatt ambjentali f'kuntest transkonfinali.

12. Meta l-proċess ta' skrinjar jidentifika proġetti li x'aktarx joħloq effetti avversi sinifikanti mhux previsti kif imsemmi fil-paragrafu 10 ta' dan l-Artikolu, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jinfurmaw lill-promotur tal-proġetti li l-valutazzjonijiet imsemmija fil-punti (a) u (b) tal-paragrafu 7 ta' dan l-Artikolu huma meħtieġa u jiżguraw, abbażi tad-data eżistenti, li jiġu applikati miżuri ta' mitigazzjoni xierqa u proporzjonati għal dawn il-proġetti biex tiġi żgurata l-konformità mal-Artikoli 12(1) tad-Direttiva 92/43/KEE u mal-Artikolu 5 tad-Direttiva 2009/147/KE. Meta ma jkunx possibbli li jiġu applikati tali miżuri ta' mitigazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-promoturi tal-proġetti jadottaw miżuri ta' kumpens xierqa biex jindirizzaw dawk l-effetti, li, jekk miżuri ta' kumpens oħrajn ma jkunux disponibbli, jistgħu jieħdu l-forma ta' kumpens monetarju għall-programmi ta' protezzjoni tal-ispeċijiet, meta dan ikun permess skont il-liġi nazzjonali, sabiex jiġi żgurat jew imtejjeb l-istatus ta' konservazzjoni tal-ispeċijiet milquta.
- 12a. Il-paragrafi 7 sa 12 japplikaw mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-Istati Membri li jwettqu l-proċeduri għall-ħruġ ta' permessi skont regoli li jwasslu għal approvazzjoni aktar rapida tal-proġetti fil-lista tal-Unjoni, inkluż il-proċeduri f'konformità mal-Artikolu 15e tad-Direttiva (UE) 2018/2001.
13. Meta jiġi vvalutat jekk jeżistux soluzzjonijiet alternattivi sodisfaċenti għal proġetti fuq il-lista tal-Unjoni li jaqgħu taħt il-kategoriji ta' infrastruttura msemmija fil-punti (1), (2), (3) u (4) tal-Anness II ta' dan ir-Regolament għall-finijiet tal-Artikolu 6(4) u tal-Artikolu 16(1) tad-Direttiva 92/43/KEE, l-Artikolu 4(7), il-punt (d), tad-Direttiva 2000/60/KE u l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2009/147/KE, il-kundizzjoni li ma jkun hemm l-ebda alternattiva sodisfaċenti għandha tiġi ssodisfata jekk ma jkunx hemm soluzzjonijiet alternattivi sodisfaċenti li jkunu kapaċi jilħqu l-istess objettiv tal-proġett inkwistjoni, f'termini tal-iżvilupp tal-istess kapaċità permezz tal-istess teknoloġija fl-istess perjodu ta' żmien jew wieħed simili u mingħajr ma jirriżultaw f'kostijiet ferm ogħla.

14. Meta jimplimentaw miżuri ta' kumpens għal proġetti fil-lista tal-Unjoni li jaqgħu taħt il-kategoriji ta' infrastruttura msemmija fil-punti (1), (2), (3) u (4) tal-Anness II ta' dan ir-Regolament għall-fini tal-Artikolu 6(4) tad-Direttiva 92/43/KEE, l-Istati Membri jistgħu jippermettu li tali miżuri ta' kumpens jitwettqu b'mod parallel mal-implimentazzjoni tal-proġett, meta jkun jista' jintwera b'mod raġonevoli li l-pjan jew il-proġett ma jaffettwax b'mod irriversibbli l-proċessi ekoloġiċi essenzjali għaž-żamma tal-istruttura u l-funzjonijiet tas-sit u ma jikkompromettix il-koerenza ġenerali tan-network Natura 2000 qabel ma jiġu stabbiliti l-miżuri ta' kumpens. L-Istati Membri jistgħu jippermettu, f'konformità mal-prinċipju ta' prekawzjoni, li dawk il-miżuri ta' kumpens jiġu adattati maż-żmien, skont jekk l-effetti negattivi sinifikanti jkunx mistennija li jirriżultaw fuq terminu qasir, medju jew twil.

Artikolu 8

Organizzazzjoni tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi

1. Kull Stat Membru għandu jaġġorna, fejn meħtieġ, id-deżinjazzjoni ta' awtorità kompetenti waħda li għandha tkun responsabbli għal dan li ġej:
- (a) tirċievi applikazzjonijiet għall-ħruġ ta' permessi u d-dokumenti rilevanti f'forma elettronika u tiffaċilita l-kuntatti mal-awtoritajiet ikkonċernati sabiex tiżgura li l-promotur ma jkunx meħtieġ jikkuntattja aktar minn punt ta' kuntatt wiehed matul il-proċedura kollha;
 - (c) tiffaċilita u tikkoordina l-proċess għall-ħruġ tal-permessi ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni fit-territorju tagħha ma' awtoritajiet ikkonċernati oħra, u tidentifika f'kooperazzjoni magħhom, liema awtorizzazzjonijiet, permessi u valutazzjonijiet ikunu meħtieġa biex jitlesta l-proċess għall-ħruġ tal-permessi u tasal għal deċiżjoni komprensiva f'konformità mal-paragrafu 3. Dan jinkludi l-ambitu u l-livell ta' dettall tal-istudji, il-valutazzjoni u d-dokumentazzjoni li l-promoturi tal-proġetti huma mistennija li jipproduċu;

- (d) tikkooopera u tikkomunika mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti ta' Stati Membri oħra biex tiffaċilita u tikkordina l-proċess għall-ħruġ tal-permessi għal proġetti fil-lista tal-Unjoni fit-territorju tagħha, u mal-awtoritajiet għall-ħruġ tal-permessi f'pajjiżi terzi fir-rigward ta' proġetti ta' interess reċiproku, inkluż: billi tallinja l-konsultazzjonijiet pubbliċi għal proġetti transfruntieri, f'konformità mal-Artikolu 9(5); billi tikkondividi informazzjoni dwar impatti transkonfinali sinifikanti probabbli, f'konformità mal-Artikolu 9(6); billi tallinja l-iskeda ta' żmien u r-rekwiżiti għall-istudji, il-permessi jew l-awtorizzazzjonijiet li jridu jitwettqu; u, billi torganizza l-proċedura ta' qabel l-applikazzjoni f'konformità mal-Artikolu 10(9); u
- (e) timmonitorja l-iżvilupp u d-dewmien tal-proġetti fil-lista tal-Unjoni fit-territorju tar-responsabbiltà tagħha, inkluż billi tirċievi u tapprova rapporti ppreżentati mill-promoturi tal-proġetti f'konformità mal-Artikolu 5(4) u tirrapporta lill-Aġenzija u lill-Gruppi rilevanti dwar l-iżvilupp u d-dewmien tal-proġetti fil-lista tal-Unjoni li jinsab fit-territorju tagħha f'konformità mal-Artikolu 5(5).

F'każ ta' aġġornament jew ta' bidliet fl-awtorità nazzjonali kompetenti maħtura, l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni malli jiġi deċiż it-tibdil u għandhom jinfurmawha meta dawn il-bidliet jipproduċu effetti.

2. Ir-responsabbiltajiet tal-awtorità nazzjonali kompetenti msemmija fil-paragrafu 1 u l-kompiti relatati magħha jistgħu jiġu ddelegati lil awtorità oħra, għal kull proġett fil-lista tal-Unjoni jew għal kull kategorija partikolari ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni, jew għal kull zona ġeografika, dment li:
 - (a) l-awtorità nazzjonali kompetenti tinnotifika lill-Kummissjoni b'dik id-delega u l-informazzjoni f'dik in-notifika tkun magħmula faċilment disponibbli għall-pubbliku inkluż fis-sit web imsemmi fl-Artikolu 9(7);

- (b) awtorità waħda biss tkun responsabbli għal kull proġett, jew kategorija ta' proġetti, fil-lista tal-Unjoni, u tkun il-punt uniku ta' kuntatt għall-promoturi tal-proġetti, filwaqt li tassumi r-responsabbiltajiet kollha fil-proċess li jwassal għad-deċiżjoni komprensiva fi żmien l-iskadenza legali prevista fl-Artikolu 10(2) u tikkoordina l-preżentazzjoni tad-dokumenti u l-informazzjoni rilevanti kollha inkluż lil kwalunkwe awtorità oħra kkonċernata;
- (c) irrispettivament mid-delega, l-awtorità nazzjonali kompetenti tibqa' responsabbli biex tiġbor flimkien ir-rapporti ppreżentati mill-promoturi tal-proġetti f'konformità mal-Artikolu 5(4) u tirrapporta lill-Aġenzija u lill-Gruppi rilevanti f'konformità mal-Artikolu 5(5).

L-awtorità nazzjonali kompetenti tista' tkun responsabbli wkoll biex tistabbilixxi t-termini, mingħajr preġudizzju għal-limiti ta' żmien stabbiliti fl-Artikolu 10(1) u (2).

3. L-awtorità nazzjonali kompetenti għandha tiżgura li toħroġ id-deċiżjoni komprensiva fil-limiti ta' żmien stabbiliti fl-Artikolu 10(1) u (2).

L-Istati Membri għandhom jagħzlu minn fost l-iskemi li ġejjin, filwaqt li jqisu liema skema hija l-aktar effettiva fid-dawl tad-dritt nazzjonali, l-ippjanar nazzjonali u l-ispeċifikitajiet tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi, u jekk tistax tiġi implimentata b'mod li jikkontribwixxi għall-ħruġ l-aktar effiċjenti u f'waqtu tad-deċiżjoni komprensiva:

- (a) skema integrata:
 - (i) id-deċiżjoni komprensiva għandha tinħareġ mill-awtorità nazzjonali kompetenti u għandha tkun l-unika deċiżjoni legalment vinkolanti li tirriżulta mill-proċess statutorju għall-ħruġ tal-permessi;
 - (ii) meta awtoritajiet oħra jkunu kkonċernati mill-proġett, dawn jistgħu, f'konformità mad-dritt nazzjonali, jagħtu l-opinjoni tagħhom bħala input għall-proċedura u dan għandu jitqies mill-awtorità nazzjonali kompetenti;

(b) skema koordinata:

- (i) id-deċiżjoni komprensiva tinkludi diversi deċiżjonijiet individwali legalment vinkolanti maħruġa mid-diversi awtoritajiet ikkonċernati u tkun ikkoordinata centralment mill-awtorità nazzjonali kompetenti;
- (ii) l-awtorità nazzjonali kompetenti tista' tistabbilixxi grupp ta' hidma fejn l-awtoritajiet kollha kkonċernati jkunu rappreżentati sabiex ifassal l-iskrinjar jew l-iskeda dettaljata għall-proċess għall-ħruġ tal-permessi f'konformità mal-Artikolu 10(9), il-punt (b), u sabiex jimmonitorja u jikkoordina l-implimentazzjoni tagħha;
- (iii) wara li tikkonsulta lill-awtoritajiet ikkonċernati l-oħra, l-awtorità nazzjonali kompetenti għandha tistabbilixxi fuq bażi ta' każ b'każ terminu raġonevoli li fih għandhom jinħarġu d-deċiżjonijiet individwali bl-għan li timminimizza d-durata tal-proċess mingħajr preġudizzju għal-limiti ta' żmien stabbiliti fl-Artikolu 10(1) u (2);
- (iv) l-awtorità nazzjonali kompetenti tista' tiegħu deċiżjoni individwali f'isem awtorità oħra kkonċernata fit-territorju tagħha, meta d-deċiżjoni ta' dik l-awtorità ma tingħatax fil-limitu ta' żmien stabbilit u meta d-dewmien ma jkunx jista' jiġi ġġustifikat b'mod adegwat. L-awtorità nazzjonali kompetenti tista' wkoll tinjora deċiżjoni individwali ta' awtorità oħra kkonċernata fit-territorju tagħha jekk tqis li d-deċiżjoni ma tkunx issostanzjata biżżejjed fir-rigward tal-evidenza sottostanti ppreżentata minn dik l-awtorità kkonċernata;

(c) skema kollaborattiva:

- (i) id-deċiżjoni komprensiva għandha tkun magħmula minn diversi deċiżjonijiet individwali legalment vinkolanti maħruġa minn diversi awtoritajiet ikkonċernati u kkoordinati mill-awtorità nazzjonali kompetenti;
- (ii) l-awtorità nazzjonali kompetenti tista' tistabbilixxi grupp ta' hidma fejn l-awtoritajiet kollha kkonċernati jkunu rappreżentati sabiex ifassal l-iskrinjar jew l-iskeda dettaljata għall-proċess għall-ħruġ tal-permessi f'konformità mal-Artikolu 10(9), u sabiex jimmonitorja u jikkoordina l-implimentazzjoni tagħha;
- (iii) wara li tikkonsulta lill-awtoritajiet ikkonċernati l-oħra, l-awtorità nazzjonali kompetenti għandha tistabbilixxi fuq bażi ta' każ b'każ limitu ta' żmien raġonevoli li fih għandhom jinħarġu d-deċiżjonijiet individwali bl-għan li timminimizza d-durata tal-proċess mingħajr preġudizzju għat-termini stabbiliti fl-Artikolu 10(1) u (2);
- (iv) l-awtorità nazzjonali kompetenti għandha timmonitorja l-konformità tal-awtoritajiet ikkonċernati mat-termini u, f'każ ta' dewmien, għandha tiegħu miżuri bl-għan li timminimizza d-durata tal-proċess;
- (v) meta Stat Membru jagħżel l-iskema kollaborattiva, għandu jinforma lill-Kummissjoni bir-raġunijiet tiegħu.

L-awtoritajiet ikkonċernati għandhom, f'konformità mal-iskema għall-ħruġ tal-permessi magħżula mill-Istati Membri, jew jiddelegaw il-kompetenzi meħtieġa lill-awtorità nazzjonali kompetenti jew jiffaċilitaw il-kooperazzjoni u l-kollaborazzjoni mal-awtorità nazzjonali kompetenti biex jiżguraw il-ħruġ tad-deċiżjoni komprensiva fil-limiti ta' żmien stabbiliti fl-Artikolu 10(1) u (2).

Meta awtorità kkonċernata ma tkunx qed tistenna li tagħti deċiżjoni individwali fil-limitu ta' żmien stabbilit, dik l-awtorità għandha minnufih tinforma lill-awtorità nazzjonali kompetenti, u tipprovdi raġunijiet għad-dewmien. Sussegwentement, l-awtorità nazzjonali kompetenti għandha tistabbilixxi limitu ta' żmien ieħor li fih għandha tinħareġ dik id-deċiżjoni individwali, f'konformità mal-limiti ta' żmien ġenerali stabbiliti fl-Artikolu 10(1) u (2).

4. L-Istati Membri jistgħu japplikaw l-iskemi stabbiliti fil-paragrafu 3 għall-proġetti fil-lista tal-Unjoni fuq l-art u fuq il-baħar.

Fil-każ ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni li jkunu intrinsikament marbuta ma' assi ta' generazzjoni, bħall-proġetti inklużi fil-kategoriji tal-infrastruttura previsti mill-punti (1)(b) jew (h) tal-Anness II, l-awtorità nazzjonali kompetenti għandha tkun responsabbli għall-koordinazzjoni tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi tal-proġett rispettiv fil-lista tal-Unjoni mal-ħruġ tal-permessi għall-assi ta' generazzjoni sabiex l-iskedi ta' żmien ikunu koeżivi u flimkien jimmiraw li jiksbu l-ħruġ ta' permessi l-aktar effiċjenti u f'waqtu possibbli għall-assi kollha relatati mal-proġett.

5. L-awtoritajiet nazzjonali kompetenti rilevanti tal-Istati Membri involuti fi proġett fil-lista tal-Unjoni li jappartjenu għal wiehed mill-kurituri prijoritarji tal-grilji lil hinn mill-kosta stabbiliti fit-Taqsima 2 tal-Anness I għandhom jaħtru flimkien bejniethom punt uniku ta' kuntatt għall-promoturi ta' proġetti għal kull proġett, li għandu jkun responsabbli biex jiffaċilita l-iskambju ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti dwar il-proċess tal-ħruġ ta' permessi tal-proġett bil-għan li jiġi ffaċilitat dak il-proċess kif ukoll l-ħruġ tad-deċiżjonijiet bi proġett mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti rilevanti.

Meta proġett fil-lista tal-Unjoni ma jkunx jappartjeni għal wieħed mill-kurituri prijoritarji tal-grilji lil hinn mill-kosta kif stabbilit fit-Taqsima 2 tal-Anness I, iżda jkun jinsab fit-territorju ta' żewġ Stati Membri jew aktar, l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti rispettivi tagħhom jistgħu jaħtru b'mod kongunt waħda minnhom biex tagixxi bħala punt uniku ta' kuntatt, responsabbli biex jiffaċilita l-iskambju ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti u awtoritajiet oħra kkonċernati dwar il-proċess għall-ħruġ tal-permessi, kif ukoll, biex toħroġ id-deċiżjoni komprensiva finali f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti kkonċernati l-oħra, mingħajr preġudizzju għall-kompetenzi ta' kull Stat Membru li joħroġ id-deċiżjoni tiegħu stess.

Meta l-ebda punt uniku ta' kuntatt ma jinħatar b'mod kongunt, l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti rilevanti għandhom jieħdu l-passi kollha meħtieġa biex jiżguraw kooperazzjoni u komunikazzjoni effiċjenti u effettivi bejniethom, inkluż il-passi msemmija fl-Artikolu 10(9).

L-Istati Membri għandhom jagħmlu hilitom biex jipprovdu proċedura kongunta li tiffaċilita l-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti rispettivi tagħhom ikkonċernati, joħolqu sinerġiji proċedurali u jallinjaw l-iskedi ta' żmien biex jiffaċilitaw il-proċess għall-ħruġ tal-permessi għall-proġetti, b'mod partikolari fir-rigward tal-valutazzjoni tal-impatti ambjentali, u l-konsultazzjonijiet pubbliċi meħtieġa skont l-Artikolu 9.

Fuq talba mill-Istati Membri, il-Kummissjoni għandu jkollha r-rwol ta' faċilitatur biex tappoġġa l-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti kkonċernati. Il-Kummissjoni għandha tiffaċilita l-ftehim dwar proċedura kongunta unifikata billi tipprovdi opinjoni u tagħmel rakkomandazzjonijiet dwar aspetti proċedurali.

Trasparenza u parteċipazzjoni pubblika

1. [Sa mhux aktar tard minn sitt xhur wara d-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament], l-Istat Membru jew l-awtorità nazzjonali kompetenti għandha, fejn meħtieġ, f'kollaborazzjoni ma' awtoritajiet ikkonċernati oħra, tippubblika manwal aġġornat tal-proċeduri għall-proċess għall-ħruġ tal-permessi applikabbli għall-proġetti fil-lista tal-Unjoni sabiex tinkludi tal-inqas l-informazzjoni speċifikata fil-punt (1) tal-Anness VI. Il-manwal ma għandux ikun legalment vinkolanti, iżda għandu jirreferi d-dispożizzjonijiet legali rilevanti jew jikkwotahom. L-awtoritajiet nazzjonali kompetenti għandhom, fejn rilevanti, jikkooperaw u jsibu sinerġiji mal-awtoritajiet tal-pajjiżi ġirien bil-ħsieb li jallinjaw l-iskedi ta' żmien u jiffaċilitaw il-proċess għall-ħruġ tal-permessi, inkluż għall-iżvilupp tal-manwal tal-proċeduri.
2. Mingħajr preġudizzju għar-rekwiżiti tal-parteeċipazzjoni pubblika skont il-liġi ambjentali, il-Konvenzjoni ta' Aarhus, il-Konvenzjoni ta' Espoo u d-dritt rilevanti tal-Unjoni, il-partijiet kollha involuti fil-proċess għall-ħruġ tal-permessi għandhom isegwu l-prinċipji għall-parteeċipazzjoni pubblika stabbiliti fil-punt (3) tal-Anness VI.
3. Fi żmien perjodu indikattiv ta' tliet xhur wara l-bidu tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi skont l-Artikolu 10(5), il-promotur tal-proġett għandu jfassal u jippreżenta kunċett għall-parteeċipazzjoni pubblika lill-awtorità nazzjonali kompetenti, billi jsegwi l-proċess deskritt fil-manwal imsemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u f'konformità mal-linji gwida stabbiliti fl-Anness VI.

4. L-awtorità nazzjonali kompetenti għandha titlob emendi jew tapprova l-kunċett għall-parteeipazzjoni pubblika fi żmien tliet xhur minn meta tirċievi l-kunċett, filwaqt li tqis, mingħajr il-ħtieġa ta' ripetizzjoni, kwalunkwe forma ta' parteċipazzjoni u konsultazzjoni pubbliċi li tkun seħħet qabel ma beda l-proċess għall-ħruġ tal-permessi, sakemm tali parteċipazzjoni u konsultazzjoni pubbliċi jkunu ssodisfaw ir-rekwiżiti ta' dan l-Artikolu.

Meta l-promotur ta' proġett ikun beħsiebu jagħmel bidliet sinifikanti f'kunċett approvat għall-parteeipazzjoni pubblika, huwa għandu jinforma lill-awtorità nazzjonali kompetenti b'dan. F'dak il-każ l-awtorità nazzjonali kompetenti tista' titlob emendi addizzjonali.

5. Meta ma jkunx diġà meħtieġ mid-dritt nazzjonali, il-promotur tal-proġett għandu jwettaq mill-inqas konsultazzjoni pubblika waħda fi stadju bikri, qabel ma jippreżenta l-applikazzjoni finali u sħiha għall-ħruġ tal-permessi lill-awtorità nazzjonali kompetenti skont l-Artikolu 10(10). Il-konsultazzjoni pubblika tista' titwettaq flimkien ma' kwalunkwe konsultazzjoni pubblika wara l-preżentazzjoni tat-talba għall-kunsens għall-iżvilupp skont l-Artikolu 6(2) tad-Direttiva 2011/92/UE.
6. Il-konsultazzjoni pubblika meħtieġa fil-paragrafu preċedenti għandha tikkonforma mar-rekwiżiti minimi stabbiliti fil-punt (5) tal-Anness VI u għandha tinforma lill-partijiet ikkonċernati msemmija fil-punt (3)(a) tal-Anness VI dwar il-proġett fi stadju bikri u għandha tghin biex jiġu identifikati l-aktar post, trajettorja jew teknoloġija xierqa, inkluż, fejn rilevanti, fid-dawl ta' kunsiderazzjonijiet adegwati ta' adattament għat-tibdil fil-klima u sigurtà għall-proġett, l-impatti rilevanti kollha skont id-dritt tal-Unjoni u d-dritt nazzjonali rilevanti, u l-kwistjonijiet rilevanti li għandhom jiġu indirizzati fil-fajl tal-applikazzjoni.

7. Mingħajr preġudizzju għar-regoli proċedurali u ta' trasparenza fl-Istati Membri, il-promoturi tal-proġetti għandhom jippubblikaw fuq is-sit web imsemmi fil-paragrafu 10 rapport li jiġbor fil-qosor ir-riżultati tal-attivitajiet relatati mal-partecipazzjoni pubblika fir-rigward tal-proġett inkluż kwalunkwe attività li tkun saret qabel il-konsultazzjoni pubblika bikrija, u li jispjega kif tqiesu l-opinjonijiet espressi fil-konsultazzjonijiet pubbliċi, juri l-emendi magħmula fil-post, fit-trajettorja u fid-disinn tal-proġett, jew jipprovdi raġunijiet għaliex dawn l-opinjonijiet ma ġewx ikkunsidrati.

Il-promotur tal-proġett għandu jippreżenta r-rapport flimkien mal-fajl tal-applikazzjoni lill-awtorità nazzjonali kompetenti. Id-deċiżjoni komprensiva għandha tqis kif xieraq ir-riżultat ta' dan ir-rapport.

8. Għal proġetti transfruntieri li jinvolvu żewġ Stati Membri jew aktar, il-konsultazzjonijiet pubbliċi mwettqa skont il-paragrafu 5 f'kull wieħed mill-Istati Membri kkonċernati għandhom, sa fejn ikun possibbli, isiru f'perjodu ta' mhux aktar minn xahrejn minn xulxin, u, fejn possibbli, jiġu kkombinati.
9. Għal proġetti li x'aktarx ikollhom impatt transkonfinali sinifikanti fi Stat Membru ġar wieħed jew aktar, li għalihom japplikaw l-Artikolu 7 tad-Direttiva 2011/92/UE u l-Konvenzjoni ta' Espoo, l-informazzjoni rilevanti għandha titqiegħed għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti tal-Istati Membri ġirien ikkonċernati. L-awtoritajiet nazzjonali kompetenti tal-Istati Membri ġirien ikkonċernati għandhom jindikaw, fil-proċess ta' notifika fejn xieraq, jekk huma, jew kwalunkwe awtorità kkonċernata oħra, tixtieqx tipparteċipa fil-proċeduri ta' konsultazzjoni pubblika rilevanti.
10. Il-promotur tal-proġett għandu jistabbilixxi u jaġġorna b'mod regolari sit web iddedikat għall-proġett b'informazzjoni rilevanti dwar il-proġett ta' interess komuni, li għandu jkun illinkjat mas-sit web tal-Kummissjoni u mal-pjattaforma ta' trasparenza msemmija fl-Artikolu 26 u li għandu jissodisfa r-rekwiżiti speċifikati fil-punt (6) tal-Anness VI. L-awtoritajiet nazzjonali kompetenti għandhom jivverifikaw it-twettiq ta' dan l-obbligu mill-promoturi tal-proġett u jieħdu miżuri li jiżguraw il-konformità fejn meħtieġ.

Durata u implimentazzjoni tal-proċess għall-ħruġ ta' permessi

1. Il-proċess għall-ħruġ tal-permessi għandu jipprevedi ż-żewġ proċeduri li ġejjin:
 - (a) il-proċedura fakultattiva ta' qabel l-applikazzjoni, li tkopri l-perjodu bejn il-bidu tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi u l-aċċettazzjoni tal-fajl tal-applikazzjoni komplut ippreżentat min-naħa tal-awtorità nazzjonali kompetenti, li għandha sseħħ fi żmien perjodu indikattiv ta' 24 xahar;
 - (b) il-proċedura statutorja obligatorja għall-ħruġ tal-permessi, li tkopri l-perjodu mid-data tal-aċċettazzjoni tal-fajl tal-applikazzjoni komplut ippreżentat sad-data tad-deċiżjoni komprensiva, li ma għandhiex taqbeż it-18-il xahar.

Fir-rigward tal-ewwel subparagrafu, il-punt (b), meta possibbli, l-Istati Membri jistgħu jipprevedu proċedura statutorja għall-ħruġ tal-permessi li tkun iqsar minn 18-il xahar.

2. L-awtorità nazzjonali kompetenti għandha tiżgura li d-durata totali taż-żewġ proċeduri msemmija fil-paragrafu 1 ma taqbiżx perjodu ta' 42 xahar.

Madankollu, meta l-awtorità nazzjonali kompetenti tqis li waħda mill-proċeduri jew it-tnejn li huma ma jkunux ser jitlestew fil-limiti ta' żmien stabbiliti fil-paragrafu 1, hija tista' testendi wieħed minn dawk il-limiti ta' żmien jew it-tnejn li huma, qabel l-iskadenza tagħhom u skont il-każ. L-awtorità nazzjonali kompetenti ma għandhiex testendi d-durata kkombinata taż-żewġ proċeduri għal aktar minn sitt xhur ħlief f'ċirkostanzi eċċezzjonali.

Meta l-awtorità nazzjonali kompetenti testendi l-limiti ta' żmien, hija għandha tinforma lill-Grupp ikkonċernat dwar ir-raġunijiet għal tali estensjoni u tipprezentalu l-miżuri meħuda jew li jridu jittieħdu għall-konkluzjoni tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi bl-inqas dewmien possibbli. Il-Grupp jista' jitlob li l-awtorità nazzjonali kompetenti tirrapporta regolarment dwar il-progress miksub f'dak ir-rigward u tagħti r-raġunijiet għal kwalunkwe dewmien.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti msemmija fl-Artikolu 8(1) ikollhom riżorsi tekniċi, finanzjarji u umani adegwati biex jiehdu deċiżjoni komprensiva fil-perjodu ta' żmien indikat fl-Artikolu 10(2).
4. L-Istati Membri jistgħu jipprevedu li, fil-proċedura għall-ħruġ tal-permessi msemmija fil-paragrafu 1:
 - (a) in-nuqqas ta' twegiba mill-awtoritajiet kompetenti nazzjonali sal-iskadenza stabbilita fil-paragrafu 2 ikun ifisser li d-deċiżjoni komprensiva titqies approvata;
 - (b) in-nuqqas ta' twegiba minn awtoritajiet oħra kkonċernati fil-limitu ta' żmien raġonevoli stabbilit minn awtorità nazzjonali kompetenti f'konformità mal-Artikolu 8(3), ikun ifisser li l-opinjoni speċifika, l-awtorizzazzjoni jew il-permess tagħhom fil-passi amministrattivi intermedjarji speċifiċi jkunu meqjusa li ngħataw jew twieġbu b'mod pożittiv, hlief għad-deċiżjonijiet ambjentali, sakemm tali possibbiltà ma tkunx prevista fis-sistemi legali tagħhom. Id-deċiżjonijiet kollha għandhom ikunu ppubblikati f'konformità mal-liġi applikabbli.

5. Meta jitolbu li jinbeda l-proċess għall-ħruġ tal-permessi, il-promoturi tal-proġett għandhom jinnotifikaw il-proġett f'forma bil-miktub jew elettronika lill-awtorità nazzjonali kompetenti ta' kull Stat Membru fejn jinsab il-proġett, inkluż fl-Istati Membri fejn il-proġett jaqsam iż-żona ekonomika esklużiva tagħhom, u jinkludu deskrizzjoni raġonevolment dettaljata tal-proġett.

Fi żmien xahar mill-wasla tan-notifika, l-awtorità nazzjonali kompetenti għandha, f'forma elettronika, jew:

- (a) toħroġ konferma tal-wasla; jew
- (b) jew tirrifjuta n-notifika jekk il-proġett ma jkunx meqjus matur biżżejjed biex jidhol fil-proċess għall-ħruġ tal-permessi, u tipprovdi r-raġunijiet għad-deċiżjoni tagħha inkluż f'isem awtoritajiet oħra kkonċernati.

Id-data tal-konferma tal-wasla għandha timmarka l-bidu tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi. Meta żewġ Stati Membri jew aktar ikunu kkonċernati, id-data tal-aċċettazzjoni tal-aħħar notifika mill-awtorità nazzjonali kompetenti kkonċernata għandha timmarka l-bidu tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi.

L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu portal jew portals diġitali konnessi għall-ġestjoni tal-applikazzjonijiet għall-permessi, tal-proċessi għall-ħruġ tal-permessi, tad-deċiżjonijiet li jkunu għaddejjin rigward il-ħruġ tal-permessi, u tad-deċiżjonijiet maħruġa f'format faċilment aċċessibbli.

Tali portal jew portals jistgħu jipprovdu aċċess għad-data u għad-deċiżjonijiet ambjentali u ġeoloġiċi rilevanti disponibbli fil-portal diġitali uniku bbażat fuq is-sistema ta' informazzjoni ġeografika msemmi fl-Artikolu 10(3) tar-Regolament [xxxxx]³⁷ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

³⁷ [referenza għar-Regolament dwar l-aċċellerazzjoni tal-valutazzjonijiet ambjentali]

6. L-awtoritajiet nazzjonali kompetenti għandhom jiżguraw li l-proċess għall-ħruġ tal-permessi jiġi aċċellerat f'konformità ma' dan il-Kapitolu għal kull kategorija ta' proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku. Għal dak l-għan, l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti għandhom jadattaw ir-rekwiżiti tagħhom għall-bidu tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi u għall-aċċettazzjoni tal-fajl komplut tal-applikazzjoni, f'konformità mal-kategorija rilevanti tal-proġett, in-natura, id-dimensjoni tagħhom, in-nuqqas ta' rekwiżit għall-valutazzjoni ambjentali, jew kwalunkwe valutazzjoni oħra skont id-dritt nazzjonali, jew il-fatt li jistgħu jirrikjedu inqas awtorizzazzjonijiet u approvazzjonijiet biex jilhqnu l-fażi "lest għall-bini".

F'kooperazzjoni mal-promotur tal-proġett u, kif meħtieġ, ma' awtoritajiet oħra kkonċernati jew ma' awtoritajiet nazzjonali kompetenti oħra ta' Stati Membri oħra fejn ikun jinsab il-proġett, inkluż jekk il-proġett jaqsam iż-żona ekonomika esklużiva tagħhom, l-awtorità nazzjonali kompetenti tista' tfassal ir-rekwiżiti għall-proċess għall-ħruġ tal-permessi ta' ċertu proġett, u l-iskeda ta' żmien għall-konsultazzjoni pubblika stabbilita fil-punt (4) tal-Anness VI, f'fażijiet, hlief jekk dan idewwem l-iżvilupp ġenerali tal-proġett u jekk dan jiżgura li l-proċess għall-ħruġ tal-permessi jiġi ssimplifikat u aċċellerat. L-iskadenzi massimi tal-paragrafi 1 u 2 għandhom japplikaw għal kull waħda mill-fażijiet.

Għalhekk, l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti jistgħu jiddeċiedu li l-proċedura ta' qabel l-applikazzjoni msemmija fil-paragrafi 1 u 6 ta' dan l-Artikolu ma tkunx meħtieġa f'każ li l-promotur tal-proġett ma jkunx jeħtieġ dan il-perjodu biex iwettaq studji, valutazzjonijiet u biex jiġbor data biex ilesti l-fajl tal-applikazzjoni tiegħu għall-ħruġ tal-permessi.

7. L-awtoritajiet nazzjonali kompetenti għandhom iqisu, fl-iskrinjar għall-istabbiliment tar-rekwiżiti għall-proċess għall-ħruġ tal-permessi, kwalunkwe studju mwettaq u permess jew awtorizzazzjoni maħruġa sa 5 snin qabel ma l-proġett ikun daħal fil-proċess għall-ħruġ tal-permessi f'konformità ma' dan l-Artikolu, inkluż valutazzjonijiet imwettqa għall-varar ta' proġetti oħra li jkunu rilevanti u li jistgħu jergħu jintużaw, u ma għandhomx jirrikjedu studji, valutazzjonijiet, permessi jew awtorizzazzjonijiet mhux meħtieġa jew duplikati. L-awtoritajiet nazzjonali kompetenti jistgħu jqisu data ta' aktar minn ħames snin ilu sa fejn iqisu li tali data tkun rilevanti u meħtieġa biex jiġu stabbiliti r-rekwiżiti għall-proċedura tal-ġoti tal-permessi.
8. Fi Stati Membri fejn id-determinazzjoni ta' rotta jew ta' post imwettqa biss għall-fini speċifiku ta' proġett ippjanat, inkluż l-ippjanar ta' kurituri speċifiċi għall-infrastrutturi tal-grilja, ma tkunx tista' tiġi inkluża fil-proċess għall-ħruġ tal-permessi li jwassal għad-deċiżjoni komprensiva, id-deċiżjoni korrispondenti għandha tittiehed f'perjodu separat ta' 6 xhur, li jibda fid-data tal-preżentazzjoni tad-dokumenti tal-applikazzjoni finali u kompluta mill-promotur tal-proġett.
9. Il-proċedura ta' qabel l-applikazzjoni għandha tinkludi: l-iskrinjar u d-definizzjoni tal-ambitu tal-istudji meħtieġa, ir-rapporti u d-dokumentazzjoni mistennija mill-promotur tal-proġett; it-tfassil tal-iskeda dettaljata; u, il-verifika tal-abbozz tal-fajl tal-applikazzjoni, skont il-passi li ġejjin:
 - (a) mill-aktar fis possibbli u mhux aktar tard minn 3 xhur wara n-notifika mill-promotur tal-proġett imsemmi fil-paragrafu 5, l-awtorità nazzjonali kompetenti għandha tiddetermina, u tinnotifika lill-promotur tal-proġett bl-awtorizzazzjonijiet, il-permessi u l-valutazzjonijiet meħtieġa biex jitlesta l-proċess għall-ħruġ tal-permessi.

In-notifika magħmula mill-awtorità nazzjonali kompetenti għandha tinkludi l-lista ta' kontroll imsemmija fil-punt (1)(e) tal-Anness VI, u fejn rilevanti, il-kontenut tagħha għandu jiġi stabbilit f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet l-oħra kkonċernati u mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti fl-Istati Membri l-oħra fejn jinsab il-proġett, inkluż jekk il-proġett jaqsam iż-żona ekonomika esklużiva tagħhom.

Fejn applikabbli, in-notifika għandha tagħti dettalji dwar il-kundizzjonijiet biex il-proġett jibbenefika mill-eżenzjoni tal-Artikolu 7(7) u tidentifika:

- (i) jekk huwiex probabbli ħafna li l-proġett jikkawża effetti avversi sinifikanti imprevisti fid-dawl tas-sensittività ambjentali taż-żoni ġeografiċi fejn ikun ipplanat li jsir, li ma jkunux ġew identifikati matul il-valutazzjoni ambjentali tal-Pjanijiet ta' Żvilupp Nazzjonali mwettqa skont id-Direttiva 2001/42/KE u, meta rilevanti, skont id-Direttiva 92/43/KEE;
- (ii) il-miżuri ta' mitigazzjoni xierqa u proporzjonati, jew il-kumpens monetarju għall-programmi ta' protezzjoni tal-ispeċijiet applikabbli għall-proġett f'konformità mal-Artikolu 7(8);
- (iii) jekk kwalunkwe parti mill-proġett aktarx tipproduċi effetti sinifikanti fuq l-ambjent fi Stat Membru ieħor; f'każ bħal dan l-awtorità nazzjonali kompetenti tal-Istat Membru li fih ikun jinsab il-proġett għandha tiżgura l-applikazzjoni tal-Artikolu 7 tad-Direttiva 2011/92/UE u tal-Artikoli 2 sa 7 tal-Konvenzjoni dwar il-valutazzjoni tal-impatt ambjentali f'kuntest transkonfinali;

- (b) in-notifika għandha tindika wkoll jekk l-awtorità nazzjonali kompetenti tapprovax, jew temendax, il-kunċett għall-parteciċipazzjoni pubblika ppreżentat mill-promotur tal-proġett f'konformità mal-Artikolu 9(3). Matul il-perjodu ta' skrinjar, l-awtorità nazzjonali kompetenti għandha, f'kooperazzjoni ma' awtoritajiet oħra kkonċernati, tiddetermina l-ambitu u l-livell ta' dettall tal-istudji, tar-rapporti u tad-dokumentazzjoni, inkluż il-valutazzjonijiet meħtieġa għall-ħruġ tal-permessi ambjentali tal-proġett, li l-promotur tal-proġett ikun mistenni jipproduċi u jippreżenta bħala parti mill-fajl komplut tal-applikazzjoni.

La l-awtorità nazzjonali kompetenti, u lanqas kwalunkwe waħda mill-awtoritajiet ikkonċernati ma għandhom sussegwentement jitolbu informazzjoni, studji, rapporti jew valutazzjonijiet addizzjonali minn daww ideterminati f'dan il-proċess ta' skrinjar inizjali, hlief fejn tkun seħħet bidla materjali fil-proġett jew fl-ambjent tal-madwar tiegħu. Meta sseħħ tali bidla materjali, l-awtorità nazzjonali kompetenti tista' titlob informazzjoni addizzjonali mill-promotur tal-proġett abbażi ta' ġustifikazzjoni motivata;

- (c) l-awtorità nazzjonali kompetenti għandha tfassal skeda dettaljata għall-proċess għall-ħruġ tal-permessi f'konformità mal-linji gwida stabbiliti fil-punt (2) tal-Anness VI, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-promotur tal-proġett u ma' awtoritajiet oħra kkonċernati u mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti fl-Istati Membri l-oħra fejn ikun jinsab il-proġett, inkluż jekk il-proġett jaqsum iż-żona ekonomika esklużiva tagħhom, u filwaqt li jitqiesu r-riżultati tal-attivitajiet imwettqa skont il-punt (a) ta' dan il-paragrafu;
- (d) malli tirċievi l-abbozz tal-fajl tal-applikazzjoni, l-awtorità nazzjonali kompetenti tista', f'isimha stess jew f'isem awtoritajiet oħra kkonċernati, titlob lill-promotur tal-proġett jippreżenta informazzjoni nieqsa relatata mal-elementi mitluba msemmija fil-punt (a) fi żmien massimu ta' 45 jum.

Il-proċedura ta' qabel l-applikazzjoni għandha tinkludi t-tnejn ta' kwalunkwe rapport ambjentali mill-promoturi tal-proġett, kif meħtieġ, inklużi d-dokumentazzjoni u l-valutazzjonijiet tal-adattament għat-tibdil fil-klima u tas-sigurtà ċibernetika u fiżika.

Fi żmien 45 jum mill-preżentazzjoni tal-informazzjoni nieqsa msemmija fl-ewwel subparagrafu, il-punt (d), l-awtorità kompetenti għandha taċċetta l-applikazzjoni kompluta bil-miktub jew f'forma elettronika jew fuq pjattaformi diġitali ddedikati biex teżaminaha, u b'hekk tibda l-proċedura statutorja għall-ħruġ tal-permessi msemmija fil-paragrafu 1, il-punt (b).

10. Il-promotur tal-proġett għandu jikkoopera bona fide mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti u mal-awtoritajiet kollha kkonċernati, sabiex jipprovdi lhom informazzjoni kompluta u korretta, b'mod partikolari f'dak li jirrigwarda l-informazzjoni identifikata fil-proċess tal-iskrinjar.

Il-promotur tal-proġett għandu jiżgura li l-fajl tal-applikazzjoni jkun komplut u adegwat, filwaqt li jitlob l-opinjoni tal-awtorità nazzjonali kompetenti kemm jista' jkun kmieni fil-proċess għall-ħruġ tal-permessi.

Il-promotur tal-proġett għandu jikkoopera bis-siġer mal-awtorità nazzjonali kompetenti sabiex ikun konformi mal-limiti ta' żmien stabbiliti f'dan ir-Regolament. Kwalunkwe dewmien minhabba t-tort tal-promotur tal-proġett bona fide f'dan ir-rigward, ma għandux jingħadd mad-durata massima tal-ħruġ tal-permessi.

11. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kwalunkwe emenda fid-dritt nazzjonali ma twassalx għall-estensjoni ta' kwalunkwe proċess għall-ħruġ tal-permessi li jkun beda qabel id-dhul fis-seħh ta' daww il-emendi. Bil-ħsieb li jinżamm proċess aċċellerat għall-ħruġ tal-permessi għall-proġetti fil-lista tal-Unjoni, l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti għandhom jadattaw b'mod adegwat l-iskeda stabbilita f'konformità mal-paragrafu 6, il-punt (b), ta' dan l-Artikolu biex jiżguraw, sa fejn ikun possibbli, li l-limiti ta' żmien għall-proċess għall-ħruġ tal-permessi stabbiliti f'dan l-Artikolu ma jinqabżux.

12. Il-limiti ta' żmien stabbiliti f'dan l-Artikolu għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għall-obbligi li jirriżultaw mid-dritt internazzjonali u dak tal-Unjoni, u mingħajr preġudizzju għall-proċeduri amministrattivi ta' appell u għar-rimedji ġudizzjarji quddiem qorti jew tribunal.

Il-limiti ta' żmien stabbiliti f'dan l-Artikolu għal kwalunkwe proċedura għall-ħruġ tal-permessi għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe limitu ta' żmien iqsar stabbilit mill-Istati Membri.

KAPITOLU IV

Ippjanar transsettorjali tal-infrastruttura

Artikolu 11

Xenarju ċentrali għall-pjanijiet ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network

1. Sa [sentejn wara d-dhul fis-seħh] u mill-inqas kull 4 snin wara dan, il-Kummissjoni għandha tiżviluppa xenarju ċentrali u analiżijiet tas-sensittività għas-setturi tal-elettriku, tal-idroġenu u tal-gass li għandu jintuża għall-pjanijiet ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha msemmija fi: l-Artikolu 48 tar-Regolament (UE) 2019/943 u l-Artikolu 60 tar-Regolament (UE) 2024/1789, il-proċess ta' identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura msemmi fl-Artikolu 12 ta' dan ir-Regolament, l-analiżi tal-kostbenefiċċji tas-sistema kollha tal-enerġija msemmija fl-Artikolu 14 ta' dan ir-Regolament, u l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet imsemmija fl-Artikolu 17 ta' dan ir-Regolament.
2. Ix-xenarju ċentrali u l-analiżijiet tas-sensittività għandhom ikunu konsistenti mal-miri tal-Unjoni għall-enerġija u l-klima u:
 - (a) jinkludu perspettiva fuq terminu medju u fit-tul sa mill-inqas l-2050 f'konformità mal-oġettiv tal-Unjoni għan-newtralità klimatika u jqis l-ispeċifitàjiet nazzjonali u reġjonali;
 - (aa) jieħdu approċċ transsettorjali li jiżgura l-konsistenza bejn is-setturi tal-elettriku, tal-idroġenu u tal-gass, filwaqt li jottimizza l-effiċjenza tas-sistema;

- (b) iqisu l-aħħar Pjanijiet Nazzjonali għall-Energija u l-Klima jew kwalunkwe dokument ta' xenarju nazzjonali rilevanti iehor approvat mill-Istat Membru rispettiv jew mill-Awtorità Regulatorja Nazzjonali;
- (c) għall-analiżijiet tas-sensittività, iqisu, fost l-oħrajn, taħlitiet ta' provvista alternattiva u xejriet tad-domanda kif ukoll tendenzi eżistenti u projezzjonijiet.

3. In-Network Ewropew għall-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni tal-Elettriku (ENTSO għall-Elettriku), in-Network Ewropew tal-Operaturi ta' Network għall-Idroġenu (ENNOH), in-Network Ewropew tal-Operaturi tas-Sistemi ta' Trażmissjoni tal-Gass (ENTSO għall-Gass) u l-Istati Membri għandhom jipprovdu, fuq it-talba tal-Kummissjoni, id-data u l-informazzjoni meħtieġa għall-iżvilupp tax-xenarju ċentrali msemmi fil-paragrafu 1. Dan jinkludi, iżda mhux biss, id-data tas-suq u tan-network, bħall-projezzjonijiet tad-domanda u tal-provvista, il-karatteristiċi tal-ġenerazzjoni tal-enerġija, il-produzzjoni u n-networks tal-idroġenu, is-sorsi ta' flessibbiltà, is-suppożizzjonijiet tal-importazzjonijiet, kif ukoll id-data tas-snin klimatiċi. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi limitu ta' żmien raġonevoli li fih għandha tiġi pprovduta d-data u l-informazzjoni, filwaqt li tqis il-kumplessità u l-urġenza tad-data u tal-informazzjoni meħtieġa. Meta destinatariju ma jipprovdi l-informazzjoni mitluba fil-limitu ta' żmien stabbilit mill-Kummissjoni jew jipprovdi informazzjoni mhux kompluta, il-Kummissjoni tista' b'deċiżjoni tirrikjedi li l-informazzjoni tiġi pprovduta. Il-Kummissjoni għandha tiżgura l-koordinazzjoni bejn l-eżerċizzju tal-ġbir tad-data għall-finijiet tax-xenarju ċentrali u l-analiżijiet tas-sensittività u eżerċizzji oħra ta' ġbir tad-data, b'mod partikolari skont ir-Regolament (UE) 2018/1999, u terġa' tuża d-data miġbura fejn fattibbli, biex tiġi evitata d-duplikazzjoni tar-rapportar mill-Istati Membri. Il-Kummissjoni għandha, fejn xieraq, titlob lill-Aġenzija tivverifika d-data ppreżentata mill-operaturi tan-network lill-Kummissjoni, inkluż billi tivverifika d-data nazzjonali mal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti.

4. Il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-Aġenzija, lill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, lill-ENTSO għall-Elettriku, lill-ENNOH, lill-ENTSO għall-Gass, lill-entità Ewropea għall-operaturi tas-sistemi ta' distribuzzjoni (Entità tal-UE għad-DSO), lill-Istati Membri, lill-Grupp TEN-E kif ukoll lil partijiet ikkonċernati rilevanti oħra dwar id-data miġbura għall-fini tal-iżvilupp tax-xenarju ċentrali, inkluż is-suppożizzjonijiet u l-użu tagħhom fl-iżvilupp tax-xenarju ċentrali. Il-Kummissjoni għandha tistieden lill-Istati Membri jivverifikaw id-data, is-suppożizzjonijiet u l-użu tagħhom u jsejġu laqgħa tal-Grupp TEN-E biex jiddiskutuhom.
5. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta l-abbozz tax-xenarju ċentrali lill-Grupp TEN-E, flimkien ma' informazzjoni dwar kif tqiesu l-kummenti li tkun irċeviet fil-konsultazzjoni msemmija fil-paragrafu 4. Il-membri tal-Grupp TEN-E għandhom jagħtu l-kummenti tagħhom, jekk ikun hemm, fi żmien xahrejn minn meta jirċievu l-abbozz tax-xenarju ċentrali.
6. Il-Kummissjoni għandha tadotta x-xenarju ċentrali permezz ta' att ta' implimentazzjoni. Dan l-att ta' implimentazzjoni għandu jiġi adottat f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 23a(2).
7. Wara l-pubblikazzjoni tal-att ta' implimentazzjoni dwar ix-xenarju ċentrali, il-Kummissjoni għandha tippubblika d-data sottostanti dwar l-input u l-output għax-xenarju ċentrali, soġġett għal restrizzjonijiet skont id-dritt nazzjonali u l-ftehimiet rilevanti ta' kunfidenzjalità.

8. Mill-inqas kull 24 xahar, wara l-adozzjoni tax-xenarju ċentrali, il-Kummissjoni, wara konsultazzjoni mal-Grupp TEN-E, għandha tiżviluppa analiżijiet tas-sensittività addizzjonali jew aġġornamenti għax-xenarju ċentrali jekk meħtieġ abbażi tal-iżviluppi tas-suq jew tal-politika. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Grupp TEN-E u tista' temenda l-att ta' implimentazzjoni msemmi fil-paragrafu 6 ta' dan l-Artikolu sabiex tinkludi kwalunkwe analiżi tas-sensittività addizzjonali jew aġġornamenti ta' dan it-tip għax-xenarju ċentrali.

Artikolu 12

Rapport ta' identifikazzjoni tal-htigijiet tal-infrastruttura

1. L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH rispettivament, għandhom jiżviluppaw rapport ta' identifikazzjoni tal-htigijiet tal-infrastruttura sabiex jiġu identifikati n-nuqqasijiet fl-infrastruttura li jaffettwaw l-oġġettivi tal-Unjoni relatati mal-elettriku u l-idroġenu.
2. Dawn ir-rapporti ta' identifikazzjoni tal-htigijiet tal-infrastruttura għandhom:
 - (a) ikunu bbażati fuq ix-xenarju ċentrali żviluppat mill-Kummissjoni f'konformità mal-Artikolu 11 u l-analiżijiet tas-sensittività tagħha;
 - (b) jikkonformaw mal-metodoloġija żviluppata mill-Aġenzija skont il-paragrafu 11;
 - (c) jikkonformaw mal-prinċipji stabbiliti fl-Anness VII ta' dan ir-Regolament;
 - (d) jiżguraw approċċ transsettorjali li jiżgura l-konsistenza bejn is-setturi tal-elettriku u tal-idroġenu kif ukoll, fejn applikabbli, is-setturi tal-gass, tat-tiżhin distrettwali u tas-CO₂;
 - (e) jikkunsidraw ir-rekwiżiti attwali u futuri għall-iżvilupp tal-grilja nazzjonali.

3. L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH, rispettivament, għandhom jiżguraw konsultazzjoni trasparenti u strutturata tal-partijiet ikkonċernati rilevanti dwar id-data addizzjonali, is-suppożizzjonijiet u l-użu tagħhom għall-iżvilupp tar-rapport ta' identifikazzjoni tal-htigijiet tal-infrastruttura tagħhom.
4. Fi żmien 6 xhur mill-pubblikazzjoni ta' xenarju ċentrali skont l-Artikolu 11, hliet meta l-pubblikazzjoni tkun limitata għaž-żieda ta' analiżi tas-sensittività, l-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jipprezentaw l-abbozz rispettiv tagħhom tar-rapport ta' identifikazzjoni tal-htigijiet tal-infrastruttura, inkluż il-valutazzjoni ta' kif il-proġetti pprezentati għall-inklużjoni fil-pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha jaqblu mal-htigijiet identifikati, lill-Grupp TEN-E. F'każ li l-pubblikazzjoni tkun limitata għaž-żieda ta' analiżi tas-sensittività, il-Kummissjoni tista' titlob lill-ENTSO għall-Elettriku u lill-ENNOH biex jiżviluppaw rapport ta' identifikazzjoni tal-htigijiet tal-infrastruttura l-għdida f'konformità mal-proċedura stabbilita f'dan l-Artikolu.
5. Fi żmien xahrejn minn meta tirċievi l-abbozzi tar-rapporti ta' identifikazzjoni tal-htigijiet tal-infrastruttura mill-Grupp TEN-E, l-Aġenzija għandha tivvaluta l-konformità tal-abbozzi tar-rapporti ta' identifikazzjoni tal-htigijiet tal-infrastruttura, inkluż il-valutazzjoni ta' kemm il-proġetti pprezentati għall-inklużjoni fil-pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha jaqblu mal-htigijiet identifikati, mal-metodoloġija msemmija fil-paragrafu 11 u mal-prinċipji stabbiliti fl-Anness VII u tinforma lill-Grupp TEN-E.
6. Fi żmien xahrejn minn meta jiġu infurmati mill-Aġenzija dwar il-konformità tal-abbozzi tar-rapporti ta' identifikazzjoni tal-htigijiet tal-infrastruttura, il-membri tal-Grupp TEN-E, filwaqt li jqisu l-kontribut tal-Aġenzija dwar il-konformità, jistgħu jagħtu l-kummenti tagħhom u jinfurmaw lill-ENTSO għall-Elettriku u lill-ENNOH rispettivament.

7. Fi żmien xahrejn minn meta jkunu rċevew il-kummenti mill-membri tal-Grupp TEN-E, l-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jadattaw l-abbozzi tar-rapporti ta' identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura, filwaqt li jqisu l-kummenti tal-Grupp TEN-E u tal-Aġenzija, biex jiżguraw konformità sħiħa mar-rekwiżiti fil-paragrafu 2, u għandhom jissottomettu l-abbozz tar-rapport finali ta' identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura lill-Kummissjoni.
8. Il-Kummissjoni tista' titlob aġġornamenti u titjib b'gustifikazzjoni xierqa u f'perjodu ta' żmien raġonevoli, meta ssib li l-abbozzi finali tar-rapporti ta' identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura ma jirriflettux b'mod xieraq il-kummenti mill-membri tal-Grupp TEN-E u biex tiżgura konformità sħiħa mal-prinċipji stabbiliti fl-Anness VII. L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH rispettivament, għandhom jindirizzaw bis-sħiħ dawn it-talbiet fi żmien xahar u jipprezentaw mill-ġdid l-abbozzi finali rivedut tar-rapporti ta' identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura lill-Kummissjoni.
9. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta r-rapporti finali ta' identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura għall-approvazzjoni lill-korp tat-teħid tad-deċiżjonijiet tal-Grupp TEN-E, li għandu jaġixxi fi żmien xahar minn meta jirċevihom.
10. Fi żmien ġimagħtejn mill-approvazzjoni tar-rapporti ta' identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura skont il-paragrafu 9, l-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jippubblikawhom fuq is-sit web tagħhom rispettivament. Meta rilevanti, l-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jaġġornaw ir-rapporti ta' identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura, inkluż l-ONDPs imsemmija fl-Artikolu 15, f'konformità mal-analiżijiet tas-sensittività adottati skont l-Artikolu 11(8), meta mitluba mill-Kummissjoni.

11. Sa [9 xhur wara d-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament] l-Aġenzija għandha tippubblika metodoloġija vinkolanti għall-identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura, wara li tkun wettqet konsultazzjoni estensiva li tinvolvi lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri, lill-ENTSO għall-Elettriku, lill-ENTSO għall-Gass, lill-ENNOH, lill-Entità tal-UE għad-DSO u lil partijiet ikkonċernati rilevanti oħra.
12. Il-metodoloġija għandha tiżgura li r-rapport ta' identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura jikkonforma mal-prinċipji stabbiliti fl-Anness VII.
13. L-Aġenzija għandha, fejn meħtieġ, tagġorna l-metodoloġija fuq inizzjattiva tagħha stess jew fuq talba tal-Kummissjoni.
14. Sal-1 ta' Jannar 2027, dan l-Artikolu japplika soġġett għad-dispożizzjonijiet tranżizzjonali stabbiliti fl-Artikolu 61 tar-Regolament (UE) 2024/1789.

Artikolu 13

Proċess ta' tqabbil tal-ħtiġijiet fis-sistema tal-elettriku

1. Meta r-rapport ta' identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura għall-elettriku jikkonkludi li l-proġetti pprezentati għall-inklużjoni fil-pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha ma jissodisfawx kompletament il-ħtiġijiet tal-infrastruttura identifikati skont l-Artikolu 12, il-Kummissjoni tista' tniedi proċess biex tidentifika soluzzjonijiet possibbli biex jiġu indirizzati l-ħtiġijiet mhux imqabbla f'kooperazzjoni mal-Gruppi rilevanti.

2. Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-ENTSO għall-Elettriku, l-Istati Membri u l-Aġenzija, għandha tistieden lill-operaturi tas-sistema fil-Gruppi rilevanti biex jipproponu proġetti li kapaċi jindirizzaw il-ħtiġijiet mhux imqabbla fi żmien 6 xhur mill-istedina. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta l-proġetti proposti lill-Gruppi rilevanti stabbiliti f'konformità mal-Artikolu 3 għad-diskussjoni. Il-Kummissjoni tista' tinvolvi partijiet ikkonċernati rilevanti oħra u fora ta' kooperazzjoni reġjonali oħra. Il-promoturi ta' proġetti li jkunu kapaċi jindirizzaw il-ħtiġijiet mhux imqabbla għandhom jippreżentaw proġetti mill-aktar fis possibbli għall-inklużjoni fil-pjanijiet ta' żvilupp nazzjonali sussegwenti, fil-pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha u fil-lista tal-Unjoni, suġġett għar-rekwiżiti ta' eliġibilità applikabbli.
3. Meta l-proċess skont il-paragrafu 2 ma jidentifikax proġetti li jkunu kapaċi jindirizzaw il-ħtiġijiet mhux imqabbla, il-Kummissjoni tista' tniedi sejha għal proposti miftuħa għal kwalunkwe parti terza li tista' ssir promotur ta' proġett biex tipproponi proġetti li kapaċi jindirizzaw il-ħtiġijiet mhux imqabbla. Il-promoturi ta' proġetti li jkunu kapaċi jindirizzaw il-ħtiġijiet mhux imqabbla għandhom jippreżentaw proġetti mill-aktar fis possibbli għall-inklużjoni fil-pjanijiet ta' żvilupp nazzjonali sussegwenti, fil-pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha u fil-lista tal-Unjoni, suġġett għar-rekwiżiti ta' eliġibilità applikabbli. Kwalunkwe proġett identifikat permezz tal-proċess ta' tqabbil tal-ħtiġijiet għandu jkun soġġett għall-proċeduri tal-għażla għal proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku skont dan ir-Regolament.
4. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-eżitu tal-proċess u l-progress tal-proġetti msemmija fil-paragrafi 2 u 3 u tinvolvi mill-qrib il-Gruppi rilevanti stabbiliti f'konformità mal-Artikolu 3 u fora ta' kooperazzjoni reġjonali rilevanti oħra.

Analizi tal-kostbenefiċċji tas-sistema tal-enerġija kollha

1. Għall-proġetti li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura stabbiliti fil-punti (1)(a), (b), (c), (d), (f) u (h) u l-punti (2), (3) u (5) tal-Anness II, l-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom kull wieħed minnhom jiżviluppaw metodoloġiji konsistenti għal analiżi armonizzata tal-kostbenefiċċji tas-sistema tal-enerġija kollha fil-livell tal-Unjoni u jużawhom kif rilevanti meta jivvalutaw proġetti għall-inklużjoni tagħhom fil-pjanijiet ta' 10 snin rispettivi tagħhom għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha.
2. Il-metodoloġiji għandhom:
 - (a) jitfasslu f'konformità mal-prinċipji stabbiliti fl-Anness V;
 - (b) ikunu bbażati fuq suppożizzjonijiet komuni li jippermettu t-tqabbil tal-proġetti;
 - (c) ikunu konsistenti mal-miri tal-enerġija u tal-klima tal-Unjoni u l-oġettiv tagħha tan-newtralità klimatika sal-2050 u x-xenarju ċentrali msemmi fl-Artikolu 11, kif ukoll mar-regoli u l-indikaturi stabbiliti fl-Anness IV;
 - (d) jippermettu l-valutazzjoni ta' pakketti ta' proġetti skont l-Artikolu 18 u, fis-settur tal-elettriku, il-kunsiderazzjoni ta' soluzzjonijiet mingħajr fili;
 - (e) jadottaw approċċ transsettorjali.
3. L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jiżviluppaw u jipubblikaw abbozzi preliminari tal-metodoloġiji għall-fini tal-konsultazzjoni mal-Entità tal-UE għad-DSO, u mal-Istati Membri u ma' partijiet ikkonċernati rilevanti oħra. Il-proċess ta' konsultazzjoni għandu jkun miftuħ, f'waqtu u trasparenti. L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom iħejju u jipubblikaw rapport dwar il-proċess ta' konsultazzjoni.

4. L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jippubblikaw u jippreżentaw l-abbozzi tal-metodoloġiji tagħhom lill-Istati Membri, lill-Kummissjoni u lill-Aġenzija. L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jipprovdu raġunijiet meta ma jkunux qiesu l-kummenti rċevuti matul il-proċess ta' konsultazzjoni skont il-paragrafu 3, jew meta jkunu qisuhom biss parzjalment. L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jippubblikaw u jippreżentaw l-abbozzi ta' metodoloġiji konsistenti tagħhom lill-Istati Membri, lill-Kummissjoni u lill-Aġenzija sa Diċembru 2027.
5. Fi żmien 3 xhur minn meta jirċievu l-abbozzi tal-metodoloġiji, l-Aġenzija u l-Istati Membri jistgħu jagħtu l-opinjoni tagħhom lill-ENTSO għall-Elettriku u lill-ENNOH u lill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni tista' torganizza laqgħat speċifiċi tal-Gruppi biex jiddiskutu l-abbozzi tal-metodoloġiji.
6. Fi żmien 3 xhur minn meta jirċievu l-opinjoni tagħhom tal-Aġenzija u tal-Istati Membri, l-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jemendaw il-metodoloġiji rispettivi tagħhom biex iqisu bis-sħiħ l-opinjoni tagħhom tal-Aġenzija u tal-Istati Membri u jippreżentawhom lill-Kummissjoni għall-approvazzjoni tagħha.
7. Fi żmien 3 xhur minn meta tirċievi l-metodoloġiji rispettivi, il-Kummissjoni għandha tohrōg id-deċiżjoni tagħha.
8. Jekk il-Kummissjoni tirrifjuta l-abbozz tal-metodoloġija, hija għandha tipprovdi r-raġunijiet. L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH rispettivament għandhom jirrevedu l-abbozz tal-metodoloġija u jerġgħu jippreżentawh lill-Kummissjoni għall-approvazzjoni tagħha.
9. Fi żmien ġimagħtejn mill-approvazzjoni mill-Kummissjoni, l-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jippubblikaw il-metodoloġiji rispettivi tagħhom fuq is-siti elettronici tagħhom.

10. Il-Kummissjoni u l-Aġenzija jistgħu jitolbu lill-ENTSO għall-Elettriku u lill-ENNOH, kif applikabbli, biex jaġġornaw il-metodoloġiji tagħhom u jistabbilixxu skeda ta' żmien. L-Aġenzija tista' taġixxi fuq l-inizjattiva tagħha stess, jew fuq talba debitament motivata mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jew mill-partijiet ikkonċernati. L-Aġenzija għandha tippubblika t-talbiet li tirċievi u d-dokumenti rilevanti kollha mhux kummerċjalment sensittivi li fuqhom tkun ibbażata t-talba tagħha.
11. L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jaġġornaw il-metodoloġiji tal-kostbenefiċċji konsistenti għal kull settur f'konformità mal-proċedura ta' approvazzjoni skont il-paragrafi 3 sa 9 meta l-Aġenzija jew il-Kummissjoni jitolbu dan.
12. L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jippubblikaw, fil-kuntest ta' kull pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha, id-data tal-input aġġornata rilevanti għall-applikazzjoni tal-metodoloġiji, inkluż il-metodi tal-kalkoli, il-mudelli tan-network, il-fluss tat-tagħbija rilevanti u d-data tas-suq. Din id-data għandha tiġi ppubblikata f'forma akkurata biżżejjed soġġett għal restrizzjonijiet skont id-dritt nazzjonali u ftehimiet rilevanti ta' kunfidenzjalità. Il-Kummissjoni u l-Aġenzija għandhom jiżguraw it-trattament kunfidenzjali tad-data li tasal għandhom u għand kwalunkwe parti li twettaq f'isimhom xogħol analitiku abbażi ta' dik id-data.
13. L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jikkalkulaw u jippubblikaw, bħala parti mill-pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha, ir-riżultati tal-analizzijiet tal-kostbenefiċċji għall-proġetti kollha, biex juru kif il-benefiċċji huma distribwiti mal-pajjiżi. Dawn għandhom jinkludu l-benefiċċji kemm għall-pajjiżi ospitanti kif ukoll għall-pajjiżi mhux ospitanti li jibbenefikaw mill-proġett rispettiv.

14. Għall-proġetti li jaqgħu fil-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punt (1)(g) u fil-punt (4) tal-Anness II, il-Kummissjoni għandha tiżgura l-iżvilupp ta' metodoloġiji għal analiżi armonizzata tal-kostbenefiċċji tas-sistema tal-enerġija kollha fil-livell tal-Unjoni. Dawk il-metodoloġiji għandhom ikunu kompatibbli f'termini ta' benefiċċji u kostijiet mal-metodoloġiji żviluppati mill-ENTSO għall-Elettriku u mill-ENNOH. Il-metodoloġiji għandhom jiġu żviluppati b'mod trasparenti, u jinkludu konsultazzjoni estensiva mal-Aġenzija, mal-Istati Membri u mal-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha.
15. Minn [April 2028] 'il quddiem u kull sentejn, l-Aġenzija għandha tistabbilixxi u tippubblika sett ta' indikaturi u valuri ta' referenza korrispondenti għat-tqabbil tal-kostijiet tal-investiment fl-unitajiet għall-proġetti komparabbli tal-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija inklużi fl-Anness II. Il-promoturi tal-proġetti għandhom jipprovdu d-data mitluba lill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u lill-Aġenzija. Dawk il-valuri ta' referenza jistgħu jintużaw mill-ENTSO għall-Elettriku u mill-ENNOH għall-analiżijiet tal-kostbenefiċċji mwettqa għal pjanijiet sussegwenti ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha.

KAPITOLU V

Grilji fuq il-baħar għall-integrazzjoni ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli

Artikolu 15

Ippjanar tal-grilji fuq il-baħar

1. Sa [fi żmien 6 xhur wara d-dhul fis-seħħ], l-Istati Membri, bl-appoġġ tal-Kummissjoni, fil-kuritur prijoritarji speċifiċi tagħhom tal-grilja fuq il-baħar, stabbiliti fit-Taqsima 2 tal-Anness I, filwaqt li jqisu l-ispeċifikitajiet u l-iżvilupp f'kull reġjun, inkluż il-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi, għandhom jaġġornaw il-ftehim mhux vinkolanti biex jikkooperaw fuq l-għanijiet għall-ġenerazzjoni ta' enerġija rinnovabbli fuq il-baħar li jridu jiġu implimentati f'kull baċir tal-baħar sal-2030, l-2040 u l-2050, f'konformità mal-pjanijiet nazzjonali tagħhom dwar l-enerġija u l-klima, u mal-potenzjal ta' enerġija rinnovabbli fuq il-baħar ta' kull baċir tal-baħar. Il-ftehim għandu jinkludi għanijiet ta' idroġenu minn enerġija rinnovabbli fuq il-baħar u ta' teknoloġija speċifika minn enerġija rinnovabbli fuq il-baħar kif applikabbli.

Bħala parti mill-ftehimiet mhux vinkolanti, l-Istati Membri, bl-appoġġ tal-Kummissjoni, fil-kuritur prijoritarji speċifiċi tagħhom tal-grilja fuq il-baħar, stabbiliti fit-Taqsima 2 tal-Anness I, għandhom jikkunsidraw ukoll jekk jenhtiegx li jiġu stabbiliti għanijiet transfruntieri speċifiċi, bħal għal proġetti ibridi jew radjali transfruntieri, li jistgħu jinkludu wkoll l-idroġenu, bejn żewġ Stati Membri jew aktar fil-pjanijiet nazzjonali rispettivi tagħhom dwar l-enerġija u l-klima bl-għan li jintlaħqu l-għanijiet għall-ġenerazzjoni ta' enerġija rinnovabbli fuq il-baħar li jridu jiġu implimentati f'kull baċir tal-baħar bl-aktar mod effiċjenti.

Dak il-ftehim mhux vinkolanti għandu jsir bil-miktub fir-rigward ta' kull baċir tal-baħar marbut mat-territorju tal-Istati Membri, u għandu jkun mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-Istati Membri li jiżviluppaw proġetti fil-baħar territorjali u ż-żona ekonomika esklużiva tagħhom. Il-Kummissjoni għandha ttiprovdi gwida għall-ħidma fil-Gruppi.

2. Sa [fi *żmien 12-il xahar wara d-dhul fis-seħħ*], u kull 4 snin wara dan, bħala parti mill-pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network sussegwenti, l-ENTSO għall-Elettriku, bl-involvement tat-TSOs rilevanti, l-ENNOH u l-HNOs kif rilevanti, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, l-Istati Membri u l-Kummissjoni, u f'konformità mal-ftehim mhux vinkolanti msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, għandhom jiżviluppaw u jippubblikaw, bħala rapport separat li jkun parti mill-pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha, pjanijiet strateġiċi integrati ta' livell għoli għall-iżvilupp tan-network fuq il-baħar għal kull baċir tal-baħar, f'konformità mal-kurituri prijoritarji tal-grilja fuq il-baħar imsemmija fl-Anness I, filwaqt li jqisu l-protezzjoni ambjentali, l-ippjanar tal-ispazju marittimu u użi oħra tal-baħar.

Fl-iżvilupp tal-pjanijiet strateġiċi integrati ta' livell għoli għall-iżvilupp tan-network fuq il-baħar fl-iskeda ta' *żmien prevista* fil-paragrafu 1, il-ftehimiet mhux vinkolanti msemmi fil-paragrafu 1 għandhom ikunu kkunsidrati għall-iżvilupp tax-xenarju tal-pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network li jkopri l-Unjoni kollha.

Il-pjanijiet strateġiċi integrati ta' livell għoli għall-iżvilupp tan-network fuq il-baħar għandhom jipprovdu *ħarsa ġenerali lejn il-potenzjal tal-kapaċitajiet ta' ġenerazzjoni fuq il-baħar u l-ħtiġijiet riżultanti tal-grilja fuq il-baħar, inkluż il-ħtiġijiet potenzjali ta' interkonnnetturi, proġetti ibridi, konnessjonijiet radjali, rinforzi, u infrastruttura tal-idroġenu.*

3. Il-pjanijiet strateġiċi integrati ta' livell għoli għall-iżvilupp tan-network fuq il-baħar għandhom ikunu konsistenti mal-pjanijiet ta' *investiment reġjonali ppubblikati skont l-Artikolu 34(1) tar-Regolament (UE) 2019/943 u integrati fil-pjanijiet ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha sabiex jiġi żgurat l-iżvilupp koerenti tal-ippjanar tal-grilja fuq l-art u fuq il-baħar u r-rinforzi meħtieġa.*
4. Sa mhux aktar tard minn kull 4 snin wara l-adozzjoni tal-ftehim mhux vinkolanti tal-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom jaġġornaw il-ftehimiet mhux vinkolanti tagħhom imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, inkluż *fid-dawl tar-riżultati tal-applikazzjoni tal-aħħar kostbenefiċċju u kondivizjoni tal-kostijiet għall-kurituri prijoritarji tal-grilja fuq il-baħar kif ukoll kwalunkwe analiżi rilevanti mill-kooperazzjoni reġjonali volontarja.*

5. Wara kull aġġornament tal-ftehimiet mhux vinkolanti f'konformità mal-paragrafu 4, għal kull baċir tal-baħar, l-ENTSO għall-Elettriku għandu jaġġorna l-pjanijiet strateġiċi integrati ta' livell għoli għall-iżvilupp tan-network fuq il-baħar fil-pjan ta' 10 snin li jkun imiss għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha kif imsemmi fil-paragrafu 2.

Artikolu 16

Gwida dwar oqfsa ta' investiment kollaborattiv għal proġetti tal-enerġija fuq il-baħar

1. Il-Kummissjoni għandha, bl-involviment tal-Istati Membri, tat-TSOs rilevanti, tal-Aġenzija u tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, tikkunsidra jekk ikunx meħtieġ aġġornament tal-gwida dwar oqfsa ta' investiment kollaborattiv għal proġetti tal-enerġija fuq il-baħar, li jipprevedi kostbenefiċċju speċifiku u kondivizjoni tal-kostijiet għall-varar tal-pjanijiet għall-iżvilupp tan-network integrat fuq il-baħar għall-baċiri tal-baħar imsemmija fl-Artikolu 15(2) f'konformità mal-ftehimiet mhux vinkolanti msemmija fl-Artikolu 15(1), u, fejn rilevanti, tippubblika verżjoni aġġornata tal-gwida. Din il-gwida għandha tkun kompatibbli mal-Artikolu 17(1). Il-Kummissjoni għandha tagġorna l-gwida tagħha meta jkun xieraq, filwaqt li tqis ir-riżultati tal-implimentazzjoni tagħha.
2. L-ENTSO għall-Elettriku, bl-involviment tat-TSOs rilevanti, tal-Aġenzija, tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u tal-Kummissjoni u tal-ENNOH kif rilevanti, għandu jaġġorna r-riżultati tal-applikazzjoni tal-kostbenefiċċju u tal-kondivizjoni tal-kostijiet għall-kuriturijiet prijoritarji tal-grilja fuq il-baħar, inkluż kull meta l-Kummissjoni tippubblika kwalunkwe aġġornament tal-gwida għal kostbenefiċċju speċifiku u kondivizjoni tal-kostijiet għall-varar tal-pjanijiet għall-iżvilupp tan-network integrat fuq il-baħar għall-baċiri tal-baħar imsemmija fl-Artikolu 15(2) f'konformità mal-ftehimiet mhux vinkolanti msemmija fl-Artikolu 15(1).

KAPITOLU VI

Qafas regolatorju

Artikolu 17

Iffaċilitar ta' investimenti b'impatt transfruntier

1. Il-kostijiet ta' investiment imġarrba b'mod effiċjenti, li jeskludu l-kostijiet ta' manutenzjoni, relatati ma' proġett ta' interess komuni li jaqa' taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punti (1)(a), (b), (c), (d), (f) u (h) u fil-punt (2) u (5) tal-Anness II, meta jaqgħu taħt il-kompetenza tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali f'kull Stat Membru kkonċernat, għandhom jiġġarrbu mit-TSOs, l-HNOs rilevanti, operaturi oħra jew mill-promoturi tal-proġett tal-infrastruttura tat-trażmissjoni tal-Istati Membri li għalihom il-proġett jipprovdi impatt pożittiv nett, u, sa fejn ma jkunux koperti mill-kirjiet tal-kongestjoni jew minn hlasijiet oħra, jithallsu mill-utenti tan-network permezz ta' tariffi għall-aċċess għan-network f'dak l-Istat Membru jew f'dawk l-Istati Membri.
2. Id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu għandhom japplikaw għal proġett ta' interess komuni li jaqa' taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fl-Artikolu 27 u fil-punti (1)(a), (b), (c), (d), (f) u (h) u l-punt (2) u (5) tal-Anness II, meta tal-inqas promotur ta' proġett wiehed jitlob lill-awtoritajiet nazzjonali rilevanti l-applikazzjoni tagħhom għall-kostijiet tal-proġett.

Il-proġetti li jaqgħu taħt il-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija stabbilita fil-punt (1)(g) tal-Anness II jistgħu jibbenefikaw mid-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu meta tal-inqas promotur ta' proġett wiehed jitlob l-applikazzjoni tiegħu mill-awtoritajiet nazzjonali rilevanti.

Meta proġett ikollu diversi promoturi ta' proġett, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti għandhom mingħajr dewmien jitolbu lill-promoturi tal-proġett kollha sabiex jipprezentaw it-talba għal investiment b'mod kongunt f'konformità mal-paragrafu 4.

3. Għal proġett ta' interess komuni li għalih japplika l-paragrafu 1, il-promoturi tal-proġett għandhom iżommu lill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti kollha infurmati b'mod regolari, tal-inqas darba fis-sena minn meta l-proġett jiġi inkluż fil-lista tal-Unjoni u sakemm il-proġett jiġi kkummissjonat, dwar il-progress ta' dak il-proġett u l-identifikazzjoni tal-kostijiet u tal-impatt assoċjat miegħu.
4. Hekk kif proġett ta' interess komuni bħal dan ikun laħaq maturità suffiċjenti, u jkun stmat li jkun lest sabiex jibda l-fażi tal-kostruzzjoni fis-36 xahar sussegwenti, il-promoturi tal-proġett, wara li jkunu kkonsultaw lit-TSOs jew l-HNOs mill-Istati Membri li jirċievu impatt pożittiv nett sinifikanti minnu, għandhom jipprezentaw talba għal investiment. Dik it-talba għal investiment għandha tinkludi talba għal allokazżjoni transfruntiera tal-kostijiet u għandha tiġi ppreżentata lill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti kollha konċernati, flimkien ma' dawn li ġejjin:
- (a) analiżi aġġornata tal-kostbenefiċċji speċifika għall-proġett konsistenti max-xenarju ċentrali msemmi fl-Artikolu 11 u kwalunkwe analiżi tas-sensittività msemmija fl-Artikolu 11, u l-metodologija għal analiżi armonizzata tal-kostbenefiċċji għas-sistema tal-enerġija kollha msemmija fl-Artikolu 14 u li tqis il-benefiċċji lil hinn mill-fruntieri tal-Istati Membri li fit-territorju tagħhom jinsab il-proġett;
 - (b) pjan ta' direzzjoni tan-negozju li jevalwa l-vijabbiltà finanzjarja tal-proġett, inkluż is-soluzzjoni ta' finanzjament magħżula, u, għal proġett ta' interess komuni li jaqa' taħt il-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija msemmija fil-punt (3) tal-Anness II, ir-risultati tal-ittestjar tas-suq;
 - (c) meta l-promoturi tal-proġett jaqblu, proposta ssostanzjata għal allokazżjoni transfruntiera tal-kostijiet.

Meta proġett ikun promoss minn diversi promoturi ta' proġetti, dawn għandhom jipprezentaw it-talba għal investiment tagħhom b'mod kongunt.

Malli jirċievu talba għal investiment, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti għandhom jibagħtu kopja tagħha lill-Aġenzija mingħajr dewmien, għall-finijiet ta' informazzjoni.

L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti u l-Aġenzija għandhom jippreżervaw il-kunfidenzjalità tal-informazzjoni kummerċjalment sensittiva.

5. Fi żmien 6 xhur mid-data li fiha l-aħħar waħda mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti tirċievi t-talba għal investiment, daww l-awtoritajiet għandhom, wara li jikkonsultaw lill-promoturi tal-proġett ikkonċernati, jieħdu deċiżjonijiet kongunti koordinati dwar l-allokazzjoni tal-kostijiet ta' investiment imġarrba b'mod effiċjenti li jridu jingarru minn kull operatur tas-sistema għall-proġett, kif ukoll l-inklużjoni tagħhom fit-tariffi, jew dwar ir-rifjut tat-talba kollha għal investiment, jew ta' parti minnha, jekk l-analiżi komuni tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali tikkonkludi li l-proġett jew parti minnu jonqos milli jipprovdi benefiċċju nett sinifikanti fi kwalunkwe wieħed mill-Istati Membri tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti.

L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti għandhom jinkludu l-kostijiet rilevanti tal-investiment imġarrba b'mod effiċjenti fit-tariffi, kif definit fir-rakkomandazzjoni msemmija fil-paragrafu 14, f'konformità mal-allokazzjoni tal-kostijiet tal-investiment li għandhom jiġġarrbu minn kull operatur tas-sistema għall-proġett.

Għall-proġetti fit-territorji tal-Istat Membru rispettiv tagħhom, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti għandhom, wara dan, jivvalutaw, fejn xieraq, jekk jistgħux jinqalghu kwistjonijiet ta' affordabbiltà minhabba l-inklużjoni tal-kostijiet tal-investiment fit-tariffi.

6. Meta jallokaw il-kostijiet, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti għandhom iqisu dawn li ġejjin:

- (a) il-kirjiet reali jew stmati tal-kongestjoni jew hlasijiet oħra;
- (b) id-dhul reali jew stmat miksub mill-mekkaniżmu ta' kumpens għall-operaturi tas-sistema ta' intertrażmissjoni stabbilit skont l-Artikolu 49 tar-Regolament (UE) 2019/943.

L-allokazzjoni tal-kostijiet b'mod transfruntier għandha tqis il-kostijiet u l-benefiċċji ekonomiċi, soċjali u ambjentali tal-proġetti fl-Istati Membri kkonċernati u l-htieġa li jiġi żgurat qafas ta' finanzjament stabbli għall-iżvilupp ta' proġetti ta' interess komuni filwaqt li tiġi mminimizzata l-htieġa ta' appoġġ finanzjarju. Meta jallokaw il-kostijiet b'mod transfruntier, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti, wara li jikkonsultaw lit-TSOs jew lill-HNOs ikkonċernati, għandhom ifittxu ftehim reċiproku bbażat fuq, iżda mhux biss, l-informazzjoni speċifikata fil-paragrafu 4, l-ewwel subparagrafu, il-punti (a) u (b), ta' dan l-Artikolu. Il-valutazzjoni tagħhom għandha tkun ibbażata fuq ix-xenarju ċentrali u kwalunkwe analiżi tas-sensittività msemmija fl-Artikolu 11, filwaqt li tippermetti analiżi robusta tal-kontribut tal-proġett ta' interess komuni għall-politika tal-Unjoni dwar l-enerġija tad-dekarbonizzazzjoni, l-integrazzjoni tas-suq, il-kompetizzjoni, is-sostenibbiltà u s-sigurtà tal-provvista.

7. Meta jallokaw il-kostijiet, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti għandhom japplikaw il-prinċipji ġenerali li ġejjin:

- (a) meta mill-inqas 10 % tal-istima tal-benefiċċji netti ta' proġett iseħħ fi Stat Membru, abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-ENTSO tal-Elettriku u l-ENNOH skont l-Artikolu 14, il-paragrafu 13, dak l-Istat Membru u l-awtorità regolatorja nazzjonali rilevanti għandhom jiehdu sehem fil-proċess tal-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet għall-finijiet tal-analiżi u l-konsultazzjoni, mingħajr preġudizzju għall-kostijiet li għandhom jiġġarrbu minn kull operatur tas-sistema, u sakemm ma jiġix deċiż mod ieħor mill-Istati Membri li fihom ikun qed jiġi kkunsidrat il-proġett;

- (b) fejn ikun xieraq, l-allokazzjoni tal-kostijiet fost l-Istati Membri għandha tkun ibbażata fuq id-distribuzzjoni tal-benefiċċji netti, filwaqt li jiġi żgurat li l-koeffiċjent tal-allokazzjoni tal-kostijiet jirrifletti dik id-distribuzzjoni;
- (c) l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet għandha tkun ibbażata fuq ftehim *ex ante* dwar l-allokazzjoni tal-kostijiet imfassal biex jiżgura ċ-ċertezza tal-investment, filwaqt li l-ftehim għandu jkun trasparenti u prevedibbli u l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet tista' tippredvi l-possibbiltà ta' aġġustamenti *ex post*, dment li tali aġġustamenti jkunu definiti b'mod esplicitu fid-deċiżjoni dwar l-allokazzjoni tal-kostijiet u mfassla b'mod ċar, inkluż fir-rigward tal-perjodi ta' żmien, iċ-ċirkostanzi u l-kategoriji ta' kostijiet koperti.

Meta proġett ta' interess komuni jtaffi l-esternalitajiet negattivi, bħal flussi ta' enerġija paralleli, u dak il-proġett ta' interess komuni jiġi implimentat fl-Istat Membru tal-oriġini tal-esternalità negattiva, tali mitigazzjoni ma għandhiex titqies bħala benefiċċju transfruntier u, għalhekk, ma għandhiex tikkostitwixxi bażi għall-allokazzjoni tal-kostijiet lit-TSO tal-Istati Membri affettwati minn dawk l-esternalitajiet negattivi.

8. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom, fuq il-bażi tal-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet imsemmija fil-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu, iqisu l-kostijiet reali mgħarrba minn TSO, HNO jew minn promotur tal-proġett ieħor b'riżultat tal-investimenti meta jistabbilixxu jew japprovaw it-tariffi f'konformità mal-Artikolu 78(1) tad-Direttiva (UE) 2024/1788 u mal-Artikolu 59(1), il-punt (a), tad-Direttiva (UE) 2019/944, sa fejn dawk il-kostijiet jikkorrispondu ma' dawk ta' operatur effiċjenti u strutturalment komparabbli.

9. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti għandhom jinnotifikaw id-deċiżjoni tal-allokazzjoni tal-kostijiet lill-Aġenzija mingħajr dewmien, flimkien mal-informazzjoni kollha rilevanti fir-rigward ta' dik id-deċiżjoni. B'mod partikolari, id-deċiżjoni dwar l-allokazzjoni tal-kostijiet għandha tistabbilixxi raġunijiet dettaljati għall-allokazzjoni tal-kostijiet fost l-Istati Membri, inkluż dawn li ġejjin:

- (a) evalwazzjoni tal-impatt identifikat fuq kull wieħed mill-Istati Membri kkonċernati, inkluż dawk l-impatti li jikkonċernaw it-tariffi tan-network;
- (b) evalwazzjoni tal-pjan ta' direzzjoni tan-negożju msemmi fil-paragrafu 4, l-ewwel subparagrafu, il-punt (b);
- (c) l-esternalitajiet pożittivi reġjonali jew għall-Unjoni kollha li jiġġenera l-proġett, bħas-sigurtà tal-provvista, il-flessibbiltà tas-sistema, is-solidarjetà jew l-innovazzjoni;
- (d) ir-riżultat tal-konsultazzjoni tal-promoturi tal-proġett ikkonċernati.

Id-deċiżjoni dwar l-allokazzjoni tal-kostijiet għandha tiġi ppubblikata fuq is-siti web tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti u kondiviża mal-Aġenzija u mal-Kummissjoni.

Sa *[fi żmien 6 xhur mid-dhul fis-seħh]*, l-Aġenzija għandha tistabbilixxi repożitorju ċentrali tal-verżjonijiet kollha mhux kunfidenzjali tad-deċiżjonijiet kollha dwar l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet meħuda mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u tospitah fuq is-siti web tagħha.

10. Meta l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti ma jkunux laħqu ftehim dwar it-talba għal investiment fi żmien 6 xhur mid-data li fiha l-aħħar waħda mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti tkun irċeviet it-talba, dawn għandhom jinfurmaw lill-Aġenzija mingħajr dewmien.

F'dak il-każ, jew fuq talba kongunta mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti, l-Aġenzija għandha tiegħu d-deċiżjoni dwar it-talba għal investiment, inkluż dwar l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet imsemmija fil-paragrafu 5, fi żmien 3 xhur mid-data ta' riferiment lill-Aġenzija.

Qabel ma tiehu deċiżjoni b'hal din, l-Aġenzija għandha tikkonsulta lill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti u lill-promoturi tal-proġett. Il-perjodu ta' 3 xhur imsemmi fit-tieni subparagrafu jista' jiġi estiż b'perjodu addizzjonali ta' xahrejn meta l-Aġenzija titlob aktar informazzjoni. Dak il-perjodu addizzjonali għandu jibda fil-jum ta' wara l-wasla tal-informazzjoni kompluta.

Il-valutazzjoni tal-Aġenzija għandha tkun ibbażata fuq ix-xenarju ċentrali stabbilit skont l-Artikolu 11 u kwalunkwe analiżi tas-sensittività, filwaqt li tippermetti analiżi robusta tal-kontribut tal-proġett ta' interess komuni għall-miri tal-politika tal-Unjoni dwar l-enerġija tad-dekarbonizzazzjoni, l-integrazzjoni tas-suq, il-kompetizzjoni, is-sostenibbiltà u s-sigurtà tal-provvista.

L-Aġenzija, fid-deċiżjoni tagħha dwar it-talba għal investiment, inkluż dwar l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet, għandha tħalli lill-awtoritajiet nazzjonali rilevanti fil-mument tal-implimentazzjoni ta' dik id-deċiżjoni, f'konformità mad-dritt nazzjonali, jiddeterminaw il-mod kif il-kostijiet tal-investiment għandhom jiġu inklużi fit-tariffi f'konformità mal-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet preskritta.

Id-deċiżjoni dwar it-talba għal investiment inkluż dwar l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet għandha tiġi ppubblikata. L-Artikolu 25(3) u l-Artikoli 28 u 29 tar-Regolament (UE) 2019/942 għandhom japplikaw.

11. L-Aġenzija għandha tgħaddi lill-Kummissjoni mingħajr dewmien kopja tad-deċiżjonijiet kollha dwar l-allokazzjoni tal-kostijiet, flimkien mal-informazzjoni rilevanti kollha fir-rigward ta' kull deċiżjoni. L-Aġenzija għandha tippubblika verżjonijiet mhux kunfidenzjali tad-deċiżjonijiet kollha fuq is-sit web tagħha. Dik l-informazzjoni tista' tiġi ppreżentata f'forma aggregata. L-Aġenzija u l-Kummissjoni għandhom jippreżervaw il-kunfidenzjalità ta' informazzjoni kummerċjalment sensittiva.
12. Id-deċiżjonijiet dwar l-allokazzjoni tal-kostijiet ma għandhomx jaffettwaw id-dritt tat-TSOs li japplikaw fl-asijiet għall-aċċess għan-networks u d-dritt tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali li japprovawhom f'konformità mar-Regolamenti (UE) 2019/943 u (UE) 2024/1789 u mad-Direttivi (UE) 2019/944 u (UE) 2024/1788.

13. Dan l-Artikolu ma għandux japplika għal proġetti ta' interess komuni li jibbenefikaw minn wieħed jew aktar minn dawn li ġejjin:
- (a) eżenzjoni mill-Artikoli 31, 32, 33 u mill-Artikolu 78(7) tad-Direttiva (UE) 2024/1788, skont l-Artikolu 78 tar-Regolament (UE) 2024/1789;
 - (b) eżenzjoni mill-Artikolu 19(2) u (3) tar-Regolament (UE) 2019/943 jew mill-Artikolu 6, mill-Artikolu 59(7) u mill-Artikolu 60(1) tad-Direttiva (UE) 2019/944, skont l-Artikolu 63 tar-Regolament (UE) 2019/943;
 - (c) deroga mir-regoli tas-separazzjoni jew tal-aċċess ta' partijiet terzi, skont l-Artikolu 17 tar-Regolament (KE) Nru 714/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁸ jew l-Artikolu 64 tar-Regolament (UE) 2019/943 u l-Artikolu 66 tad-Direttiva (UE) 2019/944.
14. Sa [6 *xhur wara d-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament*], l-Aġenzija għandha tadotta rakkomandazzjoni għall-identifikazzjoni ta' Prattiki tajbin għat-trattament ta' talbiet għal investiment għal proġetti ta' interess komuni f'konformità mal-prinċipji msemmija fil-paragrafu 7 ta' dan l-Artikolu.
- L-Aġenzija għandha taġġorna dik ir-rakkomandazzjoni regolarment kif meħtieġ. Hija għandha tqis l-ispeċificitajiet settorjali, u għandha tiżgura konsistenza mal-prinċipji dwar il-grilji fuq il-baħar għall-kondiviżjoni transfruntiera tal-kostijiet tal-enerġija rinnovabbli kif imsemmi fl-Artikolu 16(1). Meta tadotta jew taġġorna r-rakkomandazzjoni, l-Aġenzija għandha twettaq proċess ta' konsultazzjoni estensiv, li jkun jinvolti lill-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha. Dik ir-rakkomandazzjoni għandha tinkludi wkoll mudell mhux vinkolanti ta' allokkazzjoni transfruntiera tal-kostijiet biex jiġi ffaċilitat ix-xogħol tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali.

³⁸ Ir-Regolament (KE) Nru 714/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar kondizzjonijiet għall-aċċess għan-networks għall-bdil bejn il-fruntieri fl-elettriku u li jhassar ir-Regolament (KE) Nru 1228/2003 (*ĠU L 211, 14.8.2009, p. 15*, ELI:<http://data.europa.eu/eli/reg/2009/714/oj>).

15. Il-proġetti ta' interess reċiproku għandhom jiksbu allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet skont l-istess regoli u kundizzjonijiet imsemmija f'dan l-Artikolu fir-rigward tal-benefiċċji li jgħibu għall-Unjoni. Din għandha tinħareġ b'mod koordinat mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti tal-Istati Membri benefiċjarji.
16. Dan l-Artikolu għandu japplika *mutatis mutandis* għall-pakketti ta' proġetti skont l-Artikolu 18.

Artikolu 18

Iffaċilitar tal-iggruppaw ta' proġetti tal-infrastruttura tal-enerġija għall-fini tal-kondiviżjoni tal-kostijiet

1. Il-promoturi tal-proġetti jistgħu jiggruppaw żewġ proġetti jew aktar fil-lista tal-Unjoni biex jiffaċilitaw id-diskussjonijiet dwar il-kondiviżjoni tal-kostijiet bejn l-Istati Membri u l-pajjiżi terzi rilevanti, kif xieraq, u d-deċiżjonijiet dwar l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet bejn l-awtoritajiet regolatorji kkonċernati tal-Istati Membri jew bejn l-awtoritajiet regolatorji tal-Istati Membri u l-pajjiżi terzi, kif xieraq.
2. Il-Kummissjoni tista' tistieden lill-promoturi tal-proġetti jipprezentaw proposta għal pakkett wieħed jew aktar ta' żewġ proġetti jew aktar fil-lista tal-Unjoni lill-Gruppi rilevanti għad-diskussjoni inkluż ir-raġunament għar-raggruppament u l-benefiċċji mistennija tiegħu. Pakkett ta' proġetti jista' jinkludi proġetti f' stadji differenti ta' maturità, dment li l-iggruppaw tagħhom ma jdewwimx l-implimentazzjoni tal-aktar proġetti maturi. L-analizzijiet tal-kostbenefiċċji u l-proposti ta' kondiviżjoni transfruntiera tal-kostijiet għar-raggruppamenti ppreżentati mill-promoturi tal-proġetti lill-Gruppi rilevanti għandhom jiġu vvalutati permezz ta' proċess ikkoordinat reġjonalment fost l-awtoritajiet regolatorji bħala bażi għall-analiżi aġġornata tal-kostbenefiċċji u l-proposta għal allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet imsemmija fil-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu.

3. Wara d-diskussjonijiet fil-Gruppi, il-Kummissjoni tista' titlob lill-ENTSO għall-Elettriku jew lill-ENNOH biex jipprovdi analiżi komuni tal-kostbenefiċċji għall-pakketti proposti ta' żewġ proġetti jew aktar fil-lista tal-Unjoni. L-analiżi komuni tal-kostbenefiċċji għandha tkun konsistenti max-xenarju ċentrali u mal-analiżijiet tas-sensittività msemmija fl-Artikolu 11, u mal-metodoloġija mfassla skont l-Artikolu 14. L-ENTSO għall-Elettriku jew l-ENNOH għandu jipprovdi l-analiżi komuni tal-kostbenefiċċji fi żmien xahrejn mit-talba lill-Kummissjoni.
4. L-Istati Membri rilevanti, bl-involviment tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti, u bl-appoġġ tal-Kummissjoni, għandhom jikkonkludu dwar il-pakkett ta' proġetti u, fejn xieraq, jistiednu lill-promoturi tal-proġetti biex iżidu proġetti mal-pakkett jew ineħħu proġetti mill-pakkett, jekk dan jiffaċilita d-diskussjonijiet dwar il-kondiviżjoni tal-kostijiet, dment li l-għadd ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni inklużi fil-pakkett jibqa' manigġabbli.
5. L-Istati Membri rilevanti jistgħu jiddeċiedu li japprovaw il-pakketti u jistiednu lill-promoturi tal-proġetti jippreżentaw talba kongunta għal investiment skont l-Artikolu 17(4). Dik id-deċiżjoni għandha tiġi kondiviża mal-Gruppi rilevanti u mal-Kummissjoni. Għall-fini tal-Artikolu 17(4), fit-talba għal investiment għandhom jiġu inklużi biss analiżi aġġornata tal-kostbenefiċċji waħda u proposta għall-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet waħda, bl-għan li tiġi ffaċilitata applikazzjoni possibbli għall-assistenza finanzjarja mill-Unjoni skont l-Artikolu 21 jew mekkaniżmi ta' appoġġ rilevanti oħra.

6. L-Istati Membri li jimplimentaw pakketti ta' proġetti kif imsemmi f'dan l-Artikolu li jikkonsistu minn proġetti ta' interess komuni elenkati fl-Anness II (2)(a), jistgħu jippermettu b'mod kongunt lill-operaturi ta' networks tal-idroġenu japplikaw allokkazzjoni intertemporali tal-kostijiet kif previst fl-Artikolu 5(3) tar-Regolament 2024/1789 għal tali pakketti ta' proġetti skont metodologija komuni, soġġett għall-approvazzjoni mill-awtoritajiet regolatorji rilevanti. Il-Kummissjoni għandha, fi żmien [sitt xhur mid-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament], twettaq valutazzjoni dwar l-effettività tal-miżuri eżistenti b'appoġġ għat-tneħħija tar-riskji u ż-żieda tal-proġetti transfruntiera tal-infrastruttura tal-idroġenu li jimmappjaw miżuri alternattivi possibbli, inkluż garanziji finanzjarji fil-livell tal-Unjoni. Il-Kummissjoni għandha tikkonsulta u tqis il-hidma rilevanti mill-Aġenzija u partijiet ikkonċernati rilevanti oħra.

L-introjt mill-kongestjoni għall-proġetti tal-elettriku fuq il-lista tal-Unjoni

1. Mill-[1 ta' Jannar 2028], it-TSOs għandhom jallokaw 10 % tal-introjt mill-kongestjoni annwali li ma jkunx intefaq bħala garanzija tad-disponibbiltà reali tal-kapaċità allokata skont l-Artikolu 19(2), il-punt (a), tar-Regolament (UE) 2019/943 u bħala kumpens lill-operaturi tal-impjanti tal-ġenerazzjoni tal-elettriku rinnovabbli fuq il-baħar skont l-Artikolu 19(2), il-punt (c), tar-Regolament (UE) 2019/943, għal investimenti fin-network fi proġetti fil-lista tal-Unjoni rilevanti għat-tnaqqis tal-kongestjoni tal-interkonnnetturi skont l-Artikolu 19(2), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2019/943. Is-sehem tal-introjt annwali mill-kongestjoni allokat għandu jżid b'5 punti perċentwali fis-sena, sakemm jilhaq 25 %, mill-[1 ta' Jannar 2031]. Dan huwa mingħajr preġudizzju għall-kompetenzi tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rigward l-użu tal-introjt mill-kongestjoni skont l-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) 2019/943.

Dan l-Artikolu ma għandux japplika għad-dhul mill-kongestjoni li jkun iġġenerat mill-konfini interni taż-żona tal-offerti fi Stat Membru jew għad-dhul mill-kongestjoni li jkun ingabar qabel id-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

2. Meta l-fondi msemija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu ma jkunux jistgħu jiġu allokati għal proġetti fil-lista tal-Unjoni, it-TSOs għandhom iqiegħduhom f'linja ta' kont intern separat skont l-Artikolu 19(3) tar-Regolament (UE) 2019/943, sakemm ikunu jistgħu jintefqu jew għall-finanzjament ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni rilevanti għat-tnaqqis tal-kongestjoni tal-interkonnnetturi, jew meta ma jkun hemm l-ebda proġett matur biżżejjed disponibbli fil-lista tal-Unjoni, għall-finanzjament ta' proġetti alternattivi li jsegwu l-istess objettiv u li jkunu inklużi fit-TYNDP, jew sakemm it-TSOs ikunu wrew, abbażi tar-rapport ta' identifikazzjoni tal-htigijiet tal-infrastruttura tal-ENTSO-E li gie approvat l-aktar reċentement skont l-Artikolu 12, li ma tkun meħtieġa l-ebda kapaċità transfruntiera addizzjonali fil-fruntieri tal-Istat Membru kkonċernat biex titnaqqas il-kongestjoni tal-interkonnnetturi u f'dan il-punt il-fondi jistgħu jintużaw għal finijiet oħra skont l-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) 2019/943. It-TSOs għandhom juru dan, fejn applikabbli, bħala parti mir-rapporti tagħhom skont l-Artikolu 19(5) tar-Regolament (UE) 2019/943.
- 2a. L-ammont tal-fondi li għandu jiġi allokati skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandu jiġi kkalkulat fuq bażi annwali f'konformità mal-metodoloġija żviluppata skont l-Artikolu 19(4) tar-Regolament (UE) 2019/943. Il-fondi mqiegħda fil-kont intern separat imsemmi fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandhom ikunu identifikabbli u għandhom jiġu riportati minn sena kalendarja għall-oħra f'konformità mal-metodoloġija żviluppata skont l-Artikolu 19(4) tar-Regolament 2019/943.
- 2b. Meta l-fondi allokati wara l-1 ta' Jannar 2031 ma jkunux intefqu fuq proġetti fil-lista tal-Unjoni jew proġetti alternattivi li jsegwu l-istess objettiv u jkunu inklużi fit-TYNDP skont il-paragrafu 2, il-fondi mwarrba f'sena kalendarja partikolari għandhom, fi tmien it-tmien sena kalendarja wara li jkunu twarrbu, isiru disponibbli għall-użu f'konformità mal-Artikolu 19 tar-Regolament 2019/943. Għall-fondi allokati skont il-paragrafu 2 qabel l-1 ta' Jannar 2031, il-perjodu ta' tmien snin għar-rilaxx tagħhom għandu jibda fl-1 ta' Jannar 2031.

3. L-użu tal-fondi msemmija fil-paragrafu 1:

- (a) għandu jindirizza d-diskrepanza fil-finanzjament tal-proġetti fil-lista tal-Unjoni li jinsabu fl-Istat Membru fejn jingabar l-introjt mill-kongestjoni, b'kont debitament meħud tal-finanzjament mistenni mit-tariffi. Il-fondi jistgħu jintużaw ukoll biex tiġi indirizzata d-diskrepanza fil-finanzjament ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni li jinsabu barra mill-fruntieri ta' dan l-Istat Membru, u li għandhom benefiċċji sinifikanti għal dan l-Istat Membru f'konformità mad-deċiżjoni dwar l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet ta' dak il-proġett soġġett għall-qbil tal-awtorità regolatorja tal-Istat Membru kkonċernat, kif ukoll biex ikopru l-kostijiet ta' proġetti li qabel kellhom status ta' PCI jew PMI, li tlestew u li ma għadhomx inklużi fil-lista tal-Unjoni, sa fejn l-introjt mill-kongestjoni jkompli jiġi applikat biex ikopri l-kostijiet ta' investiment relatati;
- (b) għandu jkun trasparenti fir-rapporti tat-TSOs skont l-Artikolu 19(5) tar-Regolament 2019/943, kif ukoll fit-talbiet għal deċiżjonijiet dwar l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet skont l-Artikolu 17(4), il-punt (c), ta' dan ir-Regolament;
- (c) jiżgura l-proporzjonalità, it-trasparenza u n-nondiskriminazzjoni;
- (d) ma għandux jikkomprometti l-ilħuq tal-oġġettivi prijoritarji skont l-Artikolu 19(2) tar-Regolament (UE) 2019/943;
- (e) ma jwaqqafx lill-promoturi tal-proġetti milli japplikaw għall-assistenza finanzjarja tal-Unjoni.

4. Il-Kummissjoni tista' tadotta att ta' implimentazzjoni li jistabbilixxi regoli ta' implimentazzjoni biex tispjefika aktar l-użu tal-fondi msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u l-kundizzjonijiet li skonthom jista' jintwera, abbażi tar-rapport ta' identifikazzjoni tal-htigijiet tal-infrastruttura ENTSO-E li gie approvat l-aktar reċentement skont l-Artikolu 12 kif stabbilit fil-paragrafu 3, li ma tkun meħtieġa l-ebda kapaċità transfruntiera addizzjonali fil-fruntiera tal-Istat Membru kkonċernat biex titnaqqas il-kongestjoni tal-interkonnetturi skont il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu. L-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 23a(2). .
5. Fi żmien [6 xhur] wara d-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament, l-Aġenzija għandha taġġorna l-metodologija dwar l-użu tal-introjt mill-kongestjoni skont l-Artikolu 19(4) tar-Regolament (UE) 2019/943 strettament għall-fini ta' dan l-Artikolu. Il-metodologija aġġornata għandha tkun konsistenti mal-paragrafi 1, 2, 2a u 3 ta' dan l-Artikolu u mal-atti ta' implimentazzjoni adottati skont il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 20

Inċentivi regolatorji

1. Meta promotur ta' proġett iġarrab riskji oġhla għall-iżvilupp, il-kostruzzjoni, it-tħaddim jew il-manutenzjoni ta' proġett ta' interess komuni li jaqa' taħt il-kompetenza tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, meta mqabbla mar-riskji normalment imġarrba minn proġett ta' infrastruttura komparabbli, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, jew awtorità kompetenti oħra meta Stat Membru jipprovdiha, jistgħu jagħtu inċentivi xierqa lil dak il-proġett skont ir-Regolamenti (UE) 2019/943 u 2024/1789 u d-Direttivi (UE) 2019/944 u (UE) 2024/1788.

L-ewwel subparagrafu ma għandux japplika meta l-proġett ta' interess komuni jibbenefika minn wieħed jew aktar minn dawn li ġejjin:

- (a) eżenzjoni mill-Artikoli 31, 32, u 33, u mill-Artikoli 78(7) u (9) tad-Direttiva (UE) 2024/1788, skont l-Artikolu 78 tar-Regolament (UE) 2024/1789;
- (b) eżenzjoni mill-Artikolu 19(2) u (3) tar-Regolament (UE) 2019/943 jew mill-Artikolu 6, mill-Artikolu 59(7) u mill-Artikolu 60(1) tad-Direttiva (UE) 2019/944 skont l-Artikolu 63 tar-Regolament (UE) 2019/943;
- (c) eżenzjoni skont l-Artikolu 36 tad-Direttiva 2009/73/KE;
- (d) deroga skont l-Artikolu 17 tar-Regolament (KE) 714/2009.

2. Fil-każ ta' deċiżjoni li jingħataw l-inċentivi msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom iqisu r-riżultati tal-analiżi tal-kostbenefiċċji b'mod konsistenti mal-metodoloġija mfassla skont l-Artikolu 14 u b'mod partikolari l-esternalitajiet pożittivi reġjonali jew għall-Unjoni kollha ġġenerati mill-proġett. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom janalizzaw ukoll ir-riskji speċifiċi mgarrba mill-promoturi tal-proġett, il-miżuri ta' mitigazzjoni tar-riskju meħuda u r-raġunijiet għall-profil tar-riskju fid-dawl tal-impatt pożittiv nett ipprovdut mill-proġett, meta mqabbel ma' alternattiva b'riskju aktar baxx. Ir-riskji eliġibbli għandhom jinkludu b'mod partikolari r-riskji relatati ma' teknoloġiji ġodda tat-trażmissjoni, kemm fuq l-art kif ukoll fuq il-baħar, riskji relatati mal-irkupru insuffiċjenti tal-kostijiet u r-riskji tal-iżvilupp.

3. Id-deċiżjoni li jingħataw l-inċentivi għandha tqis in-natura speċifika tar-riskju mgarrab u tista' tagħti inċentivi li jkopru, fost l-oħrajn, wahda jew aktar mill-miżuri li ġejjin:
- (a) ir-regoli għal investiment anticipatorju;
 - (b) ir-regoli għar-rikonoxximent tal-kostijiet imgarrba b'mod effiċjenti qabel l-ikkummissjonar tal-proġett;
 - (c) ir-regoli għall-provvista ta' redditu addizzjonali fuq il-kapital investit għall-proġett;
 - (d) kwalunkwe miżura oħra meqjusa neċessarja u xierqa.

KAPITOLU VII

Finanzjament

Artikolu 21

Eligibbiltà tal-proġetti għal assistenza finanzjarja mill-Unjoni skont ir-Regolament (UE) 2021/1153

1. Il-proġetti ta' interess komuni li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fl-Artikolu 27 u fl-Anness II għandhom ikunu eligibbli għall-assistenza finanzjarja mill-Unjoni fil-forma ta' għotjiet għal studji u strumenti finanzjarji.
2. Il-proġetti ta' interess komuni li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fl-Artikolu 27 u fil-punti (1)(a), (b), (c), (d), (f) u (h) u fil-punt (2) u (5) tal-Anness II u taħt il-kompetenza tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, għandhom ukoll ikunu eligibbli għall-assistenza finanzjarja mill-Unjoni fil-forma ta' għotjiet għal xogħlijiet meta jissodisfaw il-kriterji kollha li ġejjin:
 - (a) l-analizi tal-kostbenefiċċji speċifika għall-proġett imfassla skont l-Artikolu 17(4), il-punt (a), tipprovdi evidenza dwar l-eżistenza ta' esternalitajiet pożittivi sinifikanti, b'has-sigurtà tal-provvista, il-flessibbiltà tas-sistema, is-solidarjetà jew l-innovazzjoni;
 - (b) il-proġett ikun irċieva deċiżjoni dwar l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet skont l-Artikolu 17;
 - (c) il-proġett ma jistax jiġi ffinanzjat mis-suq jew permezz tal-qafas regolatorju f'konformità mal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju u valutazzjonijiet oħra, b'mod partikolari dawk imwettqa minn investituri potenzjali, kredituri jew l-awtorità regolatorja nazzjonali, b'kont meħud ta' kwalunkwe deċiżjoni dwar incentivi u r-raġunijiet tagħha msemmija fl-Artikolu 20(2) meta tiġi vvalutata l-htieġa tal-proġett ta' assistenza finanzjarja mill-Unjoni.

3. Il-proġetti ta' interess komuni mwettqa f'konformità mal-proċedura msemija fl-Artikolu 5(7), il-punt (d), għandhom ikunu eliġibbli wkoll għal assistenza finanzjarja mill-Unjoni fil-forma ta' għotjiet għal xogħlijiet meta jissodisfaw il-kriterji stabbiliti fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.
4. Il-proġetti ta' interess komuni li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fl-Anness II għajr dawk imsemija fil-paragrafu 2, bl-eċċezzjoni tal-kategorija tal-infrastruttura stabbilita fil-punt (3) ta' dak l-Anness għandhom ikunu eliġibbli wkoll għall-assistenza finanzjarja mill-Unjoni fil-forma ta' għotjiet għal xogħlijiet meta jissodisfaw il-kriterji kollha li ġejjin:
- (a) l-analizi tal-kostbenefiċċji speċifika għall-proġett imfassla mill-promotur tal-proġett bl-applikazzjoni tal-metodoloġija tal-analizi tal-kostbenefiċċji rilevanti żviluppata f'konformità mal-Artikolu 14 tipprovdi evidenza dwar l-eżistenza ta' esternalitajiet pożittivi sinifikanti, bhas-sigurtà tal-provvista, il-flessibbiltà tas-sistema, is-solidarjetà jew l-innovazzjoni;
 - (b) il-proġett ma jistax jiġi ffinanzjat mis-suq f'konformità mal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju mfassal mill-promotur tal-proġett u valutazzjonijiet oħra, b'mod partikolari dawk imwettqa minn investituri potenzjali, kredituri jew l-awtorità regolatorja nazzjonali;
 - (c) il-proġett ikun irċieva evalwazzjoni mwettqa mill-awtorità nazzjonali rilevanti jew, fejn applikabbli, mill-awtorità regolatorja nazzjonali, f'konsultazzjoni mat-TSOs jew mad-DSOs rilevanti mill-Istati Membri fejn il-proġett jipprovdi impatt pożittiv nett sinifikanti, li turi b'mod ċar l-eżistenza ta' esternalitajiet pożittivi sinifikanti, bhas-sigurtà tal-provvista, il-flessibbiltà tas-sistema, is-solidarjetà jew l-innovazzjoni, iġġenerati mill-proġett u tinkludi evalwazzjoni tiegħu, u tipprovdi evidenza ċara tan-nuqqas ta' vijabbiltà kummerċjali tagħhom, f'konformità mal-analizi tal-kostbenefiċċji, il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju u l-valutazzjonijiet imwettqa mill-promotur tal-proġett u mill-investituri jew mill-kredituri potenzjali u, fejn applikabbli, minn awtorità regolatorja nazzjonali.

5. L-evalwazzjoni msemija fil-paragrafu 4, il-punt (c), ta' dan l-Artikolu għandha tkun ibbażata fuq ix-xenarju stabbilit skont l-Artikolu 11 u kwalunkwe analiżi tas-sensittività eżistenti tiegħu u għandha tinkludi evalwazzjoni u valutazzjoni preċiżi tal-kostijiet imġarrba b'mod effiċjenti, deskrizzjoni akkurata tal-benefiċċji tal-proġett inkluż il-qsim transfruntier tagħhom għal Stati Membri individwali jew pajjiżi terzi inkluż pajjiżi mhux ospitanti, deskrizzjoni tal-qsim tal-kostijiet bejn il-fruntieri u tas-sorsi ta' finanzjament kollha rilevanti għall-proġett u diġà ċerti.
6. Dan l-Artikolu għandu japplika *mutatis mutandis* għal proġetti ta' interess reċiproku u għal pakketti ta' proġetti skont l-Artikolu 18.

Il-proġetti ta' interess reċiproku għandhom ikunu eliġibbli għall-assistenza finanzjarja mill-Unjoni skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fir-Regolament (UE) 2021/1153. Fir-rigward tal-ghotjiet għal xogħlijiet, il-proġetti ta' interess reċiproku għandhom ikunu eliġibbli għall-assistenza finanzjarja mill-Unjoni dment li jissodisfaw il-kriterji stabbiliti fil-paragrafu 2 jew 4 ta' dan l-Artikolu, kif applikabbli, u meta l-proġett ikun jikkontribwixxi għall-oġettivi ġenerali tal-politika tal-Unjoni dwar l-enerġija u l-klima.

Artikolu 22

Gwida għall-kriterji tal-ghoti ta' assistenza finanzjarja mill-Unjoni

Il-kriterji speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 4(3) ta' dan ir-Regolament u l-parametri stabbiliti fl-Artikolu 4(5) ta' dan ir-Regolament għandhom japplikaw għall-fini li jiġu stabbiliti l-kriterji tal-ghoti ta' assistenza finanzjarja mill-Unjoni skont ir-Regolament (UE) 2021/1153. Għall-proġetti ta' interess komuni li jaqgħu taħt l-Artikolu 27 ta' dan ir-Regolament, minbarra r-rekwiżiti previsti mill-Artikolu 21(2), għandhom japplikaw il-kriterji tal-integrazzjoni tas-suq, is-sigurtà tal-provvista, il-kompetizzjoni u s-sostenibbiltà.

KAPITOLU VIII

Dispożizzjonijiet finali

Artikolu 23

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni sugġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati msemija fl-Artikolu 3(4) għal perjodu ta' seba' snin mit-23 ta' Ġunju 2027. Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport fir-rigward tad-delega tas-setgħa mhux iktar tard minn disa' xhur qabel it-tmiem tal-perjodu ta' seba' snin. Id-delega tas-setgħa għandha tiġi estiża awtomatikament għal perjodi ta' żmien identiċi, ħlief jekk il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill joġġezzjonaw għal tali estensjoni mhux iktar tard minn tliet xhur qabel it-tmiem ta' kull perjodu.
3. Id-delega ta' setgħa msemija fl-Artikolu 3(4) tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttemm id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Din għandha ssir effettiva fil-jum wara dak tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data aktar tard speċifikata fih. Ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li jkun diġà fis-seħħ.
4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-esperti nnominati minn kull Stat Membru f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet.
5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

6. Att delegat adottat skont l-Artikoli 3(4) għandu jidhol fis-seħh biss jekk ma tiġix espressa oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn infurmaw lill-Kummissjoni li mhumiex se jrin joġġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jiġi estiż b'xahrejn fuq inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 23a

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun megħjuna minn kumitat. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat fis-sens tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 24

Rapportar u evalwazzjoni

1. Sat-30 ta' Ġunju 2032, il-Kummissjoni għandha tippubblika rapport dwar l-implimentazzjoni ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni, u tippreżentah lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill. Dak ir-rapport għandu jipprovdi evalwazzjoni:
 - (a) tal-progress miksub fl-ippjanar, fl-iżvilupp, fil-kostruzzjoni u fl-ikkummissjonar ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni, u, fejn rilevanti, tad-dewmien fl-implimentazzjoni u diffikultajiet oħra li jkunu nqalghu;

- (b) tal-fondi impenjati u żborżati mill-Unjoni għal proġetti fil-lista tal-Unjoni, imqabbla mal-valur totali ta' proġetti ffinanzjati fil-lista tal-Unjoni;
- (c) tal-progress miksub f'termini ta' integrazzjoni ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli, inkluż sorsi ta' enerġija rinnovabbli fuq il-baħar, u ta' tnaqqis fl-emissjonijiet ta' gassijiet serra permezz tal-ippjanar, l-iżvilupp, il-konstruzzjoni u l-ikkummissjonar ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni;
- (d) għas-setturi tal-elettriku u tal-idroġenu, tal-evoluzzjoni tal-livell ta' interkonnessjoni bejn l-Istati Membri, u tal-evoluzzjoni korrispondenti tal-prezzijiet tal-enerġija;
- (e) tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi u l-partekipazzjoni tal-pubbliku, b'mod partikolari:
 - (i) id-durata totali medja u massima tal-proċess għall-ħruġ tal-permessi għal proġetti fil-lista tal-Unjoni, inkluż id-durata ta' kull stadju tal-proċedura ta' qabel l-applikazzjoni, meta mqabbla mat-twaqqit previst mill-oġġettivi intermedji ewlenin inizjali msemmija fl-Artikolu 10(9);
 - (ii) l-aħjar prattiki u l-prattiki innovattivi fir-rigward tal-involviment tal-partijiet ikkonċernati;
 - (iii) l-aħjar prattiki u l-prattiki innovattivi fir-rigward tal-mitigazzjoni tal-impatti ambjentali, inkluż l-adattament għat-tibdil fil-klima, waqt il-proċessi għall-ħruġ tal-permessi u l-implimentazzjoni tal-proġetti;
 - (iv) l-effettività tal-iskemi previsti fl-Artikolu 8(3) rigward il-konformità mal-limiti ta' żmien stabbiliti fl-Artikolu 10(1) u (2);
 - (v) ir-rata tad-diġitalizzazzjoni tal-proċeduri għall-ħruġ tal-permessi;

- (f) tat-trattament regolatorju, b'mod partikolari:
 - (i) l-għadd ta' proġetti ta' interess komuni, jew ta' pakketti ta' proġetti, li jkunu ngħataw deċiżjoni dwar l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet skont l-Artikolu 17;
 - (ii) l-għadd u t-tip ta' proġetti ta' interess komuni li jkunu rċevew inċentivi speċifiċi skont l-Artikolu 20;
- (g) tal-effettività ta' dan ir-Regolament fil-kontribut għall-miri tal-enerġija u tal-klima tal-Unjoni u għall-kisba tan-newtralità klimatika sa mhux aktar tard mill-2050;
- (h) tat-titjib tar-reżiljenza fiżika u ċibernetika tal-infrastruttura transfruntiera tal-enerġija;
- (i) l-għadd ta' proġetti li jkunu għamli użu minn soluzzjonijiet mingħajr fili u ż-żieda rispettiva fil-kapaċità tal-grilja.
- (j) tal-użu ta' fondi skont l-Artikolu 19(1), inkluż konformità mal-Artikolu 19(2)(b) tar-Regolament (UE) 2019/943, u l-użu ta' fondi għal proġetti li jtaffu l-impatti sistemici tal-kongestjoni fuq l-Istati Membri affettwati indirettament, kif infurmat mir-rapporti tal-awtoritajiet regolatorji lill-ACER skont l-Artikolu 19(5) tar-Regolament (UE) 2019/943.

2. Sal-31 ta' Diċembru 2032, il-Kummissjoni għandha tippubblika rapport dwar l-implimentazzjoni ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni mill-kategorija msemmija fl-Anness II, il-paragrafu (5) ta' dan ir-Regolament u tipprezentah lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill. Dak ir-rapport għandu jipprovdi evalwazzjoni:

- (a) l-għadd ta' proġetti, il-livell ta' maturità tagħhom u l-kontribut tagħhom għat-titjib tas-sigurtà fiżika u ċibernetika u r-reżiljenza tal-infrastruttura tal-enerġija transfruntiera;
- (b) l-implikazzjonijiet baġitarji tal-kategorija l-għdida u l-miżuri adottati mill-Kummissjoni biex jiġi żgurat li l-finanzjament allokat għal proġetti taħt din il-kategorija ma jaqbiżx hamsa fil-mija tal-finanzjament disponibbli.

Artikolu 25

Rieżami

Sat-30 ta' Ġunju 2033, il-Kummissjoni għandha twettaq rieżami ta' dan ir-Regolament, abbażi tar-riżultati tar-rapportar u tal-evalwazzjoni previsti fl-Artikolu 24 ta' dan ir-Regolament, kif ukoll tal-monitoraġġ, ir-rapportar u l-evalwazzjoni mwettqa skont l-Artikoli 22 u 23 tar-Regolament (UE) 2021/1153.

Artikolu 26

Informazzjoni u pubbliċità

Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi u żżomm pjattaforma ta' trasparenza faċilment aċċessibbli għall-pubbliku ġenerali permezz tal-internet. Il-pjattaforma għandha tiġi aġġornata regolarment b'informazzjoni: mir-rapporti msemmija fl-Artikolu 5(4); mis-sit web imsemmi fl-Artikolu 9(7); u minn informazzjoni diretta mill-promoturi tal-proġetti fir-rigward ta' proġetti li ma jibqgħux fil-lista tal-Unjoni. Il-pjattaforma għandha tinkludi l-informazzjoni li ġejja:

- (a) informazzjoni ġenerali u aġġornata, inkluż informazzjoni ġeografika, għal kull proġett fil-lista tal-Unjoni;
- (b) il-pjan ta' implimentazzjoni kif stipulat fl-Artikolu 5(1) għal kull proġett fil-lista tal-Unjoni, ippreżentat b'mod li jippermetti l-valutazzjoni tal-progress fl-implimentazzjoni fi kwalunkwe mument;
- (c) il-benefiċċji ewlenin mistennija u l-kontribut għall-oġettivi msemmija fl-Artikolu 1(1) u l-kostijiet tal-proġetti hliet għal kwalunkwe informazzjoni kummerċjalment sensittiva;
- (d) il-lista tal-Unjoni;
- (e) il-fondi allokat i u żborżati mill-Unjoni għal kull proġett fil-lista tal-Unjoni;
- (f) il-links għall-manwal nazzjonali tal-proċeduri msemmi fl-Artikolu 9;
- (g) informazzjoni u status aġġornati rigward proġetti li kienu fil-lista tal-Unjoni, iżda li ma baqgħux inklużi.

Artikolu 27

Deroga għall-interkonnessjonijiet għal Ċipru u Malta

1. Fil-każ ta' Ċipru u Malta, li ma humiex interkonnessi man-network trans-Ewropew tal-gass, għandha tapplika deroga mill-Artikolu 3, mill-Artikolu 4(1), il-punti (a) u (b), mill-Artikolu 4(5), u mill-Annessi I, II u III. Interkonnessjoni waħda għal kull wieħed minn daw k l-Istati Membri għandha żżomm l-istatus tagħha ta' proġett ta' interess komuni skont dan ir-Regolament bid-drittijiet u l-obbligi rilevanti kollha, meta dik l-interkonnessjoni:

- (a) kienet qed tiġi żviluppata jew ippjanata fit-23 ta' Ġunju 2022;
- (b) ingħatat l-istatus ta' proġett ta' interess komuni skont ir-Regolament (UE) Nru 347/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁹;
- (c) tkun meħtieġa biex tiġi żgurata interkonnessjoni permanenti ta' dawk l-Istati Membri man-network trans-Ewropew tal-gass.

Dawk il-proġetti għandhom jiżguraw il-kapaċità ta' aċċess fil-futur għal swieq ġodda tal-enerġija, inkluż l-idroġenu.

2. Il-promoturi tal-proġetti għandhom jipprovdu biżżejjed evidenza dwar kif l-interkonnessjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 ser jippermettu l-aċċess għal swieq ġodda tal-enerġija, inkluż tal-idroġenu, f'konformità mal-oġettivi ġenerali tal-Unjoni dwar l-enerġija u l-klima. Tali evidenza għandha tinkludi valutazzjoni tal-provvista u tad-domanda għal idroġenu rinnovabbli jew b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju kif ukoll kalkolu tat-tnaqqis fl-emissjonijiet tal-gassijiet serra miksuba bis-saħħa tal-proġett.

Il-Kummissjoni għandha tivverifika fuq bażi regolari dik il-valutazzjoni u dak il-kalkolu, kif ukoll l-implimentazzjoni f'waqtha tal-proġett.

³⁹ Ir-Regolament (UE) Nru 347/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2013 dwar linji gwida għall-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropea u li jħassar id-Deċiżjoni Nru 1364/2006/KE u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 713/2009, (KE) Nru 714/2009 u (KE) Nru 715/2009 (ĠU L 115, 25.4.2013, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/347/oj>).

3. Minbarra l-kriterji speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 21 għall-assistenza finanzjarja mill-Unjoni, l-interkonnessjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom jitfasslu bil-ħsieb li jiżguraw aċċess għas-swieq futuri tal-enerġija, inkluż tal-idroġenu, ma għandhomx iwasslu għal estensjoni tal-ħajja tal-assi tal-gass naturali, ma għandhomx joħolqu dewmien fid-dekarbonizzazzjoni tal-ekonomija jew il-varar ta' sorsi ta' enerġija nadifa u l-infrastruttura relatata tagħhom, għandhom jiżguraw il-konsistenza u l-komplementarjetà mal-Pjan Nazzjonali għall-Enerġija u l-Klima u jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tiegħu, u għandhom jiżguraw l-interoperabbiltà transfruntiera tan-networks ġirien. Kwalunkwe eligibbiltà għall-assistenza finanzjarja mill-Unjoni skont l-Artikolu 21 għandha tintemm fil-31 ta' Diċembru 2031.
4. Kwalunkwe talba għal assistenza finanzjarja mill-Unjoni għax-xogħlijiet għandha turi b'mod ċar l-għan li l-assi jiġi kkonvertit f'assi ddedikat għall-idroġenu sal-2036 jekk il-kundizzjonijiet tas-suq jippermettu, permezz ta' pjan direzzjonali bi skeda ta' żmien preċiż.
5. Id-deroga stabbilita fil-paragrafu 1 għandha tapplika sakemm Ċipru jew Malta, rispettivament, tkun interkonnessa direttament man-network trans-Ewropew tal-gass jew sal-31 ta' Diċembru 2033, skont liema data tiġi l-ewwel.

Emendi għar-Regolament (UE) 2019/942

Ir-Regolament (UE) 2019/942 huwa emendat kif ġej:

(1) fl-Artikolu 3(2), l-ewwel subparagrafu huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Meta mitluba mill-ACER, l-awtoritajiet regolatorji, l-ENTSO għall-Elettriku, l-ENTSO għall-Gass, l-ENNOH, iċ-ċentri ta' koordinazzjoni reġjonali, l-Entità tal-UE għad-DSO, l-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni, l-operaturi tan-networks tal-idroġenu, l-operaturi nominati tas-suq tal-elettriku, u l-entitajiet stabbiliti mill-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni tal-gass naturali, l-operaturi tas-sistemi tal-LNG, l-operaturi tas-sistemi tal-ħażna tal-gass naturali jew l-operaturi tal-ħżin tal-idroġenu jew l-operaturi tat-terminals tal-idroġenu għandhom jipprovdu l-informazzjoni lill-ACER bl-istess livell ta' dettall meħtieġ għall-fini ta' twettiq tal-kompiti tal-ACER skont dan ir-Regolament, sakemm l-ACER ma tkunx diġà talbet u rċeviet din l-informazzjoni."

(2) fl-Artikolu 11, il-punti (c) u (d) huma sostitwiti b'dan li ġej:

"(c) twettaq l-obbligi stabbiliti fl-Artikoli 5, 11, 12, 14, 17 tar-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill* [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*] u fit-Taqsima 2, il-punt (8), tal-Anness III ta' dak ir-Regolament;

(d) tiegħu deċiżjonijiet dwar it-talbiet għal investiment inkluż l-allokazzjoni transfruntiera tal-kostijiet skont l-Artikolu 17(9) tar-Regolament (UE) .../... [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*].

* Ir-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ... [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*] (ĠU..., ELI: ...)"

Emendi għar-Regolament (UE) 2019/943

L-Artikolu 48 tar-Regolament (UE) 2019/943 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 48

Pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network

1. Il-pjan għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha msemmi fl-Artikolu 30(1), il-punt (b), ta' dan ir-Regolament għandu jkun ibbażat fuq ix-xenarju ċentrali u l-analiżijiet tas-sensittività tiegħu kif xieraq u r-rapport ta' identifikazzjoni tal-htigijiet tas-sistema skont l-Artikoli 11 u 12 tar-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill* [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*] u għandu jinkludi l-immudellar tan-network integrat u valutazzjoni tar-reżiljenza tas-sistema. Il-parametri rilevanti tal-input għall-immudellar tax-xenarju ċentrali u l-analiżijiet tas-sensittività tiegħu kif xieraq, bħal suppożizzjonijiet dwar il-prezzijiet tal-fjuwil u tal-karbonju jew l-installazzjoni ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli, u s-suppożizzjonijiet għall-valutazzjoni Ewropea dwar l-adegwatezza tar-riżorsi żviluppata skont l-Artikolu 23 ta' dan ir-Regolament jenhtieg li jkunu konsistenti sa fejn ikun possibbli.

Il-pjan għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha għandu, b'mod partikolari:

- (a) jibni fuq proġetti ta' rilevanza transfruntiera inklużi fil-pjanijiet nazzjonali ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network u fil-pjanijiet nazzjonali ta' investment, filwaqt li jitqiesu l-pjanijiet ta' investment reġjonali kif imsemmi fl-Artikolu 34(1) ta' dan ir-Regolament, u jkun ibbażat fuq l-aspetti tal-Unjoni tal-ippjanar tan-network kif stabbilit fir-Regolament (UE) .../... [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*]; għandu jkun soġġett għal analiżi tal-kostbenefiċċji permezz tal-metodoloġija stabbilita fl-Artikolu 14 ta' dak ir-Regolament;

- (b) jikkunsidra alternattivi għall-espansjoni tan-network, bħal soluzzjonijiet mingħajr fili skont ir-Regolament (UE) .../... [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*] jew il-flessibbiltà mhux fossili;
- (c) rigward l-interkonnessjonijiet transfruntieri, jibni wkoll fuq il-htigijiet raġonevoli tal-utenti differenti tas-sistema u jintegra impenji fit-tul mill-investituri msemija fl-Artikoli 44 u 51 tad-Direttiva (UE) 2019/944;
- (d) jidentifika n-nuqqasijiet fl-investiment, b'mod partikolari fir-rigward tal-kapaċitajiet transfruntieri.

F'dak li għandu x'jaqsam mat-tieni subparagrafu, il-punt (d), mal-pjan għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha jista' jiġi anness rieżami tal-ostakli għaž-żieda fil-kapaċità transfruntiera tan-network li jirriżultaw minhabba proċeduri jew prattiki ta' approvazzjoni differenti.

2. L-ACER għandha tagħti opinjoni dwar il-pjanijiet nazzjonali ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network biex tivvaluta l-konsistenza tagħhom mal-pjan għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha, inkluż il-konformità mar-rekwiżiti tal-Artikolu 3(6) u (7) tar-Regolament (UE) .../... [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*]. Jekk l-ACER tidentifika inkonsistenzi bejn pjan nazzjonali ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network u l-pjan għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha, hija għandha tirrakkomanda li l-pjan nazzjonali ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network jew il-pjan għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha jkun emendat kif xieraq sa xahrejn minn meta tirċevih. Jekk dan il-pjan nazzjonali ta' għaxar snin għall-iżvilupp tan-network ikun żviluppat f'konformità mal-Artikolu 40a tad-Direttiva (UE) 2019/944, l-ACER għandha tirrakkomanda li l-awtorità regolatorja, jew awtorità kompetenti oħra meta Stat Membru jkun ippreveda dan,, temenda l-pjan nazzjonali ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network f'konformità mal-Artikolu 40a(7) ta' dik id-Direttiva u tinforma lill-Kummissjoni dwar dan.

* Ir-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ... [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*] (ĠU..., ELI: ...)"

Emendi għar-Regolament (UE) 2024/1789

Ir-Regolament (UE) 2024/1789 huwa emendat kif ġej:

(1) l-Artikolu 60 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 60

Pjan tal-iżvilupp tan-network għall-idroġenu għall-Unjoni kollha

1. Il-pjan tal-iżvilupp tan-network għall-idroġenu għall-Unjoni kollha għandu jkun ibbażat fuq ix-xenarju ċentrali u r-rapport ta' identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tas-sistema skont l-Artikoli 11 u 12 tar-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill* [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*] u għandu jinkludi l-immudellar tan-network tal-idroġenu integrat, prospett dwar l-adegwatezza tal-provvista Ewropea u valutazzjoni tar-reżiljenza tas-sistema.

Il-pjan tal-iżvilupp tan-network għall-idroġenu għall-Unjoni kollha għandu, b'mod partikolari:

- (a) jibni fuq il-pjanijiet nazzjonali dwar l-iżvilupp tan-networks ta' trażmissjoni tal-idroġenu kif stabbilit fl-Artikolu 55 tad-Direttiva (UE) 2024/1788 u jkun ibbażat fuq l-aspetti tal-Unjoni tal-ippjanar tan-network kif stabbilit fir-Regolament (UE) .../... [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*];
- (b) rigward l-interkonnessjonijiet transfruntieri, jibni fuq il-ħtiġijiet raġonevoli tal-utenti differenti tan-network u jintegra impenji fit-tul mill-investituri, kif imsemmi fl-Artikolu 55(7) tad-Direttiva (UE) 2024/1788;
- (c) jidentifika nuqqasijiet fl-investment, b'mod partikolari fir-rigward tal-kapaċitajiet transfruntieri meħtieġa, biex jiġu implimentati l-kurituri prijoritarji għall-idroġenu u l-elettrolizzaturi kif imsemmi fil-punt 3 tal-Anness I tar-Regolament (UE) .../... [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*].

Rigward it-tieni subparagrafu, il-punt (c), mal-pjan tal-iżvilupp tan-network għall-idroġenu għall-Unjoni kollha jista' jiġi anness rieżami tal-ostakli għaż-żieda fil-kapaċità transfruntiera tan-network li jirriżultaw minhabba proċeduri jew prattiki ta' approvazzjoni differenti. Tali rieżami jista' jkun akkumpanjat, meta xieraq, minn pjan komprensiv biex jitneħħew tali ostakli u tithaffef l-implimentazzjoni tal-kurituri prijoritarji għall-idroġenu u l-elettrolizzaturi.

2. L-ACER għandha tagħti opinjoni dwar il-pjanijiet nazzjonali tal-iżvilupp tan-networks ta' trażmissjoni tal-idroġenu meta rilevanti biex tivvaluta l-konsistenza tagħhom mal-pjan tal-iżvilupp tan-network għall-idroġenu għall-Unjoni kollha, inkluż il-konformità mar-rekwiżiti tal-Artikolu 3(6) u (7) tar-Regolament (UE) .../... [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*]. Jekk l-ACER tidentifika inkonsistenzi bejn pjan nazzjonali tal-iżvilupp tan-networks ta' trażmissjoni tal-idroġenu u l-pjan tal-iżvilupp tan-network għall-idroġenu għall-Unjoni kollha, din għandha tirrakkomanda l-emendar kif xieraq tal-pjan nazzjonali tal-iżvilupp tan-network ta' trażmissjoni tal-idroġenu jew tal-pjan tal-iżvilupp tan-network għall-idroġenu għall-Unjoni kollha, mhux aktar tard minn xahrejn wara li tirċievi l-pjan nazzjonali tal-iżvilupp tan-network ta' trażmissjoni tal-idroġenu.
3. Waqt it-tfassil tal-pjan tal-iżvilupp tan-network għall-idroġenu għall-Unjoni kollha, l-ENNOH għandu jikkoopera mal-ENTSO għall-Elettriku u mal-ENTSO għall-Gass, b'mod partikolari b'rabta mal-iżvilupp tal-analiżi tal-kostbenefiċċji tas-sistema tal-enerġija kollha msemmija fl-Artikolu 14 tar-Regolament (UE) .../... [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*], u l-identifikazzjoni tan-nuqqasijiet fl-infrastruttura msemmija fl-Artikolu 13 ta' dak ir-Regolament.

* Ir-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ... [*ir-Regolament TEN-E kif propost minn COM(2025)xxxx*] (ĠU..., ELI: ...)"

(2) l-Artikolu 61 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 61

Ippjanar integrat tan-network fil-livell tal-Unjoni

1. Matul il-perjodu tranżitorju sal-1 ta' Jannar 2027, l-ENTSO għall-Gass għandu jiżviluppa l-pjan tal-iżvilupp tan-network għall-idroġenu għall-Unjoni kollha għall-2026, bl-involvement sħiħ tal-operaturi tan-networks ta' trażmissjoni tal-idroġenu u flimkien mal-ENNOH hekk kif dan jiġi stabbilit. Il-pjan tal-iżvilupp tan-network għall-idroġenu għall-Unjoni kollha għall-2026 għandu jikkonsisti f'żewġ kapitoli separati, wieħed għall-idroġenu u wieħed għall-gass naturali. L-ENTSO għall-Gass għandu jittrasferixxi mingħajr dewmien lill-ENNOH l-informazzjoni kollha, inkluż id-data u l-analiżijiet li jkun għar matul it-tnejn tal-pjanijiet tal-iżvilupp tan-network għall-idroġenu għall-Unjoni kollha sal-1 ta' Jannar 2027.
2. L-ENNOH għandu jiżviluppa l-pjan tal-iżvilupp tan-network għall-idroġenu għall-Unjoni kollha għall-2028 skont dan l-Artikolu u l-Artikolu 60.
3. L-ENNOH għandu jikkoopera mill-qrib mal-ENTSO għall-Elettriku u l-ENTSO għall-Gass biex jiżviluppaw pjanijiet integrati għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha skont l-Artikoli 32 u 60 ta' dan ir-Regolament u l-Artikolu 30 tar-Regolament (UE) 2019/943 rispettivament.
4. Meta jkun meħtieġ li jittiehdu deċiżjonijiet biex tiġi żgurata l-effiċjenza tas-sistema kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (4), tad-Direttiva (UE) 2023/1791 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fost it-trasportaturi tal-enerġija, il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-ENTSO għall-Elettriku, l-ENTSO għall-Gass u l-ENNOH jikkooperaw mill-qrib.
5. L-ENNOH, l-ENTSO għall-Elettriku u l-ENTSO għall-Gass għandhom jikkooperaw b'mod effiċjenti, inklużiv u trasparenti, għandhom jiffaċilitaw it-teħid tad-deċiżjonijiet b'konsensus u għandhom jiżviluppaw l-arrangamenti ta' ħidma meħtieġa għall-fini li jippermettu tali kooperazzjoni u jiżguraw ir-rappreżentanza ġusta tagħhom.

L-ENNOH, flimkien mal-ENTSO għall-Elettriku u l-ENTSO għall-Gass, jista' jistabbilixxi gruppi ta' hidma biex jissodisfa l-obbligi tiegħu skont l-ewwel subparagrafu, il-punti (a), (b) u (d) u għandu jiżgura rappreżentanza ġusta u ugwali tas-setturi tal-idroġenu, tal-elettriku u tal-gass fil-gruppi ta' hidma.

Artikolu 31

Dispożizzjonijiet tranżizzjonali

1. Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa l-ġhoti, il-kontinwazzjoni jew il-modifika tal-assistenza finanzjarja mogħtija mill-Kummissjoni skont ir-Regolament (UE) Nru 1316/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴⁰ u r-Regolament (UE) 2021/1153.
2. Kwalunkwe proċess għall-iżvilupp tal-metodoloġija tal-analiżi tal-kostbenefiċċji mibdija mill-ENTSO għall-Elettriku jew mill-ENNOH f'konformità mal-Artikolu 11 tar-Regolament (UE) 2022/869 qabel [*id-data tad-dħul fis-seħħ/il-bidu tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament*] għandu jkimpli skont l-Artikolu 14 ta' dan ir-Regolament.

Kwalunkwe pass imwettaq skont l-Artikolu 11 tar-Regolament (UE) 2022/869 għandu jitqies li tlesta skont id-dispożizzjonijiet korrispondenti tal-Artikolu 14 ta' dan ir-Regolament.

Kwalunkwe metodoloġija ta' analiżi tal-kostbenefiċċji tas-sistema tal-enerġija kollha approvata mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 11(4) tar-Regolament (UE) 2022/869 għandha titqies li ġiet approvata skont l-Artikolu 14(7) ta' dan ir-Regolament u għandha tibqa' valida sakemm tiġi ssostitwita b'metodoloġija ġdida ta' analiżi tal-kostbenefiċċji għas-sistema tal-enerġija kollha żviluppata skont l-Artikolu 14 ta' dan ir-Regolament.

⁴⁰ Ir-Regolament (UE) Nru 1316/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi l-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa, li jemenda r-Regolament (UE) Nru 913/2010 u jhassar ir-Regolamenti (KE) Nru 680/2007 u (KE) Nru 67/2010 (ĠU L 348, 20.12.2013, p. 129), <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1316/oj>.

3. Ix-xenarji kongunti li qed jiġu żviluppati mill-ENTSO għall-Elettriku, mill-ENTSO għall-Gass, u mill-ENNOH skont l-Artikolu 12 tar-Regolament (UE) 2022/869 għandhom ikomplu jiġu żviluppati u approvati mill-Kummissjoni skont il-proċedura stabbilita f'dak l-Artikolu. Dawk ix-xenarji kongunti, ladarba jiġu approvati mill-Kummissjoni, għandhom jitqiesu bħala xenarji ċentrali ta' referenza skont l-Artikolu 11 ta' dan ir-Regolament u għandhom jibqgħu validi sakemm jiġu ssostitwiti b'xenarji ċentrali ta' referenza godda żviluppati skont l-Artikolu 11 ta' dan ir-Regolament.
4. L-Anness VII tar-Regolament (UE) 2022/869 li jistabbilixxi l-[] lista tal-Unjoni ta' proġetti ta' interess komuni u proġetti ta' interess reċiproku kif ukoll l-Artikoli [] tar-Regolament (UE) 2022/869, u l-Annessi [] ta' dak ir-Regolament, għandhom ikomplu japplikaw għall-proġetti ta' interess komuni u l-proġetti ta' interess reċiproku inklużi fil-[] lista tal-Unjoni sakemm jibda japplika l-att delegat imsemmi fl-Artikolu 3(4) ta' dan ir-Regolament li jistabbilixxi l-ewwel lista tal-Unjoni.

Artikolu 32

Thassir

Ir-Regolament (UE) 2022/869 huwa mhassar. Ir-referenzi kollha għar-Regolament (UE) 2022/869 għandhom jinftiehem bħala referenzi għal dan ir-Regolament.

Artikolu 33

Dhul fis-sehh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-sehh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew

Il-President Il-President

Għall-Kunsill

ANNEX I

KURITURI U OQSMA PRIJORITARJI TAL-INFRASTRUTTURA TAL-ENERĠIJA

(kif imsemmija fl-Artikolu 1(1))

Dan ir-Regolament għandu japplika għall-kurituri u għall-oqsma priyoritarji tal-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropej li ġejjin:

1. KURITURI PRIJORITARJI TAL-ELETTRIKU

- (1) Interkonnessjonijiet tal-elettriku Tramuntana Nofsinhar fil-Punent tal-Ewropa (NSI West Electricity): interkonnessjonijiet bejn l-Istati Membri tar-reġjun u maż-żona tal-Mediterran inkluża l-peniżola Iberika, b'mod partikolari biex jiġi integrat l-elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli, jissahħu l-infrastrutturi tal-grilja interna biex titrawwem l-integrazzjoni tas-suq fir-reġjun u biex jintemm l-iżolament tal-Irlanda, biex jiżdiedu s-sigurtà tal-provvista u s-sigurtà tan-network, u biex jiġu żgurati l-estensjonijiet neċessarji fuq l-art tal-grilji lil hinn mill-kosta għall-enerġija rinnovabbli u r-rinfurzar tal-grilja domestika neċessarju biex tiġi żgurata grilja ta' trażmissjoni adegwata u affidabbli u biex jiġi pprovdut l-elettriku ġġenerat fil-baħar lill-Istati Membri mingħajr kosta.

L-Istati Membri kkonċernati: il-Belġju, id-Danimarka, il-Ġermanja, l-Irlanda, Spanja, Franza, l-Italja, il-Lussemburgu, Malta, in-Netherlands, l-Awstrija u l-Portugall.

- (2) Interkonnessjonijiet tal-elettriku Tramuntana Nofsinhar fil-Lvant Ċentrali u x-Xlokk tal-Ewropa (NSI East Electricity): interkonnessjonijiet u linji interni fid-direzzjonijiet ta' Tramuntana-Nofsinhar u Lvant-Punent biex jikkompletaw is-suq intern, biex jintegraw il-generazzjoni minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli biex jintemm l-iżolament ta' Ċipru, biex tiżdied is-sigurtà tal-provvista u s-sigurtà tan-networks, u biex jiġu żgurati l-estensjonijiet meħtieġa fuq l-art tal-grilji lil hinn mill-kosta għall-enerġija rinnovabbli u t-tishih meħtieġ tal-grilja domestika biex tiġi żgurata grilja ta' trażmissjoni adegwata u affidabbli u biex l-elettriku ġġenerat fil-baħar jiġi fornut lil Stati Membri li m'għandhomx kosta.

L-Istati Membri kkonċernati: il-Bulgarija, iċ-Ċekja, il-Ġermanja, il-Kroazja, il-Greċja, Ċipru, l-Italja, l-Ungerija, l-Awstrija, il-Polonja, ir-Rumanija, is-Slovenja u s-Slovakkja.

- (3) Pjan ta' Interkonnessjoni tas-Suq Baltiku tal-Enerġija fl-elettriku (BEMIP Electricity): interkonnessjonijiet bejn l-Istati Membri u linji interni fir-regjun Baltiku, biex titrawwem l-integrazzjoni tas-suq filwaqt li jiġi integrat is-sehem dejjem akbar tal-enerġija rinnovabbli fir-regjun, u biex tiżdied is-sigurtà tal-provvista u s-sigurtà tan-networks.

L-Istati Membri kkonċernati: id-Danimarka, il-Ġermanja, l-Estonja, il-Latvja, il-Litwanja, il-Polonja, il-Finlandja u l-Iżvezja.

2. KURITURI PRIJORITARJI TAL-GRILJI LIL HINN MILL-KOSTA

- (4) Il-grilji lil hinn mill-kosta fil-Baħar tat-Tramuntana (NSOG): l-iżvilupp ta' grilja tal-elettriku lil hinn mill-kosta, l-iżvilupp ta' grilja integrata tal-elettriku lil hinn mill-kosta, kif ukoll, fejn xieraq, l-iżvilupp ta' grilja tal-idroġenu u l-interkonnetturi relatati fil-Baħar tat-Tramuntana, il-Baħar Irlandiż, il-Baħar Ċeltiku, il-Kanal Ingliż, il-Baħar Baltiku u l-ilmijiet fil-viċin għat-trasport tal-elettriku jew, fejn xieraq, tal-idroġenu minn sorsi tal-enerġija lil hinn mill-kosta rinnovabbli lejn ċentri ta' konsum u hżin jew għaž-żieda tal-iskambju transfruntier tal-enerġija rinnovabbli u għaž-żieda fis-sigurtà tal-provvista u s-sigurtà tan-networks.

L-Istati Membri kkonċernati: il-Belġju, id-Danimarka, il-Ġermanja, l-Irlanda, Franza, il-Lussemburgu, in-Netherlands u l-Iżvezja.

- (5) Il-grilji lil hinn mill-kosta tal-Pjan ta' Interkonnessjoni tas-Suq Baltiku tal-Energija fl-elettriku (BEMIP offshore): l-iżvilupp ta' grilja tal-elettriku lil hinn mill-kosta, l-iżvilupp ta' grilja integrata tal-elettriku fil-baħar, kif ukoll, fejn xieraq, l-iżvilupp ta' grilja tal-idroġenu u l-interkonnetturi relatati fil-Baħar Baltiku u fl-ilmijiet ġirien għat-trasport tal-elettriku jew, fejn xieraq, tal-idroġenu minn sorsi ta' energija rinnovabbli tal-baħar lejn ċentri ta' konsum u ta' ħżin jew għaž-żieda tal-iskambju transfruntier tal-energija rinnovabbli u għaž-żieda fis-sigurtà tal-provvista u s-sigurtà tan-networks.

L-Istati Membri kkonċernati: id-Danimarka, il-Ġermanja, l-Estonja, il-Latvja, il-Litwanja, il-Polonja, il-Finlandja u l-Iżvezja.

- (6) Il-grilji lil hinn mill-kosta tan-Nofsinhar u tal-Punent (SW offshore): l-iżvilupp ta' grilja tal-elettriku fil-baħar, l-iżvilupp ta' grilja integrata tal-elettriku fil-baħar, kif ukoll, fejn xieraq, l-iżvilupp ta' grilja tal-idroġenu u l-interkonnetturi relatati fil-Baħar Mediterran, inkluż fil-Golf ta' Cadiz, u fl-ilmijiet ġirien għat-trasport tal-elettriku jew, fejn xieraq, tal-idroġenu minn sorsi ta' energija rinnovabbli tal-baħar lejn ċentri ta' konsum u ta' ħżin jew għaž-żieda tal-iskambju transfruntier tal-energija rinnovabbli u għaž-żieda fis-sigurtà tal-provvista u s-sigurtà tan-networks.

L-Istati Membri kkonċernati: il-Greċja, Spanja, Franza, l-Italja, Malta u l-Portugall.

- (7) Il-grilji lil hinn mill-kosta tan-Nofsinhar u tal-Lvant (SE offshore): l-iżvilupp ta' grilja tal-elettriku fil-baħar, l-iżvilupp ta' grilja integrata tal-elettriku fil-baħar, kif ukoll, fejn xieraq, l-iżvilupp ta' grilja tal-idroġenu u l-interkonnetturi relatati fil-Baħar Mediterran, fil-Baħar l-Iswed u fl-ilmijiet ġirien għat-trasport tal-elettriku jew, fejn xieraq, tal-idroġenu minn sorsi ta' energija rinnovabbli tal-baħar lejn ċentri ta' konsum u ta' ħżin jew għaž-żieda tal-iskambju transfruntier tal-energija rinnovabbli u għaž-żieda fis-sigurtà tal-provvista u s-sigurtà tan-networks.

L-Istati Membri kkonċernati: il-Bulgarija, il-Kroazja, il-Greċja, l-Italja, Ċipru, ir-Rumanija u s-Slovenja.

- (8) Il-grilji lil hinn mill-kosta tal-Atlantiku: l-iżvilupp ta' grilja tal-elettriku fil-baħar, l-iżvilupp ta' grilja integrata tal-elettriku fil-baħar u l-interkonnnetturi relatati fl-ilmijiet tat-Tramuntana tal-Oċean Atlantiku għat-trasport tal-elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli tal-baħar lejn ċentri ta' konsum u ta' ħżin u għaž-żieda tal-iskambju transfruntier tal-elettriku u għaž-żieda fis-sigurtà tal-provvista u s-sigurtà tan-networks.

L-Istati Membri kkonċernati: l-Irlanda, Spanja, Franza u l-Portugall.

3. KURITURI PRIJORITARJI GĦALL-IDROĠENU U L-ELETTROLIZZATURI

- (9) L-interkonnnessjonijiet tal-idroġenu fil-Punent tal-Ewropa (HI West): l-infrastruttura tal-idroġenu u l-adattament għal skop differenti tal-infrastruttura tal-gass, li jippermetti l-ħolqien ta' pedament tal-idroġenu integrat, direttament jew indirettament (permezz ta' interkonnnessjoni ma' pajjiż terz), li jgħaqqad il-pajjiżi tar-reġjun u jindirizza l-htigijiet speċifiċi tal-infrastruttura tagħhom għall-idroġenu b'appoġġ għall-ħolqien ta' network għall-UE kollha għat-trasport tal-idroġenu fl-Unjoni.

L-elettrolizzaturi: l-appoġġ għall-varar ta' applikazzjonijiet tal-gass bl-elettriku li għandhom l-għan li jippermettu t-tnaqqis tal-gassijiet serra u li jikkontribwixxu għat-thaddim sigur, effiċjenti u affidabbli tas-sistema u għall-integrazzjoni intelligenti tas-sistema tal-enerġija fl-Unjoni.

L-Istati Membri kkonċernati: il-Belġju, iċ-Ċekja, id-Danimarka, il-Ġermanja, l-Irlanda. Spanja, Franza, l-Italja, il-Lussemburgu, Malta, in-Netherlands, l-Awstrija u l-Portugall.

- (10) L-interkonnnessjonijiet tal-idroġenu fil-Lvant Ċentrali u fix-Xlokk tal-Ewropa (HI East): l-infrastruttura tal-idroġenu u l-adattament għal skop differenti tal-infrastruttura tal-gass, li jippermetti l-ħolqien ta' pedament tal-idroġenu integrat, direttament jew indirettament (permezz ta' interkonnnessjoni ma' pajjiż terz), li jgħaqqad il-pajjiżi tar-reġjun u jindirizza l-htigijiet speċifiċi tal-infrastruttura tagħhom għall-idroġenu b'appoġġ għall-ħolqien ta' network għall-UE kollha għat-trasport tal-idroġenu fl-Unjoni.

L-elettrolizzaturi: l-appoġġ għall-varar ta' applikazzjonijiet tal-gass bl-elettriku li għandhom l-għan li jippermettu t-tnaqqis tal-gassijiet serra u li jikkontribwixxu għat-tħaddim sigur, effiċjenti u affidabbli tas-sistema u għall-integrazzjoni intelligenti tas-sistema tal-enerġija fl-Unjoni.

L-Istati Membri kkonċernati: il-Bulgarija, iċ-Ċekja, il-Ġermanja, il-Greċja, il-Kroazja, l-Italja, Ċipru, l-Ungerija, l-Awstrija, il-Polonja, ir-Rumanija, is-Slovenja u s-Slovakkja.

- (11) Il-Pjan ta' Interkonnessjoni tas-Suq tal-Enerġija tal-Baltiku fl-idroġenu (BEMIP Hydrogen): l-infrastruttura tal-idroġenu u l-adattament għal skop differenti tal-infrastruttura tal-gass, li jippermetti l-ħolqien ta' pedament tal-idroġenu integrat, direttament jew indirettament (permezz ta' interkonnessjoni ma' pajjiż terz), li jgħaqqad il-pajjiżi tar-reġjun u jindirizza l-ħtiġijiet speċifiċi tal-infrastruttura tagħhom għall-idroġenu b'appoġġ għall-ħolqien ta' network għall-UE kollha għat-trasport tal-idroġenu fl-Unjoni.

L-elettrolizzaturi: l-appoġġ għall-varar ta' applikazzjonijiet tal-gass bl-elettriku li għandhom l-għan li jippermettu t-tnaqqis tal-gassijiet serra u li jikkontribwixxu għat-tħaddim sigur, effiċjenti u affidabbli tas-sistema u għall-integrazzjoni intelligenti tas-sistema tal-enerġija fl-Unjoni.

L-Istati Membri kkonċernati: id-Danimarka, il-Ġermanja, l-Estonja, il-Latvja, il-Litwanja, il-Polonja, il-Finlandja u l-Iżvezja.

4. OQSMA TEMATIČI PRIJORITARJI

- (12) Il-varar ta' grilji intelligenti tal-elettriku: l-adozzjoni ta' teknoloġiji ta' grilji intelligenti madwar l-Unjoni biex jintegraw b'mod effiċjenti l-imġiba u l-azzjonijiet tal-utenti kollha konnessi man-network tal-elettriku, b'mod partikolari l-generazzjoni ta' ammonti kbar ta' elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli jew distribwiti u r-rispons tad-domanda mill-konsumaturi, il-ħżin tal-enerġija, il-vetturi elettrici u sorsi oħra ta' flessibbiltà u, barra minn hekk, fir-rigward tal-gżejjer u tas-sistemi tal-gżejjer, it-tnaqqis tal-iżolament fil-qasam tal-enerġija, l-appoġġ għal soluzzjonijiet innovattivi u oħrajn li jinvolvu mill-inqas żewġ Stati Membri b'impatt pożittiv sinifikanti fuq il-miri tal-enerġija u tal-klima tal-Unjoni u l-oġettiv tagħha tan-newtralità klimatika sal-2050, u l-kontribut sinifikanti għas-sostenibbiltà tas-sistema tal-enerġija tal-gżejjer u dik tal-Unjoni.

L-Istati Membri kkonċernati: kollha.

- (13) Network transfruntier tad-diossidu tal-karbonju: l-iżvilupp ta' infrastruttura għat-trasport u l-ħżin tad-diossidu tal-karbonju bejn l-Istati Membri u ma' pajjiżi terzi tal-viċinat tal-qbid u l-ħżin tad-diossidu tal-karbonju maqbud mill-installazzjonijiet industrijali bil-ħsieb ta' ħżin ġeoloġiku permanenti, kif ukoll għall-utilizzazzjoni tad-diossidu tal-karbonju għal gassijiet kombustibbli sintetiċi li jwassal għan-newtralizzazzjoni permanenti tad-diossidu tal-karbonju.

L-Istati Membri kkonċernati: kollha.

ANNEX II

KATEGORIJI TAL-INFRASTRUTTURA TAL-ENERĠIJA

Il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija li għandhom jiġu żviluppati sabiex jiġu implimentati l-prijoritajiet tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fl-Anness I għandhom ikunu dawn li ġejjin:

- (1) fir-rigward tal-elettriku:
 - (a) il-linji ta' trażmissjoni fl-ajru b'vultaġġ għoli u għoli hafna, li jaqsmu l-fruntiera jew li jkunu fit-territorju ta' Stat Membru inkluż iż-żona ekonomika esklużiva, jekk ikunu tfasslu għal vultaġġ ta' 220 kV jew aktar, u kejbils għat-trażmissjoni taħt l-art u sottomarini, jekk ikunu tfasslu għal vultaġġ ta' 150 kV jew aktar. Għall-Istati Membri u għal sistemi iżolati żgħar b'sistema ta' trażmissjoni ġenerali b'vultaġġ aktar baxx, daww il-livelli limitu tal-vultaġġ huma uguali għall-ogħla livell ta' vultaġġ fis-sistemi tal-elettriku rispettivi tagħhom;
 - (b) kwalunkwe tagħmir jew installazzjoni li jaqgħu taħt il-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija msemmija fil-punt (a) li jippermettu t-trażmissjoni tal-elettriku rinnovabbli fil-baħar mis-siti ta' ġenerazzjoni fil-baħar (infrastruttura tal-enerġija għall-elettriku rinnovabbli fil-baħar);
 - (c) il-faċilitajiet għall-ħżin tal-enerġija, f'forma individwali jew aggregata, użati għall-ħżin tal-enerġija fuq bażi permanenti jew temporanja f'infrastruttura jew f'siti ġeoloġiċi fuq l-art jew taħt l-art, dment li dawn ikunu konnessi direttament ma' linji ta' trażmissjoni jew ta' distribuzzjoni b'vultaġġ għoli;

- (d) kwalunkwe tagħmir jew installazzjoni essenzjali biex is-sistemi msemmija fil-punti (a), (b) u (c) joperaw b'sikurezza, b'sigurtà u b'effiċjenza, inklużi t-tagħmir ta' protezzjoni, ta' reżiljenza, ta' monitoraġġ, ta' kontroll u ta' diġitalizzazzjoni jew l-installazzjoni fil-livelli kollha tal-vultaġġ u fis-substazzjonijiet kollha;
- (f) kwalunkwe tagħmir jew installazzjoni essenzjali għall-elementi eżistenti tan-network b'vultaġġ għoli u għoli ħafna biex joperaw is-sistemi b'mod sikur u effiċjenti li jikkonstitwixxu tagħmir ta' monitoraġġ, ta' kontroll u ta' diġitalizzazzjoni jew installazzjoni;
- (g) il-grilji intelligenti tal-elettriku: kwalunkwe tagħmir jew installazzjoni, sistema diġitali u komponent li jintegraw it-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni (ICT), permezz ta' pjattaformi diġitali operazzjonali, sistemi ta' kontroll u teknoloġiji tas-sensuri kemm fil-livell ta' trażmissjoni kif ukoll tad-distribuzzjoni b'vultaġġ medju u għoli, bl-għan li jiġi żgurat network ta' trażmissjoni u ta' distribuzzjoni tal-elettriku aktar effiċjenti u intelligenti, kapaċità akbar biex jiġu integrati forom ġodda ta' ġenerazzjoni, ta' ħżin u ta' konsum tal-enerġija u jiġu ffaċilitati mudelli ta' negozju u strutturi tas-suq ġodda, inklużi investimenti fi gżejjer u f'sistemi tal-gżejjer biex jitnaqqas l-iżolament fil-qasam tal-enerġija, jappoġġa soluzzjonijiet innovattivi u oħrajn li jinvolvu mill-inqas żewġ Stati Membri b'impatt pożittiv sinifikanti fuq il-miri tal-enerġija u tal-klima tal-Unjoni u l-oġettiv tagħha tan-newtralità klimatika sal-2050, u jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għas-sostenibbiltà tas-sistema tal-enerġija tal-gżejjer u dik tal-Unjoni;

- (h) il-grilji lil hinn mill-kosta għall-enerġija rinnovabbli: kwalunkwe tagħmir jew installazzjoni li jaqgħu taħt il-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija msemmija fil-punt (a) li għandhom funzjonalità doppja: interkonnessjoni u sistema ta' konnessjoni tal-grilja lil hinn mill-kosta mis-siti ta' generazzjoni rinnovabbli fil-baħar lejn żewġ Stati Membri jew aktar u lejn pajjiż terz, inkluża l-estensjoni fuq l-art ta' dan it-tagħmir sal-ewwel substazzjon fis-sistema ta' trażmissjoni fuq l-art, kif ukoll kwalunkwe tagħmir jew installazzjoni kontigwa fil-baħar essenzjali għall-operat b'mod sikur, sigur u effiċjenti, inklużi sistemi ta' protezzjoni, ta' monitoraġġ u ta' kontroll, u s-sustazzjonijiet neċessarji jekk jiżguraw ukoll l-interoperabbiltà teknoloġika, fost l-oħrajn il-kompatibbiltà tal-interfaċċa bejn diversi teknoloġiji;

(2) dwar l-idroġenu:

- (a) il-pipelines għat-trasport, prinċipalment bi pressjoni għolja, tal-idroġenu, inkluża l-infrastruttura tal-gass naturali adattata għal skop differenti, li jagħtu aċċess lil utenti multipli tan-network fuq bażi trasparenti u mhux diskriminatorja;
- (b) il-faċilitajiet ta' ħżin li huma konnessi mal-pipelines tal-idroġenu bi pressjoni għolja msemmijin fil-punt (a);
- (c) il-faċilitajiet ta' lqugħ, ta' ħżin u ta' rigassifikazzjoni jew ta' dekompressjoni għall-idroġenu likwifikat jew għall-idroġenu integrat f'sustanzi kimiċi oħra bl-oġettiv li l-idroġenu, fejn applikabbli, jiġi injettat fil-grilja;
- (d) kwalunkwe tagħmir jew installazzjoni essenzjali biex is-sistema tal-idroġenu topera b'mod sikur, sigur u effiċjenti jew tippermetti kapacià bidirezzjonali, inklużi l-istazzjonijiet ta' kompressjoni;

Kwalunkwe wieħed mill-assi elenkati fil-punti (a) sa (d) jista' jkun mibni għdid jew adattat għal skop differenti mill-gass naturali għall-idroġenu, jew kombinament tat-tnejn;

- (3) fir-rigward tal-faċilitajiet tal-elettrolizzaturi:
- (a) l-elettrolizzaturi li:
- (i) għandhom kapaċità ta' mill-inqas 150 MW, ipprovduta minn elettrolizzatur wieħed jew minn sett ta' elettrolizzaturi li jiffurmaw proġett wieħed u kkoordinat; u
 - (ii) il-produzzjoni tikkwalifika bħala idroġenu b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju f'konformità mad-Direttiva (UE) 2024/1788 fil-każ ta' idroġenu b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju jew ta' karburanti rinnovabbli ta' oriġini mhux bijoloġika f'konformità mad-Direttiva (UE) 2018/2001; u
 - (iii) għandhom funzjoni relatata man-network kemm għan-networks tal-elettriku kif ukoll tal-idroġenu, b'mod partikolari bl-għan tal-flessibbiltà ġenerali tas-sistema u tal-effiċjenza ġenerali tas-sistema taż-żewġ networks.
- (b) it-tagħmir relatat, inkluża l-konnessjoni tal-pipelines man-network.
- (4) fir-rigward tad-diossidu tal-karbonju:
- (a) il-pipelines dedikati, minbarra network ta' pipelines upstream, użati għat-trasport tad-diossidu tal-karbonju minn iżjed minn sors wieħed, għall-fini tal-ħżin ġeoloġiku permanenti tad-diossidu tal-karbonju skont id-Direttiva 2009/31/KE;
 - (b) il-faċilitajiet fissi għal-likwefazzjoni, il-ħżin bafer u l-konvertituri tad-diossidu tal-karbonju fid-dawl tat-trasport ulterjuri tiegħu permezz ta' pipelines u f'modi tat-trasport dedikati bħal vapur, barkun, trakk, u ferrovija;

- (c) mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe projbizzjoni tal-ħżin ġeoloġiku tad-diossidu tal-karbonju fi Stat Membru, il-faċilitajiet tas-superfiċe u ta' injezzjoni assoċjati mal-infrastruttura f'formazzjoni ġeoloġika li tintuża, f'konformità mad-Direttiva 2009/31/KE, għall-ħżin ġeoloġiku permanenti tad-diossidu tal-karbonju, fejn dawn ma jinvolvu l-użu tad-diossidu tal-karbonju għall-irkupru mtejjeb tal-idrokarburi u huma neċessarji biex jippermettu t-trasport u l-ħżin transfruntier tad-diossidu tal-karbonju;
 - (d) kwalunkwe tagħmir jew installazzjoni essenzjali biex is-sistema inkwistjoni topera kif xieraq, b'sigurtà u b'effiċjenza, inklużi s-sistemi ta' protezzjoni, ta' monitoraġġ u ta' kontroll.
- (5) Dwar is-sigurtà, ir-reżiljenza u t-tiswijiet għall-infrastruttura tal-elettriku eżistenti:
- (a) kwalunkwe tagħmir jew installazzjoni, inkluż xogħlijiet relatati strettament meħtieġa għall-varar tagħhom, li jkunu mfassla speċifikament biex jipprovdu protezzjoni u reżiljenza għall-elementi kritiċi eżistenti tan-network skont ir-Regolament (UE) 2019/943, jew għall-interkonnnetturi bejn Malta u l-Italja, jew għal interkonnnetturi bejn mill-inqas Stat Membru wieħed u Parti Kontraenti tal-Komunità tal-Energija jew pajjiż terz, ikunu fiżikament konnessi direttament magħhom u jkunu essenzjali għat-tħaddim tas-sistemi b'mod sikur, sigur u effiċjenti;
 - (b) kwalunkwe komponent kritiku jew installazzjoni kritika, inkluż xogħlijiet rilevanti, li jkunu speċifikament iddeżinjati għall-fini ta' tiswija ta' emerġenza ta' ħsarat li jirriżultaw minn avveniment ta' tfixkil intenzjonali jew riżervi ta' emerġenza reġjonali ta' tali komponenti kritiċi, għall-elementi kritiċi eżistenti tan-network skont ir-Regolament (UE) 2019/943 li qabel kienet iffinanzjata mill-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa jew li jkunu infrastrutturi taħt il-baħar bħala parti min-network transfruntier tal-elettriku kritiku b'vultaġġ għoli, li jaqsmu l-ilmijiet internazzjonali, b'kapacià ta' mill-inqas 350 MW, jew għall-interkonnnetturi bejn Malta u l-Italja, jew għal interkonnnetturi bejn mill-inqas Stat Membru wieħed u Parti Kontraenti tal-Komunità tal-Energija jew pajjiż terz dment li tali komponent:

- (i) ikun maħsub għall-varar rapidu sabiex tiġi żgurata l-kontinwità tal-operazzjonijiet u r-restawr f'waqtu tal-kapaċità ta' trażmissjoni;
- (ii) ikun maħsub, wara l-varar, li jiffirma parti mill-infrastruttura msewwija fuq bażi temporanja jew permanenti;
- (iii) ikun ipprovdut għal finijiet ta' tiswija ta' emergenza u ma jkunx primarjament maħsub għal manutenzjoni ta' rutina, sostituzzjoni skedata jew titjib regolari tal-infrastruttura;
- (iv) ma jikkostitwix komponenti, tagħmir jew materjal ta' natura purament loġistika; u
- (v) ikun essenzjali biex is-sistemi jithaddmu b'mod sikur, sigur u effiċjenti.

Wara avvenimenti ta' tfixkil intenzjonali, fejn xieraq u fejn ikun meħtieġ biex jiġi żgurat it-tħaddim sikur, sigur u effiċjenti tas-sistema jew ir-restawr f'waqtu tal-kapaċità ta' trażmissjoni, il-Kummissjoni għandha tivvaluta jekk l-appoġġ għal tali azzjonijiet ta' tiswija għandux jiġi pprovdut taħt il-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa. Il-finanzjament għal azzjonijiet ta' tiswija li jikkonċernaw l-elementi kritiċi tan-network imsemmijin hawn fuq għandu jkun eċċezzjonali u jingħata biss meta ma jkun disponibbli l-ebda finanzjament alternattiv suffiċjenti. F'dan il-każ, sejha separata għal proġetti ta' PCI għal proġetti ta' tiswija għandha titnieda fi żmien 3 xhur u l-proġetti ta' tiswija għandhom ikunu jistgħu japplikaw għal status ta' PCI. Ladarba din is-sejha speċifika tkun irriżultat fi proġett PCI li jkun jeħtieġ finanzjament mill-FNE, għandha titnieda sejha speċifika għall-finanzjament mill-FNE fi żmien 3 xhur.

ANNEX III

LISTI REĠJONALI TA' PROĠETTI

1. REGOLI GĦALL-GRUPPI

- (1) Fir-rigward tal-infrastruttura tal-enerġija fil-kompetenza tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, kull Grupp għandu jkun magħmul minn rappreżentanti tal-Istati Membri, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, TSOs, kif ukoll il-Kummissjoni, l-Aġenzija, l-entità tal-UE għad-DSO u jew l-ENTSO) jew l-ENNOH.

Għall-kategoriji l-oħra tal-infrastruttura tal-enerġija, kull Grupp għandu jkun magħmul mill-Kummissjoni u mir-rappreżentanti tal-Istati Membri, il-promoturi tal-proġetti kkonċernati minn kull prijetà rilevanti indikata fl-Anness I.

- (2) Skont in-numru ta' proġetti kandidati għal-lista tal-Unjoni, in-nuqqasijiet fl-infrastruttura reġjonali u fl-iżviluppi tas-suq, il-Gruppi u l-korpi tat-tehid ta' deċiżjonijiet tal-Gruppi jistgħu jinqasmu, jingħaqdu jew jiltaqgħu f'konfigurazzjonijiet differenti, kif ikun neċessarju, biex jiddiskutu kwistjonijiet komuni għall-Gruppi kollha permezz tal-Grupp TEN-E jew li jappartjenu biss għal reġjuni partikolari. Kwistjonijiet bħal dawn jistgħu jinkludu kwistjonijiet rilevanti għall-konsistenza bejn ir-reġjuni jew l-għadd ta' proġetti proposti inkluzi fl-abbozzi tal-listi reġjonali f'riskju li ma jkunux manigġabbli.
- (3) Kull Grupp għandu jorganizza l-hidma tiegħu f'konformità mal-isforzi għall-kooperazzjoni reġjonali skont l-Artikoli 31 u 65 tar-Regolament (UE) 2024/1789, l-Artikolu 80 tad-Direttiva (UE) 2024/1788, l-Artikolu 34 tar-Regolament (UE) 2019/943, u l-Artikolu 61 tad-Direttiva (UE) 2019/944, u strutturi eżistenti oħra ta' kooperazzjoni reġjonali.
- (4) Kull Grupp għandu jstieden, kif xieraq għall-fini tal-implimentazzjoni tal-kurituri u tal-oqsma prijetarji rilevanti tal-infrastruttura tal-enerġija deżinjati fl-Anness I, il-promoturi ta' proġett li potenzjalment jista' jkun eligibbli għall-għażla bħala proġett ta' interess komuni jew proġetti ta' interess reċiproku kif ukoll rappreżentanti tal-amministrazzjonijiet nazzjonali, tal-awtoritajiet regolatorji, tas-soċjetà ċivili u tat-TSOs minn pajjiżi terzi.

- (5) Għall-kurituri prijoritarji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fit-Taqsima 2 tal-Anness I, kull Grupp għandu jistieden, kif xieraq, lir-rappreżentanti tal-Istati Membri mingħajr kosta, tal-awtoritajiet kompetenti, tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u tat-TSOs.
- (6) Kull Grupp għandu jistieden għal-laqgħat, kif xieraq, lill-organizzazzjonijiet li jirrappreżentaw lill-partijiet ikkonċernati rilevanti, inklużi r-rappreżentanti minn pajjiżi terzi, u, meta jitqies xieraq, direttament lill-partijiet ikkonċernati, inklużi l-produtturi, id-DSOs, il-fornituri, il-konsumaturi, il-popolazzjonijiet lokali u l-organizzazzjonijiet ibbażati fl-Unjoni għall-ħarsien tal-ambjent, biex jesprimu l-għarfien espert speċifiku tagħhom. Kull Grupp għandu jorganizza smigh jew konsultazzjonijiet meta jkun rilevanti għat-twettiq tal-kompiti tiegħu.
- (7) Fir-rigward tal-laqgħat tal-Gruppi, il-Kummissjoni għandha tippubblika, fuq pjattaforma aċċessibbli għall-partijiet ikkonċernati, ir-regoli interni, lista aġġornata tal-organizzazzjonijiet membri, informazzjoni aġġornata regolament dwar il-progress tal-ħidma, l-aġendi tal-laqgħat, kif ukoll il-minuti tal-laqgħat, fejn disponibbli. Id-deliberazzjonijiet tal-korpi tat-teħid ta' deċiżjonijiet tal-Gruppi u l-klassifikazzjoni tal-proġetti skont l-Artikolu 4(5) għandhom ikunu kunfidenzjali. Id-deċiżjonijiet kollha dwar il-funzjonament u l-ħidma tal-Gruppi għandhom isiru b'konsensus bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni.
- (8) Il-Kummissjoni, l-Aġenzija u l-Gruppi għandhom jagħmlu hilihom biex ikun hemm konsistenza bejn il-Gruppi. Għal dak il-fini, il-Kummissjoni u l-Aġenzija għandhom jiżguraw, meta jkun rilevanti, l-iskambju ta' informazzjoni dwar il-ħidma kollha li tirrappreżenta interess interreġjonali bejn il-Gruppi kkonċernati.
- (9) Il-partecipazzjoni tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u tal-Aġenzija fil-Gruppi ma għandhiex tipperikola l-ilħuq tal-oġġettivi u t-twettiq tad-dmirijiet tagħhom skont dan ir-Regolament jew skont ir-Regolament (UE) 2019/942, l-Artikoli 77, 78, u 79 tad-Direttiva (UE) 2024/1788 u l-Artikoli 58, 59 u 60 tad-Direttiva (UE) 2019/944.

2. PROĊESS BIEX JIĠU STABBILITI L-LISTI REĠJONALI

- (1) Il-promoturi ta' proġett li potenzjalment ikun eliġibbli biex jintgħażel bħala proġett fil-lista tal-Unjoni li jixtiequ jiksbu dak l-istatus għandhom jissottomettu applikazzjoni għall-għażla bħala proġett fil-lista tal-Unjoni lill-Grupp li tinkludi:
- (a) valutazzjoni tal-proġetti tagħhom fir-rigward tal-kontribut tagħhom għall-implimentazzjoni tal-prijoritajiet stabbiliti fl-Anness I;
 - (b) indikazzjoni tal-kategorija rilevanti tal-proġett stabbilita fl-Anness II;
 - (c) analiżi tal-issodisfar tal-kriterji rilevanti stabbiliti fl-Artikolu 4;
 - (d) għal proġetti li jkunu laħqu grad suffiċjenti ta' maturità, analiżi tal-kostijiet u l-benefiċċji, li tkun konsistenti mal-metodoloġiji skont l-Artikolu 14, u li, għall-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija relatati mal-elettriku li jaqgħu taħt il-punti 1(a), (b), (c), (d), (f), (h) tal-Anness II, mal-idroġenu li jaqgħu taħt il-punt 2 tal-Anness II, u mal-elettrolizzaturi li jaqgħu taħt il-punt 3 tal-Anness II, tkun twettqet mill-ENTSO għall-Elettriku jew mill-ENNOH, kif applikabbli, fil-qafas tal-pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha;
 - (e) informazzjoni dwar is-sidien benefiċjarji finali tagħhom u l-istruttura tas-sjieda interna tagħhom li għandha tiġi ttrattata bħala kunfidenzjali mill-Kummissjoni u mill-membri tal-korp tat-teħid ta' deċiżjonijiet ta' livell għoli fuq talba debitament ġustifikata mill-promoturi tal-proġetti, f'każ ta' sigrieti tan-negozju/informazzjoni kummerċjali;

- (f) għal proġetti ta' interess reċiproku, ftehimiet mhux vinkolanti speċifiċi għall-proġett bejn il-gvernijiet jew ittri ta' appoġġ mill-gvernijiet tal-pajjiżi affettwati direttament li jesprimu l-appoġġ esplicitu tagħhom għall-proġett u, għall-pajjiż terz, jikkonfermaw l-impenn esplicitu tiegħu li jikkonforma ma' skeda ta' żmien simili għall-implimentazzjoni aċċellerata u għal miżuri oħra ta' appoġġ ta' politika u regolatorju hekk kif japplikaw għal proġetti ta' interess komuni fl-Unjoni skont l-Artikolu 4(2), il-punt (f), u, għall-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija relatati mal-elettriku li jaqgħu taħt il-punt 1(a), (d) jew (h), studju preliminari dwar is-sigurtà u l-istabbiltà tal-grilja mill-operaturi ta' sistema tat-trażmissjoni li jikkonferma li l-proġett jista' jiġi integrat bis-siġh fin-networks tal-elettriku tal-pajjiżi kkonċernati;
- (g) kwalunkwe informazzjoni oħra rilevanti għall-evalwazzjoni tal-proġett.
- (2) Il-proġetti fil-lista tal-Unjoni li jkunu kisbu approvazzjoni regolatorja jew deċiżjoni finali dwar l-investiment li tipprovdi assigurazzjoni suffiċjenti tal-kostruzzjoni tal-proġett, jew il-proġetti li għalihom il-kostruzzjoni tkun għadha għaddejja u li juru progress suffiċjenti fir-rapport annwali tagħhom meħtieġ skont l-Artikolu 5, għandhom jibqgħu fil-lista tal-Unjoni, u ma jkunux meħtieġa jippreżentaw mill-ġdid l-informazzjoni skont l-ittri (a) sa (f) tal-punt 1 sakemm l-Istat Membru li għat-territorju tiegħu japplika l-proġett ma japprovax l-inklużjoni tal-proġett skont l-Artikolu 3, il-paragrafu 3, l-ittra (a). Ir-riċevituri kollha għandhom jiżguraw il-kunfidenzjalità ta' informazzjoni kummerċjalment sensittiva.

- (3) Il-proġetti proposti għat-trażmissjoni u għall-ħżin tal-elettriku ta' interess komuni u l-proġetti ta' interess reċiproku li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punti (1)(a), (b), (c), (d) u (f), u (h) tal-Anness II ta' dan ir-Regolament, kif ikun rilevanti, għandhom ikunu parti mill-aħħar pjan ta' 10 snin disponibbli għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha għall-elettriku, żviluppat mill-ENTSO għall-Elettriku skont l-Artikolu 30 tar-Regolament (UE) 2019/943. Il-proġetti proposti għat-trażmissjoni tal-elettriku ta' interess komuni li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punti (1)(b) u (h) tal-Anness II ta' dan ir-Regolament għandhom ikunu konsistenti mal-iżvilupp tan-network integrat fil-baħar u mar-rinfuzar tal-grilja msemija fl-Artikolu 15(2) ta' dan ir-Regolament.
- (4) Il-proġetti tal-idroġenu proposti ta' interess komuni u l-proġetti ta' interess reċiproku li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punti (2) u (3) tal-Anness II ta' dan ir-Regolament għandhom ikunu parti mill-aħħar pjan ta' 10 snin disponibbli għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha għall-idroġenu, żviluppat mill-ENNOH skont l-Artikolu 60 tar-Regolament (UE) 2024/1789.
- (5) Sat-30 ta' Ġunju 2027 u sussegwentement għal kull pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha, l-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom joħorġu linji gwida aġġornati għall-inklużjoni ta' proġetti fil-pjanijiet rispettivi tagħhom ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha, kif imsemmi fil-punti (3) u (4), sabiex jiġu żgurati t-trattament ugwali u t-trasparenza tal-proċess. Għall-proġetti kollha fil-lista tal-Unjoni fis-seħh dak iż-żmien, il-linji gwida għandhom jistabbilixxu proċess simplifikat għall-inklużjoni fil-pjanijiet ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha billi jittiehdu f'kunsiderazzjoni d-dokumentazzjoni u d-data diġà sottomessa matul il-proċessi preċedenti tal-pjan ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha, dment li d-dokumentazzjoni u d-data diġà sottomessi jibqgħu validi.

L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jikkonsultaw mal-Kummissjoni u mal-Aġenzija dwar l-abbozzi tal-linji gwida rispettivi tagħhom għall-inklużjoni ta' proġetti fil-pjanijiet ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha u jqisu kif xieraq ir-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni u tal-Aġenzija qabel il-pubblikazzjoni tal-linji gwida finali.

- (6) L-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jipprovdu informazzjoni lill-Grupp TEN-E dwar kif applikaw il-linji gwida għall-evalwazzjoni tal-inklużjoni fil-pjanijiet ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha.
- (7) Il-proġetti proposti għat-trasport u għall-ħżin tad-diossidu tal-karbonju li jaqgħu fil-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija stabbilita fil-punt (4) tal-Anness II għandhom jiġu ppreżentati bħala parti minn pjan, żviluppat minn tal-inqas żewġ Stati Membri, għall-iżvilupp ta' infrastruttura transfruntiera għat-trasport u għall-ħżin tad-diossidu tal-karbonju, li jrid jiġi ppreżentat mill-Istati Membri kkonċernati jew mill-entitajiet deżinjati minn dawk l-Istati Membri lill-Kummissjoni.
- (8) Għal proġetti li jaqgħu taħt il-kompetenza tagħhom, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u, l-Aġenzija għandhom, filwaqt li jqisu l-kooperazzjoni reġjonali skont l-Artikolu 80 tad-Direttiva (UE) 2024/1788 u l-Artikolu 61 tad-Direttiva (UE) 2019/944, jivverifikaw l-applikazzjoni konsistenti tal-kriterji u tal-metodoloġija ta' analiżi tal-kostijiet u l-benefiċċji speċifika għall-proġett skont l-Artikolu 14 ta' dan ir-Regolament, u jevalwaw ir-rilevanza transfruntiera tal-proġetti u l-progress miksub għall-proġetti fil-lista tal-Unjoni, filwaqt li jqisu r-rapporti sottomessi skont l-Artikolu 5(4) ta' dan ir-Regolament. Huma għandhom jippreżentaw il-valutazzjoni tagħhom lill-Grupp. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-kriterji u l-metodoloġiji msemmija fl-Artikolu 4 ta' dan ir-Regolament u fl-Anness IV jiġu applikati b'mod armonizzat biex tiġi żgurata l-konsistenza fil-gruppi reġjonali kollha.
- (9) Għall-proġetti kollha mhux koperti fil-punt (8) ta' dan l-Anness, il-Kummissjoni għandha tevalwa l-applikazzjoni tal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 4 ta' dan ir-Regolament. Il-Kummissjoni għandha tqis ukoll il-potenzjal għal estensjoni futura biex jiġu inklużi Stati Membri addizzjonali. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta l-valutazzjoni tagħha lill-Grupp. Għal proġetti li japplikaw għall-istatus ta' proġett ta' interess reċiproku, ir-rappreżentanti ta' pajjiżi terzi u l-awtoritajiet regolatorji għandhom jiġu mistiedna jippreżentaw il-valutazzjoni.

- (10) Kull Stat Membru li proġett propost ma jkunx relatat mat-territorju tiegħu, iżda li fit-territorju tiegħu l-proġett propost jista' jkollu impatt pożittiv nett potenzjali jew effett sinifikanti potenzjali, bħal fuq l-ambjent jew fuq l-operat tal-infrastruttura tal-enerġija fit-territorju tiegħu, jista' jippreżenta opinjoni lill-Grupp fejn jispeċifika t-tħassib tiegħu.
- (11) Il-Grupp għandu jeżamina, fuq talba ta' Stat Membru tal-Grupp, ir-ragunijiet sostanzjati ppreżentati minn Stat Membru skont l-Artikolu 3(3) talli ma jkunx approva proġett relatat mat-territorju tiegħu.
- (12) Il-Grupp għandu jikkunsidra jekk il-prinċipju l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel huwiex applikat fir-rigward tal-istabbiliment tal-htigijiet tal-infrastruttura reġjonali u fir-rigward ta' kull wieħed mill-proġetti kandidati. Il-Grupp għandu, b'mod partikolari, iqis soluzzjonijiet bħal soluzzjonijiet mhux bil-wajers, ġestjoni tad-domanda, flessibbiltà mhux fossili, soluzzjonijiet ta' arrangament tas-suq, l-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet diġitali, u r-rinnovazzjoni tal-bini bħala soluzzjonijiet ta' prijetà fejn dawn jitqiesu aktar kosteffiċjenti fuq prospettiva tas-sistema kollha mill-kostruzzjoni ta' infrastruttura ġdida tal-provvista.
- (13) Il-Grupp għandu jiltaqa' biex jeżamina u jikklassifika l-proġetti proposti abbażi ta' valutazzjoni trasparenti tal-proġetti u bl-użu tal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 4 filwaqt li jqis il-valutazzjoni tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, jew il-valutazzjoni tal-Kummissjoni għal proġetti li ma jaqgħux taħt il-kompetenza tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali.

- (14) Il-korp tat-teħid ta' deċiżjonijiet ta' kull Grupp għandu jadotta l-lista finali tiegħu ta' proġetti proposti sa mhux aktar tard minn xahrejn qabel id-data tal-adozzjoni tal-lista tal-Unjoni tal-*Artikolu 22*, filwaqt li jirrispetta d-dispożizzjonijiet stabbiliti fl-*Artikolu 3(3)*, abbażi tal-proposta tal-Gruppi u filwaqt li jqis il-valutazzjoni tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u tal-Aġenzija u l-valutazzjoni tal-Kummissjoni għal proġetti li ma jaqgħux taħt il-kompetenza tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali proposti f'konformità mal-punt (9), u l-parir mill-Kummissjoni li għandu l-għan li jiżgura għadd totali manigġabbli ta' proġetti fil-lista tal-Unjoni, speċjalment fi fruntieri relatati ma' proġetti f'kompetizzjoni jew potenzjalment f'kompetizzjoni. Il-korpi tat-teħid ta' deċiżjonijiet tal-Gruppi għandhom jippreżentaw il-listi finali lill-Kummissjoni, flimkien ma' kwalunkwe opinjoni kif speċifikat fil-punt (10).
- (15) Meta, abbażi tal-abbozzi tal-listi, l-għadd totali ta' proġetti proposti fil-lista tal-Unjoni jkun jaqbeż għadd manigġabbli, il-Kummissjoni għandha tagħti parir lil kull Grupp ikkonċernat biex daww il-proġetti li jkunu ġew ikklassifikati fl-iżjed pożizzjonijiet baxxi mill-Grupp ikkonċernat f'konformità mal-klassifika stabbilita skont l-*Artikolu 4(5)* ma jiġux inklużi fil-lista.

ANNEX IV

REGOLI U INDIKATURI LI JIKKONĊERNAW IL-KRITERJI GĦALL-PROĠETTI

- (1) Proġett ta' interess komuni b'impatt transfruntier sinifikanti għandu jkun proġett fit-territorju ta' Stat Membru u għandu jissodisfa l-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (a) għall-proġetti tat-trażmissjoni tal-elettriku li jaqgħu taħt il-punt (1) (a), (b), u (d) tal-Anness II, il-proġett iżid il-kapaċità netta ta' trasferiment, meta mqabbla mas-sitwazzjoni mingħajr l-ikkummissjonar tal-proġett, b'mill-inqas 400 Megawatt (MW) fil-fruntiera ta' dak l-Istat Membru ma' Stat Membru wiehed jew aktar, jew b'mill-inqas 50 % tal-kapaċità netta ta' trasferiment fi fruntiera ta' dak l-Istat Membru ma' kwalunkwe Stat Membru ieħor; ;
 - (aa) għall-proġetti ta' trażmissjoni tal-elettriku li jaqgħu taħt il-punt (1)(f) tal-Anness II, il-proġett iżid il-kapaċità netta ta' trasferiment, fil-fruntiera ta' dak l-Istat Membru ma' Stati Membri oħra b'mill-inqas 200 Megawatt (MW) meta mqabbla mas-sitwazzjoni mingħajr l-ikkummissjonar tal-proġett;
 - (b) għal kwalunkwe proġett li jinvolti tagħmir jew installazzjoni li jaqa' taħt il-punt (5) (a) tal-Anness II, jeħtieġ li jiġi varat fuq elementi kritiċi eżistenti tan-network, kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (69), tar-Regolament (UE) 2019/943, jew fuq l-interkonnnetturi bejn Malta u l-Italja, jiġi inkluz bhala parti mill-miżuri definiti fil-pjanijiet ta' preparatezza għar-riskji stabbiliti mill-Istati Membri skont ir-Regolament dwar il-Preparatezza għar-Riskji biex jiġu indirizzati r-riskji għas-sigurtà tal-enerġija, u tiżdied is-sigurtà tal-enerġija f'mill-inqas żewġ Stati Membri;

- (bb) għal kwalunkwe proġett ta' tagħmir jew installazzjoni li jaqa' taħt il-punt (5) (b) tal-Anness II, jindirizza r-riskji għas-sigurtà tal-enerġija, jinvolve mill-inqas żewġ operatori tas-sistema ta' trażmissjoni minn mill-inqas żewġ Stati Membri u jżid is-sigurtà tal-enerġija f'mill-inqas żewġ Stati Membri kif rifless fil-pjanijiet ta' preparatezza għar-riskji stabbiliti mill-Istati Membri skont ir-Regolament dwar il-Preparatezza għar-Riskji;
- (c) għal proġetti ta' ħżin tal-elettriku li jaqgħu taħt il-punt (1)(c) tal-Anness II, il-proġett jipprovdi kapacià installata ta' mill-inqas 225 MW u jkollu kapacià ta' ħżin li tippermetti generazzjoni annwali netta tal-elettriku ta' 250 GW-siegħa/sena;
- (d) għal proġetti ta' grilji intelligenti tal-elettriku li jaqgħu taħt il-punt (1)(g) tal-Anness II, il-proġett huwa mfassal għal tagħmir u għal installazzjonijiet f'livell ta' voltaġġ għoli u ta' voltaġġ medju, u jinvolve lit-TSOs, lit-TSOs u d-DSOs, jew lid-DSOs minn mill-inqas żewġ Stati Membri. Il-proġett jista' jinvolve lid-DSOs biss dment li jkunu mill-inqas żewġ Stati Membri u dment li tiġi żgurata l-interoperabbiltà. Il-proġett għandu jissodisfa tal-inqas tnejn mill-kriterji li ġejjin: jinvolve 50 000 utent, generatur, konsumatur jew prosumatur tal-elettriku, ikopri zona ta' konsum ta' mill-inqas 300 GW siegħa/sena, mill-inqas 20 % tal-konsum tal-elettriku marbut mal-proġett joriġina minn riżorsi rinnovabbli varjabbli, jew inaqqas l-iżolament fil-qasam tal-enerġija ta' sistemi mhux interkonnessi fi Stat Membru wieħed jew aktar. Il-proġett mhux bilfors ikun jinvolve fruntiera fiżika komuni. Għal proġetti relatati ma' sistemi iżolati żgħar kif definiti fl-Artikolu 2, il-punt (42), tad-Direttiva (UE) 2019/944, inklużi gzejjer, dawg il-livelli ta' voltaġġ għandhom ikunu daqs l-ogħla livell ta' voltaġġ fis-sistema tal-elettriku rilevanti;

- (e) għat-trażmissjoni tal-idroġenu, il-proġett jippermetti t-trażmissjoni tal-idroġenu bejn il-fruntieri tal-Istati Membri kkonċernati, jew iżid il-kapaċità transfruntiera eżistenti tat-trasport tal-idroġenu fuq fruntiera bejn żewġ Stati Membri b'mill-inqas 10 % meta mqabbel mas-sitwazzjoni qabel l-ikkummissjonar tal-proġett, u l-proġett juri b'mod suffiċjenti li jkun parti essenzjali minn network tal-idroġenu transfruntier ippjanat u jipprovdi prova suffiċjenti tal-pjanijiet eżistenti u tal-kooperazzjoni ma' pajjiżi ġirien u mal-operaturi tan-network jew, għal proġetti li jnaqqsu l-iżolament fil-qasam tal-enerġija ta' sistemi mhux interkonnessi fi Stat Membru wieħed jew aktar, il-proġett ikollu l-għan li jforni, direttament jew indirettament, lil mill-inqas żewġ Stati Membri;
- (f) għall-faċilitajiet ta' ħżin tal-idroġenu jew ta' lqugħ tal-idroġenu msemmija fil-punt (2) tal-Anness II, il-proġett ikollu l-għan li jforni direttament jew indirettament lil mill-inqas żewġ Stati Membri;
- (g) għall-elettrolizzaturi, il-proġett jipprovdi kapaċità installata ta' mill-inqas 150 MW ipprovduta minn elettrolizzatur wieħed jew minn sett ta' elettrolizzaturi li jiffurmaw proġett koordinat uniku u jgħib benefiċċji direttament jew indirettament għal mill-inqas żewġ Stati Membri;
- (h) għat-trażmissjoni tal-elettriku rinnovabbli fil-baħar, il-proġett ikun imfassal biex jittrasferixxi l-elettriku minn siti ta' ġenerazzjoni fil-baħar b'kapaċità ta' mill-inqas 500 MW u jippermetti t-trażmissjoni tal-elettriku lill-grilji fuq l-art jew lil hinn mill-kosta ta' Stat Membru speċifiku, filwaqt li jżid il-volum ta' elettriku rinnovabbli disponibbli fis-suq intern. Il-proġett għandu jiġi żviluppat b'mod partikolari f'żoni b'penetrazzjoni baxxa ta' elettriku rinnovabbli fil-baħar u għandu juri impatt pożittiv sinifikanti fuq il-miri tal-enerġija u tal-klima tal-Unjoni u l-oġettiv tagħha tan-newtralità klimatika sal-2050;
- (i) għall-proġetti tad-diossidu tal-karbonju, il-proġett jintuża għat-trasport u, fejn applikabbli, għall-ħżin tad-diossidu tal-karbonju li joriġina minn mill-inqas żewġ Stati Membri.

- (2) Proġett ta' interess reċiproku b'impatt transfruntier sinifikanti għandu jissodisfa l-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (a) għal proġetti ta' interess reċiproku relatati mal-kategorija stabbilita fil-punt (1)(a), (d) u (h) tal-Anness II, il-proġett iżid il-kapaċità netta ta' trasferiment fil-fruntiera ta' dak l-Istat Membru ma' pajjiż terz u jgħib benefiċċji sinifikanti għal mill-inqas żewġ pajjiżi kkonċernati direttament jew indirettament mill-proġett;
 - (b) għal proġetti ta' interess reċiproku fil-kategorija stabbilita fil-punt (2)(a) tal-Anness II, il-proġett tal-idroġenu jippermetti t-trażmissjoni tal-idroġenu fuq il-fruntiera ta' Stat Membru ma' pajjiż terz u juri li jgħib benefiċċji sinifikanti lil mill-inqas żewġ pajjiżi kkonċernati direttament jew indirettament mill-proġett;
 - (c) għal proġetti ta' interess reċiproku fil-kategorija stabbilita fil-punt (4) tal-Anness II, il-proġett jista' jintuża għat-trasport u għall-ħżin tad-diossidu tal-karbonju minn mill-inqas żewġ Stati Membri u pajjiż terz.
 - (d) għal proġetti ta' interess reċiproku relatati mal-kategorija stabbilita fil-punt (5) tal-Anness II, jeħtieġ li jiġu varati fuq interkonnetturi eżistenti bejn l-Unjoni u Partijiet Kontraenti tal-Komunità tal-Energija jew pajjiżi terzi, iżidu s-sigurtà tal-enerġija f'mill-inqas Stat Membru wieħed u Parti Kontraenti tal-Komunità tal-Energija jew pajjiż terz, jiġu inklużi fil-pjanijiet ta' thejjija għar-riskji stabbiliti mill-Istati Membri kkonċernati skont ir-Regolament dwar il-Preparatezza għar-Riskji, u jinvolvu mill-inqas żewġ operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni minn mhux inqas minn Stat Membru wieħed u Parti Kontraenti waħda tal-Komunità tal-Energija jew pajjiż terz.

- (3) Fir-rigward tal-proġetti li jaqgħu fil-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punt (1)(a), (b), (c), (d), (f) u (h) tal-Anness II, il-kriterji elenkati fl-Artikolu 4 għandhom jiġu evalwati kif ġej:
- (a) it-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra notevolment bit-trażmissjoni tal-ġenerazzjoni varjabbli tal-enerġija rinnovabbli lejn iċ-ċentri ta' konsum u s-siti ta' ħżin ewlenin, imkejla f'konformità mal-analiżi magħmula fl-aħħar pjan ta' 10 snin disponibbli għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha għall-elettriku, b'mod partikolari billi:
- (i) fir-rigward tat-trażmissjoni tal-elettriku kif stabbilit fil-punt (1)(a), (b), (d), (f) u (h) tal-Anness II, jiġi stmat l-ammont tal-kapaċità ta' ġenerazzjoni minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli u sorsi tal-enerġija b'livell baxx ta' karbonju (skont it-teknoloġija, f'MW), li tiġi konnessa u trażmessa bis-saħħa tal-proġett, meta mqabbel mal-ammont tal-kapaċità ta' ġenerazzjoni totali ppjanata minn dawk it-tipi ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli u b'livell baxx ta' karbonju fl-Istat Membru kkonċernat skont il-Pjanijiet Nazzjonali għall-Enerġija u l-Klima sottomessi mill-Istati Membri f'konformità mar-Regolament (UE) 2018/1999 kif ukoll valutazzjoni tat-tnaqqis evitat tal-ġenerazzjoni varjabbli tal-elettriku rinnovabbli;
- (ii) jew il-ħżin tal-enerġija stabbilit fil-punt (1)(c) tal-Anness II, titqabbel il-kapaċità ġdida pprovduta mill-proġett mal-kapaċità totali eżistenti għall-istess teknoloġija ta' ħżin fil-qasam ta' analiżi kif stabbilit fl-Anness V;

- (b) l-integrazzjoni tas-suq, il-kompetizzjoni u l-flessibbiltà tas-sistema, imkejla f'konformità mal-analiżi li tkun saret fl-aħħar pjan ta' 10 snin disponibbli għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha għall-elettriku, speċjalment billi:
- (i) jiġu kkalkolati, għall-proġetti transfruntieri, inklużi l-proġetti ta' investiment mill-ġdid, l-impatt fuq il-kapaċità tal-grilja li tittrasferixxi fluss tal-elettriku fiż-żewġ direzzjonijiet, imkejjel f'termini tal-ammont ta' enerġija (f'MW), u l-kontribut tagħhom sabiex tintlaħaq il-mira ta' interkonnessjoni, u għall-proġetti b'impatt transfruntier sinifikanti, l-impatt fuq il-kapaċità ta' trasferiment tal-grilja fil-fruntieri bejn l-Istati Membri rilevanti, bejn l-Istati Membri rilevanti u pajjiż terz jew fl-Istati Membri rilevanti u fuq l-ibbilanċjar tad-domanda mal-provvista u fuq l-operazzjonijiet tan-network fl-Istati Membri rilevanti;
- (ii) jiġi vvalutat l-impatt, għall-qasam ta' analiżi kif stabbilit fl-Anness V, f'termini tal-kostijiet għall-ġenerazzjoni u għat-trażmissjoni fis-sistema kollha tal-enerġija u l-evoluzzjoni u l-konvergenza fil-prezzijiet tas-suq ipprovduti minn proġett f'diversi xenarji ta' ppjanar, filwaqt li jiġu kkunsidrati b'mod partikolari l-varjazzjonijiet indotti fuq l-ordni ta' mertu;
- (c) is-sigurtà tal-provvista, l-interoperabbiltà u l-operat tas-sistemi b'sigurtà, imkejla f'konformità mal-analiżi magħmula fl-aħħar pjan ta' 10 snin disponibbli għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha għall-elettriku, b'mod partikolari billi jiġi vvalutat l-impatt tal-proġett fuq it-telf tal-aspettattiva tat-tagħbija għall-qasam ta' analiżi kif stabbilit fl-Anness V f'termini ta' adegwatezza tal-ġenerazzjoni u tat-trażmissjoni għal sett ta' perjodi ta' tagħbija tipika, filwaqt li jiġu kkunsidrati l-bidliet mistennija fl-eventi ta' temp estrem relatati mal-klima u l-impatt tagħhom fuq ir-reżiljenza tal-infrastruttura. Fejn ikun applikabbli, għandu jitkejjel l-impatt tal-proġett fuq il-kontroll indipendenti u affidabbli tal-operat tas-sistemi u tas-servizzi;

- (d) għandha titqies is-sitwazzjoni speċifika li jiffaċċaw Stati Membri periferali u dawk gżejjer b'għażliet fiżiċi limitati għal konnessjoni ma' Stati Membri oħra tal-UE, imkejla skont l-analiżi magħmula fl-aħħar pjan ta' 10 snin disponibbli għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha għall-elettriku.
- (4) Fir-rigward tal-proġetti li jaqgħu taħt il-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija stabbilita fil-punt (1)(g) tal-Anness II, il-kriterji elenkati fl-Artikolu 4 għandhom jiġu evalwati kif ġej:
- (a) il-livell ta' sostenibbiltà, imkejjel billi tiġi vvalutata l-firxa tal-kapaċità tal-grilji li jikkollegaw u jittrasportaw enerġija rinnovabbli varjabbli;
- (b) is-sigurtà tal-provvista, imkejla bil-valutazzjoni tal-livell ta' telf fin-networks ta' distribuzzjoni jew ta' trażmissjoni, jew it-tnejn li huma, tal-perċentwal tal-utilizzazzjoni (jiġifieri t-tagħbija medja) tal-komponenti tan-network tal-elettriku, id-disponibbiltà tal-komponenti tan-network (relatati mal-manutenzjoni ppjanata u mhux ippjanata) u l-impatt tiegħu fuq il-prestazzjonijiet tan-network, u fuq id-durata u l-frekwenza tal-interruzzjonijiet, inklużi l-interruzzjonijiet relatati mal-klima;
- (c) l-integrazzjoni tas-suq, imkejla billi tiġi vvalutata l-adozzjoni innovattiva fl-operat tas-sistema, l-interkonnessjoni u t-tnaqqis tal-iżolament fil-qasam tal-enerġija, kif ukoll il-livell ta' integrazzjoni ta' setturi oħra u l-iffaċilitar ta' mudelli ta' negozju u ta' strutturi tas-suq ġodda;
- (d) is-sigurtà tan-network, il-flessibbiltà u l-kwalità tal-provvista, imkejla billi jiġu vvalutati l-approċċ innovattiv għall-flessibbiltà tas-sistema, iċ-ċibersigurtà, l-operabbiltà effiċjenti bejn il-livell tat-TSOs u tad-DSOs, il-kapaċità li jiġu inklużi r-rispons tad-domanda, il-ħżin, il-miżuri tal-effiċjenza fl-enerġija, l-użu kosteffettiv tal-ghodod diġitali u tal-ICT għall-finijiet ta' monitoraġġ u ta' kontroll, l-istabbiltà tas-sistema tal-elettriku u l-prestazzjoni tal-kwalità tal-vultaġġ.

- (5) Fir-rigward tal-proġetti li jaqgħu taħt il-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija stabbilita fil-punt (5)(a) u (b) tal-Anness II, il-kriterji elenkati fl-Artikolu 4 għandhom jiġu evalwati kif ġej:
- (a) is-sigurtà tal-provvista, imkejla permezz tal-perċentwal tal-utilizzazzjoni (jiġifieri t-tagħbija medja) tal-komponenti tan-network tal-elettriku; id-disponibbiltà tal-komponenti tan-network u l-impatt tagħhom fuq il-prestazzjonijiet tan-network; id-durata u l-frekwenza tal-interruzzjonijiet, inklużi l-interruzzjonijiet relatat mal-klima;
 - (b) is-sigurtà tan-network, imkejla billi tiġi vvalutata l-kapaċità ta' prevenzjoni ta' incidenti sinifikanti permezz ta' miżuri fiżiċi u taċ-ċibersigurtà;
- (6) Fir-rigward tal-idroġenu li jaqa' taħt il-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija stabbilita fil-punt (2) tal-Anness II, il-kriterji elenkati fl-Artikolu 4 għandhom jiġu evalwati kif ġej:
- (a) is-sostenibbiltà, imkejla bħala l-kontribut ta' proġett għat-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra f'diversi applikazzjonijiet għall-użu finali f'setturi diffiċli sabiex jitrażżnu, bħall-industrija jew it-trasport; il-flessibbiltà u l-għażliet ta' hżin stagunali għall-ġenerazzjoni tal-elettriku rinnovabbli; jew l-integrazzjoni tal-idroġenu rinnovabbli u b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju bl-għan li jittqiesu l-htigijiet tas-suq u jiġi promoss l-idroġenu rinnovabbli biex jintlaħqu l-miri tal-Unjoni;
 - (b) l-integrazzjoni u l-interoperabbiltà tas-suq, imkejla billi jiġi kkalkolat il-valur addizzjonali tal-proġett għall-integrazzjoni tal-oqsma tas-suq u għall-konverġenza tal-prezzijiet għall-flessibbiltà kumplessiva tas-sistema;
 - (c) is-sigurtà tal-provvista u l-flessibbiltà, imkejla billi jiġi kkalkolat il-valur addizzjonali tal-proġett għar-reżiljenza, għad-diversità u għall-flessibbiltà tal-provvista tal-idroġenu;
 - (d) il-kompetizzjoni, imkejla bil-valutazzjoni tal-kontribut tal-proġett għad-diversifikazzjoni tal-provvista, inkluż l-iffaċilitar tal-aċċess għal sorsi indigeni tal-provvista tal-idroġenu.

- (7) Fir-rigward tal-proġetti tal-elettrolizzaturi li jaqgħu fil-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija stabbilita fil-punt (3) tal-Anness II, il-kriterji elenkati fl-Artikolu 4 għandhom jiġu evalwati kif ġej:
- (a) is-sostenibbiltà mkejla bit-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra u billi jiġi vvalutat is-sehem tal-idroġenu rinnovabbli, jew tal-idroġenu b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju, b'mod partikolari minn sorsi rinnovabbli li jissodisfaw il-kriterji definiti fil-punt (3)(a)(ii) tal-Anness II integrati fin-network jew billi jiġi stmat l-ammont ta' varar ta' fjuwils sintetiċi b'dawk l-origini sabiex jintlaḥqu l-miri tal-Unjoni;
 - (b) is-sigurtà tal-provvista, imkejla billi jiġi vvalutat il-kontribut tagħha għas-sikurezza, għall-istabbiltà u għall-effiċjenza tal-operat tan-network, inkluż permezz tal-valutazzjoni tat-tnaqqis evitat fil-generazzjoni tal-elettriku rinnovabbli;
 - (c) l-abilitazzjoni ta' servizzi ta' flessibbiltà bħar-rispons tad-domanda u l-ħżin permezz tal-faċilitazzjoni tal-integrazzjoni intelligenti tas-settur tal-enerġija permezz tal-ħolqien ta' rabtiet ma' vetturi u ma' setturi oħra tal-enerġija, imkejla billi jiġi vvalutat l-iffrankar tal-kostijiet abilitat f'setturi u f'sistemi tal-enerġija konnessi, bħan-networks tal-gass, tal-idroġenu, tal-enerġija u tas-sħana u s-setturi tat-trasport u tal-industrija.
- (8) Fir-rigward tal-infrastrutturi tad-diossidu tal-karbonju li jaqgħu taħt il-kategoriji tal-infrastruttura tal-enerġija stabbiliti fil-punt (4) tal-Anness II, il-kriterji elenkati fl-Artikolu 4 għandhom jiġu evalwati kif ġej:

- (a) is-sostenibbiltà, imkejla billi jiġi vvalutat it-tnaqqis totali mistenni ta' gassijiet serra tul iċ-ċiklu tal-ħajja tal-proġett u l-assenza ta' soluzzjonijiet teknoloġiċi alternattivi vijabbli bħal, pereżempju, l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija, l-elettrifikazzjoni, biex jinkiseb l-istess livell ta' tnaqqis ta' gassijiet serra daqs l-ammont ta' diossidu tal-karbonju li għandu jinqabad f'installazzjonijiet industrijali konnessi b'kost komparabbli fi skeda ta' żmien komparabbli filwaqt li jitqiesu l-emissjonijiet ta' gassijiet serra mill-enerġija neċessarja għall-qbid, għat-trasport u għall-ħżin tad-diossidu tal-karbonju, kif applikabbli, filwaqt li titqies l-infrastruttura inklużi, fejn applikabbli, użi potenzjali futuri oħra;
- (b) ir-reżiljenza u s-sigurtà, imkejla billi tiġi vvalutata s-sigurtà tal-infrastruttura;
- (c) il-mitigazzjoni tal-piż u tar-riskju ambjentali permezz tan-newtralizzazzjoni permanenti tad-diossidu tal-karbonju.

ANNEX V

ANALIŻI TAL-KOSTIJET U L-BENEFIĊĊJI TAS-SISTEMA TAL-ENERĠIJA KOLLHA

Il-metodoloġiji għall-analiżijiet tal-kostijiet u tal-benefiċċji żviluppati mill-ENTSO għall-Elettriku u mill-ENNOH għandhom ikunu konsistenti ma' xulxin, filwaqt li jitqiesu l-ispeċifikitajiet settorjali. Il-metodoloġiji għal analiżi armonizzata u trasparenti tal-kostijiet u l-benefiċċji tas-sistema tal-enerġija kollha għal proġetti fil-lista tal-Unjoni għandhom ikunu uniformi għall-kategoriji kollha tal-infrastruttura, sakemm ma jkunux ġustifikati divergenzi speċifiċi. Dawn għandhom jindirizzaw il-kostijiet fis-sens usa', inkluż l-esternalitajiet, fid-dawl tal-miri tal-enerġija u tal-klima tal-Unjoni u tal-oġettiv tan-newtralità klimatika sal-2050 u għandhom jikkonformaw mal-prinċipji li ġejjin:

- (1) il-qasam ta' analiżi ta' proġett individwali għandha tkopri l-Istati Membri u l-pajjiżi terzi kollha li l-proġett ikun jinsab fit-territorju tagħhom, l-Istati Membri kollha li jkunu ġirien diretti u l-Istati Membri l-oħra kollha li fihom il-proġett ikollu impatt sinifikanti. Għal dan il-fini, l-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jikkooperaw mal-operaturi rilevanti kollha tas-sistema fil-pajjiżi terzi rilevanti. Fil-każ ta' proġetti li jaqgħu taħt il-kategorija tal-infrastruttura tal-enerġija stabbilita fil-punt (3) tal-Anness II, l-ENTSO għall-Elettriku u l-ENNOH għandhom jikkooperaw mal-promotur tal-proġett, inkluż fejn dan ma jkunx operatur tas-sistema;
- (2) kull analiżi tal-kost u l-benefiċċji għandha tinkludi analiżijiet tas-sensittività dwar is-sett ta' data tal-input, inkluż il-kost tal-ġenerazzjoni u tal-gassijiet serra kif ukoll l-iżvilupp mistenni tad-domanda u tal-provvista, inkluż fir-rigward tas-sorsi ta' enerġija rinnovabbli u inkluża l-flessibbiltà tat-tnejn, u d-disponibbiltà tal-ħżin, id-data meta jkunu ġew ikkummissjonati diversi proġetti fl-istess qasam ta' analiżi, l-impatti klimatiċi u parametri rilevanti oħra;
- (3) għandhom jistabbilixxu l-analiżi li għandha titwettaq, abbażi tas-sett ta' data tal-input multisettorjali rilevanti, billi jiddeterminaw l-impatt b'kull proġett u mingħajru, u għandhom jinkludu l-interdipendenzi rilevanti ma' proġetti oħra;

- (4) għandhom jagħtu gwida għall-iżvilupp u għall-użu tal-immudellar tan-network u tas-suq tal-enerġija neċessarju għall-analiżi tal-kost u tal-benefiċċji. L-immudellar għandu jippermetti valutazzjoni sħiħa tal-benefiċċji ekonomiċi, inklużi l-integrazzjoni tas-suq, is-sigurtà tal-provvista, ir-reżiljenza u l-kompetizzjoni, kif ukoll it-tneħħija tal-iżolament fil-qasam tal-enerġija, l-impatti soċjali, ambjentali u klimatiċi, inklużi l-impatti transsettorjali. Il-metodoloġija għandha tkun kompletament trasparenti inklużi d-dettalji dwar għaliex jiġi kkalkolat kull wieħed mill-benefiċċji u mill-kostijiet, liema minnhom jiġi kkalkolati u kif;
- (5) għandhom jinkludu spjegazzjoni dwar kif inhuwa implimentat il-prinċipju "l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel" fil-passi kollha tal-pjanijiet ta' 10 snin għall-iżvilupp tan-network għall-Unjoni kollha;
- (6) għandhom jispjegaw li l-iżvilupp u l-varar tal-enerġija rinnovabbli mhux ser ikunu mxekkla mill-proġett;
- (7) għandhom jiżguraw li jiġi identifikati l-Istati Membri li l-proġett ikollu impatt nett pożittiv fuqhom, il-benefiċjarji, l-Istati Membri li l-proġett ikollu impatt nett negattiv fuqhom, u dawk li jgarrbu l-kostijiet, li jistgħu jkunu Stati Membri li ma jkunux dawk li fit-territorju tagħhom tinbena l-infrastruttura;

- (8) għandhom iqisu, mill-inqas, in-nefqa kapitali, il-kostijiet tan-nefqa operazzjonali u tal-manutenzjoni, kif ukoll il-kostijiet imġarrba għas-sistema relatata matul iċ-ċiklu tal-ħajja tekniku tal-proġett kollu kemm hu, bħall-kostijiet tad-dekummissjonar u tal-immaniġġjar tal-iskart, inklużi l-kostijiet esterni. Il-metodoloġiji għandhom jagħtu gwida fuq ir-rati ta' skont, it-tul tal-ħajja tekniku u l-valur residwu li għandhom jintużaw għall-kalkoli tal-kostijiet u l-benefiċċji. Barra minn hekk, għandhom jinkludu metodoloġija obbligatorja biex jiġi kkalkolat il-proporzjon kostijiet-benefiċċji u l-valur preżenti nett, kif ukoll differenzjazzjoni tal-benefiċċji f'konformità mal-livell ta' affidabbiltà tal-metodi ta' stima tagħhom. Il-metodi biex jiġu kkalkolati l-impatti klimatiċi u ambjentali tal-proġetti u l-kontribut għall-miri tal-enerġija tal-Unjoni, bħall-miri tal-penetrazzjonijiet tal-enerġija rinnovabbli, tal-effiċjenza enerġetika u tal-interkonnessjoni għandhom jitqiesu wkoll;
- (9) għandhom jiżguraw li l-miżuri ta' adattament għat-tibdil fil-klima meħuda għal kull proġett jiġu vvalutati u jirriflettu l-kost tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra u li l-valutazzjoni tkun robusta u konsistenti ma' politiki oħra tal-Unjoni sabiex ikun jista' jsir tqabbil ma' soluzzjonijiet oħra li ma jeħtiġux infrastrutturi godda.

ANNEX VI

LINJI GWIDA DWAR IT-TRASPARENZA U L-PARTEĊIPAZZJONI TAL-PUBBLIKU

- (1) Il-manwal tal-proċeduri msemmi fl-Artikolu 9(1) għandu jkun fih mill-inqas:
 - (a) l-ispeċifikazzjonijiet tal-biċċiet ta' leġiżlazzjoni rilevanti li fuqhom ikunu bbażati d-deċiżjonijiet u l-opinjonijiet għad-diversi tipi ta' proġetti ta' interess komuni rilevanti, inkluż id-dritt ambjentali;
 - (b) il-lista ta' deċiżjonijiet u ta' opinjonijiet rilevanti li jridu jinkisbu;
 - (c) l-ismijiet u d-dettalji ta' kuntatt tal-awtorità kompetenti, ta' awtoritajiet ikkonċernati oħra u tal-partijiet ikkonċernati ewlenin;
 - (d) il-fluss tax-xogħol, b'deskrizzjoni ta' kull stadju fil-proċess, inklużi skeda ta' żmien indikattiva u ħarsa ġenerali fil-qosor lejn il-proċess tat-teħid ta' deċiżjonijiet għad-diversi tipi ta' proġetti rilevanti ta' interess komuni;
 - (e) informazzjoni dwar l-ambitu, l-istruttura u l-livell ta' dettall tad-dokumenti li jridu jiġu sottomessi flimkien mal-applikazzjoni għal deċiżjonijiet, inkluża lista ta' kontroll;
 - (f) l-istadji u l-mezzi biex il-pubbliku ġenerali jipparteċipa fil-proċess;

- (g) il-modalitajiet li bihom l-awtorità kompetenti, awtoritajiet ikkonċernati oħra u l-promotur ta' proġett għandhom juru li l-opinjoni espressi fil-konsultazzjoni pubblika ġew ikkunsidrati, pereżempju billi juru x'emendi saru fil-post u fid-disinn tal-proġett jew billi jipprovdu raġunijiet għaliex dawn l-opinjoni ma ġewx ikkunsidrati;
 - (h) sa fejn ikun possibbli, it-traduzzjonijiet tal-kontenut tiegħu bl-Ingliż u bil-lingwi tal-Istati Membri ġirien rilevanti li jridu jitwettqu f'koordinazzjoni magħhom.
- (2) L-iskeda dettaljata msemmija fl-Artikolu 10(8) għandha tispeċifika mill-inqas dawn li ġejjin:
- (a) id-deċiżjonijiet u l-opinjoni li jridu jinkisbu;
 - (b) l-awtoritajiet, il-partijiet ikkonċernati u l-pubbliku li x'aktarx ikunu kkonċernati;
 - (c) l-istadji individwali tal-proċedura u d-durata tagħhom;
 - (d) l-oġġettivi intermedji ewlenin li jridu jintlaħqu u l-iskadenzi tagħhom fid-dawl tad-deċiżjoni komprensiva li trid tittiehed;
 - (e) ir-rizorsi ppjanati mill-awtoritajiet u l-htigijiet possibbli ta' rizorsi addizzjonali.
- (3) Mingħajr ebda preġudizzju għar-rekwiżiti tal-konsultazzjonijiet pubbliċi skont id-dritt ambjentali u b'kont meħud tal-prattiki amministrattivi nazzjonali, biex tiżdied il-partecipazzjoni tal-pubbliku fil-proċess għall-ħruġ tal-permessi u biex jiġu żgurati minn qabel l-informazzjoni u d-djalogu mal-pubbliku, għandhom jiġu applikati l-prinċipji li ġejjin:

- (a) il-partijiet ikkonċernati affettwati minn proġett ta' interess komuni, inklużi l-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali rilevanti, is-sidien tal-artijiet u ċ-ċittadini li jgħixu fl-inħawi tal-proġett, il-pubbliku ġenerali u l-assoċjazzjonijiet, l-organizzazzjonijiet jew il-gruppi tagħhom, għandhom jiġu informati u kkonsultati b'mod estensiv fi stadju bikri, b'mod inklużiv, meta jkun għadu jista' jitqies it-tfassil potenzjali tal-pubbliku u b'mod miftuħ u trasparenti. Fejn rilevanti, l-awtorità kompetenti għandha tappoġġa b'mod attiv l-attivitajiet imwettqa mill-promotur tal-proġett;
- (b) l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-proċeduri ta' konsultazzjoni pubblika għall-proġetti ta' interess komuni jingabru flimkien fejn ikun possibbli, inklużi l-konsultazzjonijiet pubbliċi li diġà jkunu meħtieġa skont id-dritt nazzjonali. Kull konsultazzjoni pubblika għandha tkopri s-suġġetti kollha rilevanti għall-istadju partikolari tal-proċedura, u suġġett partikolari wieħed rilevanti għal dak l-istadju partikolari tal-proċedura ma għandux jiġi indirizzat f'izjed minn konsultazzjoni pubblika waħda; madankollu, konsultazzjoni pubblika waħda tista' ssir f'aktar minn post ġeografiku wieħed. Is-suġġetti indirizzati minn konsultazzjoni pubblika għandhom ikunu indikati b'mod ċar fin-notifika tal-konsultazzjoni pubblika;
- (c) il-kummenti u l-oġġezzjonijiet għandhom ikunu ammissibbli mill-bidu tal-konsultazzjoni pubblika sad-data ta' skadenza biss;
- (d) il-promoturi tal-proġett għandhom jiżguraw li l-konsultazzjonijiet isiru matul perjodu li jippermetti parteċipazzjoni pubblika miftuħa u inklużiva.

- (4) Il-kunċett ta' parteċipazzjoni tal-pubbliku għandu mill-inqas jinkludi informazzjoni dwar:
- (a) il-partijiet ikkonċernati u indirizzati;
 - (b) il-miżuri previsti, inklużi l-indikazzjonijiet generali għall-postijiet u għad-dati proposti għal-laqgħat dedikati;
 - (c) l-iskeda ta' żmien;
 - (d) ir-riżorsi umani allokat i għal kompiti varji.
- (5) Fil-kuntest tal-konsultazzjoni pubblika li għandha titwettaq qabel is-sottomissjoni tal-fajl ta' applikazzjoni, il-partijiet rilevanti għandhom mill-inqas:
- (a) jippubblikaw, f'forma elettronika u, fejn rilevanti, stampata, fuljett ta' tagħrif ta' mhux iżjed minn 15-il paġna, li jagħti ħarsa ġenerali, b'mod ċar u konċiż, lejn id-deskrizzjoni, l-iskop u l-iskeda ta' żmien preliminari tal-passi tal-iżvilupp tal-proġett, il-pjan nazzjonali għall-iżvilupp tal-grilja, ir-rotot alternattivi kkunsidrati, it-tipi u l-karatteristiċi tal-impatt potenzjali, inklużi dawk ta' natura transfruntiera jew transkonfinali, u l-miżuri ta' mitigazzjoni possibbli, u t-tali fuljett ta' tagħrif irid jiġi ppubblikat qabel ma tibda l-konsultazzjoni u jelenka l-indirizzi web tas-sit web tal-proġett ta' interess komuni msemmi fl-Artikolu 9(7), tal-pjattaforma għat-trasparenza msemmija fl-Artikolu 23 u tal-manwal tal-proċeduri msemmi fil-punt (1) ta' dan l-Anness;
 - (b) jippubblikaw l-informazzjoni dwar il-konsultazzjoni fuq is-sit web tal-proġett ta' interess komuni msemmi fl-Artikolu 9(7), fuq it-tabelli tal-bulettini tal-uffiċċji tal-amministrazzjonijiet lokali, u, mill-inqas, f'sors wieħed jew, jekk applikabbli, f'żewġ sorsi tal-media lokali;

- (c) jistiednu, f'forma bil-miktub jew elettronika, lill-partijiet ikkonċernati, lill-assoċjazzjonijiet, lill-organizzazzjoni u lill-gruppi affettwati rilevanti għal-laqgħat dedikati, li matulhom għandu jiġi diskuss it-tħassib.
- (6) Is-sit web tal-proġett imsemmi fl-Artikolu 9(7) għandu mill-inqas jippubblika l-informazzjoni li ġejja:
 - (a) id-data meta s-sit web tal-proġett gie aġġornat l-aħħar;
 - (b) it-traduzzjonijiet tal-kontenut tiegħu bl-Ingliż u bil-lingwi kollha tal-Istati Membri kkonċernati mill-proġett jew li fuqhom il-proġett ikollu impatt transfruntier sinifikanti f'konformità mal-punt (1) tal-Anness IV;
 - (c) il-fuljett ta' tagħrif imsemmi fil-punt (5) aġġornat bl-aħħar data dwar il-proġett;
 - (d) sommarju mhux tekniku li jiġi aġġornat regolarment, li jirrifletti l-istatus attwali tal-proġett, inkluż l-informazzjoni ġeografika, u li jindika b'mod ċar, fil-każ ta' aġġornamenti, il-bidliet mill-verżjonijiet preċedenti;
 - (e) il-pjan ta' implimentazzjoni kif stabbilit fl-Artikolu 5(1) aġġornat bl-aħħar data dwar il-proġett;
 - (f) il-fondi allokat u żborżati mill-Unjoni għall-proġett;
 - (g) l-ippjanar tal-proġett u tal-konsultazzjonijiet pubbliċi, b'indikazzjoni ċara tad-dati u tal-postijiet tal-konsultazzjonijiet u tas-seduti pubbliċi u tat-temi previsti rilevanti għal dawk is-seduti;
 - (h) id-dettalji ta' kuntatt bil-ħsieb li tinkiseb informazzjoni jew dokumenti addizzjonali;
 - (i) id-dettalji ta' kuntatt fejn jistgħu jintbagħtu kummenti u oġġezzjonijiet waqt il-konsultazzjonijiet pubbliċi.

ANNEX VII

RAPPORTI TA' IDENTIFIKAZZJONI TAL-ĦTIĠIJET TAL-INFRASTRUTTURA

Il-metodoloġija qafas żviluppata mill-Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi tal-Energija (ACER, Agency for the Cooperation of Energy Regulators) għall-identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura mill-ENTSO għall-Elettriku u mill-ENNOH għandha tiżgura li r-rapport ta' identifikazzjoni tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura msemmi fl-Artikolu 12 jikkonforma mal-prinċipji li ġejjin:

- (1) Għandu jkun ibbażat fuq ix-xenarju ċentrali skont l-Artikolu 11 ta' dan ir-Regolament, u kkomplementat minn valutazzjoni ulterjuri, fejn rilevanti, bl-użu tal-analiżijiet tas-sensittività tax-xenarju ċentrali.
- (2) Għandu jsegwi approċċ transsettorjali u integrat filwaqt li jqis l-interkonnessjonijiet bejn is-setturi tal-elettriku, tal-idroġenu u tal-gass, kif ukoll, fejn applikabbli, is-setturi tat-tiżhin distrettwali u tas-CO₂.
- (3) Għandu jiżgura li l-ħtiġijiet jiġu identifikati billi janalizza l-aktar kontribut kongunt effiċjenti tas-soluzzjonijiet tan-networks tal-elettriku u tal-idroġenu, inklużi soluzzjonijiet mhux tal-wajers, flessibbiltà mhux fossili jew alternattivi oħra għall-espansjoni tas-sistema, biex jinkiseb in-network ottimali tal-enerġija għall-kisba tal-miri u tal-oġġettivi tal-enerġija u tal-klima. In-network ottimali tal-enerġija jenhtieg li jiżgura wkoll is-sigurtà tal-provvista u jwassal għal integrazzjoni u għal kompetittività akbar tas-suq tal-industrija Ewropea billi jżid il-konverġenza tal-prezzijiet bejn iż-żoni rispettivi tas-suq tal-offerti kif ukoll livelli oghla ta' interkonnettività tal-elettriku.
- (4) Għandu jħares lejn perjodu ta' żmien medju u fit-tul allinjat mal-perjodu ta' żmien tax-xenarju abbażi ta' network tal-bidu realistiku għal kull perjodu ta' żmien, filwaqt li jidentifika l-ħtiġijiet fil-fruntieri tal-Istati Membri u fil-livell nazzjonali jekk ta' rilevanza transfruntiera, filwaqt li jqis ukoll l-iżviluppi tal-infrastruttura fil-pajjiżi terzi f'konformità mal-prijoritajiet tal-politika tal-UE.

- (5) Għandu jirrifletti l-perspettiva Ewropea billi l-ewwel jidentifika l-ħtiġijiet transfruntieri li jwasslu għall-identifikazzjoni ta' ħtiġijiet possibbli ta' rinforzar tal-infrastruttura fil-livell nazzjonali.
- (6) Għandu jipprovdi livell suffiċjenti ta' dettall u ta' granularità biex jitqiesu kif xieraq il-limitazzjonijiet attwali u futuri tan-network u jippermetti l-identifikazzjoni sussegwenti tal-ħtiġijiet tal-infrastruttura fil-livell reġjonali kif ukoll nazzjonali. Għandu jipprovdi wkoll informazzjoni ċara dwar l-investimenti neċessarji biex jiġu indirizzati n-nuqqasijiet fl-infrastruttura kif ukoll il-benefiċċji kumulattivi ta' dawn l-investimenti għas-sistema tal-enerġija.
- (7) Fl-elettriku, dan għandu jikkunsidra l-infrastruttura u s-soluzzjonijiet mhux tal-wajers, b'kunsiderazzjoni xierqa tal-potenzjal u tal-użu tal-flessibbiltà mhux fossili, inkluż il-ħżin, li jwasslu għal sistema tal-enerġija aktar ottimizzata. It-tlaqqiġ tal-ħtiġijiet mal-proġetti sottomessi għall-inklużjoni fl-iżvilupp tal-pjan ta' żvilupp tan-network fuq perjodu ta' 10 snin madwar l-Unjoni għandu jkun akkumpanjat minn spjegazzjoni ta' kif tqiesu s-soluzzjonijiet mhux tal-wajers, il-flessibbiltà mhux fossili jew alternattivi oħra għall-espansjoni tas-sistema.
- (8) Għandu jkun eżitu ta' proċess trasparenti, ibbażat fuq għodod u data robusti, li jeħtieġ suppożizzjonijiet aġġornati u verifikati tal-kostijiet. F'dan il-kuntest, għandu juża kriterji ċari u kwantifikabbli għall-istabbiliment tan-network tal-bidu. Il-partijiet ikkonċernati rilevanti ewlenin għandhom ikunu involuti fil-forniment ta' inputs kif ukoll fil-validazzjoni tar-riżultati permezz tal-proċess ta' konsultazzjoni strutturat b'mod li jippermetti li jsiru kummenti.
- (9) Għandu jagħti riżultati speċifiċi u kwantifikati li jippermettu l-kejl tad-daqs tan-nuqqasijiet potenzjali fl-infrastruttura f'postijiet speċifiċi, b'referenza kemm għall-infrastruttura mhux bil-wajers kif ukoll għal dik ġdida. Għal dan l-għan, il-ħtiġijiet identifikati għandhom jindikaw lill-partecipanti fis-suq in-nuqqasijiet ewlenin fl-infrastruttura tat-trażmissjoni transfruntiera, inkluża l-infrastruttura interna b'impatt transfruntier sinifikanti, li jeħtieġ li jiġu indirizzati.